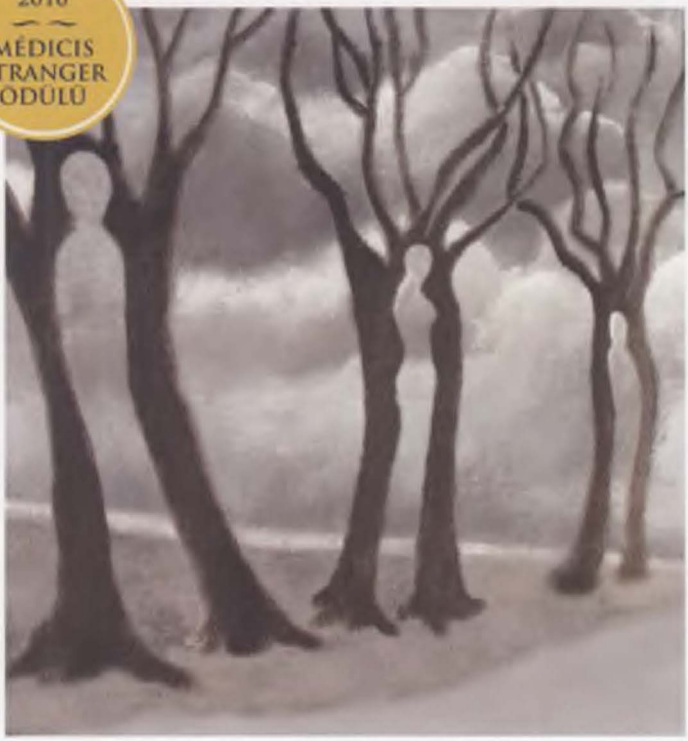
DAVID VANN

BİR İNTİHAR EFSANESİ

2010
MÉDICIS ÉTRANGER ÖDÜLÜ

ÖYKÜ

Çeviri: ESRA BİRKAN

CAN

Legend of a Suicide, David Vann
© 2008, David Vann
© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları InkWell Management LLC ve Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2012
Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1564-8

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

DAVID VANN

BİR İNTİHAR EFSANESİ

ÖYKÜ

İngilizce aslından çeviren

Esra Birkan

David Vann'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Caribou Adası, 2012

DAVID VANN, 1966'da ABD'ye bağlı Aleut Adaları'ndan Adak'ta doğdu. Babasının intihar etmesini, yaşama tutunmak için bir çıkış noktası olarak gördü ve *Bir İntihar Efsanesi* adlı ilk kitabında bu konuyu işledi. Basılan ilk kitabı *A Mile Down: The True Story of a Disastrous Career at Sea* (Bir Mil Ötede: Denizde Talihsiz Bir Mesleğin Öyküsü), çoksatarlar arasına girdi. Yazımının üzerinden 12 yıl geçtikten sonra yayımlanan *Bir İntihar Efsanesi*, büyük ilgi uyandırarak Fransa'da Médicis Ödülü dahil on bir ödül kazandı. *Caribou Adası* (2011) ile başarılarını sürdürdü. Onu izleyen *Last Day On Earth: A Portrait of the NIU School Shooter* (Dünyadaki Son Gün: NIU Katilinin Portresi), AWP Nonfiction Ödülü'ne değer görüldü. Son kitabı *Dirt*, 2012'de yayımlandı. David Vann, San Francisco Üniversitesi'nde ders vermekte, ayrıca bazı dergi ve gazetelere makaleler yazmaktadır.

ESRA BİRKAN, 1969'da İstanbul'da doğdu. Lisansını Boğaziçi Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık, yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim, doktorasını Yıldız Teknik Üniversitesi Diller ve Kültürler Arası Çeviribilim bölümlerinde tamamladı. Batı klasiklerinin İslami çevirileri üzerine yaptığı yüksek lisans tez çalışması, *Ideology Unveiled: Islamist Retranslations of the Western Classics*, Lambert Academic Publishing tarafından yayımlandı. Marmara Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık bölümünde ders vermektedir. V. Nabokov (*Maşenka*), *Lou Reed* (şarkı sözleri), R. Yates (*Hayallerin Peşinde*) çevirileri yayımlandı.

Babam
James Edwin Vann (1940-1980) için

İçindekiler

İhtiyoloji 13
Rhoda 25
İyi Erkekler Alayı 39
Sukkwan Adası 49
Ketchikan 207
Yükseklerdeki Mavilik 227
Teşekkür 237

İHTİYOLOJİ[1]

Annem beni Adak Adası'nda doğurmuş; burası Aleut Adaları'nın en ucunda, Bering Denizi'nin kıyısındaki bir kaya ve buzul parçasıydı. Babam donanmada iki yıllığına diş hekimi olarak görevliydi; görev yeri olarak Alaska'yı seçmişti, çünkü ava çıkmayı ve balık tutmayı seviyordu, fakat muhtemelen bu tercihi yaptığında Adak'ın ne menem bir yer olduğunu bilmiyordu. Annem bilseydi eğer, babamın talep yazısını muhtemelen yırtar atardı. Annem, kendisine yeterli bilgi verildiğinde asla yanlış seçimler yapmazdı.

Ateşler içindeki, sarılık geçiren bebeğini Adak'taki yer altı donanma hastanesinden, altı saattir beklemekte olan bir jet uçağına atıp da başka bir hastaneye götürme fikrini reddeden de yine annem olmuştu. Ateşim 40'a kadar çıkmıştı, daha da çıkıyordu, bu yüzden doktorlar anakaradaki gerçek bir hastaneye götürülmemi tavsiye etmişlerdi, babam da onlarla aynı fikirdeydi (biz orada bulunduğumuz müddetçe, hiç kimse en ufak bir kalp krizinden dahi sağ çıkmamıştı orada), ama annem kabul etmedi. Babamın deyişiyle, daha o uçağa bindiğim an can

1. Balıkların incelenmesini konu alan bilim dalı, balıkbilim. (Ç.N.)

vereceğimden hayvani bir içgüdüyle korkuyordu. Beni soğuk suyla dolu bir küvete sokmuş ve ben orada hayatta kalmışım. Hatta hayat bulmuşum. Turuncu lekelerle kaplı tenim yavaş yavaş sağlıklı bir bebek pembesine dönmüş, ellerimi kollarımı suda çırpmaya başlamışım, o da beni küvetten almış ve birlikte uyumuşuz.

Babamın donanmadaki mecburi hizmeti bitince, Alaska'nın güneydoğusunda bir ada olan Ketchikan'a taşındık, babam orada bir muayenehane açtı, üç yıl sonra da bir balıkçı motoru aldı. Sekiz metrelik fiberglas, kamaralı yeni bir tekneydi. Bir cuma akşamüstü tekneyi denize çıkardığında dişçi önlüğü hâlâ üstündeydi, biz de kıyıdan el sallamıştık. Tekneyi limandaki yerine soktu; ertesi sabah, iskelede durmuş, berrak, buzlu Alaska sularının dokuz metre derinlikteki yuvarlak gri taşlı zeminine oturmuş Snow Goose'un[1] beyaz bir serap gibi yansıyan görüntüsüne bakıyordu. Teknenin adını Snow Goose koymuştu, çünkü onun bembeyaz gövdesinin dalgaların üstünde uçacağını hayal etmişti, ama ne yazık ki tekneyi denize çıkardığı gün, boşaltma tapalarını takmayı unutmuştu. Babam, annemin her zaman yaptığı gibi, ağzını açacağına gözünü açsaydı bunlar olmazdı.

O yaz, dalgaların üstünde uça uça balıktan dönüyorduk (neyse ki, babam Snow Goose'u sudan çıkarttırıp temizletmişti), ben o gün tuttuğumuz halibutlarla beraber, yüksek kenarlıklı arka güvertedeydim, babam bir dalganın üzerinden geçip de başka bir dalgaya tosladıkça halibutlarla beraber havaya zıplıyordum. Halibutlar, teknenin beyaz güvertesinde gri yeşil köpekler gibi dümdüz yatıyorlardı, kocaman kahverengi gözlerini ümitle bana çevirmişlerdi, ama ben onların kafasına balyoz indiriyordum.

1. (İng.) Kar kazı. Kuzey Kutup Bölgesi ve yakınlarına özgü bir kaz türü. (Ç.N.)

Benim görevim, tekneden zıplayıp kaçmalarını önlemekti. O yayvan gövdelerinde inanılmaz bir güç vardı, kuyruklarını yere vurarak seksen-doksan santim havaya zıplayabiliyorlardı, beyaz karınları ışıl ışıl parlıyordu. Aramızda bir tür anlaşma vardı: Eğer zıplamazlarsa, kafalarına balyozla vurmuyordum. Fakat bazen, özellikle de hava sert olduğunda, hep birlikte oraya buraya savruluyorsak ve kanlarıyla yapışkan sıvıları üzerime bulaşıyorsa, fazladan vurduğum da oluyordu, bunu yapma eğilimimden utanıyordum. Diğer halibutlar, yuvarlak kahverengi gözleri ve uzun, akıllı ağızlarıyla bunu görüyorlardı.

Bu gezilerden dönüşlerimizde, tekneyi iskeleye bağladıktan sonra annem, boşaltma tapaları da dahil olmak üzere her şeyi tekrar tekrar kontrol eder, babamsa öylece dikilip dururdu. Ben de ahşap iskelenin yıpranmış tahtaları üzerinde oynardım; bir keresinde yana devrilmiş paslı bir teneke kutunun içinden korkunç bir yaratığın çıktığını gördüm. Onun o iğrenç ayaklarından tiksinerek bir çığlık atıp arkaüstü suya düştüm. Çok geçmeden beni sudan çıkarıp sıcak duşun altına soktular, ama gördüğüm şey aklımdan çıkmıyordu. Bana kimse kertenkelelerden söz etmemişti, sürüngenlerden pek hazzetmem zaten, ama onu daha ilk görüşte bu hayvanların yanlış yönde atılmış bir adım olduğunu biliyordum.

Bundan kısa bir süre sonra, beş yaşıma yaklaşırken, babam da yanlış yönde adımlar attığını düşünmeye başlamıştı ve mahrum kaldığını düşündüğü tecrübelerin arayışına girdi. Annem flört ettiği ikinci kızdı, şimdi bu listeye, yanında çalışan, periodontolog kadın da eklenmişti. Çok geçmeden evdeki gecelerimiz, süresi ve şiddeti hiç belli olmayan kavgalara sahne olmaya başladı.

Bir gün babam salonda yalnız oturmuş ağlarken, annem de yatak odasında eşyaları kırıp dökerken gizlice oradan sıvıştım. Annemden pek insana benzeyen sesler

çıkmıyordu, ahşap döşemeye çarpan şeylerin, dökülen sıvanın seslerinden ve kırılan camların şangırtısından odada neler yaptığını hayal edebiliyordum. Alaska'nın, yağmur ormanlarını andıran nemli ve yapış yapış gecesine çıktım, yağmurun sesi dışında ses yoktu, pijamalarımla yolun karşısına geçtim, karanlık salon pencerelerinden içeriye bakıyor, kapıları dinliyordum, sonunda bir kapıdan kulağıma pek aşina olmayan bir vınlama duydum.

Evin yan tarafına dolandım, sinekliği açtım ve kulağımı soğuk ahşaba dayadım. Ses hafiflemişti, iniltiye de benziyordu, belli belirsiz duyuluyordu.

Kapı kilitliydi, ama paspasın plastik köşesinden tutup kaldırınca, tıpkı bizde olduğu gibi, anahtarın orada olduğunu gördüm. Ben de içeri girdim.

Vınlamanın akvaryumun üstündeki hava pompasından geldiğini gördüm. Başkasının evinde yalnız gezinmenin berbat bir tarafı vardı, ben de muşamba kaplı döşemenin üzerinde ciddiyet ve vakarla yürüyüp yüksek mutfak taburesinin üstüne çıktım. Turuncu ve siyah çizgili balıkların çakıltaşlarını emip tükürmesini izledim. Akvaryumun içinde daha büyük taşlar da vardı: karanlık girinti ve çıkıntılarla dolu lav taşlarının içinden, alüminyum folyo gibi parlayan bir sürü küçücük yuvarlak balık gözü bakıyordu. Bazı balıklar parlak kırmızı, mavi renklerdeydi, bazıları ise parlak turuncu.

Balıkların belki de aç olabileceğini düşündüm. Buzdolabını açtım, kornişon turşusu kavanozunu gördüm, kavanozu açıp balıklara gösterdim. Akvaryumun üzerinde arkaya doğru açık bir yer bulup, turşuları içine döktüm, önce bir-iki tane attım, sonra kavanozun tamamını, sonunda da turşu suyunu döktüm, akvaryumun içindeki su taşıp yanlardan damla damla sızmaya başladı.

Suda balıklarla birlikte yüzen parlak turşu dilimlerine baktım, bazıları döne döne batıyordu. Zemindeki

parlak pembe ve mavi renklerdeki taşlara hafifçe çarpıp zıplıyorlardı. Turuncu çizgili balıkların hepsi ben turşuları dökerken suyun yüzeyine kadar çıkmıştı, ama artık onlar da yavaş hareket etmeye başlamışlardı. Yüzerken azıcık yana doğru yatıyorlardı, birçoğu da taşların üzerinde dinleniyordu. Diğer balıklar uzun, şeffaf, kıkırdak gibi ağızlarını birkaç dakikada bir suyun yüzeyine çıkarıp havayı emiyorlardı. Yüzgeçleri suda dantel gibi hafif hafif kıpırdıyordu.

Turşu dilimleri dibe çökünce, pembe ve mavi çakılların üzerinde uyuyan balıklar gibi sallanmaya başladılar, gerçek balıklar da yanlarında, yosun ve nilüferlerin arasında zarifçe yüzer gibi, sessizce sallanıyorlardı. Çok güzel görünüyorlardı, bu güzellik karşısında iyice öne eğildim.

Ellerimi ve yüzümü cama yapıştırıp o gümüşi gözlerden birinin sessiz karanlığına daldım. Sanki ben de yüzüyor, suyun üzerinde yavaş yavaş sallanıyordum, kendimi bambaşka bir diyarda gibi hissediyordum, işte o an sallandığımı hissettiğimi algıladım, kendimin ne algıladığını algıladım ve benim ben olduğumu fark ettim. Dikkati dağılmış benliğimin farkına vardım, sonra dikkatimi dağıtanın ne olduğunu unuttum, balıklara ilgimi kaybettim, mutfak muşambasına ayağımı basıp, tekrar ağır ağır inen karanlık yağmura çıktım.

Üç yıl sonra, annemle California'ya taşınınca, kendi akvaryumum oldu ve ihtiyolojist olmaya karar verdim. Annemle babam ayrılmıştı elbet, şaşırdıkları şey sadece benim o gece yaptıklarım değil, kendilerinin bütün bu zaman boyunca ne yaptığıydı. Benim barbarlığımla, kendi gece kavgaları arasındaki bağlantı onlara çok gizemli geliyordu.

İlk akvaryumum ıvır zıvır koymak için kullanılan

plastik bir leğendi. İçinde, kasaba şenliğinde kazandığım iki kırmızı süs balığı ve annemin eve dönerken Sal'in Balık Dünyası mağazasından aldığı çakıltaşları vardı.

Bu incecik soluk renkli balıkları seyrederdim, ama leğenin üstünde bir kapak olmadığı için, kedimiz Smokey, ben donup kalmış bir halde izlerken, balıkları pençesiyle tuttuğu gibi mutfak tezgâhının üzerinde yedi. Annem de beni Balık Dünyası'na götürüp, on galonluk doğru dürüst bir akvaryum aldı; hava kabarcığı filtresi, daha fazla çakıltaşı, geniş yapraklı plastik bir bitki, içinde delikleri olan volkanik taş, birkaç süs balığı, Ketchikan'da gördüğüm ve soytarıbalığı dendiğini öğrendiğim turuncu siyah çizgili balıklardan aldık.

Balıkları her akşam seyrediyor, her hafta sonu tanklarını temizliyorduk; hatta balıkları birkaç kez beyaz benek hastalığından bile kurtardık: kuyruk ve yüzgeçlerinde bir anda beyaz noktacıklar oluşmuştu, bu hastalık hepsini öldürebilirdi.

İlk ölen balıklarımızı özenli törenlerle gömdük, bu törenlerde annem benim yanımda toprağın üzerinde dizlerinin üstüne çöker, ben eski beyaz bir çarşafı omuzlarıma alırdım. Balıkları kat kat tuvalet kâğıdına sarar, küçük kutulara yerleştirir ve on beş santim derine gömerdik ki, kedi eşeleyip çıkarmasın.

Sonraları ise balıkları tuvalete atıp sifonu çekmeye ve yenilerini almaya başladık, o zamanlarda bile aklım fikrim balıklardaydı. Okuldaki kitap raporu ödevlerim yerine de balıklar üzerine yazıyordum. İlkokul öğretmenlerim bu kitaplardan haberdar olmadıkları için, "Soytarıbalığı", "Gümüşdolar Balığı", "Çöpçübalığı", "Emici Vatoz" gibi kitaplar okuduğuma inanıyorlardı. İnsan hayatına mahsus olan her şey o akvaryumda vardı. Sarı, siyah melekbalıkları bütün ihtişamlarıyla akvaryumda zarafetle süzülürken, arkalarında incecik şeritler halinde atık

bırakır, akvaryumun dibindeki emici vatozlar bu atıkları yiyip tiksintiyle tükürür ve yine aç biilaç gezinmeye devam ederlerdi. Akvaryuma iki yeni gümüşdolar balığını koyduktan beş dakika sonra ise gerçek vahşeti gördüm. Bu gümüşdolar balıkları epeyce büyük balıklardı ve ismini aldıkları gümüş sikkeler gibi ışıl ışıl parlıyorlardı, onları Balık Dünyası'ndan aldığım poşetten çıkarıp akvaryuma atar atmaz, benim patlak gözlü, tembel çöpçübalığımın çevresini sardılar. Çöpçübalığının parlak, ince uzun bir gövdesi ve iki kocaman patlak gözü vardır. Gümüşdolar balıkları kurnaz ve acımasızdı, takım çalışması yapmayı da biliyorlardı. Saniyenin onda biri kadar bir sürede her biri bir göze saldırıp emerek çıkardı. Emdikleri gözleri yutmadılar bile, tükürüp attılar, göz küreleri bir hayal gibi süzüle süzüle akvaryumun dibini boyladılar, emici vatoz da onları yalayıp yuttu.

Annemin intikamı çabuk geldi. Gümüşdolarları fileyle alıp ânında sifonu çekti, o akşamı çöpçübalığının tankın duvarlarına kör kör çarpmasını izleyerek ve ölmesini bekleyerek geçirdik.

Biz California'da korunaklı bir hayat sürüp yıllarımızı geçirirken, babam Alaska'da sınırlarını giderek genişletiyor, yaptığı hiçbir şey kulağa makul gelmiyordu. Diş hekimliğinden hiçbir zaman hoşlanmamıştı, şimdi de asıl yapmak istediğinin belki de balıkçılık olduğunu düşünüyordu. Bence bu düşüncesinde haklı ve samimiydi, ama ilerisini iyi düşünememişti. Muayenehanesini sattı, yirmi metrelik, güzel, pahalı bir alüminyum ticari balıkçı teknesi sipariş etti; teknenin halibut sezonundan önce tamamlanması gerekiyordu, amcamı da teknenin mürettebatı olmaya ikna etti. Hayatları boyunca spor olsun diye birlikte balık tutmuşlardı, ama ikisinin de ticari bir balıkçı

teknesinde deneyimleri olmadığı gibi teknede ikisinden başka da mürettebat yoktu. Eğer babam önce başka bir teknede çalışacak ya da bir kaptan tutacak olsaydı, kendisi hakkındaki yalnız kâşif imgesi zedelenirdi.

Bu tekneye Osprey[1] adını verdi. Snow Goose, bir-iki günlük kısa gezilerde beyaz kanatlarıyla dalgaların üstünde uçan beyaz bir kuşken, Osprey daha uzaklara açılan ihtişamlı bir yaratıktı. Balık kartalları, bir buçuk-iki metreye varan kanat genişlikleriyle geniş kavisler ve daireler çizerek denizin üstünde çok uzaklara uçabilirler ve genellikle yalnız uçarlar.

Osprey zamanında tamamlanmadı, bu yüzden babamla amcam sezona bir buçuk ay geç başladılar. Acele ettikleri için ağlar balıkları çeken hidrolik çarka sıkıştı, çarkı tamir etmeleri bir haftadan fazla sürdü ve elbette doğru dürüst balık tutamadılar. Babam o yıl balıkçılık işinde 100.000 doların üstünde bir kayba uğradı, yine de bu onun gözünü yıldırmadı, çünkü gözünü karartmış, hayatının son güzel döngüsüne girmişti.

Amcamın anlattığına göre, bir gece teknenin köprüsünde oturuyorlarmış, babam remi oyununda üst üste on yedi kez yenildikten sonra somurtup isteksizce rakibini tebrik edeceği yerde, geriye yaslanıp kollarını iki yana açmış, sonra kaptan koltuğundan kalkmış, radar ile sonar aletinin mavi, beyaz ışıkları yüzüne vururken, çenesini ileri doğru uzatmış (amcam çenesinin bu duruşunu kıvrık bir gagaya benzetirdi) ve, "Üç derece sancak!" diye haykırmış. Amcam otomatik pilotu, babamın söylediği dereceye ayarlamış ve o sabah en başarılı üç-dört avlarından birini gerçekleştirmişler.

Babamın tahminlerinin gerçekleşmesi nadiren rastla-

1. (İng.) Balık Kartalı. Balıkla beslenen yırtıcı bir kuş türü. (Ç.N.)

nan bir durumdu. Yine aynı yıl hırdavatçı dükkânına yaptığı yatırımı batmış, altın fiyatları da düşmüştü. Güney Amerika ülkelerine vergi kaçırdığı için, Vergi Dairesi peşindeydi (Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemelere de sinirlenirdi ama o ödemeler, ölümünden sonra bizim geçimimizi sağladı). Sekreterden bozma nişanlısıyla ilişkisi de dahil olmak üzere, yaşadıklarının hepsi bir fiyaskoydu. Sonuç olarak, o yıl babam için pek de iyi geçmemişti. Ocak ortasında onunla toplam dört gün geçirdim.

Bu tatilde her gece, otel odasında, onun yatağının kenarında, yerde uyku tulumunda yatarken, onun geç saatlere kadar yatakta dönüp durduğunu duyuyor ve çocuk sezgilerimle onun daha uzun bir süre babam olarak kalmayacağını hissediyordum. Yataktaki hareketleri bir döngüye giriyor ve onu yavaş yavaş bir çember içine alıyordu. Çarşafları tekmeliyor, sıkıntı, öfke ve çaresizlik içinde inildiyordu, sonra biraz duruluyor, kıyı rüzgârları gibi hafif hafif çırpınıyordu, en sonunda da yüzünü yastığa gömüp ağlıyordu. Sonra döngü yeniden başlıyordu. Benim uyanık olmadığımı sanıyordu herhalde, çünkü bildiğim kadarıyla kimsenin yanında ağlamazdı. Fakat bir gece benimle konuştu.

"Bilmiyorum işte," dedi yüksek sesle. "Roy, uyanık mısın?"

"Evet."

"Tanrım, bilemiyorum işte."

Bu bizim son konuşmamızdı. Ben de bilmiyordum, uyku tulumumun içinde kaybolmak istiyordum. Babamın başında feci bir ağrı varmış, ağrı kesicilerin hiçbiri kâr etmiyormuş; sesi giderek daha derinden geliyordu, bilmek, duymak istemeyeceğim nice yeise düşmüş, nice üzüntülere kapılmıştı. Ben de herkes gibi onun sonunun nereye varacağını biliyordum, ama nedenini bilmiyordum. Bilmek de istemiyordum.

Babam ertesi yıl Osprey'le açıldıkça açıldı, Meksika açıklarında beyaz tonbalığı avı, sonra yine Bering Denizi'nde kral yengeç avı. Artık ticari balıkçılığı bırakmış, öylesine keyfine avlanmaya başlamıştı; büyük, değerli balıkların peşindeydi, bir gün bir sürü büyük somon tutmuş ve hemen oracıkta karınlarını yarıp bağırsaklarını boşaltmıştı. Üst üste iki yıl ciddi kayıplar verdikten sonra, başarısızlığa uğradığı apaçık olan Osprey ile limana döndü ve tekneyi sattı. Zaten Vergi Dairesi yakasını bırakmıyordu, artık başka bir kaçış yolu da bulamadığından, kamaradan 44'lük Magnum silahını aldı, gri ve ağır bir gökyüzünün altında, martıların çığlıkları eşliğinde, o gün tutulmuş somonların koyu kanlarına bulanmış botlarıyla teknenin kıçına yürüdü. Bir an durup düşünmüş de olabilir, ama hiç zannetmiyorum. Hareketlerine hava yön verirdi onun, toprak aklını çelmezdi hiç. Somon yığınının arasında beynini dağıttı, amcam makine dairesinden çıkıp da onu buluncaya dek geçen saatler içinde martılar, babamdan artakalanları epeyce didiklemişti.

Ben ve annem hayatta kaldık. Fazla yükseklere çıkmadığımız için düşecek bir yer de yoktu. Amcam arayıp bize haberi verdikten sonra oturup içinde bezelye taneleri yüzen et suyuna çorba içtik, gökyüzünün mavisi soluklaşıp hava ağır ağır kararırken salonumuzda oturup floresanla aydınlatılmış akvaryumu seyrettik. Çöpçübalığı artık yönünü bulmayı öğrenmişti, akvaryumun cam duvarlarına daha az çarpıyordu. İncecik dantel gibi bir kan tabakasıyla sarılı boş göz yuvaları zamanla iyileşmiş, üzerlerine beyaz mat bir film çekilmişti. Kaplan gibi çizgileri olan, yarısı çene, yarısı kuyruktan oluşan, su yüzeyinde her zaman kırk beş derecelik bir açıyla yüzen ve su püskürtebilen okçubalığı, güçlü çenesini su yüzeyinde

gezdirerek bekliyordu. Bir zaman sonra –ne kadar zaman geçtiğini bilmiyorum, çünkü bir ölümden sonra zaman durur, zamanın geçtiği hissi kaybolur– ayağa kalkıp okçubalığına bir kavanoz sinek getirdim. Bir sineği akvaryumun içine bırakıp tekrar kapağını kapadım ve bu bildik ritüeli izlemek üzere annemin yanına oturdum, hayatlarımızın ne olduğunu bize anımsatan bir ritüeldi bu, ama artık ilgimi kaybettiğimi biliyordum. Okçubalığı gerildi, kuyruğunu çırpa çırpa bir daire çizdi, kanca gibi yaptığı ağzıyla suyun yüzeyinden biraz su topladı, sineğin delicesine uçuşunu sakince izledi ve ağzındaki suyu çok ufak bir hareketle ama öyle bir hızla sineğin üzerine püskürttü ki, sinek göz açıp kapayıncaya dek sulara gömüldü, panik içinde milyonlarca küçük çırpınışla kurtulmaya çalışıyordu.

RHODA

Üvey annemi ilk gördüğümde, bana göz kırptı gibi gelmişti. Ben de ona göz kırptım. Fakat o kaşlarını çattı, sağ gözkapağı ise hiç açılmadı. Üzerinde sarı bir gelinlik vardı, gelinliğinin kuyruğu ve duvağı yoktu. Ben nikâh yüzüklerini küçük kadife bir yastıkta taşıyarak kilise sıralarının önünden geçerken dönüp bana bakmıştı. Babama, üvey anneme baktığım kadar baktığımı zannetmiyorum. Tek gördüğüm, babamın şimdiye dek herkesten gizlediği bu yeni kadındı; simsiyah saçları, solgun bir teni vardı, gözkapağı düşüktü, yakından bakınca bu onu çok güzel gösteriyordu.

Yeni üvey annem Rhoda, beyaz incecik parmaklarıyla babamın yüzüğünü aldı. Ben yine o kapalı göze takılmıştım, hafif aralıktı aslında, onun da beni izlemekte olduğunu çok geç fark ettim. Diğer gözü ışıl ışıl bir kahverengiydi. Tam törenin ortasında, herkesin önünde yüksek sesle bir kahkaha attı, o sırada yüzüğü babamın parmağına geçirivermişti. Onun kahkahası, herkesi şaşkınlığa düşürdü, özellikle de babamı, sanki ses kilisenin içinde başka bir yerden gelmiş gibi çevresine bakınıyordu. Başını kaldırıp baktığında babamın dudakları hafif aralıktı, hayatımda ilk kez onun korktuğunu görüyordum.

Düğün yemeğinde Rhoda, yemeğini küçük kareler

halinde keserek dikkatlice yiyordu. Herkesin onu izlediğinin farkındaydı. Masalar babamın bahçesindeki çimenlerin üstüne kurulmuştu, bahçenin hemen yanında, içinden dere geçen küçük bir ceviz bahçesi, arkadaki iki dağın eteklerinde de fundalıklar vardı; yani bakılacak çok şey vardı, ama herkes sadece Rhoda'ya bakıyordu. Rhoda izin isteyerek kalkıp eve girince (tuvalete gidiyor herhalde diye düşündük), babaannem makineli tüfek gibi konuşmaya başladı.

"Keşke annen de burada olabilseydi," dedi bana, babaannemle babamın arasına sıkışmıştım, yani kaçacak yer yoktu. Rhoda'nın anne babası düğün yemeğine, hatta kiliseye bile gelmemişlerdi, ama ablası tam karşımızda oturuyordu. "Baban niye annenle yapamadı, anlamıyorum," diye devam etti babaannem. "Bu Rhoda daha yirmi dört yaşındaymış, biliyor musun?"

"Margaret, bunları konuşmanın sırası değil," diyerek dedem araya girdi.

"Bir şey dediğim yok canım. Annesini hep sevdik, onu diyorum."

"Margaret?" Dedemin sesi yükseldi ve elini masada babaannemin elinin üstüne koydu.

"Biraz daha bezelye alır mısın, anne?" dedi babam. Rhoda'nın ablasına bakamıyordu.

Babaannem, "Düpedüz tek gözlü," diye fısıldadı dedemin kulağına, ama hepimizin duyabileceği kadar yüksek sesle söylemişti bunu.

"Tanrım," dedi babam.

"Önemli değil," dedi Rhoda'nın ablası. "Kötü bir şey kastetmediğini biliyoruz. Sadece biraz tuhaf bir durum bu, hepsi o."

"Doğru," dedi babaannem ahenkle. "Ben de bunu anlatmaya çalışıyordum."

"Geliyor," diye fısıldadım.

Rhoda oturunca hepimizi dikkatlice süzdü. "Benim hakkımda konuşuyordunuz, değil mi?"

"Tabii, elbette," dedi babaannem, gülümseyerek. "Gelin sensin."

Babam ile Rhoda balayına çıkmadılar. Onun yerine hafta sonunda beni yanlarına aldılar ve bana hediyeler verdiler. Herhalde bir tür rüşvetti bu.

Verandada, güneşin iki dağın arasından batışını seyrediyordum, hava kuru ve sıcaktı. Bıldırcınların çalılıkların arasından gelen cıvıltılarını dinliyordum. Misafirlerin hepsi gitmişti, düğün yemeğinden geriye kalan tek iz, için için yanmaya devam eden mangaldı.

Babam ile Rhoda bir ağızdan, "Mutlu Düğünler!" diye şarkı söyleyerek verandaya çıktılar.

Rhoda bana bir *walkman* verdi. Biraz afallamış gibi görünmüş olmalıyım ki, yine kaşlarını çattı. Pahalı hediyelere alışık değildim. Sonra da babam bana ilk silahımı verdi, geyik vurmakta kullanılan 30'luk bir karabina.

"Dene bakalım," dedi. "Şurada gri bir sincap var." Önümüzdeki kocaman meşeyi gösteriyordu parmağıyla.

Sincabı ben de görmüştüm, altı metre kadar yukarıdaydı. Sapanla bile vurabilirdim.

"Dolu değil herhalde," dedim.

"İçinde bir mermi var. Horozu kaldır sadece."

Horozu kaldırıp sincaba nişan aldım. Siyah, çırpı gibi parmaklarıyla, elinde evire çevire bir şey yiyor, ağzındaki lokmasını çiğnerken kıpır kıpır eden gri yanakları ışıkta pembe görünüyordu, sincap tek gözüyle dosdoğru bana bakıyordu. Tetiği çektim, küçük kırmızı bir kuşa benzeyen bir et topağı uçtu havaya. İnfilak etmişti sanki. Sincabın parçaları ağaçların arasından yağmura benzer sesler çıkararak toprağa düştü.

"Vurdun onu," dedi Rhoda.

O akşam şehre, Rhoda'nın anne babasının evine gittik arabayla ve Rhoda'nın annesiyle tanıştım. Orada bulunduğumuz müddetçe bir bar taburesine oturup zincirleme sigara ve içki içti. Sincap büyüklüğünde bir köpeği vardı. Tıraş edilmiş şişman bir köpekti, basık bir yüzü, kızgınlıkla bakan küçük gözleri vardı; kadının taburesinin altına saklanmış öyle yüksek sesle hırlıyordu ki, birbirimizi duyamıyorduk. Rhoda'nın annesi arada bir, "Kes sesini, Prune!" diye bağırıyor, ayağını uzatıp köpeği tekmeliyordu. Köpek mutfağın öbür ucuna kaçarken tırnakları muşamba döşemede çıtır çıtır sesler çıkarıyordu, sonra yine yerine dönüyor, nefes alıp verirken ağzından tükürükler saçıyordu.

Rhoda'nın annesi sigaradan çatlamış sesiyle bana, "Sen iyi bir çocuğa benziyorsun," dedi.

Rhoda'nın babası babamı silah koleksiyonunun bulunduğu odaya davet etmişti, av tüfeği ile piştovlardan oluşan koleksiyonunun hiç de fena olmadığını söylemişti.

"Anne, nasılsın?" dedi Rhoda, sohbet epeyce ilerledikten sonra. Uzun süredir annesiyle görüşmemiş gibiydi.

"Aşağılık baban benden ayrılmak istiyor."

Rhoda konuşuncaya dek uzun ve çirkin bir sessizlik oldu. "Anne, bu doğru değil, biliyorsun. Hiçbir zaman öyle olmadı."

"O zamanlarda da aramız bundan daha iyi değildi." İçkisinden bir yudum daha aldı. "Bakıyorum, sen yine evlenmişsin. Güzel günler seni bekliyor, değil mi?" Rhoda'nın annesi kendine bir içki daha doldurup bana baktı. "Sen neler yaparsın bakayım?"

Ağzından çıkan duman burnuna giriyordu. Çorapları pembeydi, terliklerinin topuklarını bar taburesinin altındaki çıtaya geçirmişti. Kadının köpeği gözlerini benim baldırlarıma dikmişti.

"Yapmam," dedim.

Güldü, öksürmeye başladı, sonra da şüpheyle bana baktı. "Fazla bir şey yapmam," demek istemiştim ama nedense ağzımdan sadece o kadarı çıkmıştı.

"O daha on iki yaşında, anne," diyordu Rhoda.

"İyi bir çocuk." Annesi bana göz kırptı, sonra da sigarasını küllüğe bastırdı. "Hey, Billy!" diye seslendi içeri doğru. "Bırak şu silahları, çok ilginç sanki. Gel de çocukla tanış."

Kendisine bir içki daha doldurdu.

"Babam seni seviyor," dedi Rhoda.

"Gözlerini aç, Rhoda." Annesi gözlerini dikip Rhoda'ya baktı. "Sen hep çok güzeldin, Rhoda. Annene şov yapmak güzel bir şey değil." Bana bakıp göz kırptı. "Sanki ben ne olduğumu bilmiyor muyum?"

Rhoda'nın babası ağır ağır yürüyerek içeri geldi, babamın yanında kısa boylu ve geniş omuzlu duruyordu. "Yeterince içtin artık," dedi karısına.

Kadın yine bana bakıp göz kırptı ve bardağı kafasına dikti.

Rhoda'nın babası kızmaktan çok utanmış ve ne yapacağını bilmez bir haldeydi. Eliyle kelleşen kafasını sıvazladı.

Rhoda babama, "Babamın koleksiyonunu nasıl buldun?" diye sordu. Annesinden uzaklaşmış, bana daha yakın duruyordu şimdi. Ensesindeki yumuşak incecik tüyleri görüyordum.

"Müthiş. Böyle bir koleksiyona her gün rastlamaz insan."

"Sharlene, lütfen. Oğlanın önünde yapma bunu," dedi Rhoda'nın babası.

"Önemli değil, baba," dedi Rhoda, babasına doğru bir adım atarak. "Biz de kalkıyoruz zaten."

"Bana utanmaktan söz edecek en son kişi sensin,"

dedi Rhoda'nın annesi, hepimize arkasını dönerek. "Karısıyla insan içine çıkmayan bir adam utanmayı ne bilir?" Prune hırlamaya başladı. Bir şeylerin yakın olduğunu hissediyor, bu yüzden çıldırıyordu. "Yarı yaşındaki sürtüklerle kırıştıran adam ne anlar utanmaktan?"

Rhoda'nın annesi taburenin üstünde dönüp kocasına parmak salladı. "Çekil yolumdan, Rhoda," dedi, çünkü Rhoda ikisinin arasına girmişti.

Rhoda'nın babası özür dilercesine ellerini kaldırıp ağır ağır içerideki odaya yürüdü.

"Korkak!" diye arkasından bağırdı annesi.

.

O gece, Rhoda'nın ağlamasını, babamınsa onu teselli etmesini dinlerken kapalı gözünden yaş gelip gelmediğini merak ettim. Odalarımızı ayıran duvar inceydi, her şeyi duyabiliyordum: kesik kesik solumalarını, Rhoda'nın tekrar ağlamasını ve babama onu sevdiğini söylemesini. Bunun bana tuhaf geldiğini hatırlıyorum.

Ertesi gün, Rhoda benden kendisine piyanoda eşlik etmemi istedi. Ona çalmayı bilmediğimi söyledim, o da bunun bir önemi olmadığını söyledi. Ben de piyanoda onun yanına oturdum.

"Gözlerini kapat," dedi.

"Seninkiler kapalı mı?"

"Evet," dedi. "Sağ gözüm hiçbir zaman tam olarak kapanmıyor ama."

"Arasından görebiliyor musun?"

"Evet. Her zaman."

Gözlerimi kapadım.

"Ellerini tuşların üstüne koy," dedi. "Sadece dikkatle dinle ve bırak parmakların çalsın."

Birkaç dakika sessizce oturduk. Aramızdaki boşluk yoğunlaştı.

Bastığı ilk nota alçak bir tonla yankılandı. Başka notalar da çaldı, her bir nota havada bir yere yerleşmişti.

"Bu çok güzel," dedim.

"Dinle," diye fısıldadı.

Etrafımı saran notalar benimmiş gibi oluncaya dek dinledim, sonunda birkaç tanesi bana ait oldu. Kulağa o kadar da kötü gelmiyorlardı: Parça parça sökülüp tekrar bir araya geldiğinde parçaları birbirine tıpatıp uyan bir ezgi olmuştu bu, çünkü nefesi benimkine çok yakındı.

Bu şekilde çalmaya ne kadar devam ettik bilmiyorum, ancak bitmesini hiç istemediğimi ama yine de bittiğini biliyorum, babam arkamızda bir yerden el çırptı, bu ses bizimkine uymayacak kadar sert ve yüksek bir sesti.

"Şu Rhoda neye benziyor?" diye sordu annem. Tavukgöğüslerinin yağlı yerlerini kesiyordu.

"İyi biri," dedim.

"Başka?"

Kesme tahtasının bir yerine ayrılan sarı, cıvık cıvık yağ şeritlerini dürttüm parmağımla. "Komik biri," dedim.

"Öyle mi?"

"Evet. Kimseden korkusunun olduğunu sanmıyorum. Annesi dışında tabii."

Annem güldü. Sonra da saçlarımı karıştırdı.

"Ay, pardon," dedi. "Özür dilerim." Bir mutfak havlusu kapıp saçımdaki tavuk yağlarını sildi. "Güzel mi?" Bu soruyu sorarken annemin sesi düşmüştü.

"Hayır, deforme olmuş," dedim, annem yine güldü.

O hafta boyunca, Rhoda'yla piyano çalacağım zamanı iple çektim, fakat cuma akşamı daha babamın evine ayak basar basmaz, çarçabuk arabaya bindik, babam, Rhoda ve ben, Rhoda'nın ailesinin evine doğru hızla gitmeye koyulduk. Annesi aramıştı.

"Ne demek istedi?" diye sorup duruyordu Rhoda. Üzerinde mantosu vardı, ellerini dizlerinin üstünde yumruk yapmıştı.

Rhoda'nın söylediği her şeye karşılık olarak, "Bir şey yoktur," diyordu babam durmadan. "Bir şey yoktur, bak görürsün."

Fakat evlerine vardığımızda, Rhoda da, babam da kapıyı açamadılar. Kapıyı çalıp çalıp durdular, hiç yanıt gelmedi, sadece Prune'un hırlaması duyuluyordu, ama ikisi de kapının kolunu indirip de kapıyı açamıyordu.

Kapıyı ben açtım ardına dek.

"İçeri gelin," diye seslendi Rhoda'nın annesi. "Billy, neden kapıya bakmıyorsun?"

"Baba?" diye seslendi Rhoda.

Rhoda'nın babası yumuşak terlikleriyle koridordan ayağını sürüye sürüye geldi. "Bir şey mi oldu, Rhoda?"

Rhoda babama dönüp, "Özür dilerim," dedi. "Beni eve götürür müsün?"

"Aptallık ettik," dedi babam arabaya binerken. Rhoda bir şey demedi. Mantosuna sarınıp gözünü yola dikti. Ben kapı kolundaki küllükle oynuyordum. İçindeki sakız kâğıtlarının hepsini çıkarıp tekrar içine tıktım. Metal kapağını milyonlarca kez kapatıp açtım.

"Kes şunu Roy," dedi babam sonunda. Bunun gerçek bir tehdit olduğunu anlamam için arabaya gaz verdi.

Çakıltaşı kaplı araba yoluna dönüp de her iki taraftaki böğürtlen çalılarını ve ilerideki aydınlatılmış kırmızı köprüyü gördüğümüzde, "Annen tam olarak ne dedi?" diye sordu babam.

"Uydurmuyorum, Jim."

"İyi, ne dedi diyorum ben de?"

Rhoda emniyet kemerini çekiştirip babama döndü. "Seni seviyorum, Rhoda. Burada her şey mükemmel gidiyor. Sizinkileri de alıp bize bir içkiye gelsenize, dedi."

"Bunda bir şey yok ki, Rhoda."

"Aptallık etme, Jim," dedi Rhoda usulca.

Babam bunu duyup duymadığımı anlamak için aynadan bana baktı. Ne yapacağımı bilemedim, o yüzden her şeyin yolunda olduğunu göstermek için başparmağımı havaya kaldırdım.

"Onu öldürecek," dedi Rhoda kahvaltıda ciddi bir ifadeyle. Babamın kızgın ve aynı zamanda korku dolu yüzüne sakince baktı. "Buna hazır mısın, Jim?"

Bir saat sonra, kahvaltı sonrası ağız bakımı kontrolünde sınıfta kaldım.

Diş hekimi babam, "Altı ile on bir numaraların üzerinde biraz daha çalışman gerekiyor," dedi. "Dişetlerin de yine kanamaya başlamış. Bunun ne demek olduğunu biliyorsun."

"Rhoda nerede?" diye sordum.

"Bilmiyorum," dedi. Rhoda'nın tam arkasında olmasını bekliyormuş gibi, dönüp omzunun üzerinden arkasına baktı. Ona seslendik, ama yanıt alamadık. Babam her odaya tek tek baktı, Rhoda yoktu.

O öğleden sonra ceviz bahçesinde oturmuş bin parçalık yapbozuyla uğraşan Rhoda'nın üstünde büyükannesinin uçuk mavi renkli uzun elbisesi, bir şapka ve bağcıklı zarif botlar vardı. Verandanın basamaklarında kafası karışmış bir halde oturan babama dönüp de bakmadı bile. Babam, Rhoda'yı anlamıyordu. Onu nasıl rahatlatacağına dair en ufak bir fikri yoktu.

Babam bana, "Daha olan biten bir şey yok ki," dedi.

Rhoda, ceviz bahçesinin ilerisine, taa derenin oraya kadar yürümüş, açılır katlanır masa ile sandalyesini ora-

ya kurmuştu. Vadiye bakıyordu, onu sol yanından görüyorduk. Her yanını yabani hardal ile çövenotları sarmıştı. Başının üstünde uçuşan örümcek ağları güneş vurdukça bir belirip bir kayboluyordu.

"Orada bütün gün duracak öyle," dedi babam. "Su yok bir şey yok, benimle tek laf etmiyor, bakmıyor bile. Sanki bu olanlar benim suçummuş gibi, ne olduğunu da bir anlasam."

Rhoda'nın öyle hiç kıpırdamadan durması onu gerçeküstü kılıyordu. Sadece arada bir, bir parçayı yerine yerleştirirken hafifçe eli kıpırdıyordu, o kadar.

"Daha önce böyle değildi," dedi babam. "Benim evlendiğim kadın bu değil."

Bunun üzerine kafamı kaldırıp babama baktım.

"Onu kastetmedim," dedi babam.

Güneş iyice alçalıncaya dek verandada babamın yanında oturdum, benim onun yanındaki varlığım artık hiçbir şey ifade etmez hale geldi. Sonra ceviz bahçesinden yürüyüp Rhoda'nın yanına gittim. Rhoda siyah saçlarını geriye itmişti, alnı boncuk boncuk terlemişti, dudağının üstü ve boynunun kıvrımlarında da ter damlaları vardı.

"Beni mi seyrediyorsun Roy?"

Boynuna dokunsaydım eğer, ne yapardı acaba? Elimi mi iterdi, bana güler miydi, gülümser miydi? O akşamüstü Rhoda'nın her şeyi yapabileceğini anladım. Ortadan kaybolabilirdi. Uzun elbisesiyle dereye yürür, bir daha da dönmezdi, o zaman da hafızamızda eski bir kartpostalda gördüğümüz bir resim veya bir hayal olarak yer ederdi. Onu tutan hiçbir şey yoktu.

"Baban da mı beni seyrediyor?" diye sordu.

"Evet."

"Verandanın basamaklarında oturmuş, ellerini dizlerinden aşağı mı sarkıtmış?"

"Evet," dedim. "Bizi terk mi edeceksin?"

Bunun üzerine Rhoda, kafasını kaldırıp bana baktı ve gülümsedi. Genç görünüyordu, babamdan çok daha genç. "Elbette, hayır," dedi. "Böyle düşünme."

Pazar sabahı, yol boyunca Rhoda bizi belli bir mesafeden takip etti. Üzerinde kot pantolon, tişört ve beyzbol kepi vardı, fakat ben onu hâlâ büyükannesinin giysileri içinde, yüzü hasır şapkasının ardına gizlenmiş olarak hayal ediyordum. Dağın sırtından, olası bir yangının sıçramasını engellemek için açılmış dar patika boyunca tırmanıyorduk.

Babam yanımdan yürüyordu, elinde bıldırcın avlamak için getirdiği 22'lik tüfeği vardı. Cebindeki mermilerin şıngırtısını duyuyordum. Tedirgin bir halde devamlı Rhoda'ya bakıp duruyordu, Rhoda dört yüz metre kadar arkamızdaydı, sonra söylenmeye başladı.

Gri sincap ve ağaçkakan sesleri arasında tırmanırken, "Bir şey anladıysam ne olayım," ya da buna benzer şeyler söylüyordu kendi kendine. Gece biraz yağmur çiselemişti. Şemsiye bitkisinin burun deliklerimi ve gırtlağımı yakan güçlü kokusunu hatırlıyorum. Başımı bir anda kaldırıp baktığımda, yer gök hepsi birleşti, sanki her şey masmavi gökyüzünde açılan bir oluktan içeri çekiliyordu.

"Neyi anlamıyorsun?" diye sordum sonunda.

"Hiçbir şeyi," dedi babam kafasını sallayarak.

"Terk edip gitmeyecek," dedim.

Babam gözlerini kısıp her iki taraftaki çalılıklara baktı emin olamayarak. "Keşke buna inanabilsem."

"İnanabilirsin," dedim. "Bana terk etmeyeceğini söyledi."

Babam yürümeyi bırakıp yeni gördüğü biriymişim gibi bana baktı. "Sana mı söyledi?"

"Evet."

"Peki ama neden?"

"Ona sordum da ondan."

Babam arkasını dönüp Rhoda'ya baktı. Elbisesi yere sürünmesin diye eteklerini önden kaldırmış, bir elinde tuttuğu kitabıyla süzüle süzüle bize doğru geliyordu.

"Rhoda," dedi babam. Kendi kendine anımsatıyordu belki de.

İkinci tepeyi de çıkınca fundalıklar seyreldi ve en üstteki vadiye vardık, dağlar burada birleşiyordu. İğne yapraklı beyaz meşe ve sedefimsi mavi yeşil renkte çövenotları vardı. Kerkenezlerin rüzgârda uçuşan tüylerinin sesini duyuyorduk.

"Onları hiç yakından gördün mü?" diye sordu babam.

"Hayır," dedim.

Uzunca bir süre gökyüzüne baktı, sonra 22'lik tüfeğiyle elli-altmış metre yükseklikte süzülen bir tanesine nişan aldı. Babam ateş edince kuşun ince kanatları bir an bocalar gibi oldu, fakat bunu sadece hayal etmiş de olabilirim, çünkü yere düşen bir şey olmadı.

Fundalıkların arasından bize doğru gelen Rhoda, hasır şapkasını çıkarmış tek gözüyle kuşa bakıyordu.

Babam fişek yatağına bir mermi daha sürüp kerkenezin daha yakın menzilden uçmasını bekledi. Rhoda arkasından gelip beyaz parmaklarını onun ensesinde gezdirdi. Kuş gerçekten de yaklaştı, kafası yana yatık, gagası açıktı, rüzgârda tüyleri uçuşuyordu, Rhoda diğer gözünü de kapattı. Boynu bir kavisle geriye doğru eğildi, sırtından kanatlar çıktı. Silah sesini duyup çığlık attım.

Babam yana doğru benden uzağa sıçradı ve namluyu çevirip göğsüme doğrulttu. Daha sonra bunun sadece bir içgüdü olduğunu söyledi. Onu korkutmuştum.

Rhoda bana doğru geldi, kafamdan geçenleri öğrenmek isteyerek yüzümü ellerinin arasına aldı, kendi yüzü-

ne doğru çekti ve, "Neler oluyor orada?" diye sordu. Yüzü benimkine öyle yakındı ki, yarı kapalı gözünün beyazı üzerindeki açık kahverengi kıvrımı görebiliyordum, dipsiz bir kuyuya benzeyen bu gözün merceği yoktu.

İYİ ERKEKLER ALAYI

Göl kıyısındaki ağaçların arasında duruyordum, birden yüzlerce saçmanın çevremdeki yapraklara yağmur gibi tıp tıp vurduğunu duydum, öyle hafif vuruyorlardı ki, dilimi uzatsam bir tanesini yakalayabilirdim. Sonra suyun üzerinde bir patlama oldu, John'un ve annemin çığlıklarını duydum, el kol sallıyorlardı. Ellerimi iki yana açıp bir patlama daha olmasını bekledim. Hava öyle incelmişti ki, mesafeler yok olmuştu sanki; yaprakları, suyun yüzeyini, kırmızı flaneli tarlaları ve ufuk çizgisini iki parmağımın arasında tutabilirdim. Yabanördeklerinin ciyaklamaları arttıkça arttı, sonra giderek azaldı. Vurulmamıştım, ama geri geri giderek bir yarım daire çizdim, bana doğru koşan annemin beni gördüğünden emin olduktan sonra da, çamurun içine kapaklandım. Gölün diğer ucundan ateş edildiğini o zaman anladım.

John Laine beni vurmak için ateş etmemişti. Annemle flört ettiği için beni kazanmaya çalışıyordu. Beni epeyce uzaktaki sazlıkların arkasına yollamıştı, ama ben anızların ve çamurun içinde emekleyerek gölün kıyısına gelmiştim, ördek kanatlarının suya çarpan boğuk seslerini duyunca da ayağa kalkmıştım. John beni ancak tetiği çektikten sonra görmüştü. Yerde öylece yatarken haykırış ve şıpırtılar her yönden geliyor gibiydi. Sonra kulaklarım çamura bu-

landı. Gri gökyüzüne boş boş bakıyordum. Bunu hatırlarım, diye düşündüm. Günlerden Sekiz Kasım, Cumartesi. Ben on üç yaşındayım. Çamurun içinde yatıyorum.

Annem üstümdeki çamurları temizlerken kendimi tutamayıp güldüm, bu gülüş beni ele verdi. Islak bir şaplak yiyip kıçüstü yere oturdum.

"Seni pislik seni," dedi annem. Sonra gülmeye başladı. John da güldü, beni öldürmediği için rahatlamıştı. John polis memuruydu, beni vurması onun için iyi olmazdı.

Annem bir avuç çamur alıp John'a fırlattı; çamur John'un kırmızı flanel gömleğine bir yara gibi sıvandı. Annem kendisini sırtüstü benim yanıma, çamura bıraktı ve ağlamaya başladı. Bu John için sonun başlangıcıydı. Annemin ağlayıp ağlamadığından emin olamadığından, orada durmuş sinirli sinirli sırıtırken bunu bilmiyordu tabii, ama ona yol görünmüştü artık. Gözlerimi şaşı yapıp ona bakınca çoktan yok olup gittiğini görebiliyordum.

Annem boşandıktan sonra, uzun süren, sürekli ilişkiler yaşamıştı, ama babam kendisini öldürdükten sonra, uzun süre yanında tuttuğu bir adam olmadı hiç. O günlerde çıktığı erkekler kasabamızdan gelip geçen sirkler gibiydi. Bu adamlar çabucak evimize taşınır, sanki uzun süre kalacaklarmış gibi sahip oldukları her şeyi yanlarında getirirlerdi. Bizi bilumum parlak renkli nesnelerle tavlamaya çalışırlardı; çiçekler, balonlar, uzaktan kumandalı yarış arabaları... Sakalları, kulak ve elleriyle türlü numaralar yapar, bize *böcük*, *maymuncuk*, *kabak tatlısı*, *ballı lokmam* gibi komik isimler takar, gece gündüz bağıra çağıra hikâyeler anlatırlardı. Sonra da bir anda kaybolurlardı, sanki onları sadece hayal etmişiz gibi olurdu, onlardan geriye hiçbir iz kalmaz, isimleri bile geçmezdi.

John bu serideki erkeklerden biriydi sadece. Angel

öncekilerin arasında en önemlisiydi. Annem bana Angel'ın ismini söylediğinde, bu isim tuhafıma gitmişti. Angel'la beraber Sierra Dağları'na kayağa gittik, şömine keyfi yaptık, opera "tecrübesi" yaşadık ve bol bol giyinip kuşandık. Fakat bütün bu ihtişama rağmen annem yine aynıydı. İki buçuk aydan kısa bir süre içinde, bir salı akşamı, Angel'ı terk etti, üstelik bu kez annemden bir sinyal de almamıştım. Angel'a onu terk ettiğini telefonda söyledi. Tek fark, annemin bu kez ağlamasıydı. Ben de ağladım, ama Angel'ı özleyeceğimden filan değil.

Ondan sonra Leonard geldi. Yaz aylarında ortaya çıktı. Leonard'la ilk tanıştığımda, ne çirkin adam, diye düşünmüştüm. Leonard astrologdu, bana Venüs'teki Jüpiter'imin aşk hayatından büyük şeyler bekleyeceğim anlamına geldiğini açıklamıştı. Annemin seçtiği adamların biri diğerini tutmazdı: Angel ile Leonard birbirleriyle alakasız tiplerdi.

"Erkekler sürprizlerle doludur," diyordu annem. "Onları asla tanıyamazsın." Bütün erkeklerin kostümlü olduğunu, sırtlarının bir yerinde bir fermuar bulunduğunu hayal etmeye başlamıştım. Sonra, bir gün benim de bir erkek olacağım aklıma gelince, fermuar olayından biraz tırstım.

Annemle benim farklı rutinlerimiz vardı. O lisede öğretmenlik yapar, evimizin civarındaki parklarda uzun yürüyüşlere çıkar, polisiye romanlar okurdu. Bazen de, "Birkaç gün yalnız kalmaya ihtiyacım var," ya da "Bir arkadaşıma gidiyorum," gibi sudan sebeplerle ortadan kaybolurdu.

"Hangi arkadaşına gidiyorsun?" diye sorardım.

"Doğru ya," derdi.

Ben de televizyonun karşısında dondurma yer, iyi kötü ödevimi yapar ve gece babamın tüfeğiyle gizlice sıvışıp sokak lambalarına ateş ederdim. Altı ay içinde bütün mahalleyi karanlığa gömdüm, yeni lambalar takıl-

dıktan sonra da mahalleyi karartmaya devam ettim.

Benim için, bir sokak lambasının mavi beyaz patlamasını tüfeğin dürbününden seyretmekten daha güzel başka bir şey yoktu. Kükremeyi andıran o ses, sonra sessizlik ve ardından cam yağmuru; cam parçacıkları havada göz alıcı pırıltılar saçarak uçuşurdu.

John Laine, üç aydan fazla dayanan tek adam olarak bir istisnaydı. Göldeki o gün bile pabucunun dama atılmasına sebep olmadı. Daha ne kadar dayanacağı ise meçhuldü.

Henüz on üç yaşında olmama rağmen, John bana pikabını sürmeyi öğretmişti. Pikabın adını Silver Bullet[1] koymuştu. Sonoma beldesinin arka sokaklarında hız yapmama izin verirdi. Bir polisin yanından geçerken el sallıyorduk sadece. Saatte yüz altmış kilometre hızla giderken, eylülde üzüm bağlarının nasıl göründüğünü hatırlıyorum. Hasır sepetlerdeki morlar, kırmızılar ve yeşiller, bir okyanusun yüzeyini kaplamış yosun adacıkları gibi fırıl fırıl dönerek gözümüzün önünden hızla akıp giderdi. Arabanın lastikleri sabun gibi kayarken bile her zamanki sakin ses tonunu koruyan John, benim doğuştan yetenekli olduğumu söylerdi. Benden iyi bir polis memuru olurmuş.

John siyah favorilerini bir aşağı bir yukarı oynatabiliyordu. Nereli olduğunu sorduğumuzda bize bir ağaçtan indiğini söylemişti. Peki ya ondan önce? diye sormuştum. Dolgun parmaklarıyla burnumu sıkıştırıp yatağa gitmemi söylemişti. Annem, o ve ben kanepede oturuyorduk. Annem bana sırıtıp eliyle yatak odamı işaret etmişti. Annem sonunda yine aynı kanepede John'dan ayrılırken ben de mutfakta oyalanıyor, ahşap hasır kapıdan içeriyi gözetliyordum. John, "Tamam," deyip anne-

1. (İng.) Gümüş Kurşun. Kurt adamları, cadıları ve canavarları öldürdüğü anlatılan kurşun. (Ç.N.)

min elini tutmaya devam etti. Kavga mavga etmedikleri için annem tam olarak ne yapacağını da bilemiyordu. Babamın anneme karşı kusurları olmuştu, annem ona bağırıp çağırmakta haklıydı ne de olsa. Ama John söz konusu olunca, ikimiz de onun kalmasını ne kadar çok istediğimizi bilmenin acısını yaşıyorduk.

John'dan sonra Emmet geldi. Ocak ayıydı, annem Legoland'in ve ünlü olmanın hayallerini kuruyordu. Emmet'ın yardımıyla yemek masamızı salona taşımış, kanatlarını açarak masayı büyütmüş ve bize ses çıkarmamamızı emretmişti. *Motorland* dergisine yazıp, Danimarka'daki Legoland'e yaptığımız geziyle ilgili bir makaleyle ilgilenip ilgilenmeyeceklerini sormuş, onlar da bizi şaşırtarak olumlu cevap vermişlerdi. Annem, her akşam, masanın üstüne yaydığı 35 milimetrelik slaytların ve notlarının başına geçiyor, Emmet'la ben de salondaki kanepede uysallıkla hiç ses çıkarmadan oturuyorduk. Emmet, Louis L'Amour kovboy romanlarını okuyor, ben de ödevimi yapıyordum.

Emmet sürekli kim olduğunu anlatan bir adamdı. Ama kim olduğu sürekli değişiyordu. Bir hafta Idaho, Sandpoint'de doğmuş oluyor; ertesi hafta doğduğu yer California, Red Bluff oluyordu. Bunu kendisine hatırlattığımızda omuzlarını silkerek hafızasının düzeldiğini söylüyordu. Uykuda olduğunda ise iddiaları iyice çığrından çıkıyordu. Bir keresinde onu uykusunda konuşurken yakalamıştım.

"Mittenwald," diyerek iç geçirdi, kafasını iyice köşeye soktu. Onu saat 04.30'da koridordaki gömme dolabın dibinde bulmuştum, elektrik süpürgesine sarılmıştı, başının altında eski perdelerimiz vardı. "Gitmeliyim; ben Mittenwald'liyim. Buranın kuzeyinde küçük bir kasaba. Her taraf yanıyor." Annemin yatak odasıyla gömme dolabı karıştırmıştı herhalde. Bunu anlayabiliyordum. Yıllar önce ben de banyoya gideceğim yerde dolaba gitmiş, onun şimdi

yattığı köşeye işemiştim, sonra da sifonu çekiyorum diye annemin askıda duran iki eski eteğini çekiştirmiştim.

Bu Legoland akşamlarının ilkinde annem, "İmkânsız gerçek oldu," demişti bize. Üzerinde mor kadife sabahlığı vardı, hatta ellerini havaya kaldırmıştı.

Emmet'la ben birbirimize bakıp gülümsemiştik. Emmet'ın mübalağayı hoş karşılayan bir tarafı vardı.

Annemin o ağustosta çektiği slaytlar, bana ve Danimarkalı bir kıza aitti. Annem kızı ve bekâr babasını kafakola alarak bu fotoğrafları çekmişti, çünkü biliyordu ki; ileride bir dergiye yazacağı makalede, anne baba ve iki çocuğun fotoğrafları olmalıydı. Atkuyruklu sarışın bir kızdı, kocaman gözleri vardı. Alnı da normalden genişti. Annem kıza Helga dedi, çünkü ikimiz de adını hatırlayamadık.

Helga ile ben Lego arabalara biniyoruz, Lego ehliyetlerimizi gösteriyoruz, Lego dağın yanından Lego sandallarla geçiyoruz ve birbirimizi Vahşi Batı Lego silahlarıyla vuruyoruz. Annemin favorisi, Lego sarayının bahçesinde toplanmış yirmi-otuz Lego at ve Lego adamın fotoğrafıydı, fotoğrafa elinde çim biçme makinesiyle kocaman insan bahçıvan da girmişti. Helga ile ben sarayın her iki kanadından aşağı bakıyorduk. Bu fotoğrafta annemin çok hoşuna giden bir şeyler vardı. Belki bu küçük antika Avrupa ilgisini çekiyordu, belki de atlarıyla beraber gelişigüzel oraya yığılmış erkeklerin bir çekiciliği vardı. Eğer Emmet biraz kafa yormuş olsaydı, daha bir sürü ipucu bulunabilirdi

Annemin Emmet döneminin sonlarına doğru, tepelik yerlere çıkıp sık fundalıkların arasından, üç yüz-dört yüz metre öteden ilk trafik lambamı vurdum. *Survivalist* dergisinden, babamın 300'lük Magnum'undan 32 kalibrelik fişek atmamı sağlayacak bir dönüştürücü seti sipariş etmiştim. Mahalledeki sokak lambaları için fişek mükemmeldi, çünkü daha az ses çıkarıyordu ve kestane fişeğiyle karıştırılabilirdi. Trafik lambasında ise domdom

kurşunu kullanmaya başladım. Bu kurşunun darbesi vadinin kilometrelerce ötesinde yankılanıyordu.

Trafik lambasını vurana kadar üç kurşun sektirdim. Benzin istasyonundaki insanlar kaçışıp, direklerin, arabaların arkasına saklandılar, fakat bazılarının sırtları bana dönüktü. Kimse nereden ateş edildiğini anlayamıyordu. Çok uzaklardan ateş ediyordum.

Koskoca trafik lambası yerinden oynayıp havaya zıpladı, kırmızımsı gümüş rengine dönmüştü. Ortalık kükürt kokuyordu, köpekler uluyor, vadinin karşısından siren sesleri geliyordu. Silahın dürbününden, bir devriye arabasının lastiklerini ciyak ciyak öttürerek döndüğünü seyrettim, acaba John da içinde miydi?

Pat hep kahkaha atan adamdı. Bir tıraş losyonu bulutu içinde gezerdi, bir kapıdan kahkaha atarak girer, bir başka kapıdan kahkaha atarak çıkardı. Galiba annemden ayrılmak bile Pat'e komik gelmişti.

Merril kapı komşumuzdu. Karısı onu terk ettikten birkaç ay sonra bahçesinden topladığı sebzelerle bize geldi ve üç gün boyunca evine dönmedi. Evinin arka tarafındaki sürgülü cam kapı bu süre boyunca kilitli değildi, ben de içeri girip etrafı kolaçan ettim. Ucuz kasasını açıp içindeki paraların miktarını bile bir kenara not ettim. Yatağının altında *Playboy* ve *The Joy of Sex* dergilerini buldum. İlaç dolabından, hemoroidi ve uçuğu olduğunu, dirsek burkulması ve dişeti iltihabı geçirdiğini anladım. Bütün çocuklarının fotoğraflarını gördüm, büyüyüp evden ayrılmışlardı, hatta boşanma sebebini bile öğrendim. Karısı, Carolyn Somers, kızlık soyadı Alexander, altı ay önce yazdığı bir mektupta her şeyi bir bir anlatmıştı. Merril, kızının arkadaşlarından biriyle sevişirken kendini video kamerayla çekmiş, sonra da bu kasedi yıllarca saklamış. Kızının arkadaşı, Alise, o zaman daha on beş yaşındaymış. Kaset hâlâ duruyordu.

Merril bir gece kendi evine gitmek istemeyince annem ondan da kurtuldu. Hatta halamın Yeni Zelanda'dan getirdiği seramik kurbağayla ona vurdu. Sonra polis çağırdı, ertesi gün bir uzaklaştırma belgesi çıkarttırdı, Merril de bizi kendi halimize bıraktı.

O yaz birkaç hafta sonu, Merril arka bahçesinde şezlonga uzanmış güneşlenirken, annemin banyo penceresinden, babamın 300'lük Magnum'unun dürbünüyle onu izledim. Dürbünü sarkık karnının hatları ile kollarındaki mavi damarlarda gezdirdim. Tetiği çekseydim neye benzerdi acaba? Bir keresinde, John'un pikabıyla saatte yüz kırk kilometre hızla giderken bir güvercin ezmiştim, dikiz aynasından baktığımda bir tüy yumağından başka bir şey görmemiştim.

Annemin Merril'le yaşadıklarından sonra cesareti kırılmıştı. Merril ona aile ve sadakatten söz etmiş, annemin ona kendini lise yıllarındaki gibi hissettirdiğini filan söylemiş, annem de bunlara inanır gibi olmuştu. Alise'ten söz etmedim hiç. Annem salondaki kanepede bana sarılıp ağladı ve hâlâ Angel ile John'u özlediğini söyledi.

"Babanı da," diye ekledi. O zaman ben de ağlamaya başladım. Ne var ki, bir süre sonra, bu bile komik geldi.

"Ne aptal adam," dedi annem gülerek.

"Sen başkasıyla evlenemeyeceksin hiç," dedim.

Sürgülü cam kapıya baktı. "Amaan," dedi. "Bunca şeyden sonra, ne çıkar?"

Sonbahar başlarıydı, Merril'den sonraydı, annem o sıra kimseyle çıkmıyordu, evde sadece ikimiz vardık. Kendi evimize bir hırsız gibi girdim. Anahtarımı okuldaki dolabımda unutmuştum. Paspasın altına yedek anahtar bırakmıyorduk artık, annem eve 6-7'den önce gelmezdi. Ben de bütün pencere ve kapılarımızı yokladım, açık bir

yer bulamayınca da, bahçeden yassı bir taş alıp annemin banyo penceresine fırlattım. Kilidi açtım, sürgüyü çektim ve içeri süzüldüm.

Önce ebeveyn yatak odasını kolaçan ettim. Dolapta on altı adet kâğıt torba buldum, bunların içinde öğrencilerin ödevlerinden giysilere, yedek pillere kadar ne ararsan vardı. Değerli yüzükler ayakkabıların içine saklanmış naylonlara sarılmıştı. Odadaki tek kasayı açmak çocuk oyuncağıydı, kasanın şifresi silik bir biçimde altına yazılmıştı. Çamaşır mandallarından külot ve sutyenler sarkıyordu, hiç kravat yoktu, demek bu odada kalan bir erkek yoktu.

Banyoda, mor renkli tek bir diş fırçası vardı. Lavabonun altındaki dolapta daha önce fark edilmeyen bir diyafram duruyordu. Bu kadının dişleri ya çok hassastı ya da geceleri dişlerini gıcırdatıyordu, yoksa dolapta neden hem Sensodyne diş macunu, hem de uyurken takmak için plastik bir ağız kalıbı bulunsun ki.

Bu kadın kimsenin fotoğrafını çerçeveye koymamıştı, bu yüzden ailesi olup olmadığını anlamak güçtü. Diğer yatak odasında, duvar kâğıdı bambu desenliydi. Köşede ışığı sönük bir akvaryum ile 250 köpekbalığı cinsini gösteren bir poster vardı. Köpekbalığı posteri ile ortalığa saçılmış Fruit of the Loom marka küçük çamaşırlardan bu odada bir ya da birden fazla oğlan çocuğunun yaşadığı anlaşılıyordu. Fakat dolapta bir çift yürüyüş botu ile yine bir çift krampon olduğuna göre, demek ki tek bir çocuk vardı. Çocuğun dolabındaki silahları (22 kalibre Browning tüfek, 30-30 kalibre Winchester karabina, 300'lük Winchester dürbünlü Magnum, Winchester 12 kalibre pompalı tüfek, Sheridan tek saçma tüfek, Ruger 44'lük Magnum tabanca) açıklaması ise güçtü. Bunların hepsini nereden bulmuştu?

300'lük Magnum'un fişek yatağında biriken karbon, silahın sıklıkla kullanıldığını gösteriyordu, yakın bir za-

manda bile kullanılmış olabilirdi. Yatağının altındaki delik deşik tahta döşemeden, 22 kalibre tüfeğin evde de ateşlenmiş olabileceği anlaşılıyordu. *Playboy, Penthouse, Hustler* gibi dergiler ile kapağında "Sadece yetişkinler için" yazan, açık saçık romanlarla dolu kutudan bu oğlanın bir tür sapık olduğu belli oluyordu, babasına ait bir sürü fotoğrafı masasına koymak ya da duvarlara asmak varken neden bu kutuya koyduğu ise belli değildi.

Kutunun içindekilere baktıktan hemen sonra, babamın 12 kalibresini doldurup pencere ve kapılarımızın çoğunu havaya uçurdum. Sonradan bu yaptığımın enikonu aşırılığa kaçmak olduğunu fark ettim. İki buçuk kutu mermiyi bitirmiştim. Özellikle de ön kapılar epeyce mermi yedi; her menteşeye bir el, menteşeleri düşürmek içinse iki el daha ateş etmiştim. Salonumuzun sürgülü cam kapısı ise tam bir şaheser oldu. Tam ortasında, yarım dolar büyüklüğünde küçük bir delik açtım. Kapı bir an öylece kaldı, sonra camları zangırdamaya başladı, camlar bir dalga gibi büküldü ve milyonlarca küçük cam kırığı ortalığa saçıldı.

Hayatımıza sonradan tekrar giren tek erkek John Laine oldu. Ön verandamızda oturmuş devriye arabalarının gelmesini beklerken, John'un da bunlardan birinde olmasını ummuştum, John gerçekten de oradaydı. O ve ortağı dördüncü arabada geldiler. Lastikleri acı acı öttürerek arabalarını kapının önüne çektiler, kapılarını açtılar, arabadan hızla inip silahlarını üstüme doğrulttular, diğer polisler de aynı şeyi yapmıştı. Silahsızdım, karşı koymayı da düşünmüyordum ama nasıl davranacağımı bilmiyordum. Önce kimse benimle konuşmadı. Hoparlörden konuşmalarını bekliyordum, ama bana bakıp duruyorlardı.

Elimi salladım. "John," dedim. Buradaydı işte. Kapımıza kadar gelmişti.

SUKKWAN ADASI

1

Annenle bir Morris Mini'miz vardı. Küçücük bir arabaydı, çarpışan otomobillere benziyordu; sileceklerinden biri bozuktu, kolumu pencereden uzatıp sileceği ben oynatırdım. Annen hardal tarlalarına bayılırdı, güneşli günlerde Davis'in etrafını dolaşarak tarlaların yanından geçmek isterdi. O günlerde tarla çok, insan azdı. Dünyanın her yerinde öyleydi zaten. Evet, şimdi gelelim evde eğitim öğretim bölümüne. Dünya başlarda kocaman dümdüz bir tarlaydı. Türlü türlü mahlukat bu tarlada gezer dolaşırdı, hiçbirinin adı yoktu, büyük olanlar küçük olanları yer, hiç kimse de bundan gocunmazdı. Sonra insan geldi, dünyanın kenarlarına çömeldi; insan kıllı, aptal ve zayıftı, insan çoğaldıkça çoğaldı, insan bekleye bekleye öyle çok, öyle sapkın, öyle tehlikeli bir hale geldi ki, dünyanın kenarları eğilip bükülmeye başladı. Dünyanın kenarları yavaş yavaş aşağı doğru kıvrılmaya başladı; erkek, kadın, çocuk dünyanın üzerinde kalabilmek için birbirinin tepesine biniyor, birbirinin sırtındaki tüylere asılıyordu. Sonunda hepsi tüysüz ve çıplak kaldı; üşüyor, ölüm saçıyor ve dünyanın kenarlarına asıldıkça asılıyorlardı.

Babası susunca Roy, Sonra? dedi.

Zaman içinde dünyanın kenarları uçlarından kavuştu ve yerküreyi meydana getirdi, bu oluşumun ağırlığıyla

dünya dönmeye başladı; insanlar da yaratıklar da dünyadan düşmekten kurtuldu. Sonra insan insana baktı, tüysüz halimizle hepimiz çok çirkindik, insan yavrusu da aynı tırtıla benziyordu; insan her yere yayılıp katletmeye, yaratıkların postlarını ve kürklerini giymeye başladı.

Anladım, dedi Roy. Peki sonra?

Bundan sonra olanlar anlatılamayacak kadar karmaşık. İşin içinde suç var, boşanma var, para meselesi ve Vergi Dairesi var, hepsi de cehennemin dibini boyladı.

Annemle evlendiğinde, her şey cehennemin dibini mi boyladı yani?

Babasının bakışından Roy çok ileri gittiğini anladı. Hayır, bundan önce boylamıştı her şey cehennemin dibini galiba. Ama ne zaman olduğunu kestirmek güçtü.

Buranın ve buradaki hayatın yabancısıydılar, birbirlerinin de öyle. Roy on üç yaşındaydı, yediden sekize geçtiği yazdı, California'nın Santa Rosa kasabasında annesinin yanında kalıyordu. Annesinin yanında trombon dersleri almış, futbol oynamış, sinemaya ve okula gitmişti. Babası Fairbanks'te diş hekimiydi. Babasıyla şimdi taşınacakları yer, dik çatılı ahşap bir evdi. Güneydoğu Alaska'da, Tlevak Boğazı'nın ilerisinde, Güney Galler Prensi Ormanları'nın kuzeybatısında, Ketchikan'dan seksen kilometre uzaklıkta bir fiyordun içindeki küçük bir koydaydı. Buraya sadece suyoluyla ulaşılıyordu; deniz uçağı ya da tekneyle. Etrafta hiç komşu yoktu. Hemen arkalarında altı yüz metrelik bir dağ yükseliyor, gerisindeki diğer tepelerin alçak sırtlarıyla ve koyun ağzıyla birleşerek katmerleniyordu. Üzerinde bulundukları Sukkwan Adası, geride kilometrelerce uzanıyordu, ama burada gür ve sık yağmur ormanından başka bir şey yoktu; ne yolu ne de izi vardı, sadece eğreltiotları, köknar, ladin, sedir ağaç-

ları, mantar, kır çiçeği, yosun ve çürümüş ağaç kökleriyle ayılara, geyiklere, Dall koyunu, dağkeçisi ve porsuklara yuva olan bir yer. Roy'un beş yaşına kadar kaldığı Ketchikan gibi bir yerdi, ama daha vahşi ve orayı unuttuğundan olsa gerek, daha ürkütücü.

Buraya uçakla gelirlerken Roy, siyah yeşil dağlar ve mavi gökyüzünün sudaki yansımaları üzerinden sarı uçağın hızla süzülen gölgesini izlemişti. Ağaçlar her iki taraftan da giderek yaklaşmış, sonra da suları püskürterek inmişlerdi. Roy'un babası başını uçağın penceresine dayamış, sırıtıyordu, heyecanlıydı. Roy bir an için büyülü bir diyara, gerçek olamayacak bir yere geldiğini hissetmişti.

Sonra bir koşturmadır başladı. Uçağın taşıyabileceği kadar alet edevat getirmişlerdi. Babası Zodyak botu, dubadaki ayak pompasıyla şişirdi, Roy pilotun, altı beygirlik Johnson motoru aşağı sarkıtmasına yardım etti, bot tamamen şişene kadar beklediler. Sonra motoru taktılar, mazot bidonlarını indirdiler. Önce babası çıktı botla, Roy uçağın içinde heyecanla bekledi, pilot susmak bilmiyordu.

Haines tarafına gitmiştim.

Oraya hiç gitmedim, dedi Roy.

Dediğim gibi, somonlar orada, ayılar da orada, insanların hiç görmediği şeylerin hepsi orada ama hiç insan yok.

Roy cevap vermedi.

İlginçtir; insanların çoğu çocuklarını yanlarında getirmez. Çoğunun yiyeceği olur yanında.

Onlar da yiyecek getirmişlerdi, en azından ilk bir-iki hafta idare edecek kadar; bir de un, fasulye, tuz, şeker, tütsüleme yapmak için esmerşeker gibi erzak vardı yanlarında. Konserve meyve filan. Ama çoğunlukla doğadan besleneceklerdi. Plan buydu. Taze somon, deniztarağı, pavurya ve avladıkları şeyleri yiyeceklerdi: geyik, ayı, koyun, keçi. İki tüfek, bir çifte, bir de tabanca getirmişlerdi.

Merak etme, dedi pilot.

Tamam, dedi Roy.

Ara sıra gelip sizi kontrol ederim.

Roy'un babası döndüğünde sırıtıyor, ama bir yandan da sırıtmasını gizlemeye çalışıyordu; su geçirmez kutudaki telsiz ekipmanını, su geçirmez kılıflarındaki silahları, oltaları, konserve malzemelerin ilk kolisini bota yüklerlerken Roy'la göz göze gelmemeye çalıştı. Babası, botla kıvrıla kıvrıla giderken arkasında bembeyaz köpükler bıraktı, yanlarda kabaran koyu dalgalar beyaz köpükleri hemen yutuyordu. Roy'a yine pilotun gevezeliklerini dinlemek düştü. Su berraktı ama burada bile öyle derindi ki, Roy dibini göremedi. Kıyı boyunca denize düşen yansımalardan ağaç ve kayalıkların camsı şekillerini ayırt edebiliyordu.

Babasının üzerinde kırmızı bir oduncu gömleğiyle gri pantolon vardı. Hava Roy'un düşündüğünden daha serin olduğu halde babasının başında şapka yoktu. Seyrelen saçlarındaki güneş pırıltıları bu mesafeden bile seçiliyordu. Babası sabahın parlak ışığına karşı gözlerini kısmıştı, ama ağzının bir yanı bir sırıtışla yukarı kıvrılmıştı. Roy ona katılmak, karaya çıkmak istiyordu, ama babasının iki sefer daha yapması gerekiyordu. Çöp torbalarına doldurulmuş giysiler, yağmurluklar, botlar, battaniyeler, iki lamba, daha fazla yiyecek ve kitaplardan oluşan bir yığın eşya vardı. Roy'un bir koli okul kitabı vardı. Evde alacağı eğitim için matematik, İngilizce, coğrafya, sosyal, tarih, gramer ve sekizinci sınıf fen bilgisi kitapları. Fen bilgisi kitabını nasıl işleyeceklerini bilmiyordu çünkü içinde deneyler vardı ve bu deneyler için gerekli araç gereç yanlarında yoktu. Annesi bunu babasına sormuş, babası net bir yanıt vermemişti. Roy birden annesiyle kız kardeşini özledi ve gözleri doldu, fakat sonra babasının çakıllı kıyıdan botu iterek uzaklaştığını,

döndüğünü gördü ve gözyaşlarına hâkim oldu.

Sonunda bota çıktığında içini bir boşluk kapladı. Şimdi önlerinde bir hiçlik uzanıyordu; uçağın dar bir daire çizip yüksek sesle, suları sıçratarak havalanmasını izlerken zamanın ne kadar uzun olabileceğini hissetti, zaman hava gibi bir yere sıkıştırılmış ve durmuştu sanki.

Yeni evine hoş geldin, dedi babası ve eliyle Roy'un saçlarını karıştırdı, sonra da kolunu omzuna attı.

Uçağın sesi duyulmaz olduğunda, koyu renkli kayalık sahile çıkmışlardı; Roy'un babası botu tutmuş kıyıya çekiyordu. Roy indi, arkadaki bir koliye uzandı.

Kalsın şimdilik, dedi babası. Botu bağlayıp çevreye bir göz atalım.

Kolilerin içine bir şey girerse?

Girmez. Gel buraya.

Güneşte yemyeşil parlayan, baldırlarına kadar gelen çimenlerin arasında yürümeye başladılar; alçak sedir ağaçlarının arasındaki patikadan geçip kulübeye vardılar. Karın birikmesini önlemek için çatısı dimdik yapılmıştı, öndeki verandası yerden iki metre kadar yükseklikteydi. Dar bir kapısı, iki de küçük penceresi vardı. Roy soba bacasını görüp evde şömine de bulunmasını diledi.

Burası da tuvalet, dedi babası.

Bir dolap büyüklüğündeydi, bir-iki basamakla çıkılıyordu. Kulübeden otuz metre kadar bir mesafedeydi, ama soğukta, karda kışta burayı kullanacaklardı. Babası sözlerine devam etti.

Buradan manzara güzel, dedi.

Isırganların ve böğürtlen çalılarının arasından bir yükseltiye çıktılar, buraya son gelen ziyaretçinin ardından büyüyen çalılar ayaklarının altında ezilip kırılıyordu. Babası dört ay evvel, satın almadan önce kulübeyi görmek

için gelmişti buraya. Sonra Roy'u, Roy'un annesini ve okulunu ikna etmişti. Muayenehanesini ve evini satmış, planlarını yapmış, gerekli alet edevatı satın almıştı.

Tümseğin tepesi yüksek çalılıklarla kaplanmıştı, öyle ki Roy'un boyu, manzarayı her yönden görmeye yetmiyordu. Ama dışarıdaki kabarık denizden parlak bir diş gibi fırlayan koyu ve koyun daha uzaktaki başka bir adaya veya kıyıya uzantısını görebiliyordu. Ufka baktı, hava açık ve berraktı, mesafeleri kestirmek olanaksızdı. Hemen altlarında evlerinin çatısını, koyun çevresindeki hiçbir yönde otuz metreden öteye uzanmayan çimenlik alanı ve arkalarında dimdik uzanan, tepesi bulutların arasında kaybolan dağı görüyordu.

Kilometreler boyunca hiç kimse yok, dedi babası. En yakın komşumuz, bildiğim kadarıyla buradan otuz kilometre kadar uzaklıkta, bunun gibi başka bir koyda üç kulübe var. Ama onlar başka bir adadalar, hangisi olduğunu hatırlayamadım şimdi.

Roy ne diyeceğini bilemedi, o yüzden bir şey söylemedi. Neyin nasıl olacağını bilmiyordu.

Bitkilerin birinden gelen kekremsi kokunun içinden geçip kulübeye indiler. Bu koku Roy'a Ketchikan'daki çocukluğunu anımsatmıştı. California'dayken hep Ketchikan'ı ve yağmur ormanını düşünmüş, orayı arkadaşlarına, aklında kaldığı kadarıyla vahşi ve gizemli bir yer olarak anlatıp böbürlenmişti. Orayla kıyasladığında burada hava daha soğuk, bitkiler gürdü, ama sadece bitkiydiler işte, zamanı nasıl geçireceğini merak ediyordu. Her şey yalnızca ve yalnızca kendisiydi, başka bir şey değil.

Botları verandada pat pat sesler çıkardı. Babası kapının kilidini çözdü, içeriye önce Roy'un girmesi için kapıyı ardına dek açtı. Roy içeri girer girmez sedir ağacı, rutubet, toz toprak ve is kokusu duydu, gözlerinin karanlığa alışması birkaç dakika aldı, alışınca da pencerelerin

yanı sıra tavandaki kirişleri, tavanın ne kadar yüksek olduğunu, duvarlar ve yerdeki tahta döşemenin kaba sabalığını gördü, fakat görüntünün kaba sabalığına rağmen, bir yumuşaklık hissi de vardı.

Her şey yeni gibi, dedi Roy.

İyi yapılmış, sağlam bir kulübe burası, dedi babası. Bu duvarlardan rüzgâr geçmez. Sobaya yetecek kadar odun bulundurduğumuz sürece rahat ederiz burada. Böyle şeyleri hazırlamak için koskoca bir yaz var önümüzde. Kurutulmuş, tütsülenmiş somon da koyarız bir kenara, reçel yaparız biraz, biraz da tuzlanmış geyik eti. Neler neler yapacağız seninle.

O güne kulübeyi temizlemekle başladılar. Süpürdüler, toz aldılar, sonra babası Roy'u elinde kovayla koya akan küçük bir pınara götürdü. Su küçük düzlüğü derinden yararak otların arasından üç-dört kez "S" biçiminde kıvrılarak akıyor, çakıllı sahile ulaşınca taşıdığı çerçöpü bırakarak tuzlu suya karışıyordu. Suyun yüzeyinde böcek ve sinekler yüzüyordu.

Börtü böcek vakti, dedi babası.

Her yer sinek, böcek kaynıyor, dedi Roy.

İşte sana temiz su, dedi babası gururla, gören de kaynağı oraya onun yerleştirdiğini sanırdı. İçilir bu.

Yüzlerine, bileklerine, enselerine sinek kovucu sürdüler, sonra da küfü temizlemek için kulübedeki her şeyi çamaşır suyu ve suyla sildiler, çaputlarla kuruladılar ve eşyalarını içeri taşımaya başladılar.

Pencereler ve soba, kulübenin ön taraftaki odasındaydı, arka odada hiç pencere yoktu, büyük bir dolap vardı.

Burada uyuruz, dedi babası, sobanın yanında. Eşyalarımızı da arkaya koyarız.

Eşyaları arka odaya taşıyıp en kıymetli olanları ve kuru kalması gerekenleri dolaba koydular. Erzak ve konserveleri duvar kenarına dizdiler, naylon poşetlerdeki

kuru malzemeyi ortaya, giysi ve yataklarını kapının yanına koydular. Sonra da odun toplamaya çıktılar.

Bize kuru odun lazım, dedi babası. Pek bulamayacağız gerçi, o yüzden en iyisi biraz toplayıp içeri koyalım, sonra da kulübenin arka duvarına odunlar için bir yer yaparız.

Yanlarında alet edevat vardı, ama Roy'a, sanki babası duruma göre anlık bir şeyler keşfediyor gibi geldi. Babasının önceden kuru odunu düşünmemiş olması Roy'u korkuttu.

Topladıkları çalı çırpıyı içeri taşıyıp sobanın yanına yığdılar, sonra arkaya geçince, duvardaki çıkıntının aslında odunları koymak için yapıldığını keşfettiler.

İyi, dedi babası, Ben bunu görmemiştim. İyi işte. Ama daha büyük olması lazım. Bu ancak yaz tatilinde ya da avlanmak için hafta sonu gelenlere yeter. Bizim bu duvar boyunca, odun koyacak bir yer yapmamız lazım. O zaman Roy tahta, kereste ve çivileri olup olmadığını düşündü. Ortalıkta hiç kereste görmemişti.

Bize lata lazım, dedi babası. Yan yana durmuş, kollarını kavuşturmuş, duvara bakıyorlardı. Etraflarında sinekler vızıldayıp duruyordu. Güneş tam tepede olmasına rağmen, gölge serindi. Sanki Roy'un başına gelen bir beladan söz ediyorlardı, baktıkları şeyden öylesine kopuktular.

Kazık, kütük gibi bir şeylerle alttan destek yaparız. Bir de ileriye doğru uzanan çatı gibi bir şey yaparız ki, rüzgâr yandan eserse yağmur veya kar gelmesin.

Olanaksız görünüyordu. Bunların hepsi Roy'a olanaksız geliyordu, hiçbir şeye hazırlıklı değildiler. Ortalıkta tahta filan var mı? diye sordu.

Bilmiyorum, dedi babası. Sen dışarıdaki tuvaletin oralara bak, ben de buralara bakayım.

Roy eşit olduklarını hissetti. İkisi de ne yapılacağını

bilmiyordu, ikisinin de öğrenmesi gerekiyordu. Tuvalete doğru yürüdü, onlar yürüyüp geçtikçe yerdeki otlar ezilmişti. Gittikleri her yerde böyle patikalar açıp, aşındıracaklardı. Tuvaletin çevresini dolaştı, küçük bir kütüğün üzerine çıktı. Kütüğü topraktan çekip çıkardı, üzerindeki toprağı ve böcekleri temizledi, çürümüştü. Ellerinde ufalanıyordu. Tuvalette bir tuvalet kâğıdı rulosu vardı, kenarları su lekeleriyle kabarmıştı, tahta sıranın üzerine bir otırak çivilenmişti. Seyyar bir tuvaletten daha farklı kokuyordu, kimyasal ya da ısınmış plastik filan kokmuyordu çünkü. Kurumuş bok, ahşap, küf, sidik ve is kokuyordu. Pis ve rutubetliydi, köşelerde örümcek ağları vardı. Yaklaşık bir metre uzunluğunda iki tahta parçası gördü, tuvaletin arkasına sıkıştırılmıştı; ama uzanıp onları almak istemedi, çünkü gölgede kalan yerleri iyi göremiyordu, bu tahtaların ne için kullanıldığını bilmiyordu, üstelik üzerlerinde karadul filan da geziyor olabilirdi. Babasının Fairbanks'teki komşusunun kızlarından biri, tavan arasındaki eski bir ayakkabıya ayağını sokunca bir dolu karadul tarafından sokulmuştu. Altı-yedi tanesi sokmuştu kızı ama ölmedi. Bir aydan fazla hasta yattı. Belki de bu sadece bir hikâyeydi. Ama Roy hemen oradan çıktı. Geriye doğru sıçrayarak çıktı kapıdan, yaylı kapı kendi kendine çarparak kapandı. Geri geri kaçarken ellerini kot pantolonuna sürttü.

Bir şey buldun mu orada? diye seslendi babası.

Hayır, diye bağırdı, kulübeye doğru yürümeye başladı. İki küçük tahta parçası var, ama ne için kullanıldıklarını bilmiyorum.

Tuvalet nasıl? Roy yanına geldiğinde babası sırıtıyordu. Oraya gitmeye can atacak mısın, ha? Büyük olay, ha?

Hiç yolu yok. Ödüm koptu yemin ederim.

Poponu boşluğa sarkıtmak nasıl bir his, gör bak.

Off, dedi Roy.

Kulübenin altında birkaç tahta buldum, dedi babası.

Pek iyi durumda değiller ama, kullanılabilir. Yine de tahta kesmemiz gerekecek. Daha önce hiç tahta kestin mi?

Hayır.

Yapılabildiğini duymuştum.

Harika. Babası sırıtıyordu yine.

Evde eğitimin ilk dersi, dedi babası. Kendin Yap Yöntemi.

Ellerindeki odun parçalarını kestiler ve ormanda kazık olarak kullanabilecekleri bir şeyler aramaya çıktılar. Bir de kesebilecekleri büyüklükte, çürümemiş kütük veya ağaç aradılar. Orman loş ve sessizdi, şıpırtılar, kendi ayaklarının çıkardığı ses ve nefeslerinden başka bir şey duyulmuyordu. Ağaçların üst dallarındaki yapraklar ara sıra hışırdıyordu sadece. Ağaçların toprak üzerindeki kökleri yosunlanmıştı, Roy'un Ketchikan'dan hatırladığı tuhaf çiçekler hiç olmadık yerlerde aniden karşılarına çıkıveriyordu. Ağaçların arkasında, eğreltiotlarının altında, birden küçük bir patikanın tam ortasında karşılarına çıkan, kalın saplı, kırmızı ve koyu mor renklerdeki bu çiçekler balmumundan yapılmış gibiydi. Ortalıkta odun parçasından, kütükten bol bir şey yoktu, ama hepsi çürümüştü, dokunur dokunmaz koyu kırmızı ve kahverengi parçalar halinde ufalanıyorlardı. Isırganların incecik ipeksi tüylerine dokunmaması gerektiğini hemen hatırladı, ağaçların gövdelerindeki yumrulara ne dediklerini de hatırladı, ama o kelime şimdi biraz tuhaf geliyordu. Taşla vura vura o yumruları söküp eve getirir, yumuşak beyaz yüzlerine bir şeyler kazırlardı. En iyi hatırladığı şeyse, devamlı izleniyor olduğu duygusuydu.

Bu ilk gezilerinde babasının yanından ayrılmadı. İkisinde de silah olmadığı için paniğe kapıldı. Ayı izi olup olmadığına bakıyor, aslında biraz da bulmayı umuyordu. Odun aradığını kendisine sürekli hatırlatması gerekiyordu.

Ağaç kesmemiz gerekecek, dedi babası. Yere düşenlerin hepsi çürümüş, odun hemen çürür. Hatırlıyor musun bunları? Ketchikan'ı hatırlıyor musun?

Evet.

Burası Fairbanks'e benzemez. Burada her şeyin hissi farklıdır. Vaktimi yanlış yerlerde boşa geçirmişim. Deniz kenarında olmayı, dağların böyle yükselişini ve ormanın kokusunu ne kadar sevdiğimi unutmuşum. Fairbanks kupkuru bir yer, dağ filan yok, sadece tepeler var ve her ağaç birbirine benziyor. Yalnızca huş var, ladin var, başka da bir şey yok. Pencereden dışarı bakar, başka bir ağaç görebilmeyi isterdim hep. Buna ne denir bilmiyorum, ama senelerdir kendimi evimde gibi hissetmedim, kendimi bulunduğum hiçbir yere ait hissetmedim. Bir şeyler hep eksikti, fakat burada seninle olunca, her şeyin düzeleceğini hissediyorum. Beni anlıyor musun?

Babası ona baktı, ama Roy onunla böyle konuşmayı bilmiyordu. Evet, dedi, ama anlamıyordu. Babasının gerçekte ne dediğini ya da neden böyle konuştuğunu anlamıyordu. Peki ya işler babasının düşündüğü gibi gitmezse? O zaman ne olacaktı?

İyi misin? dedi babası ve kolunu oğlunun omzuna attı. İyi olacağız burada. Tamam mı? Bana bakma sen. Öyle konuşuyorum işte. Tamam mı?

Roy başını salladı, babasının kolundan kurtulup odun aramaya devam etti.

Buldukları çok az şeyi kulübeye taşıdılar, pek de bir şey bulamamışlardı, babası baltayı çıkardı, fakat gökyüzüne bakınca fikri değişti. Düşündüm de, geç oluyor, yemek yememiz, yatağımızı yapmamız lazım, bu bekleyebilir.

Kulübenin arkasındaki kuru odunları aldılar, bu bölmenin içeriden açılan bir kapısı olduğunu da keşfettiler ve bu odunlarla sobayı yaktılar.

Bizim nefesimiz de ısıtır odayı, sıcacık olur burası,

bacadaki kapakları da kapatırsak bütün gece yavaş yavaş yanar soba.

İyi olur, dedi Roy. Buranın Fairbanks gibi olmayacağını biliyordu gerçi. Sıcaklık sıfırın altına pek düşmezdi. Babası herkese bu konuda söz vermişti. Oturma odalarında, dirseklerini dizlerine dayayarak oturmuş, her şeyin ne kadar güvenli, ne kadar kolay olacağını açıklamıştı. Roy'un annesi, babasının tahminlerinin nadiren doğru çıktığını söylemişti. Babası itiraz edince de, balıkçılık girişimi, hırdavatçı dükkânı yatırımı ve açtığı birçok muayenehaneyi gündeme getirmişti. Evliliklerinden söz etmemişti, ama bu zaten ortadaydı. Babası bunların hepsine kulaklarını tıkamış ve sıcaklığın çoğu zaman donma derecesinin üstünde olacağını söylemişti.

Ateş yanınca Roy arka odadan fasulye konservesi almaya gitti, babası ekmek de istedi, sobanın üstünde kızartmak için. Akşamüstü olmasına rağmen, kulübenin içi loştu, daha karanlığın çökmesine çok vardı. Bunu da hatırladı, küçük bir çocukken akşamları gün henüz aydınlıkken yatağa gitmek zorundaydı. Buradaki kuralları bilmiyordu, ama görünüşe göre ev ödevi ve yatma saatiyle ilgili normal kuralların hepsi kalkmış gibiydi. Ödev yapmak ve okula gitmek için erken kalkmak zorunda değildi artık. Ayrıca, babasından başka kimseyi de görmeyecekti.

Fasulyelerini verandada yediler, ayaklarını aşağı sarkıtmışlardı, verandanın kenarında korkuluk yoktu. Sakin koyu izlediler, arada bir suyun yüzeyine balıklar sıçrıyordu. Henüz somonlar ortada yoktu, yazın sonlarına doğru gelirlerdi.

Somon sezonu ne zamandı?

Temmuz, özellikle de ağustos, türüne göre değişir. Pembe olanlarını haziranda da görebiliriz.

Yemekleri bittikten sonra da verandada oturmaya devam ettiler, başka da bir şey konuşmadılar. Güneş bat-

madı, ama ufukta alçaldı ve orada kaldı. Çalılıklarda küçük kuşlar ötüyordu, sonra arkadan bir dazlak kartal geldi, beyaz tüylü kafasında güneş altın rengiydi, vücut tüyleri ise koyu kahveydi. Uçtu uçtu uçtu, bir ladinin tepesine kondu.

Bunu her yerde göremezsin, dedi babası.

Evet.

Sonunda güneş batmaya başladı, onlar da içeri girip uyku tulumlarını matların üzerine serdiler. Babasıyla karanlıkta soyunurlarken, Roy dar pencereden gökyüzünün kızıllığını görüyordu. Sonra, uyku tulumlarına girip yattılar, ikisi de uyumuyordu. Roy çatı tonozuna bakıyor, yer döşemesi altında sertleştikçe sertleşiyordu. Düşünceler zihninde kayarken dalar gibi oldu nihayet, fakat yine uyandı, çünkü babasının sessizce ağladığını fark etmişti, boğuk ağlama sesleri geliyordu. Oda çok küçüktü, Roy duymamış gibi mi yapması gerektiğini bilemedi, yine de öyle yaptı ve bir saat kadar daha uyanık yattı, babası hâlâ ağlamayı kesmemişti ama Roy'un gözünden uyku akıyordu. Babasını artık duymaz oldu ve uyuyakaldı.

Sabah babası pankek yapıyor ve usul usul "King of the Road" şarkısını söylüyordu. Roy'un uyandığını gördü, sırıtarak ona baktı. Kaşlarını kaldırıp indirdi. Pankekle kremalı mantar çorbası, dedi.

Çok iyi, dedi Roy. Kamp yapıyor gibiydiler.

Babası koca bir tabak pankekin üzerine koyu kıvamlı kremalı mantar çorbasını koyup bir çatalla birlikte Roy'a verdi. Roy tabağı kenara koyup pantolonunu, botlarını ve ceketini giydi, yemek için birlikte verandaya çıktılar.

Sabahın geç bir saatiydi, koyda başlayan esinti, su yüzeyini hafif hafif kaldırmaya başlamıştı. Suyun rengi donuktu.

İyi uyudun mu? diye sordu babası.

Roy ona bakmadı. Babası ağladığını duyup duymadığını sormuş gibi geldi Roy'a, ama babası bunu doğal bir soru gibi sormuştu. Roy da zaten uyur numarası yapmıştı, o yüzden cevap verdi, Evet, uyudum.

Yeni evimizdeki ilk gecemiz, dedi babası.

Evet.

Annenle Tracy'yi özlüyor musun?

Evet.

Buraya yerleşip alışıncaya kadar bir süre daha özleyeceksin muhtemelen.

Roy, annesiyle kardeşini özlemeyeceği derecede buraya alışacağına inanmıyordu. Zaten arada bir onları görmeye gideceklerdi. Bu da babasının vaatlerinden biriydi. İki-üç ayda bir onları ziyarete gidecekler, Noel'de de iki hafta kalacaklardı. Telsiz de vardı, onlarla konuşabilirlerdi.

Bir süre sessizce yemeklerini yediler. Pankekler biraz yanmıştı, bir tanesi çok kalın olduğu için, içi hamur kalmıştı, ama üzerindeki kremalı mantar iyiydi. Hava serindi, ama güneşin sıcaklığı artıyordu. *Küçük Ev*'deki gibi bir yaşamdı bu, korkuluğu olmayan bir verandada ayaklarını aşağı sarkıtarak oturuyorlardı ve ortalıkta kimseler yoktu. Belki de pek öyle değildi, başka bir yüzyıldaki altın avcıları gibiydiler.

Güneş güzel, dedi Roy. Keşke yıl boyunca hava böyle güneşli ve ılık olsa.

Babası sırıttı. İki-üç ay daha böyle. Ama haklısın. Ne yapalım, hayat.

Balık tutacak mıyız?

Ben de onu düşünüyordum. Önce odunluğu yapalım, akşam da balık tutmaya gideriz. Arkaya bir de küçük bir tütsü fırını yapacağız.

Bulaşıkları küçük lavabonun içine koydular, sonra da Roy tuvalete gitti. Tek ayağıyla kapıyı aralık tutup,

oturağın kenarlarını inceledi, fakat neticede tuvaleti kullanmak, bir şeylerin kendisini ısırmayacağına inanmak zorundaydı.

Döndüğünde babası eline baltayla testereyi almıştı, tahtalık ağaç aramaya gittiler. Ormanda ağaç gövdelerine baka baka yürüdüler, ama bunlar cılız ağaçlardı, gövdeleri on-on iki santimden daha kalın değildi. Daha da yukarılarda ağaçlar iyice küçülüyordu; onlar da dönüp kıyı boyunca yürümeye başladılar, burada daha büyük ladinler vardı. Babası daha ilerideki bir ağacın gövdesine vurmaya başladı.

Kendi manzaramızı bozmak istemem, dedi. Roy'un aklına, burada ağaç kesmenin belki de yasal olmadığı geldi, ne de olsa burası bir tür millî parktı, ama bir şey demedi. Söz konusu avlanma, balık tutma ve kamp yapma olduğunda babasının kanunları takmadığı olmuştu. Bir keresinde Roy'u Santa Rosa civarında bir yere avlanmaya götürmüştü. Yanlarında bir tane havalı tüfek vardı, yoldan epeyi uzaktaki bir arazide güvercin ya da bıldırcın avına çıkmışlardı. Arazinin sahibi onlara doğru yürümüş, bir şey söylemeden arabaya binip uzaklaşmalarını izlemişti.

Roy balta vurma işini devraldı, her vuruşu kollarında hissediyor, bir yandan da ağacın gövdesinden saçılan yongaların ne kadar beyaz olduğuna bakıyordu.

Nereye düşeceğine dikkat et, dedi babası. Dengenin ne tarafta olduğuna bak.

Roy durup ağacı inceledi, sonra ağacın etrafında yarım tur atıp son iki darbeyi de vurdu, ağaç, yandaki ağaçların dalları ile yapraklarını sıyırarak kendilerinden uzağa devrildi. Diğer ağaçların gövdesi bu şokun tesiriyle titredi, korkunç bir olayın etrafında toplanmış izleyiciler gibi hepsi tir tir titriyordu, sonrasında tuhaf bir sessizlik oldu.

Güzel, dedi babası, Bundan epeyce tahta çıkar.

Ağacın dallarını koparıp bir yığın oluşturdular, bun-

ları ateşi tutuşturmak için kullanacaklardı; Roy, bunlarla ok ve yay da yapabileceklerini düşündü. Sonra da, ağacın gövdesinin iki ucuna geçip kulübeye taşımak için kaldırdılar ama beklediklerinden daha ağırdı, bu yüzden hemen orada ağacı altmış santimlik parçalara ayırdılar, daha uzun tahtalar yapmak için de iki uzun parça kestiler, bunları tütsü fırını yapmak için kullanacaklardı. Sonra ağaç parçalarını kulübeye taşıdılar ve durup baktılar.

Gerekli aletlerimiz yok.

Yok, dedi Roy. Balta ve testere var. Tahta kesmek için ne kullanılır?

Bilmiyorum. Bizde olmayan bir alet herhalde. Odunları dik tutup testereyle kesebiliriz yine de.

Böyle bir deneme yaptılar; bir odunu dik tutup, kenardan iki buçuk santimlik bir parçayı yavaşça, dik tutmaya çalışarak testereyle kesmeye başladılar.

Tahtalar farklı büyüklüklerde olacak, dedi Roy.

Evet öyle.

Bunun çok zaman alacağı ve pek işe yaramayacağı anlaşıldı, ayrıca bir testereleri olduğu için tek kişilik bir işti. Bu yüzden Roy, olta takımlarını almaya gitti ve ikisini yan yana verandaya koydu. Misinanın ucuna kaşıkları bağladı, fırdöndüyü de yaklaşık doksan santim üstünden geçirdi ve arkaya gitti. Babası hâlâ daha ilk odundaydı.

Babası başını kaldırıp bakmadı, çalışmaya devam etti. Soğukta nefesi buğu yapıyor, yuvalarına kaçmış küçük gözleri, ince dudakları, kanca gibi burnu, alnına düşmüş ince bir tutam saçıyla yüzü kuşa benziyordu.

Oltaları hazırladım, dedi Roy.

Büyük bir tane yakala, dedi babası ve bir an başını kaldırıp baktı. Sonra da gel, testere yaparsın biraz. Bu iş dört ayımızı filan alacak gibi görünüyor.

Roy gülümsedi. Tamam. Hemen dönerim.

Burun daha rüzgârlıydı. Roy uçta durdu, dalgaların boyu bir metreye kadar yükselip kıyıya vuruyordu, ileride beyaz köpüklü dalgaları görüyordu. Kendi kulübelerinin ne kadar korunaklı bir yerde olduğunu daha önce fark etmemişti. Kıyıda bir ileri bir geri yürüdü, beyaz kayalara baktı, geride ağaçların başladığı alana baktı, toprak ve kökler kıyının eteklerini dantel gibi sarmıştı ve her yer rüzgâra açıktı. Toprağın savrulmayıp da nasıl öyle kaldığını merak etti, ama gidip yakından bakınca, bunun topraktan çok yosun ve kökler olduğunu gördü. Aklına ayılar geldi, çevresine bakındı, ama hiç iz göremedi, tekrar burna döndü, kulübenin görüş alanındaydı şimdi; koyun ağzına doğru oltasını savurdu, belki hoplaya zıplaya geçen somonlardan biri oltaya takılırdı.

Hiç balık filan görmüyordu, Ketchikan civarındaki koylarda, teknenin başında dururken altta bir sürü balığın gezdiğini hatırlıyordu. Önlerindeki aylar içinde balıklar buraya da gelecekti, ama o erkenci bir balığı yakalamayı ümit ediyordu.

Oltaya bir şey vurdu sonunda, bir şey beyaz beyaz parladı, bu küçük bir alabalıktı. Kolayca yumuşak kayaların üstüne çekti, balık orada çırpınmaya ve kanamaya devam etti, iğnenin ucunu ağzından çıkardı ve kafasını ezdi, balık öldü. Eğilip baktı, renklerinin solmasını izledi.

Sen ki, bu kayaların üzerinde yumurtadan çıktın ve yine bu kayalara döndün, dedi ve sırıttı. Şimdi bize yemek oldun.

Kartallardan korumak için, çevresini taşlarla örttü; aklına İngilizce dersleri ve okudukları oyunlar geldi, bu yıl bunların hiçbiri olmayacaktı. Arkadaşları da burada değildi, ortalıkta hiç kız da yoktu.

Oltasını tekrar tekrar koyun ağzına doğru savurdu, okuldaki kızları düşünüyordu, özellikle de bir tanesini, eve giderlerken onu yolda öpmüştü. Bu aklına gelince

ereksiyon oldu ve kulübeye doğru baktı, oltasını topladı, ağaçların oraya gitti, pantolonunun önünü açıp bir ağaca dayandı, mastürbasyon yaptı, kızı öptüğünü hayal ederken geldi. Mastürbasyon yapmaya başlayalı bir yıldan az olmuştu, genellikle günde üç-dört kez yapardı, ama buraya geldiklerinden beri yapamamıştı, çünkü babası devamlı yanındaydı.

Başka bir ağacın altına oturdu, kendini yalnız hissetti ve kaçırdığı bütün o fırsatları düşünmeye başladı.

Sonra sıkıldı, yine balık tutmaya gitti, aynı boyda bir tane daha yakaladı ve babasının yanına döndü. Akşamüstü yaklaşıyordu, ışık daha bir koyulmuştu ve kulübeye doğru yürürken dağın manzarası çok güzel görünüyordu.

Babası hâlâ testereyle uğraşıyordu.

Gelmişsin, dedi babası. Hey, akşam yemeğimiz çıkmış bakıyorum. İkisi de alabalık mı?

Evet.

Harika. Gemici şarkısı gibi bir melodi mırıldanmaya başladı. Alabalık gelmiş, oltaya da takılmış aman. Yakaladığı gibi iki-üç tanesini mideye indirmiş hemen. Tralaylaylom.

Babası gülümsedi, kendi şarkısını beğenmişti. Radyodan daha iyi değil mi, ha?

Kesinlikle, dedi Roy. Burada gördüğü babası biraz tuhaf bir babaydı. Sen işini bitirirken ben bunları pişiririm. Nasıl gidiyor?

Babası yan tarafta duran yığını gösterdi. Böyle iyi latayı başka yerde bulamazsın, on-on beş tane kadar var. Hepsi de aynı boy. Bu çiftlikte kalite kontrolden iyi anlarız biz evlat.

Çiftlik, dedi Roy. Çiftlik için biraz küçük değil mi?

Hayvan sürüleri adanın gerisinde kalıyor.

Tabii tabii, dedi Roy. Ben yemek hazırlamaya gidiyorum. Ön tarafta, suyun kenarında balıkları temizledi,

suyun içinde yüzen bağırsakların bir kayaya takılıp kıyıya vuran küçük dalgalarla bir ileri bir geri süzülmelerini izledi. Uzaylılara benziyorlardı. Bir tanesinin göze benzeyen bir şeyi bile vardı.

Ocağı yaktı, balığı biraz tereyağı ve karabiberle tavaya koyup verandaya çıktı. Kendisini zafer kazanmış biri gibi hissediyordu; evin arkasına dolanıp babasının yanına gitti, babasını seyrederken onunla sohbet etti, sonra ateşin yeterince kızgın olduğuna kanaat getirip içeri döndü, kömürleri düzeltti ve balıkları kızarttı.

Alabalığı, ekşi mayalı ekmek ve üzerine salata sosu dökülmüş marulla verandada yediler.

Maruldan da ye, dedi babası. Bir haftadan fazla dayanmaz, ondan sonra sadece konserve sebzeye talim edeceğiz.

Bir şeyler yetiştirecek miyiz?

Yetiştirebiliriz, dedi babası. Ama tohum lazım bize. Bu aklıma gelmemişti. Tom bir dahaki sefere geldiğinde getirebilir.

Telsizle mi isteyeceksin?

Babası başını salladı. Telsizi bir denesek iyi olur. En iyisi akşam denemek, yemekten sonra kurabiliriz.

Güneşin alçalmasını izlediler. Öyle yavaştı ki, alçaldığını göremiyorlardı aslında, ama ışığın sudaki ve ağaçlardaki değişimini izleyebiliyorlardı; her bir yaprağın gölgesi ve suyun yüzeyinde hafif hafif kıpırdayan ışınlar dünyayı üçboyutlu bir hale getiriyordu, ağaçlara dürbünle bakıyor gibiydiler.

Tabaklarını lavaboya koyup telsizi ana odaya getirdiler. Babası telsizi iki büyük bataryaya bağladı, sonra aklına anten geldi.

Bunu çatıya koymamız lazım, dedi. Dışarı çıkıp baktılar, bunun büyük bir proje olduğunu anlayıp ertesi güne bırakmaya karar verdiler.

O gece, geç saatlerde babası yine ağladı. Ağlarken fısıltıyla kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu, Roy onun ne dediğini anlayamıyor, babasının böyle acı çekmesine bir anlam veremiyordu. Babasının kendi kendine söylediği şeyler onun daha güçlü bir biçimde ağlamasına sebep oluyordu, ağlamasını bu şekilde devam ettirir gibiydi. Bir süre susuyor, sonra bir şey daha söylüyor ve yine sızlanıp hıçkırmaya başlıyordu. Roy bunu duymak istemiyordu. Bu onu korkutuyor ve çaresiz bırakıyordu, üstelik ne şimdi ne de gün içinde bunun farkında olduğunu babasına söyleyemezdi. Babası susuncaya kadar uyuyamadı.

Sabah olunca Roy'un aklına geceki ağlama geldi. Bunu aklına getirmemesi gerektiğini düşündü. Gizli bir anlaşmaya göre, bunu duymamış olması lazımdı, gece duyduğu şeyi gündüz yalnız unutmakla kalmayıp hiç olmamış gibi yapması da gerekiyordu. Birlikte geçirecekleri gecelerden çekinmeye başladı, daha sadece iki gece geçirmişlerdi beraber.

Babası sabah yine neşeliydi; jambonlu yumurta ve patates mücveri pişiriyordu. Roy uykuluymuş da uyanamıyormuş gibi yaptı, çünkü düşünmeye ihtiyacı vardı ve her şeyi unutup eğlenceye katılmaya henüz hazır değildi.

Yemeğin kokusu sonunda onu ayağa kaldırdı. Telsizi kuruyor muyuz bugün? diye sordu.

Tabii, odunluğu da yapacağız, tütsü fırınını da, küçük bir yazlık kulübe de mi yapsak?

Roy güldü. Doğru, daha yapacak çok şey var.

Somonun yumurtalarından da çok iş var.

Yine verandada yediler. Roy, havalar bozunca çok daha zorlanacaklarını düşünüyordu, içerideki o küçük odaya tıkılıp kalacaklardı. Bu sabah hava bulutluydu, yine de bir penye süveter yetiyordu. Ketchikan'da çoğu

zaman havanın böyle kapalı olduğunu ve çiselediğini hatırladı. Çiseleyen yağmurun sudaki görüntüsü, suyun bulanık grimsi bir hal alması, denizin yoğun bir sıvıya dönüşmesi hoşuna giderdi. Öylesine yoğunlaşırdı ki deniz, içini görmek olanaksızlaşırdı ve içinden bir anda halibut ve somonbalıkları fırlardı.

Kahvaltıdan sonra anteni monte etme işine soyundular, fakat çatıya çıkamıyorlardı bir türlü. Merdivenleri olmadığı gibi, çatıda tutunarak kendilerini yukarı çekecekleri bir çıkıntı ya da tutamak da yoktu. Babası defalarca kulübenin çevresinde dolanıp böyle bir yol aradı.

Merdiven olmadan çıkamayacağız galiba. Merdiven olsa bile boyu yetişir mi, bilmiyorum.

Onlar da anteni çatının alt kısmına bağladılar. Zaten anten de makaraya sarılı uzun bir kordon olduğu için bu çözüm fena görünmüyordu. Ne var ki, babası telsizi kurup da sinyal almayı denediğinde, doğru düzgün hiçbir şey duyamadılar. Telsizden yalnızca birtakım cızırtılar geliyordu bu da Roy'a siyah-beyaz televizyondan kalma, *Flash Gordon* gibi eski bilimkurgu filmlerini hatırlattı. Oysa telsiz olmadan, dışarıdakilerle temas kuramazlardı.

Birileriyle konuşabilecek miyiz? diye sordu Roy.

Deniyorum, dedi babası, sabırsızca. Şunu bir saniye tutar mısın?

Bir işe yaramıyor, dedi Roy, birkaç dakika boyunca cızırtı dinledikten sonra.

Babası tek laf etmeden Roy'a baktı bir süre. Sonra da, Sen git başka bir şeyler yap, tamam mı, dedi. Lata kesme işine devam edebilirsin, mesela.

Roy arkaya dolanıp bir süre odunlara baktı, bir tanesini kesmeye başladı, ama havaya giremedi. O da, büyükçe dalların birinden kırk beş derecelik açıyla çıkan bir dirsek buldu, her iki ucundan da yaklaşık yirmi santimlik birer parça kesip sopa yapmak için çakısıyla yont-

maya koyuldu. Buralarda tavşan ya da sincap var mıdır acaba, diye düşündü. Hatırlayamadı. Balık vurmak için mızrak da yapacaktı, bir de okla yay yapacaktı. Babası gelinceye kadar, sopanın yanlarını düzleyip uçlarını yuvarlaklaştırarak yontmaya devam etti. Babası, Kahrolasıca şeyi çalıştıramıyorum, dedi ve Roy'un ne yaptığını görünce sustu. O nedir?

Sopa. Babası dönüp gitti, sonra yine geldi. Neyse boş ver. Benim şimdiden sıtkım sıyrıldı, güya burada kafa dinleyip farklı bir yaşam tarzı sürdürecektik. Neyse, bu projeden vazgeçip, bir mola verelim.

Roy'a baktı; Roy babasının kendisiyle mi konuştuğunu anlamaya çalışıyordu.

Hadi gel, tırmanmaya gidelim, dedi babası. Tüfeğini ve mermileri de al. Çıkıp bir bakalım.

Roy bir şey söylemedi, çünkü bu da bir anda akla gelmiş bir plan gibi görünüyordu. Birkaç dakika sonra planın değişip değişmeyeceği ne malumdu. Fakat babası içeri girdi, Roy peşinden gidince, onun kendi tüfeğini kılıfından çıkardığını gördü, bu yüzden o da kendi tüfeğini alıp cebine birkaç mermi doldurdu, şapkasını ve ceketini de aldı.

Mataranı da alsan iyi olur, dedi babası.

Yola çıktıklarında henüz öğleden sonraydı. Köknar ormanına dalıp bir patika boyunca yürümeye başladılar. Birkaç küçük tepeyi aştıktan sonra, ladin ve sedir ağaçlarının bulunduğu dağın yamacına vardılar, böğürtlen ve yabanmersini çalılarının arasından yürümeye devam ettiler. Ayaklarının altındaki toprak süngerimsiydi ve çukurlarla doluydu. Yine köknarların yanından geçtiler ve koya bakmak için biraz durdular. Nefes nefese kalmışlardı, kulübelerinden elli-altmış metre yukarıdaydılar, önlerinde yükselen dağ öyle dikti ki, tepesini göremiyorlardı. Aşağıdaki kulübeleri ise çok küçük görünüyordu, şaka gibiydi.

Öteki adaları buradan daha iyi görebilirsin, dedi babası.

Anakara nerede?

Arkamızda, epeyce uzakta kalıyor, arada Galler Prensi Adası'yla birkaç ada daha var sanırım. Doğuda. Burada pek fazla görmeyeceğimiz şeylerden biri de gündoğumu. Sabahın geç saatlerine kadar gölgede kalıyoruz.

Biraz daha durup bakmaya devam ettiler, sonra tüfeklerini alıp yine tırmanmaya başladılar. Küçük yaban çiçekleri botlarının ve ellerinin altında eziliyordu; yosunlar, henüz olgunlaşmamış böğürtlenler ve tuhaf otlar da vardı. Roy'un görebildiği kadarıyla ortalıkta hiç hayvan yoktu, sonra bir kayanın üstünde sincap gördü.

Dur bir dakika baba, dedi, babası dönüp baktı. Roy sopasını çıkarıp fırlattı. Sopa, sincabın dokuz-on metre uzağına düştü, birkaç kez zıpladı ve dağdan kırk beş-elli metre kadar aşağı yuvarlanıp durdu.

Off, dedi Roy, tüfeğini bıraktı, sopasını alıp döndü.

Yemeklerimiz bir süre daha idare eder, merak etme.

Biraz daha yükseğe tırmanınca, rüzgârın sesi daha da güçlendi, birkaç küçük kuş yanlarından uçup gitti. Hayvan izi falan sürdükleri yoktu.

Nereye gidiyoruz? diye sordu Roy.

Babası bir süre daha tırmanmaya devam etti ve sonunda, Galiba sadece tepeye tırmanıp çevreye bir göz atacağız, dedi.

Fakat biraz daha tırmanınca, bulut çizgisine geldiler. Durup aşağı baktılar. Her yer bulutlarla kaplıydı, hiç parlak ışık yoktu, ama en azından daha alçak yerlerde sis ve bulutlar yoktu ve hava daha sıcaktı. Dağın sırtında ise kocaman buluttan yelpazeler aşağı kadar uzanıyor, sonra da rüzgârla savrulup gidiyorlardı. Yukarıda bulutların silik hatları görünüyordu, onun dışında her şey donuk renkteydi. Burada rüzgâr daha güçlü, hava daha nemli ve çok daha soğuktu.

Eee, dedi babası.

Bilmem ki, dedi Roy.

Yine de bulutlara ve soğuğun içine doğru tırmanmaya devam ettiler, hâlâ hiçbir iz yoktu. Roy geçtikleri yerlerdeki belli belirsiz şekillerde ayı, kurt, porsuk gibi hayvanların izlerini arıyordu. Bulutlar kendisini ve babasını kendi seslerine hapsetmişti, bu yüzden yalnızca kendi soluğunu ve şakaklarındaki basıncı, sanki kendi dışındaki seslermiş gibi duyuyordu; bu da izlendiği, hatta izinin sürüldüğü hissini kuvvetlendiriyordu. Biraz önünde giden babasının ayak sesleri kulağa muazzam geliyordu. Korku içine öyle bir yayıldı ki, soluğu hızlandığı için babasına, Dönelim, bile diyemedi.

Babası tırmanmaya devam ediyor ve hiç arkasına bakmıyordu. Ağaçların oluşturduğu hattı ve sık çalılıkları geçip, ince yosun tabakasına vardılar, aralarda sert otlar ve küçük yaban çiçekleri belli belirsiz seçiliyordu. Küçük kaya serpintilerini aşıp tamamen kaya olan bölümlere vardılar; dik yerlere tırmanırken bir elleriyle kayalara tutunuyor, bir elleriyle de tüfeklerini tutuyorlardı. Babası nihayet durdu, en tepeye varmış gibiydiler, altı metre kadar altlarında gördükleri soluk şekiller daha aşağılarda tamamen kayboluyordu; dünya sanki çevrelerini saran bu sarp kayalıklarda sona ermişti, daha yukarılarda başka da bir şey yoktu. Orada uzunca bir süre durdular, Roy'un solukları düzene girdi, vücudu soğuyunca sırtında ve bacaklarında soğuğu hissetmeye, kulaklarındaki basınç azalınca dağın tepesinde esen rüzgârın sesini duymaya başladı. Hava buz gibiydi ama kayalıklarla çevrili bu yer bir konfor hissi vermiyor da değildi. Her yer pusluydu, onlar da bunun bir parçasıydılar.

Fazla bir manzara yok, dedi babası, döndü ve geldikleri yoldan inmeye başladılar, bulutların içinden çıkıncaya dek bir daha da konuşmadılar.

Babası yandaki dağa uzanan alçak geçide doğru baktı, ötedeki dağlar pusun içinde sıra sıra uzanıp gidiyordu. Aşağı insek iyi olacak, dedi. Hava soğuk, pek bir şey görünmüyor, sürülecek bir iz de yok gibi.

Roy başını salladı, kısa otların arasından aşağı, dağın eteğindeki küçük ormanlık araziye doğru inmeye devam ettiler ve geldikleri patikadan kulübelerine döndüler.

Kulübeye yaklaştıklarında, bir tuhaflık hissettiler. Ön kapı menteşesinden çıkmış yana doğru kaymıştı, verandada çöpler vardı.

Bu ne ya, dedi babası, ikisi de koşmaya başladı, kulübeye varınca yavaşladılar.

Ayı galiba, dedi babası. Verandaya saçılanlar, bizim yemeklerimiz.

Roy, kuru gıda poşetlerinin parçalandığını, konserve yiyeceklerin verandaya ve aşağıdaki çimenlere saçıldığını gördü.

Hâlâ içeride olabilirler, dedi babası. Bir mermi sür ve horozu kaldır, sakın panik yapıp bana ateş etme, namluyu da aşağı indir, tamam mı?

Tamam.

Yavaşça kulübeye doğru yürümeye başladılar, babası yaklaşıp duvara vurdu, bağırdı, biraz bekledi, ne bir ses geldi ne de bir hareket oldu.

Yoklar galiba, dedi, ama yine de bilemezsin. Verandaya çıktı, kırık kapıyı tüfeğinin ucuyla kenara itti ve içeri baktı. İçerisi karanlık, dedi. Ayılar da koyu renk olur. Öff, lanet olsun. Fakat sonunda içeri adımını attı ve hemen dışarı çıktı, sonra yine yavaşça içeri girdi. Roy hiçbir şey duyamıyordu, kalbi deli gibi çarpıyordu. Babasının peşinden koşan bir ayıyla dışarı fırladığını hayal ediyordu, babasının tüfeği elinden düşmüştü, Roy da ayıyı gözünden, sonra da açık ağzından vuracaktı; tam da babasının öğrettiği gibi.

Babası yine dışarı çıktı, bir şeyciği yoktu ve ayının gittiğini söyledi. Her şeyi paramparça etmiş, dedi.

Roy içeri baktı, gözlerinin karanlığa alışması birkaç dakika aldı, yataklarının paramparça, yiyeceklerin ortalığa saçılmış, telsizin parçalanmış, ocağın kırılmış olduğunu gördü. Her şey harap haldeydi. Tek parça kalan hiçbir şey yok gibiydi, oysa bunlarla daha uzun süre idare etmeleri gerekiyordu. Artık kimseyi de arayamazlardı, uyuyacak bir yerleri kalmamıştı.

Ben ayının peşinden gidiyorum, dedi babası.

Ne?

Eğer hâlâ buralarda bir yerdeyse ortalığı toplamanın bir anlamı yok, çünkü bunu yine yapabilir. Gece yine yiyecek aramaya gelebilir.

Ama geç oldu, nereye gittiğini bilmiyoruz, yemek yememiz lazım, nerede yatacağımızı düşünmemiz lazım, üstelik... Roy başka ne diyeceğini bilmiyordu. Babası saçmalıyordu çünkü.

Sen burada kalıp ortalığı topla, dedi babası. Ben de ayıyı öldürüp geleceğim.

Bu hoşuma gitmiyor, dedi Roy.

Benim de. Ve babası çıkıp gitti. Roy onun patikada gözden kaybolmasını izledi, olanlara inanamıyordu. Korkudan kendi kendine yüksek sesle konuşmaya başladı: Beni burada nasıl bırakırsın? Yiyecek bir şey yok, üstelik ne zaman döneceğini bile bilmiyorum.

Dehşet içinde kulübenin çevresini dolaşmaya başladı, annesini, kardeşini, arkadaşlarını ve geride bıraktığı her şeyi istiyordu. Sonunda öyle üşüdü ve acıktı ki, dolaşmayı kesip içeri girdi, kullanabilecekleri bir şey olup olmadığını anlamak için uyku tulumlarını incelemeye başladı.

Babasının uyku tulumu hâlâ tek parçaydı. Birkaç küçük yırtık dışında sağlamdı. Fakat kendi uyku tulumu oyuncak gibi hırpalanmıştı. Üst kısmı lime lime olmuş,

içindeki dolgu malzemesi odanın her yerine saçılmıştı. Alt kısmını kullanabilirdi ama diğer yerleri tamir edilecek gibi değildi.

Yiyeceklerin neredeyse tamamı dökülüp saçılmıştı. Un, beyaz şeker ve tuz poşetlerinin bir kısmı sağlamdı, ama sadece bir kısmı; tütsülemede kullanacakları esmer şekerin ise tamamı yenmişti. Sadece biraz yamulmuş olan birkaç konserve vardı ama çoğu delinmişti.

Ocağın dağılan parçalarını toplayıp bir araya getirdi. Ocağı yaktı, açılmamış olan iki fasulye konservesini, çok fazla yamulmamış bir tencereye döktü, ısıttı ve verandada oturup babasını beklemeye başladı.

Hava kararıp da babası dönmeyince Roy, fasulyeyi yeniden ısıtıp yedi, hepsini yedi, çünkü duramıyordu. Fasulyeni yedim kusura bakma, sanki babası duyacakmış gibi, yüksek sesle ondan özür diliyordu.

Roy bütün gece uyumadı, verandada babasının uyku tulumunun içinde, tüfeği dizlerinde bekledi, babası yine de dönmedi. Sabah olduğunda hiç uyumamıştı, çok açtı, bütün geceyi verandada geçirdiği için çok üşümüştü ve hasta gibiydi, bu yüzden içeri girdi.

Telsiz çok kötü durumda değildi. Üzerine oturulmuş filan gibi görünüyordu. Ama yine de artık çalışmayabilirdi. Roy emin olamadı. Bir şeyler yapmak istiyordu, yararlı bir şeyler, ama telsiz hakkında hiçbir şey bilmiyordu. O da botlarını, ceketini giyip şapka ve eldiven taktı ve arkaya gidip testereyle tahta kesmeye başladı. Tüfeği, içinde mermisiyle yanındaydı, bir yandan tahta kesiyor, bir yandan da havaya birkaç el ateş etmeyi düşünüyordu. Belki babası o zaman gelirdi, ama bu kez de boş yere ateş ettiği için ona kızacaktı. Babasının dönmesini istiyordu. Bu durumdan hiç hoşnut değildi. Ne yapacağına dair hiçbir fikri de yoktu.

Öğleden sonra olduğunda yalnızca bir-iki tahta kese-

bilmiş, başparmağı da su toplamıştı. Bu şekilde tahta kesmek çok zordu. Bir şeyleri yanlış yapıyorlardı. Babası dönmemiş, hiç silah sesi de duymamıştı, o da kalkıp bir not yazdı, Seni aramaya gidiyorum. Öğleden sonra çıktım.

Babasının gittiği yola çıktı, fakat çok geçmeden hangi yöne gideceği hakkında en ufak bir fikri olmadığını fark etti. Toprağa baktı, dün geçtikleri yerdeki izler silik bir biçimde duruyordu; birkaç ayak izi, fakat daha çok bozulmuş toprak ve ezilmiş otlar. Dağın başladığı yere kadar bu izleri takip etti, o süngersi toprakta ana patikadan ayrılan başka da bir iz görmek mümkün değildi, o da oturup düşünmeye çalıştı.

Babası ona yapacak bir şey bırakmamıştı. Ne nereye gideceğini, ne de ne kadar kalacağını söylemişti. Bu yüzden Roy orada öylece oturup ağladı, sonra da kulübeye döndü. Yazdığı notu yırttı, verandada oturup denize baktı, biraz ekmekle fıstık ezmesi yedi, verandanın aşağısındaki kayalarda kırılmış bir cam kavanozdan biraz reçel sıyırdı. Karıncalarla böcekler çoğunu yemişti zaten, ama yine de bir kaşık dolusu reçeli toplamayı başarabilmişti. Verandaya döndü, reçeli yedi, batan güneşi seyretti ve bekledi.

Babası karanlık bastıktan hemen sonra döndü. Roy patikadan geldiğini duydu ve seslendi, Baba!

Evet, babası alçak sesle yanıt verdi, verandaya çıktı, botlarının çamurlarını temizlemek için yere vurdu ve dizlerinde tüfekle oturan Roy'a baktı.

Hakladım onu, dedi.

Ne?

İki dağ ötedeki bir kuytuda hakladım ayıyı. Bu sabah kıstırdım. Silah seslerini duymadın mı?

Hayır.

Eh, epey uzaktı.

Peki nerede? diye sordu Roy.

Hâlâ orada. Buraya taşıyamadım. Yanımda bıçağım da yoktu. Sadece tüfek vardı. Karnım çok aç. Hiç yiyecek kalmış mı? Sen balık tuttun mu?

Roy'un aklına balık tutmak gelmemişti. Biraz yemek var, dedi. Şimdi ısıtırım.

Çok iyi olur.

Roy ellerinde kalan son kutu kremalı tavuk çorbasını, bir kutu mısırı ve bir kutu da çalı fasulyesini ısıtmaya koyuldu. Babası el fenerini çıkarmış, lambalarını onarmaya çalışıyordu. Ayı gaz kokusunu alınca lambaya vurmuş olmalı, dedi.

Yemek ısındığında, lamba da çalışmaya başlamıştı, artık kulübenin içini görebiliyorlardı.

Roy, yemeği döşemenin üzerine koyarken, Nasıl bir şeydi? diye sordu.

Ne?

Ayı nasıl bir şeydi?

Siyah renkli, çok büyük değil, küçük bir erkek ayı. Bu sabah geç saatlerde, onu bulunduğum yerin aşağılarında gördüm, çalılıkların arasında dolanıyordu. Onu önce arkadan vurdum, yere devrildi, sonra çok çırpındı, böğürmeye başladı. Bu kez onu boynundan vurdum, o da öldü.

Vay canına, dedi Roy.

Babasının kullandığı bir sözdü. Bir dahaki sefere ayı avlarsak derisini yüzer, etini tuzlayıp kuruturuz. Hiç tuz kalmış mı, bu arada?

Evet, bir torba tuzumuz daha var.

Güzel. Ayrıca, bir tencereye biraz deniz suyu koyup güneşli bir günde buharlaştırırız, gerçi güneşli günü de zor buluruz ama.

Hımm, dedi Roy, ama babası yemeğinden kafasını kaldırıp bakmadı. Çok yorgun görünüyordu. Roy da yorgundu. O gece yatar yatmaz uyudu.

Rüyasında balık doğradığını gördü, doğradığı her par-

çanın üstünde bir çift küçük göz vardı, o doğradıkça, giderek yükselen bir inilti kopuyordu. İnilti tam olarak balık parçalarından ya da gözlerden gelmiyordu, ama gözler onu izliyor ve bundan sonra yapacaklarını bekliyordu.

Roy, babasının eşyaları yerleştirme ve temizleme seslerine uyandı. Esnedi, gerindi ve botlarını giydi.

Ayı her şeyimizi silip süpürmüş, dedi babası.

Uyku tulumumu tamir etmem lazım, dedi Roy. Giysilerini çıkarmadan uyku tulumunun sağlam kalan alt kısmında uyumuştu, ceketini ve şapkasını da çıkarmamış, babası da üstüne bir battaniye örtmüştü.

Evet, o da var; telsizi, kapıyı, yağmurluğumu da tamir etmeliyiz. Yiyeceklerimizi ve diğer her şeyi hale yola koymamız lazım.

Roy yanıt vermedi.

Özür dilerim, dedi babası. Bütün bu olanlara moralim bozuldu biraz. Yiyeceklerimizi mahvetti, bir kısmını dün kurtarabilirdik, ama böcekler doluşmuş, o yüzden şimdi hepsini atacağız. Buzdolabı poşetlerimiz vardı, yiyecekleri onlara koyabilirdin.

Özür dilerim.

Neyse boş ver. Şunları yerleştirmeme yardım et şimdi.

Atacaklarını ayırıp geriye kalanları yerleştirdiler, çöp poşetini yüz metre kadar ileriye taşıyıp kazdıkları çukura attılar.

Başka ayı gelirse, belki önce bunların kokusunu alıp burayı kazmaya gelir, biz de onu kulübeye varmadan vururuz.

Başka ayı vurma fikri Roy'u o kadar heyecanlandırmadı. Sonuncusu boşa gitmişti zaten. Vurduğun ayı, bunları yapan ayı mıydı sence? diye sordu.

Babası bir an kürekle toprak atmaya ara verdi. Evet,

tabii. Onu takip ettim. Başka bir ayı da olabilir gerçi. Birkaç kez izini kaybettim, sonra yeniden buldum, o ayının evden o kadar uzak olması da biraz tuhaf. O yüzden, tetikte olmamız lazım.

Ayı ikisinden birine saldırmadıkça Roy ateş etmemeye karar verdi, derisini yüzüp etini yemeyeceklerse buna ne gerek vardı ki. Vurduğunda çok bağırdı mı?

O nasıl soru öyle?

Bozulmuş yiyecekleri gömme işini bitirdiklerinde, babası kulübeye gidip küreği içeri bıraktı. Verandada durup gri renkteki sakin denize baktılar.

Yiyecek durumunu ayarlamamız lazım, dedi babası. Sen balık tutmaya git, ben de tütsü fırınına başlayayım. Odunluğu da yapmamız lazım, biraz tahta kesmeliyiz, ama hepsini birden aynı anda yapamam, hadi önce yemek yiyelim. Balık tutarsan, yumurtalarını çıkar, yumurtaları misinaya bağlayıp dipte bırak. Misinayı de bir şeye bağla, orada kalsın, arada bir bakarız.

Roy yine burna gidip oltasını koyun ağzına doğru attı. Hiçbir şey tutamadan uzun bir zaman geçti. Denize bakıyor, her an bir balık gelecekmiş gibi hissediyordu, sanki bu şekilde balığı çağıracak, balık da gelip oltaya takılacaktı, sonra sıkılıp boğazın ilerisindeki adalara doğru bakmaya başladı. Açıkta beyaz köpüklü dalgalar vardı, ufuk hizasından bir balıkçı motoru geçti. Çok uzaktaydı, ama Roy teknenin burnunun kalktığını görebiliyordu, hatta gurcatalarını bile gördüğünü hayal etti, tabii bu hayalden başka bir şey değildi. Sonra da bu kıyıdan işaret fişeği atarak balıkçı motorunun dikkatini çekmeye çalıştığını hayal etti, çünkü babası ayı tarafından saldırıya uğramış ve ayı onun yarısını yemişti; sonunda oltasına bir balık vurdu, balığı çekmeye başladı, balık suyun üstünde sörf yaparak kendisine doğru geliyordu, kafası suya batıp çıkıyordu, küçük bir alabalıktan başka bir şey değildi. Ba-

lığı kayalara çıkardı, normalde denize bırakırdı, çok küçüktü balık, ama şu anda bulabildikleri her şeye ihtiyaçları vardı; balığın kafasına vurdu ve yumurtası olup olmadığına bakmak için karnını yardı. Neyse ki yumurtası vardı ama çok küçüktüler ve çok da fazla yoktu. Yumurtaları çıkardı, balığı ve oltasını orada bırakıp misinayı almak için kulübeye doğru yürümeye başladı, birden kanat seslerini duydu, geri dönüp koşmaya başladı ama geç kalmıştı. Roy daha yetişemeden kartal, kocaman kahverengi kanatlarını çırparak pençelerinin arasında onun balığıyla havalanmıştı. Bir taş alıp balığı düşürsün diye kartala fırlattı ama hedefi tutturamadı, kartal tembel tembel kanat çırparak koyu geçti, gidip burundaki bir ağaca kondu, orada balığını yerken bir yandan da Roy'u süzüyordu.

Roy ateş etmeyi düşündü, fakat çileden çıkmış olsa da, fena halde yiyeceğe ihtiyaçları olduğu için, babasının balığı kaptırmasına kızacağından korkarak dazlak kartalı vurma düşüncesinden vazgeçti.

Dip oltasını hazırlamak için kulübeden fazladan bir makara ile kancalar aldı.

Bir şey tuttun mu? diye seslendi babası arkadan.

Evet, misinaya takmak için yumurtaları çıkardım, ama küçük bir balıktı, ben arkamı dönünce kartal balığı kaptı.

Lanet olsun.

Evet.

İyi, hadi gidip bir tane daha tut o zaman.

Onu ayarlıyorum şimdi.

Misinanın uçlarına ağırlıklar bağladı ve uzağa doğru fırlattı. Suyun derinliğinin yeterli olacağını umuyordu. İki tanesini hemen kulübenin önündeki ağaç köklerine bağladı, sonra yine burna yürüyüp misinayı koyun ağzına doğru fırlattı ve diğer ucunu çekerek bir ağaca bağladı. Kartal yüksekte oturmuş onu izliyordu.

Sonra Roy oltasını alıp kıyı boyunca yürümeye başladı, kayalıkların üzerinden geçerek ve bazı yerlerde ormana girip çıkarak ağır ağır bir kilometreye yakın yürüdükten sonra, bir sonraki koya geldi. Burada koyun ağzına doğru oltasını atar atmaz hemen büyük bir şey geldi. Balık misinayı açık denize doğru çekiyor, misina oltadan boşalıyordu, Roy oltayı çok gevşek tuttuğunu fark edip sıkıca asıldı, balık da çekmeye devam ediyordu, ama Roy misinayı sarmakta zorlanmadı. Balık kıyıya yaklaşırken iki kere zıpladı, havada iki kez kıvrıldı, kurtulmaya çalışırken kafasını ileri geri sallıyordu. Pembe bir yavru somondu bu, gümüşi derisiyle çok diri görünüyordu. Roy, balığı kayalıklara çabucak alabilmek için oltasının ucunu havaya kaldırarak geri geri yürüdü. Balık çılgın gibi çırpınarak iğneden kurtuldu, ama artık denizden epeyce uzaktaydı, Roy koşup balığı solungaçlarından yakaladı ve kıyının daha da gerisine fırlattı, balık gözleri yuvalarından fırlamış nefes almaya çalışıyordu, Roy kafasına üç kez taşla vurdu, balığın gövdesi titreyerek büküldü ve sonunda kanlar içinde hareketsiz kaldı. Kasları birkaç saniyede bir kasılıyordu ama ölmüştü.

Roy onu kartaldan saklamak için üzerini taşlarla örttü ve yine oltasını savurdu. Birkaç saat içinde altı pembe somonla bir alabalık yakaladı. Onları yanında getirdiği naylon sicime geçirip sicimin uçlarını tutamak şeklinde bir araya getirdi ve ağır ağır kulübeye doğru yürümeye koyuldu, arada bir durup dinleniyordu.

İyi iş, dedi babası onu gelirken görünce. İyi iş çıkarmışsın.

Bir sonraki koya gittim. Orada balık bol.

İnanırım, dedi babası ve sicime takılı balıkları alıp baktı. Dipdiri pembe somonlar, dedi. Tütsü fırını da bitmek üzere, sen gidip bunları temizle ve fileto yap.

Roy balıkları temizleyip tütsüleme için fileto çıkar-

dığında epeyce geç olmuştu. Hepsini güzelce yıkayıp bir kovanın içinde içeri götürdü ve tuzla beyaz şekeri karıştırarak salamurayı hazırladı. Salamura için esmerşeker kullanacaklardı, ama ayı hepsini yiyip bitirmiş, bir kısmını da ortalığa saçmıştı. Sonra da arka tarafa babasının yanına gitti.

Nasıl gidiyor, diye sordu Roy.

Bitti gibi.

Roy pek iyi göremiyordu, ama üzerinde kapağı olan bir kutuydu, kapağın üzerinde odun yongalarını koyacak bir yer vardı. Kurutma kasnakları var mı? diye sordu Roy.

Kasnakları getirmiştim, dedi babası. İki bölmeli bir tencere de var, bir bölmesi sıcak kömürler için, üstteki bölme de odun yongaları için. Bunlar olmasa, nasıl yapardım bilmiyorum.

Şimdi tütsüleyecek miyiz?

Bu gece salamurada bırakacağız, sabah erkenden tütsülemeye başlarız. Yongalara göz kulak olmak filan epeyce iş, üstelik daha işe yarayıp yaramayacağını bile bilmiyoruz. Sen ayırdığın balıkları pişir, ben de bunu bitireyim.

Roy iki büyük filetoyu biraz sıvı yağla tavada pişirdi, çünkü artık tereyağları yoktu. Babası geldiğinde yorgundu, fazla bir şey söylemeden ve gözlerini tabağından ayırmadan yemeğini yedi. Roy kendini babasına, onunla bazen gittiği tatillerde hissettiğinden daha yakın hissetmiyordu; bu durumun değişip değişmeyeceğini merak ediyordu.

Güzel balık, dedi babası sonunda. Somonu hiçbir şeye değişmem. Sonra da birlikte bulaşıkları yıkayıp yattılar.

O gece geç saatte Roy uykuya dalıp tekrar uyandığında, babası ona bir şeyler söylüyordu.

Roy? diyordu. Beni duyuyor musun?

Evet. Uyandım.

Nasıl bu hale geldim, bilmiyorum. Kendimi çok kö-

tü hissediyorum. Gündüzleri iyiyim, ama gece olunca fena oluyorum. O zaman da ne yapacağımı bilemiyorum, dedi babası, bunu söyler söylemez yine ağlamaya başladı. Özür dilerim, Roy. Gerçekten çok çabalıyorum. Daha fazla dayanıp dayanamayacağımı bilmiyorum.

Roy kendini ağlayacak gibi hissediyordu, ama bunu yapmak istemiyordu.

Roy?

Evet, buradayım. Üzüldüm, baba. Umarım kendini daha iyi hissedersin.

Babası korkunç bir şekilde yutkunarak, Sağol, dedi. Sonra da birbirlerinin iç çekişlerini dinleyerek sabaha dek öylece yatmaya devam ettiler. Roy anılara gömülmüştü, ocağın kokusunu alıyor, ısısını hissediyordu.

Babası çoktan arkaya geçmiş balıkları tütsü fırınına yerleştiriyordu. Merhaba evlat, dedi. Gayet iyi görünüyor bu. Kaşlarını kaldırıp indirdi ve Roy'a gülümsedi. Sonra da kapağını açıp Roy'a gösterdi.

Balık filetolarının hepsi diziliydi, pembe etin üzerinde salamura sayesinde bir sır oluşmuştu, bu da iyiydi.

Şimdi gidip tencereyi alalım, dedi babası. Kömürler ocakta hazır.

İçeri girdiler, babası bu iş için getirdiği maşayla kömürleri alıp tencereye koydu, sonra da üzerlerine tencereye uygun bir ızgara yerleştirip, üzerine akçaağaç yongası serpiştirdi. Çok lezzetli olacak, dedi.

Tekrar dışarı çıktılar, tencereyi kutunun alt tarafındaki küçük kapaktan içeri kaydırdı, içerideki ateş tütmeye başlayınca da, tütsü fırınının bütün ek yerlerini kontrol etti. Şuradan buradan biraz duman sızıyordu ama babası iyi göründüğünü söyledi, Roy'a göre de iyi görünüyordu. Somon füme yiyebileceklerdi sonunda, hem bir kısmını da sonrası için saklayabilirlerdi.

Şimdi kurutmak için rafa ihtiyacımız var, dedi baba-

sı. Depo gibi bir şeyimiz olsa hiç fena olmaz, yiyecekleri ayılardan uzak tutmak için.

Depo mu? diye sordu Roy.

Evet, yiyecekleri ayılardan filan korumak için.

Yapması zor mu?

Evet, hemen şimdi yapalım, demiyorum zaten, düşünüyorum sadece. Şimdi yapmamız gereken şey raflar ve odunluk.

Odunluk üzerinde çalışmaya başladılar, ama üzerlerine birkaç damla yağmur düştü, gökyüzündeki kara bulutlara bakarlarken yağmur arttı, odunları ve alet edevatı yağmurdan korumak için ön tarafa doğru koşarlarken sırılsıklam oldular.

Ocaktaki ateşi körüklediler ve odunların bir kısmını havluyla kurulamaya çalıştılar.

Fazla kuru odun kalmadı, dedi babası. Hiç kalmadı. Şuraya birkaç odun koyalım, yavaş yavaş kurusun. Bu yağmur böyle devam ederse, bizim için hiç de iyi olmayacak.

Gaz lambasını yakıp iskambil kâğıtlarını çıkardılar ve bütün öğleden sonra boyunca remi oynayarak yağmurun dinmesini beklediler. Babası oyunla pek ilgileniyor gibi değildi, kazanınca da kaybedince de somurtuyordu. Yağmurla rüzgâr çatıyı ve pencereyi dövüyordu, yüz metreden ilerisini göremiyorlardı.

Üç saat kadar sonra babası ayağa kalktı. Burada daha fazla oturamayacağım, dedi. Yağmurluğumu tamir edip, tütsü fırınına bakacağım. Bundan sonra daha çok yağmur göreceğiz, o yüzden dışarı çıkıp yağmurda çalışmaya alışmalıyız.

Ayı babasının yağmurluğunu boydan boya yırtmıştı. Dümdüz yere serip yırtıkları bantla yapıştırdı, sonra da dışarı çıktı, Roy da botlarını ve yağmurluğunu giyip onun peşinden gitti.

Roy kulübenin önünde durup gökyüzüyle birleşmiş

gibi görünen denize baktı. İkisi arasında bir ufuk çizgisi yoktu. Yağmurla pusun suya nerede kavuştuğunu anlamak imkânsız gibiydi. Koyun her iki tarafındaki ağaçlar şeritler halinde havaya asılmış gibiydi. Islak yuvarlak kayalara dikkatlice basarak deniz kenarına yürüdü, yağmurun sesinden başka ses duyulmuyordu, tekdüze bir ses perdesi tüm sesleri siliyordu. Tek koku da yine yağmurun kokusuydu. Yağmur toprak da koksa, deniz de koksa, Roy'un aldığını hayal ettiği eğreltiotu, ısırgan otu ve çürümüş odun kokularının hepsi, yağmurun kokusunun bir parçası haline geliyordu. Bundan sonra genellikle böyle olacağını fark etmeye başlıyordu Roy. Yaşadıkları güneşli günler istisnaydı. Bundan sonra tek görecekleri şey bu yoğun yağmur ve yağmurla çevrilmiş bu dünya olacaktı. Burası onların evi olacaktı.

Buraya gel, diye seslendi babası, sesi yağmurda boğuldu.

O da dönüp odunluğa yardım etti. Kazıkları yan yana çiviledilər, sonra da önce siperliğini yapmaları gerektiğini fark ettiler; merdivenleri olmadığı için önce siperliği yapıp kazıkların üzerinde yükseltmeleri gerekiyordu, o yüzden kazıkları tekrar indirdiler. Babası odun parçalarıyla amansızca mücadele ediyordu, dudaklarını ve gözlerini kısmıştı. Roy'a tam olarak ne yapması gerektiğini söyleyip duruyordu, Roy işe yaramaktan çok, onun işine mâni olduğunu hissediyordu, sanki sırf bu aptal yağmurda ikisi birden ıslansın diye babası onu burada tutuyor gibiydi.

Babası lataları yan yana getirip çiviyle çaktı, siperliği bitirince de kazıkları yeniden kaldırdılar; Roy tutuyor, babası da uzanıp çiviyle çakıyordu. Siperlik tamamen yukarı kalkınca bir adım geri çekilip baktılar. Biraz oynak görünüyordu, destek çıtaları yamru yumru, yağmurdan koyu kahverengi bir ıslaklıktaydı, yukarıdaki latalar aynı

boyutlarda değildi, farklı açılarda durdukları için kenarlardan sivri uçları çıkıyordu, bazı odunların kabuğu soyulmamış, bazılarınınki soyulmuştu. Gerçek bir siperliğe benziyordu, ama o kadar sağlam durmuyordu. Yağmurdan biraz olsun koruyacak gibiydi, ama altında durunca o kadar da iyi korumadığını anladılar. Yağmur damlaları başlarına düşmediği için kapüşonlarını çıkarabildiler, ama rüzgâr güçlenince özellikle bacakları sırılsıklam oldu.

Odunların üstüne bir de naylon sersek fena olmayacak, dedi babası.

İyi olur, dedi Roy. Hem odun yığınının sadece altı ıslansa bir şey olmaz, değil mi?

Olmaz. Babası başını kaldırıp siperliğe baktı, dişlerini sıkıyordu, yüzünde beş günlük sakal vardı. Şimdilik ancak bu kadar olur. Tahtaları daha uzun kesseydim daha iyi olurdu. Küçük bir tatile çıkıp erzak almaya gittiğimizde, biraz kereste de alırım.

Ne zaman gidiyoruz?

Dur bakalım, hemen heyecanlanma. Daha en az iki ay buradayız, tabii o da telsizi çalıştırabilirsem, ama Tom uzun süre bizden haber alamazsa şöyle bir gelip bizi kontrol eder. Öyle de yapması lazım zaten.

Bir-iki ay Roy'a çok uzun geldi, ev bile olmayan sefil bir yerde bir ömür demekti bu.

İçeri girmeden somonu kontrol ettiler, hazırdı. Biraz daha tütsülensin diye bir tepsiyi bırakıp geri kalanı içeri götürdüler. Izgara telini ocağın üstüne koyup yemeye başladılar. Somonun dış kısmı sertleşmişti, tatlı tuzluydu ama içindeki pembe et kuru değildi. Esmerşekerle olduğu kadar güzel değildi, yine de lezzetliydi. Roy gözlerini kapayarak yedi.

Mırıldanma, dedi babası.

Ne?

Yemek yerken mırıldanıyorsun. Bunu hep yapıyor-

sun, sinir oluyorum. Yemeğini ye sadece.

Roy da mırıldanmamaya gayret etti, gerçi öyle yaptığının bile farkında değildi. Yemeğini alıp başka bir yerde yalnız başına yemeyi istedi, bunu kafasına takmak istemiyordu.

Karınları doyduğunda balığın üçte birini bitirmişlerdi. Babası geri kalanı soğumaya bıraktı, yatmadan önce de buzdolabı poşetlerine koydu.

O gece babası onunla yine konuştu. Babası sızlanıp ağlarken ve itiraflarda bulunurken, Roy içinden *mantra* gibi hiç durmadan, Bir-iki ay sonra buradan gideceğim, bir daha da hiç dönmeyeceğim, diye tekrarlayıp duruyordu. Anneni aldattım, dedi Roy'a. Ketchikan'da, o kardeşine hamileyken. Benim için bir şeylerin bittiğini hissediyordum, hiç şansımın kalmadığını düşünüyordum, Gloria da hep geç saatlere kadar ofiste kalıyor, yanıma geliyordu, bana öyle bir bakıyordu ki, dayanamadım. Tanrım, kendimi çok kötü hissediyorum. Kendimi hep kötü hissettim, ama yine de yapmaya devam ettim. Ne var biliyor musun, bütün bu olanlardan sonra, her şeyin mahvolduğunu gördükten sonra bile, yine fırsatım olsa farklı davranır mıydım, bilmiyorum, bundan emin olamıyorum. Bende bir tuhaflık var. Doğru şeyleri yapamıyor, olmam gereken insan olamıyorum. İçimdeki bir şeyler buna izin vermiyor.

Roy'a hiç soru sormadı, Roy da herhangi bir karşılık vermedi. Babası sadece konuştu, Roy da dinlemek zorunda kaldı ve bunları duymak hiç hoşuna gitmedi, annesini ve Ketchikan'da babasıyla nasıl kavga ettiklerini düşündü, yeni duyduğu bu şeylere nasıl bir anlam vereceğini bilemiyordu. Ona boşanacaklarını söylediklerinde daha farklı bir şey anlatmışlardı, sanki bu ikisinin de elinde olmayan bir şeymiş gibi anlatmışlardı durumu, Roy yapabileceği bir şey olup olmadığını sormuştu, on-

lar da olmadığını, bunun insanların başına gelen bir şey olduğunu anlatmışlardı ona.

Dışarıda yağmur dinmek bilmiyordu, odaları küçük ve karanlıktı. Babası onunla fısıltıyla konuşuyor, burnunu çekip çaresizliği içinde tuhaf sesler çıkarıyordu, aralarında bir metreden az bir mesafe vardı, Roy'un gideceği başka bir yer de yoktu.

Sabah soğuk süttozuyla yulaf yediler, ocağı yakmadılar çünkü odunu idareli kullanmaları gerekiyordu. Yağmur, önceki günkü gibi durmaksızın yağıyordu. Pencere pervazları yağmur suyunu emmiş, renkleri kararmıştı, duvarın bazı yerlerinden de biraz su sızıyordu. Babası el feneriyle her birini tek tek inceledi, bir şey demedi, duvarla tavanın kesişme noktasını eliyle yokladı, sonra ışığı tavanın daha yüksek yerlerinde gezdirerek kalas ve kirişlere bir bir baktı.

Roy kitap okudu, *The Executioner*[1] serisinden bir kitaptı. Özellikle okuduğu şey, celladın her zaman sonunda bir kadınla beraber olduğu kısımdı, kadınla kendisinin seviştiğini hayal etmeye çalıştı.

Tamam, dedi babası. Sıra kurutma kasnaklarına geldi, sen de dip oltalarını kontrol edersin.

Roy gidip önce misinaları kontrol etti, kulübeden dışarı çıktığına, babasından uzaklaştığına sevinmişti. Yağmur hâlâ sağanak halinde yağıyordu. Yağmurluğu onu kuru tutuyordu, ama yağmurluk öyle ıslak ve soğuktu ki, Roy ıslanmış gibi hissediyordu. Hemen önlerindeki misinalarda bir şey yoktu, fakat burundaki misinanın ucunda ölü bir alabalık vardı, rengi solmaya yüz tutmuştu. Roy

1. (İng.) Cellat. Don Pendleton'ın mafya savaşlarını anlatan çizgi roman serisi (1969-1980). (Y.N.)

bunun işe yarayıp yaramayacağını merak etti. Bir kol boyu mesafeden balığın karnını yardı, bağırsakları çürümüş olabilirdi ya da patlar matlar diye fazla yakın durmak istemiyordu, ama iyi görünüyordu. Biraz fazla kokuyordu, ama eti iyi görünüyordu. Erkekti, yumurta yerine iki uzun sperm torbası vardı, o da kulübeye dönüp tuzladığı yumurtaları aldı ve bunları bir tülbendin içinde kancaya bağlayıp misinayı eski yerine yerleştirdi. Sonra ormana doğru baktı, mastürbasyon yapmak istiyordu, çünkü yapmayalı uzun zaman olmuştu, ancak o enerjiyi bulamadı, ayrıca her yer ıslak ve soğuktu ve üzerinde kat kat giysi vardı, o da kulübeye yürüdü.

Babası ortalıkta yoktu, Roy da köknarların oraya tırmandı, sonunda babasını daha yukarıdaki sedirlerin orada buldu.

Selam, dedi.

Kasnaklar için odun arayan babası, En az iki metrelik olanlarına bak, dedi. Balık var mı?

Küçük bir alabalık, o da çoktan ölmüş. Eti fena görünmüyordu gerçi.

İyi iyi. Ama daha çok balığa ihtiyacımız var. Ben rafları yaparken sen balık tutmaya devam etsen iyi olur. Gerçi oduna da ihtiyacımız var, odun da lazım.

Sonra durup yerdeki yosunlara baktı. Off, bilemiyorum. Biraz odun kesmek ister misin?

Olur, dedi Roy. Baltayı almaya gitti. Daha önce sadece bir kez, o da eğlence olsun diye, odun kesmişti. Bu sefer farklı olacağını hissediyordu.

Odunluk projesinden artan odunlarla işe başladı, odunları dik koyup baltayı vuruyordu, fakat odunlar yerlerinde zıplayıp devriliyor, baltanın ucu geri tepiyordu, bir seferinde az kalsın kafasını uçuracaktı, sonunda odunların altına bir kütük ya da başka sağlam bir şey koymayı akıl etti.

Bir süre durup etrafına bakındı, sonunda babası gelip ona ne yaptığını sordu. Roy küskün küskün geri çekilince babası iki odunu üst üste koyup üsttekini bir vuruşta ikiye ayırdı. Roy'a bakıp baltayı ona verdi.

Tamam.

Biraz inisiyatif kullan, tamam mı?

Tamam, dedi Roy, ama babası dönüp giderken ekledi, Ben zaten bir şeyler yapıyorum.

Babası ona baktı. Mızmızlanma, dedi. Burası bebeklere göre bir yer değil.

Sonra babası ağaçların oraya döndü, Roy da baltayı eline alıp odunları kesmeye başladı, babasından nefret ediyordu. Buradan da, her gece babasının ağlamasını dinlemekten de nefret ediyordu. Bebekmiş, kendisi neydi? Fakat kendini kötü hissetti, çünkü babasının geceleri ağlamasının başka bir şey olduğunu biliyordu, böyle bir şeyi küçümsemekten çekinirdi.

Oradaki odunları bitirince, elinde baltayla ormana odun aramaya gitti. Birkaç parça buldu, ama fazla çürümüşlerdi. Doğru düzgün iş yapmayı ne zaman öğreneceksin? O da burna gidip başka bir ağaç kesti, ağacın kabuğunu soyup parçalara ayırdı ve kulübeye sürükledi.

Babası orada kasnakları yapıyordu. Aferin, dedi babası. Epeyce odun bulmuşsun.

Evet.

Merak etme, yakında her şeyin nasıl yapılacağını öğreneceksin. Ben de öyle.

Fakat babası o gece yine ağladı, işte o zaman Roy hiçbir şeyin yoluna girmeyeceğini anladı. Babasının ağlaya zırlaya kendisine anlattığı şeyleri duymazdan gelmeye çalıştı, kendi kendine mırıldanmaya çalıştı, fakat babasını tümüyle dışarıda bırakamıyordu.

Fairbanks'te gittiğim iki fahişe vardı. Bir tanesinin yumuşacık bir teni vardı ve orasında hiç tüy yoktu. Kız

çocuğu gibiydi, küçücüktü, yüzüme hiç bakmazdı.

Roy elleriyle kulaklarını tıkayıp hem babasını duymayacağı hem de kendisinin duyulmayacağı şekilde şarkı mırıldanmaya çalıştı, fakat itiraflar peş peşe geldi ve Roy her şeyi duymak zorunda kaldı.

Onlara gitmeye devam ettim, hepsine, Rhoda'nın bildiğini anladığımda bile.

Rhoda, Roy'un üvey annesiydi, babasının yeni biten ikinci evliliği.

O fahişelerin birinden kasıkbiti kaptım ve Rhoda'ya da geçirdim. Hani California'ya kayağa gidecektik de gitmemiştik, hatırlıyor musun?

Bu pek olan bir şey değildi, Roy gafil avlanmıştı. Babası genellikle soru sormazdı.

Evet, dedi. Roy sabahın geç bir saatinde uyandığını, geç olduğunu ve yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu hatırladı. Demek bunların hepsi babasının bir fahişeyle birlikte olması yüzündenmiş, bunu öğrenmek Roy'un hiç hoşuna gitmedi. Babası Roy'a YMCA'nın[1] soyunma odasındaki banklardan parazit kaptığını söylemiş ve Roy, diğer her şeye inandığı gibi buna da inanmıştı.

O zaman Rhoda çok kızmıştı. Açıklama yapmama izin vermedi. Bana bir tür canavarmışım gibi davrandı. Ona kazık atmıştım sanki. Sen ne diyorsun? Sence ben bir canavar mıyım? Bu soruyu sorarken sesi yine boğuk ve ağlamaklı çıkmıştı.

Değilsin, baba.

Roy'un rüyaları kendini tekrarlamaya başladı. Bir tanesinde, sıkışık bir yatak odasında kırmızı havluları katlıyordu, ama o katladıkça kırmızı havlular yığılmaya devam ediyor, üstüne geliyor, onu her yerden sıkıştırıyor-

1. (İng.) Young Men's Christian Association: Genç Hıristiyan Erkekler Birliği. (Ç.N.)

du. Bir başkasında, kuma gömülmüş bir otobüsün içindeydi, otobüs bir tepeden aşağı doğru yavaş yavaş sürükleniyordu. Yine bir başkasında, kancalara asılmıştı ve bir kez vurulmak ile kırmızı karınca sürüsünün içine gömülmek arasında seçim yapmak zorundaydı; vurulmak onu öldürebilirdi, ama çabuk olacaktı, diğeri ise onu öldürmezdi ama uzun sürecekti.

Sabahları babasının morali hep yerinde oluyordu, Roy bunu anlamakta güçlük çekiyordu.

İyi gidiyoruz, dedi babası. Biraz füme balıkla biraz odunu bir kenara ayırdık, üstelik daha yazın başındayız.

Bir gün sağanak yağmur vardı, Roy tuvaletten geldiğinde babasını elinde silahla kulübede dururken gördü. Silahı tavana doğrultmuş, kalasların karanlık köşelerine gözlerini dikmişti, oradaki kocaman bir örümceğe nişan alıyor gibiydi.

Ne yapıyorsun?

Çekil yolumdan.

Ne?

Yolumdan çekil. Öbür odaya git.

Ne oluyor?

Babası yanıt vermedi; gözlerini kısıp tavanda yürüyen bir şey varmış gibi nişan aldı.

Roy diğer odaya geçti ve kapı aralığından babasını seyretti.

Babası ateş etti, kulakları sağır edici bir patlama oldu. Roy ellerini kulaklarına götürdü ama kulakları acıyor, çınlamaya devam ediyordu. Babası yine tavana ateş etti, kocaman 44'lük Magnum silah gülünç bir biçimde, loş kulübede ateş kusuyor, havayı sülfür kokusuyla dolduruyordu.

Neye ateş ediyorsun? diye bağırdı Roy babasına, ama o tekrar ateş etti, tekrar tekrar ateş etti, sonra da silahı kapının kenarındaki giysi yığınlarının üzerine attı ve dışa-

rı yağmura çıktı. Burası çok sıkışık, diye söyleniyordu.

Roy kapıya gidip, babasının orada öylece durup yağmura bakmasını ve üstünde yağmurluğu ve şapkası olmadığı için iliklerine kadar ıslanmasını seyretti. Saçları kafa derisine yapışmıştı, kırmızı ağzı açıktı. Gözlerini bir kapıyor, bir açıyor, bir daha kapıyordu. Ağzından buhar çıkıyordu. Sanki durup gökyüzünün aşağı inmesini beklemekten başka yapacak bir şey kalmamış gibi kolları iki yana sarkmıştı.

Roy babasını öyle çok bekledi ki, sonunda sırtını ocağa yaslayıp yere oturdu ve kapı aralığından görünen puslu hava dilimine, yağmura, sırılsıklam ıslanan ve hiçbir anlam ifade etmeyen babasına baktı. Sonunda babası yürümeye başlayınca Roy onu görebilmek için ayağa kalktı, babası ormana doğru yürümeye devam etti, hava kararana kadar da geri dönmedi.

Babası döndüğünde kulübede ışık da yoktu, ısı da. Roy ocağın yanında uyku tulumunun içindeydi, tavanın çeşitli yerlerinde oluşan deliklerden sızan damlalar ve akan suların altına teneke kutular yerleştirmişti. Babası gelip onu kucağında yan odaya taşıdı ve tekrar tekrar ondan özür diledi, ama Roy uyuyor numarası yaptı; onu dinlemiyor, sadece ondan nefret ediyor ve korkuyordu.

Roy sabah uyandığında hiç konuşmadı. Biraz füme somon ve peksimet alıp dışarı çıktı, tek laf etmeden, bir kez bile bakmadan verandanın diğer köşesine geçip oturdu. Babasının kendini kötü hissettiğini ve konuşmak istediğini bile bile sadece tabağına bakıyordu.

Babası ayağa kalkıp kulübenin duvarına yaslandı. Roy başını kaldırdığında babası gözlerini kapatmış güneşi hissediyordu.

Roy kahvaltısını bitirip bekledi.

Güzel bir gün, dedi babası sonunda. Tırmanmaya gidelim mi, ha, ne dersin?

Roy düşündü.

Ne dersin?

Tamam.

Pekâlâ, öyleyse gidip bir geyik vuralım. Somon dışında bir şeyler de yesek hiç fena olmaz.

Roy malzemelerini toplarken biraz oyalandı, ama sonunda iz sürmeye başlamışlardı, babası önden gidiyordu. Roy aralarının düzelmesini filan istemiyordu. Her şeyin daha da kötüye gitmesini, artık şu adadan çekip gitmelerini istiyordu. Eğer hiçbir şey söylemez ve hiçbir şeye cevap vermezse babası için işleri daha da zorlaştıracağını biliyordu.

Alçaktaki ormanları geçip daha yukarılara tırmandılar, çalıların arasından kendilerine yol açarak kayalıklı bir bölgeye vardılar, buradan iki dağın da eteklerini, kıyı çizgisini ve kulübelerini görebiliyorlardı. Roy, geyiklerin buraya gelip gelmeyeceğini merak etti, kulübenin bu kadar yakınına geyik gelir miydi; artık bir kere buraya geldiklerine göre sadece deneyeceklerdi herhalde.

Ne düşünüyorsun? diye sordu babası.

Ne hakkında ne düşünüyorum?

Bütün bunlar. Bu manzara. Burada olmak. Babanla birlikte olmak.

Güzel.

Babası boğaza doğru baktı, güneşin suyun üzerindeki yansımasını izledi. Güneş göz alıyor, pek bir şey görünmüyordu. Roy defalarca yer değiştirip kâh kayaların üstünde, kâh çalılıkların arasında oturdu, yerinde duramıyordu. Geyik filan aramıyordu, babasının da aradığını zannetmiyordu.

Babası tüfeğini indirip ayağa kalktı, kayalıkların kenarına gitti ve aşağı düştü. Kayalara çarptı, zıpladı, dalla-

ra takıldı, dalların arasından sıyrılarak yuvarlandı, sonra da gözden kayboldu, ama Roy onu hâlâ duyabiliyordu, Roy'un paniği iyice artarken beynine sıcak dalgalar yayılıyordu.

Roy tüfeğini kapıp orada öylece durdu, yapacak bir şey yoktu. Babası ağaçların ve çalılıkların arasından paldır küldür düşmüştü, artık aşağıdan hiç ses gelmiyordu. Roy'un kanı kulaklarına hücum etmişti, kendisinin de düşeceğinden korktu, sanki babası onu aşağı çekecekti, sonra babasına seslendi, silahını yere bırakıp geldikleri yoldan çalılığa doğru koştu. Hızlı gitmeye çalışıyordu, ama bacaklarına çalılar batıyordu, babasını asla bulamayacağından korkuyordu, oralarda bir yerde kaybolup öleceğinden korkuyordu.

Giderken seslenmeye devam etti, ama hiç yanıt gelmiyordu. Isırgan otlarının arasından oturarak kayıp geçti, otlar ellerini yakıyordu, sonra köknarların arasından bir düzlüğe düştü, ayağa kalktı ve babasını aramaya başladı. Onu bulacağını düşündüğü yere varmıştı, ama hiçbir şey göremiyordu. Kafasını kaldırıp nereye düşebileceğini kestirmek için kayalıklara doğru baktı, ama buradaki sık ağaçlardan yukarısı görünmüyordu. Ağlamaya başladı, kendi çevresinde bir daire çizdi, sonra kendini toparladı, durdu ve dinledi.

Tek duyabildiği rüzgârın ve ağaçların sesiydi, fakat sonra yakınlardan bir inleme sesi geldi, bir metre kadar önündeki otları aralayıp baktı, ama hiçbir şey yoktu. Otları aralaya aralaya biraz daha gitti, gittiği yoldan geri döndü, her tarafa baktı. Artık inleme sesini duyamıyordu, acaba hayal mi etmişti? Yine ağlamaya başladı, susmak bilmiyordu, ağlaya ağlaya çevresine bakınmaya devam etti. Geçtiği yerlerdeki otları iyice ezmeye karar verdi, böylece nerelere baktığı belli olacaktı, böylece daireyi giderek büyüterek otları çepeçevre ezdi, yine de hiçbir şey bulamamıştı.

Yarım saat kadar bir zaman geçmişti, kayalığın tam altına gelinceye kadar yukarı tırmandı. Orayı bulmak da zordu, bulduğunda bile doğru kayalık olup olmadığından emin olamadı, ama kayalığın altını iyice arayıp tarayınca, sonunda kırık bir dal parçası buldu. Buradan aşağı doğru indi, dalları geçip, eğreltiotu, çiçekler ve yosunla kaplı bir düzlüğün ezilmiş olduğunu gördü. Birkaç metre daha ilerleyince babasını buldu.

Babası hiç kıpırdamıyor, hiç sesi çıkmıyordu. Yan dönmüş, dertop olmuş bir halde yatıyordu, tek kolu arkasında kalmıştı, Roy'un gördüğü gözü kapalıydı. Usulca yanına gidip diz çöktü, istemeden de olsa iyice üzerine eğildi ve soluklarını dinledi, bir şeyler duyduğunu zannetti, ama duyduğu kendi soluğu muydu yoksa babasınınki mi, anlayamadı, bir şey bulmak istediği için duymuş olabileceğini de düşündü. Fakat sonra iyice eğilip kulağını babasının ağzına dayadı ve gerçekten de soluğunu hissetti ve duydu, Baba, dedi; sonra, Baba, diye bağırmaya başladı, babasını uyandırmaya çalışıyordu. Onu sarsmak istiyordu, ama bunu yapıp yapmaması gerektiğini bilmiyordu. O da orada öylece oturup konuşarak babasını uyandırmaya çalıştı.

Kayalıklardan aşağı düştün, dedi. Buraya düştün, yaralandın ama iyisin. Uyan artık.

Babasının yüzü şişmişti ve rengi şimdiden mora dönmeye başlamıştı, yüzünde kırmızı çizikler vardı. Eli kesilmişti, kanıyordu.

Tanrım, dedi Roy, keşke ne yapacağını bilseydi ya da yanında ona yardım edecek biri olsaydı. Babası uyanmıyordu, onu koltuk altlarından tutup tepeden aşağı kulübeye doğru sürüklemekten başka yapacak bir şey aklına gelmedi. Patika yoktu, ama yol üstünde geçmelerini engelleyecek bir şey yoktu, hatırlayabildiği kadarıyla başka kayalık da yoktu. Otların arasından babasını çek-

meye devam etti, tökezlememeye çalışıyor ama tökezliyor, arada bir geriye doğru düşüyor, babasını düşürmemeye gayret ediyor ama düşürüyor, kafasını düşürüyor, babasının kafası süngersi yosun tabakasına çarpıp sallanıyor; ama ne uyanıyor ne de Roy'a bir şey söylüyordu, fakat hâlâ nefes alıyordu. Güneş battı, hava kararmıştı ama son köknarları geçerken yine de kapkaranlık değildi. Babasını çimenlerin üzerinden çeke çeke tuvaletin yanından geçti ve verandaya vardı, babasını verandanın basamaklarından çıkarırken her bir basamakta durup dinlenmek zorunda kaldı, sonunda onu kulübeden içeri sokabildi.

Onu ön odada bir battaniyenin üzerine yatırdı, diğer battaniyeleri ve uyku tulumlarını da üzerine örttü. Başının altına bir yastık yerleştirdi, ateş yakmak için biraz odun aldı. Odunlar hâlâ biraz ıslaktı, çok fazla tüttüler, ama sonunda ocaktaki birkaç parlamanın ardından kurudular, sonunda kulübenin içi biraz ısındı.

Babası çok solgun görünüyordu. Roy elini babasının yüzüne yaklaştırıp aradaki renk farkına baktı. Nefes alıyordu ama çok hafif. Roy babasına biraz su içirmek istedi, ancak doğru olup olmadığını bilmiyordu. Başına buz torbası koymak istedi, ama buz yoktu, ayrıca bunun da iyi bir fikir olup olmadığından emin değildi. Hiçbir şey bilmiyordu. Sırtını duvara yaslayıp üzerinde ceketiyle öylece oturdu ve bekledi, dışarıdaki ışık kaybolup da odanın içi daha da küçülürken herhangi bir değişiklik olup olmadığını gözlemledi. Kulübe sert esen rüzgârla çatırdadı, zaman zaman ulumaya benzer sesler çıkıyordu, babası ise balmumundan bir heykel gibi solgun ve ağzı açık bir şekilde orada öylece yatıyordu, yüzündeki kırmızı çizikler gerçek gibi durmuyordu, boya gibiydi. Saçlarında bile bir tuhaflık vardı, sonra lamba da söndü, Roy kalkıp karanlıkta gazyağı arayamayacak kadar kor-

kuyordu, o da hiçbir şey göremeden sadece bekledi, saatlerce sesleri dinledikten sonra uyuyakaldı.

Gün ışığıyla uyandığında neler olduğunu hatırlayamıyordu, babasının neden orada öyle yattığına bir anlam veremedi, sonra hatırladı. Babasının yüzüne dokundu, teni hâlâ sıcaktı ve nefes alıyordu.

Uyan, dedi Roy. Hadi. Pankek yapacağım. Kremalı mantar çorbasıyla. Hadi ama. Uyan artık.

Babasının kılı kıpırdamadı. Roy ocağı yaktı ve kulübe yavaş yavaş ısınmaya başladı. Kapı aralığında durup denize baktı, kimse yoktu, tek bir tekne geçmiyordu. İçeri girip kapıyı kapattı, lambaya gazyağı koydu ve bekledi. Babası hiç kıpırdamıyordu. Bir ölü nefes alabilir miydi? Bu düşünce çok korkutucuydu, o da kalkıp kahvaltı hazırlamaya başladı.

Pankekler hemen geliyor, diye omzunun üzerinden seslendi; mantar çorbası karışımını suyla seyreltirken, kıyak olsun diye karışıma biraz da süt tozu ekledi, tavayı ısıttı, yağladı ve pankekleri pişirmeye başladı, pankekin yüzeyinde oluşan kabarcıkları büyük bir dikkatle izliyor, diğer yüzünün yanmasından endişe ediyor, pankekler kahverengiye dönmeden tersyüz etmekten de korkuyordu. Her biriyle tek tek uğraştı, pankekleri güzelce üst üste dizince arkasını döndü ve babasının gözleri açık kendisini izlemekte olduğunu gördü.

Roy bir çığlık atıp tabağı elinden düşürdü. Babası kafasını hafifçe çevirdi, gözleri üstündeydi. Baba, deyip ona koştu, babası güçlükle duyulabilen bir fısıltıyla, Su, dedi.

Roy ona su getirip bardağı dudaklarına götürerek içmesine yardım etti. Babasının içtiği su ağzından dışarı aktı, sonra biraz daha içti.

Özür dilerim, dedi babası, sonra gözlerini kapadı ve bütün gün uyudu. Roy bütün bu süre boyunca onun uyanamayacağı bir uykuya dalmış olmasından korktu. İşaret

fişekleriyle burna koşup birilerinden yardım istemeyi düşündü, ama babasını uzun süre yalnız bırakmaktan korkuyordu, ayrıca babasının işaret fişeklerini kullanmasını isteyip istemeyeceğini de bilmiyordu. Baba, işaret fişeği atayım mı? diye iki kez sordu, fakat yanıt alamadı.

Babası tekrar uyandığında, güneş batmak üzereydi, Roy da uykuya dalmak üzereydi, ama bir an için gözlerini açınca babasının kendisine baktığını gördü.

Uyanmışsın, dedi. Nasılsın?

Babası uzun süre cevap vermedi. Fena değil, dedi sonunda. Biraz yiyecek. Su.

Nasıl bir şey istersin?

Babası bir an düşündü. Çorba. Var mı?

Zor nefes alıyorsun, değil mi? dedi Roy. Konuşamıyorsun. Gidip işaret fişeği atayım, ha, tamam mı? Yardım bulmaya çalışayım.

Hayır, dedi babası. Hayır. Çorba.

Roy da pankekler için hazırladığı kremalı mantar çorbasını ısıttı. Ayı yüzünden ellerinde kalan son konservelerden biriydi bu. Çorbayı babasına götürüp kaşıkla içirdi.

Babası sadece birkaç yudum içebilmişti, Şimdilik bu kadar yeter, dedi.

Kesikler filan ne olacak? diye sordu Roy. Ne yapacağımı bilemedim.

Bir şey olmaz.

Roy ona biraz daha su getirdi, lambayı yaktı, ocağa biraz daha odun attı, birlikte hiç konuşmadan beklemeye başladılar, sonra babası biraz daha su ve çorba istedi, sonra biraz dinlendi ve tekrar uykuya daldı.

Sabah Roy uyandığında, babası kollarını battaniyenin üstüne çıkarmıştı. Yalnızca bir kolu kesilmiş ve kabuk bağlamıştı.

Gidip işaret fişeği atayım, dedi Roy. Ayağa kalkamıyorsun. Durumun gerçekten kötü olabilir.

Bak, dedi babası. Şimdi gidersek, bir daha geri gelemeyiz. Ama ben henüz vazgeçmek istemiyorum. Bana bir fırsat daha ver. Böyle aptalca bir şeyin olmasına bir daha izin vermeyeceğim. Söz veriyorum.

Öleceğini sandım, dedi Roy.

Biliyorum. Özür dilerim. Artık korkmana gerek yok.

Ayağın mı kaydı?

Kenara fazla yaklaştım. Geçti artık.

Beklemeye devam ettiler. Roy babasına çorba ve su içirdi, sonra babasının tuvalete gitmesi gerekti.

Tuvalete gitmem lazım, dedi. Kendi kendime ayağa kalkamıyorum. Biraz tuvalet kâğıdı al ve gel bana yardım et.

Roy tuvalet kâğıdını alıp babasını koltuk altlarından tutup kaldırmak için arkasına geçti. Babası bacaklarıyla bir miktar güç verebiliyordu, sonra tek eliyle masadan güç aldı ve böylece ayağa kalkıp kapıya doğru yürüdüler, kapıda biraz dinlendiler.

Kırık yok gibi, dedi Roy.

Yok, dedi babası. Gerçekten şanslıymışım.

Kapıya yaslanıp birkaç dakika daha dinlendiler, babası o sırada koya baktı. Sonra kulübenin dış duvarı boyunca dayanarak yürüdüler, basamakları teker teker dinlenerek indiler, Roy önden iniyor, babası da ona dayanıyordu.

İyileşeceğim, dedi babası. Bir sorunumuz kalmayacak. Sadece biraz yaralıyım, biraz da kaslarım tutulmuş, fazla uzun sürmez.

Basamaklar bitince biraz dinlendiler.

Bundan sonrası daha kolay, dedi babası. Tuvalet biraz uzak ama olsun.

Seni taşımaya çalışabilirim, dedi Roy.

Bana yardım edersen yürüyebilirim sanıyorum.

Babası ona dayandı. Tuvalete doğru küçük adımlarla usul usul yürümeye başladılar, üç-beş metrede bir dinle-

niyorlardı, sonra yağmur hafif hafif çiselemeye başladı, ama onlar devam etmeye karar verdiler ve tuvalete vardılar, Roy babasının dönmesine ve oturmasına yardım etti, sonra da dışarı çıkıp bekledi.

Roy yağmurun altında beklerken anlam veremediği şeyler hissetti. Korkusu büyük ölçüde geçmişti, ama pek anlayamadığı bir yanıyla babasının uçurumdan düştüğünde ölmüş olmasını istiyordu; bu onun için bir rahatlama olacak, her şey normale dönecek, o da hayatına dönebilecekti. Fakat bu uğursuz düşünce onu korkutuyordu, büyü yapmak gibiydi, babasını kaybedebileceği düşüncesi birden gözlerinin dolmasına sebep oldu, babası içeriden, Bitti, diye seslenince Roy ağlamasını bastırmaya çalıştı, boğazına bir yumru oturmuştu.

Roy kapıyı açınca babası elini uzattı. Ayağa kalkmama yardım et, dedi. Fakat pantolonu hâlâ inikti, Roy onun sallanan penisine ve apışarasındaki tüylere bakmadan edemiyordu. Sonra utanıp hiç görmemiş gibi başka tarafa bakmaya çalıştı.

Babası bir şey demedi. Roy'un eline tutunarak ayağa kalkınca, diğer eliyle pantolonunu yukarı çekti, sonra da kapıya dayanıp iki eliyle düğmelerini iliklediği. Kulübeye döndüler, babası yattı, biraz su içip yemek yedi ve gün boyunca uyudu.

Sonraki hafta babasının gücü yavaş yavaş yerine geldi. Kendi kendine tuvalete gidip gelecek kadar vücudu esnekleşmişti, sonra usul usul ön tarafa doğru yürümeye başladı, sonra da burna gidip geri döndü. Hemen sonra da, tamamen iyileştiğini duyurdu.

Ölümden döndüm, dedi. Akciğerlerim hiç bu kadar iyi olmamıştı. Bir daha da böyle bir şeyin olmasına izin vermeyeceğim, söz veriyorum.

Roy, babasının bilerek mi atladığını sormak istiyordu, çünkü ona öyle gelmişti, ama sormadı.

Ava çıkıp geyik vurdular, geyiği vurmak için kulübenin arkasındaki patikadan karşı tarafa ateş ettiler. Babası, Roy'un ateş etmesine izin vermiş, o da geyiği boynundan vurmuştu. Aslında gövdesinin altını nişan almıştı, ama tutturamayınca boynunu hedef almış gibi görünmesini sağladı.

Gövdesini yabanmersinlerinin arasında buldular, dili dışarı sarkmıştı, gözleri cam gibiydi.

İyi iş, dedi babası. Bundan iyi et çıkar. Tüfeğini omzuna asıp av bıçağını çıkardı. Karnını yardı, bağırsaklarını boşalttı, boynunu yarıp kanını akıttı, hayalarını ve alt taraftaki diğer şeyleri kesti, sonra arka ayaklarına kanca takıp ön ayaklarını da arasından geçirerek, sırt çantası gibi bir hale getirdi.

Ben taşırdım ama sırtım ve yanlarım hâlâ biraz acıyor, dedi, sen taşır mısın?

Babası iki tüfeği taşırken Roy da kancaya takılı arka ayakları omzuna astı, geyiğin kıçı kafasının arkasına değiyor, boynuzları ayak bileklerine çarpıyordu.

Geyiği asıp derisini yüzdüler, yumruklarını etle derinin arasına sokarak, deriyi etten ayırmaya çalışıyorlardı. Sonra etin çoğunu parça parça kesip bir kısmını kuruttular, bir kısmını da tütsülediler.

Kurutulmuş et o kadar iyi olmayacak, dedi babası. Fazla güneş yok ve çok fazla sinek var. Çoğunu tütsü yapalım.

Hava kararırken deriyi gerip tuzladılar ve tersyüz ettiler.

Babası o gece ağlamadı, düştüğünden beri hiç ağlamamıştı. Roy'u uyku tutmuyor, gergin bir şekilde bekliyordu, ama hiç ağlama olmadı, birkaç gece sonra buna alıştı ve uyumaya başladı.

Artık kış için daha ciddi hazırlık yapıyorlardı. Babasının gücü kuvveti yerine gelince, kulübeden yüz metre ka-

dar uzaklıkta, köknarların orada, büyük bir çukur kazdılar. Babasının omzuna gelinceye, Roy'un ise boyunu aşıncaya dek kazmaya devam ettiler. Sonra her yandan üç metre kadar genişlettiler, tepenin yamacında büyük bir alan açmışlardı, sonra biraz daha kazdılar ve kendi yaptıkları merdivenle içine girip çıkmaya başladılar. Büyük bir kayaya vurunca, kayanın etrafını ve altını kazıp, kayayı yerinden oynattılar, sonra da halat bağlayıp kayayı yukarı çektiler. Kaya zemine gelince de durdular, artık kazamazlardı.

Bu çukur onların erzak deposu olacaktı, fakat çukuru kazdıktan sonra babasının aklına başka şeyler geldi. Bilemiyorum, dedi. Besinler burada küflenebilir ya da böcek girebilir. İçerideki şeyleri almayı kendimiz için kolaylaştırırken ayılar için de kolaylaştırıyor olmayacak mıyız? Ayrıca burası tamamen karla kaplı olacak.

Roy onu dinlerken bir yandan da bir haftadır kazmakta oldukları kocaman çukura bakıyordu. O da bilemiyordu. Babasının bu konuda daha çok şey bildiğini varsaymıştı sadece.

Orada biraz daha durduktan sonra babası, Biraz düşünelim bakalım, dedi. Yiyecekleri plastik torbalarda koyarız. Küflenebilir ama ıslanmaz ve böcekler de giremez.

Oraya dolap gibi bir şey koyacak mıyız? diye sordu Roy. Yoksa her şeyi öylece gömecek miyiz?

Benim gördüğüm resimlerde, üstüne ve altına kütükler yerleştirmişlerdi.

Pekâlâ, dedi Roy.

Bu gece biraz düşünelim, dedi babası.

Onlar da burunda balık tuttular, çiseleyen yağmurla birlikte gün soldu, sonra akşam yemeği için yine somon pişirip içeri girdiler.

Roy, uyumakta güçlük çekti ve uzun süre uyanık yattı. Saatler sonra, babasının ağlamaya başladığını duydu.

Sabah olunca Roy'un aklına gece olanlar geldi, o da uyku tulumundan çıkmadı ve geç saatlere kadar kalkmadı. Babası, çoktan gitmişti, Roy çukurun yanına gidince, babasının çukurun içinde durmuş, kollarını kavuşturmuş, çukurun duvarlarına baktığını gördü.

Şu işi bir daha düşünelim, dedi babası. Bir çukur kazdık. Burada büyük bir çukurumuz var şimdi. Yiyeceklerimizi burada saklamak istiyoruz. Kabin gibi bir şeye ihtiyacımız var, bizim girebileceğimiz ama ayıların giremeyeceği bir kapısı olmalı. Üst kısmında bir kapak da olabilir ya da yan taraftan içeri doğru açılan bir kapı olabilir. Bence üstte kapak olmalı, sıkıca çivileyip gömeriz. Sen ne diyorsun?

Babası kafasını kaldırıp Roy'a baktı. Roy, onun iyileşmediğini düşünüyordu. Hiçbir şey iyiye gitmemişti. Oraya sen kendini gömsen daha iyi olur, diye geçirdi içinden. Ama onun yerine, Peki yiyecekleri nasıl alacağız? dedi.

İyi soru, dedi babası. Bunu da düşündüm, erzak deposunda kışın sonlarına doğru kullanacağımız yiyecekleri saklarız. Kulübede yeterince stokumuz olur, dışarı çıkmayız hiç. Tüfeklerimiz de hazır olur, ayı filan gelirse vururuz. Stoklar tükenince de, buraya gelip kazar, hepsini çıkarırız. Ya da belki iki kez gelmemiz gerekir, ama daha fazla değil. O yüzden yiyeceklerin kolay ulaşılır olması gerekmiyor. Ayrıca yiyecekler donacağı için daha da iyi korunur, zaten etler tütsülenmiş, kurutulmuş ve tuzlanmış olacak.

Doğru söylüyorsun, dedi Roy.

Voilà[1] dedi babası, kollarını havaya kaldırarak. Bak ben de bir işe yaradım işte.

Galiba.

1. (Fr.) İşte. (Ç.N.)

Babası güldü. Galibaymış. Oğlum mizah duygusu kazanıyor. Burada kendini evde gibi hissetmeye başladın mı, hı?

Roy gülümsedi. Azıcık, galiba.

Pekâlâ.

Sonra ağaç kesip kestikleri ağaçlardan erzak deposunun duvarları için kazık yontarak, bunu kutladılar. Bu iş bütün günlerini aldı. Akşam olduğunda, kazıkları çukurun yanına taşımışlardı.

Yarın koyarız, dedi babası. Yanında uzun bir ip olma ihtimali var mı?

Yok.

Neyse, yarın bir şeyler düşünürüz. Yeterince çivimiz de yok. Neyse bakarız.

O gece, Roy yine uyanık kalıp ağlamayı bekledi, her gece olup olmayacağını bilmesi gerekiyordu, fakat sabah uyandığında bunu bilemedi, yoksa yeterince uyanık kalamamış mıydı? Kestiremiyordu. Babası artık ondan saklanıyordu, Roy da bunun farkında değilmiş gibi yapmak zorundaydı.

Kazıkları yan yana gömebilmek için bir miktar toprağı çukura geri doldurdular. Kazıkları birbirine bağlayamadıkları için toprakla sıkıştırarak yan yana gömdüler sadece.

Böyle dururlar sanıyorum, dedi babası. İçerinin baskısına karşılık dışarıdaki toprağın baskısıyla.

Yiyecekleri çıkarmak istediğimizde ne olacak, diye sordu Roy, ya da bir ayı burayı kazıp da bunları sökerse?

Babası düşünceli bir halde ona baktı. Roy'un gözlerinin içine baktı, Roy buna alışık olmadığından gözlerini kaçırdı ve babasının bıraktığı sakala baktı, favorileri uzamış, yıkanmamaktan ötürü saçlarının tepesi yassılmıştı. Artık hiç de bir diş hekimine benzemiyordu, hatta babasına bile benzemiyordu. Fazla bir şeyi olmayan bir adama benziyordu.

Düşünceli görünüyorsun, dedi babası. Bu iyi. Ben de aynı şeyi düşündüm, bence derine gömmeliyiz, üstüne de bir şeyler koymalıyız ki, ayılar kazıp da yiyeceklere ulaşamasın, çünkü ayı buraya inerse, ne yaparsak yapalım erzak deposunu koruyamayız.

Roy başını salladı. Bunun işe yarayıp yaramayacağını bilmiyordu, ama en azından babasının söylediklerinde mantıklı bir taraf vardı.

Erzakları buradan çıkaracağımız zaman, belki şubat sonlarında, toprak öyle donmuş olur ki, hiçbir şey yerinden kıpırdamaz. Bütün kazıkları çeksek bile çökmez, buradaki odunları ocakta kullanmamız gerekebilir çünkü.

Roy gülümsedi. İyi fikir.

Pekâlâ.

Yan yana diktikleri kazıklar, küçük bir hisar şehrinin duvarlarına benziyordu, geri çekilip uzun uzun baktılar.

Buna bir çatı lazım, dedi Roy.

Bir de kapak. Burayı boydan boya kaplayacak uzun kalaslar keseceğiz, sonra da kapağını nasıl yapacağımızı düşünürüz. Belki de büyükçe bir delik bırakır, onun üstüne de bir kapak koyarız.

Buraya koyacak yiyeceğimiz yok henüz, dedi Roy.

Haklısın. Kar yağana kadar da yiyecek koyamayacağız. O zamana kadar, çökmesini engellemeliyiz.

Burayı kazmak için birkaç ay bekleseydik daha iyi olmaz mıydı?

Evet. Çok erken kazdık. Neyse, boş ver. Bilemezdik.

İki gün boyunca, yağmurun altında, çatı ve kapak için kalas kestiler. Kalasları baltayla istedikleri uzunlukta kesip dalları da nacakla budadılar. Roy babasının çalışırkenki tıraşsız, asık suratını inceliyordu, soğuk yağmur damlaları burnunun ucundan akıyordu. Taştan oyulmuş bir heykel gibiydi, kendinden emindi, Roy bu babayı, geceleri ağlayan, çaresizliğe kapılan ve fazla dayanamaya-

cakmış gibi duran diğer babayla bağdaştıramıyordu bir türlü. O an hangi babayla beraberse, o geçerli olan tek babaydı, o sırada hüküm süren baba diğerlerini yok ediyordu sanki ve diğer babalar sadece Roy'un hafızasında yaşıyordu.

Kalasları kesmeyi bitirince, hepsini dikkatlice yerleştirdiler ve geri çekilip baktılar. Kenardaki topraklar daha şimdiden, kazıkların arasından çamur dereleri halinde içeri doğru akmaya başlamıştı, durmaksızın yağan yağmurda.

Kazıkların bazıları fazla dayanıklı değil, dedi babası. Her neyse.

Çökmesini nasıl engelleriz?

Bilmiyorum. Fazla muşambamız yok. Hata ettim ben. Bu iş için erkendi daha. Biz şimdi en iyisi yiyecek stoklayalım.

O gece, babasının ağlamasını duymak için Roy'un fazla beklemesi gerekmedi. Birkaç dakika içinde başladı, babası artık bunu gizlemeye de çalışmıyordu.

Özür dilerim, dedi babası. Erzak deposuyla filan ilgili değil. Başka şeyler.

Nedir peki?

Durmadan başım ağrıyor, ama bu da değil.

Başın mı ağrıyor?

Evet. Yıllardır böyle. Sen bunu bilmiyor muydun?

Hayır.

Neyse.

Neden ağrıyor?

Sinüzitim var, sinüslerimi temizlettirmem lazım ama uğraşmadım. Her zaman da işe yaramıyor zaten, ayrıca korkunç bir operasyon. Ama sorun bu değil. Bu sadece beni zayıflatıyor, ağlamamı kolaylaştırıyor ve beni yoruyor. Esas mesele, benim yalnız kalamıyor olmam.

Babası yine ağlamaya başladı. Yalnız olmadığımı bi-

liyorum, dedi ağlamaklı bir sesle. Sen buradasın. Ama ben yine de yalnızım. Bunu açıklayamıyorum.

Roy başka şeyler söylemesini de bekledi, ama babası sadece ağlayıp durdu, Roy, kendisi burada olduğu halde, babası için kendisinin burada değilmiş gibi olmasının nasıl bir şey olduğunu anlamıyordu.

Yağmur devam etti ve erzak deposu daha da çöktü. Roy'la babası kenarda durup devrilen kazıklara baktılar, hiçbir şey söylemeden düşündüler sadece, sonunda babası, Bütün tahtaları çıkaralım hadi, ilk kar yağdığında yeniden deneriz, dedi.

Roy ilk kar yağdığında burada olacaklarına inanmıyordu, ama babası çukurun içine atlarken, başını salladı, sonra da babasının uzattığı tahtaları alıp kulübeye taşıdı. Roy bu hayal kırıklığının babası için diğerlerinden daha kötü olduğunu hissediyordu bir şekilde. Şimdi konuşacak olsa, babasının kendisini duyacağından şüphe ediyordu. Babasında böyle bir şey vardı, sık sık kendi düşüncelerinde kayboluyor ve ulaşılamıyordu, böyle kendi kendine düşünerek geçirdiği zamanlar ise ona yaramıyordu, o ruh haline bir kez girdi mi daha da derinlere batıyordu.

Kalasları duvara dayadılar, işleri bitince çukura baktılar tekrar, çukurun içi çamurla doluyor, duvarları çöküyordu, ikisi de gökyüzüne baktılar, ucu bucağı olmayan derinliksiz griliğe baktılar ve içeri girdiler.

Birkaç gün sonra uçak geldiğinde Roy kıyının kilometrelerce ilerisinde balık tutuyordu. Uçağı duyar gibi oldu, sonra da bunu kafasından uydurduğunu düşündü, ama durup dinleyince tekrar duydu. Oltasını topladı, yakaladığı iki somonu kaptığı gibi koşmaya başladı. Epeyce uzaktaydı, arada bir sürü küçük burun vardı, uçağı tam olarak göremiyordu. Kayalıklı sahilden koştu, mecbur

kaldıkça ağaçların arasına tırmanıp tekrar sahile inerek koştu... koştu, uçağı kaçıracağından giderek daha fazla korkmaya başlamıştı. Babasının orada odun kestiğini zannediyordu, ama ya babası da bir sebeple dağa tırmandıysa ve orada hiç kimse yoksa? Pilot bir daha uzun süre gelmeyebilirdi, bir not bırakıp gidebilirdi, Bir şeye ihtiyacınız olursa telsizden beni arayın. Roy'un itiraf etmekten hoşlanmadığı bir şey daha vardı. Babası orada olsa bile, ne diyecekti? Her şeyin yolunda olduğunu söyleyip pilotu gönderme ihtimali yok muydu? Bu da mümkündü, oysa Roy'un buradan gitmesi gerekiyordu, gitmeliydi. Roy balıkları ve oltasını atıp daha hızlı koşmaya başladı.

Uçağa yetişmesine sadece metreler kalmıştı ki, motorun vınlamasını duydu tekrar, durdu ve uçağın koyun ağzından burnunu yukarı doğru kaldırarak boğazın üzerinde tehditkâr bir biçimde yükselmesini izledi. Öylece kalakaldı, uçağın yok olduğu noktaya gözlerini dikmiş bakıyor, sık sık nefes alıyor ve korkunç bir şey olmuş gibi bir hisse kapılıyordu.

Gitti, dedi kendi kendine yüksek sesle. Onu kaçırdım.

Sonra oltasını ve somonları almaya gitti ve kulübeye yürüdü.

Babası odun yığınlarının başındaydı. Tom geldi, dedi, Roy'u görünce.

Duydum.

Ha, öyle mi. Neyse birkaç dakika kaldı sadece, ama ihtiyaçlarımızı sipariş ettim, önümüzdeki hafta Juneau'ya giderken uğrayıp bırakacak. Pek yolunun üstü değil aslında. Babası sırıttı, hiçliğin ortasında olmalarına seviniyor gibiydi.

Roy somonlarını suyun kenarına götürüp bağırsaklarını boşalttı. Çabucak pullarını soydu, başlarını, yüzgeç ve kuyruklarını kesti. Buradan gitmek istiyordu. Babasının ne düşündüğü umurunda değildi; gidecekti o kadar.

Gitmek mi istiyorsun? diye sordu babası, akşam yemeğinde bunu ona söyleyince.

Roy tekrar etmedi, yemeğini yedi sadece. Sanki babasını öldürüyormuş gibi kendini berbat hissediyordu.

O kadar da kötü gitmiyoruz, değil mi? diye sordu babası.

Roy tuzağa düşmedi. Hiçbir şey söylemedi.

Anlamıyorum, dedi babası. Sonunda bir noktaya vardık. Kış için hazırlık yapmaya başladık.

Niye? diye düşündü Roy kendi kendine. Kışı atlatabilelim diye? Ama bir şey söylemedi.

Bak, dedi babası. Benimle bu konuda konuşman lazım, yoksa gidemezsin, o kadar.

Pekâlâ, dedi Roy.

Neden gitmek istiyorsun?

Arkadaşlarımı ve gerçek hayatımı istiyorum. Burada kalıp kışı atlatmaya çalışmak istemiyorum.

Pekâlâ. Peki ya ben? Burada benimle bir yıl kalacağını söyledin, ben de ona göre planlarımı yaptım. İşimi bırakıp, burayı satın aldım. Sen çekip gidersen ben ne yapacağım?

Bilmiyorum.

Bunu hiç düşünmedin, değil mi?

Hayır. Roy kendini berbat hissediyordu. Özür dilerim, dedi.

Önemli değil, dedi babası. Gitmek istiyorsan gidersin. Seni durduramam.

Roy o anda kalacağını söylemek istedi ama söyleyemedi. Eğer kalırsa burada başına korkunç şeyler geleceğini biliyordu. Bulaşıkları yıkadı, sonra da yattılar.

Biliyor musun, dedi babası, o gece uyumadan yatarlarken, Burada her şey kontrolden çıktı, haklısın. Bunların üstesinden ancak bir erkek gelebilir. Buraya bir oğlan çocuğunu getirmemeliydim.

Roy, babasının ona bunları söylediğine inanamıyor-

du. O gece uyumadı. Gitmek istiyordu. Buradan kaçıp kurtulmak istiyordu. Fakat gece ilerledikçe burada kalacağına emin oldu. Babasını burada yalnız hayal edemiyordu, babasının ona ihtiyacı olduğunu biliyordu. Ertesi sabah Roy kendini öyle kötü hissediyordu ki, pankek yaptı ve babasına, Biraz daha düşündüm ve gerçekten gitmek istediğimi zannetmiyorum, dedi.

Gerçekten mi? dedi babası ve kolunu Roy'un omzuna attı. İşte şimdi oldu, dedi ışıl ışıl. Şimdi bunları arkamızda bırakalım. Yeni erzakımız gelecek, stoklamak için yeterince balığımız ve etimiz olacak, depo için yeni bir fikrim var. Düşünüyorum da...

Babası heyecan içinde anlattıkça anlattı ama Roy artık onu duymuyordu. Heyecan dolu planlara artık karnı toktu. Kendisini bir hapishaneye kapatılmış gibi hissediyordu ve dışarı çıkmak için artık çok geçti.

O güne yabanmersini toplayarak başladılar. Burada bir ayları dolmuştu, temmuz sonlarıydı şimdi, yabanmersini için henüz erken olmasına rağmen, bunlarla iyi reçel yapılırdı. Yabanmersinlerini buzdolabı poşetlerine doldururken Roy, Ketchikan'ı, kapüşonlu kırmızı paltosunu ve yabanmersini toplamak için tepeye tırmanmalarını hatırlıyordu. Yayıkta ev dondurması yapmışlar, yabanmersinlerini de içine katmışlardı, dondurmanın kaymaksı ve yoğun bir tadı vardı. Havadaki pus kokusunu ve tüm sonbahar renklerini hatırladı. Alaska'da renk değiştiren sadece ağaçlar değildi, tüm bitkiler renk değiştiriyordu, ağustos başlarında doğanın tüm renkleri dönmeye başlıyordu. Burası için henüz erkendi ama yakında olacaktı. Daha kuzeyde, babasının yaşadığı Fairbanks'te doğa daha erken değişirdi, hatta şimdilerde bu değişim başlardı, on beş eylül olunca da, yabanmersini çalılıklarının küçücük yapraklarının neredeyse tamamı, ağaç yapraklarının çoğu dökülür, güz sonunda ise kar başlardı.

Burada daha geç başlayacaktı, ama o kadar da geç değil. Ketchikan'daki bir yaz gününü hatırladı, ağustosta kar yağmıştı. Üç tekerlekli bisikletini karın içine doğru sürmüş ve diliyle kar tanelerini yakalamaya çalışmıştı.

O günün devamında, burunda durup oltalarını neredeyse her sallayışlarında bir somon tuttular. Artık somonlar sürüler halinde geliyordu, öyle tek tük değildiler. Berrak suyun altında yoğun, karanlık gölgelerinin usul usul dalgalandığını görebiliyorlardı. Roy bir şey daha hatırladı. Bir keresinde bindikleri yatı bunun gibi küçük koylara çekmişler; Roy, babasıyla başta durup suyun altında toplaşan balıklara bakmıştı ve o zaman bütün denizlerin böyle olduğunu, sayılarının böyle çok olduğunu zannetmişti. Oltalarının ucundaki kaşıklar somonların arasında pırıl pırıldı şimdi, tıpkı eskiden olduğu gibi, Roy kaşığı burunlarına doğru ittiriyor, hemen bir tanesi gelip kapıyor, Roy kancaya takılması için hızla çekince, gümüşi pırıltılar çıkıyordu. Her tuttuğu balıkta babası gibi bir sevinç narası atıyordu, işte o zaman burada kalmaları o kadar da kötü gelmedi ona. Roy beş balık tuttuktan sonra, balıklarının bağırsaklarını temizledi ve onları solungaçlarından bir ipe geçirdi.

Bir hızımızı alalım, günde yirmi-otuz somon çekeceğiz, göreceksin bak, dedi babası. O kadar çok somonumuz olacak ki, tek bir tütsü fırını bize yetmeyecek.

Ertesi hafta uçak, istedikleri şeylerle birlikte geri geldi: poşetler, kontrplak, tohumlar, konserve yiyecekler, koca koca torbalarda esmerşeker ve tuz, yeni bir telsiz ve piller, babası için Louis L'Amour kovboy romanları, Roy için yeni bir uyku tulumu ve koca bir kutu çikolatalı dondurma sürprizi. Uçağın gelişi, o kadar da uzak olmadıkları hissini yaratmıştı, sanki burnun hemen arkasında, Tom

gibi bir sürü insanın yaşadığı bir şehir vardı. Roy rahatlamıştı, kendini mutlu ve güvende hissediyordu, uçağın motoru tekrar çalışıp da su üzerinde hız kazanmaya başlayıncaya dek, bu duygularının kalıcı olmadığını fark etmedi; yine bir-iki ay, belki de daha uzun bir zaman geçecekti, yaz sonunda bir haftalığına annesiyle kardeşinin yanına gitmeyi planladıkları geldi aklına, oysa yaz sonu gelmişti. Bu plan her nedense gerçekleşmemişti.

Fakat bunlara kafa yoracak zamanı olmadı. Hazırlıklar, onu ve babasını giderek daha fazla meşgul etmeye başlamıştı. Erken kalkıyorlar, akşamın geç saatlerine dek çalışıyorlardı. Akşam olunca dağlar, mor, sarı ve kırmızı renklere bürünüyor, alacakaranlıkta yumuşak bir görünüm kazanıyorlardı. Hava her geçen gün biraz daha soğuyor ve ağırlığını yitiriyordu; Roy'la babası somonları çekerken, odun kesip kontrplaktan yaptıkları bölmelerin arkasına depolarken, ceketlerinin içinde daha bir büzüşüyorlardı. Çalışarak ve düşünmeden birlikte geçirdikleri zaman, çabucak geçiyor, beraberce çalışarak stok yapıyorlardı. Roy uyuyordu. Babası ağlasa bile bundan haberi olmuyor, belki de artık gidemeyeceğini bildiğinden artık o kadar da umursamıyordu, babası iyi de olsa kötü de olsa burada onunla kalmaya mecburdu.

Akşamları ders çalışmaya başladılar, ilk hafta sadece iki-üç akşam çalıştılar. Roy *Moby Dick*'i, babası da kovboy romanlarını okudu. Roy olaylar ve tema hakkındaki ayrıntılı, ince eleyip sık dokuyan ve manasız gelen sorulara cevaplar yazdı, babası da, İşte kovboy romanı diye buna derim, gibi laflar etti. Bunu bir hafta yaptıktan sonra, diğer hazırlıklardan buna vakit kalmadığını fark ettiler ve bu işi erteleyip odun kesmeye, balık tütsülemeye ve ava çıkmaya hız verdiler.

Artık karşılarına çıkan her şeyi avlıyor ve tütsülüyorlardı. Kilometrelerce ötede, okyanusa dökülen bir pı-

narın bulunduğu bataklık gibi bir yerde, dişi bir Alaska geyiği vurdular. Yalnızdı, onlara bakıyor, bir şeyler çiğniyordu, koyu renkli kaba postunun üzerinden sular damlıyordu, ikisi birden ateş ettiler, koca bir kayanın altında ezilmiş gibi ânında yere yıkıldı. Gövdesini parçalara ayırdılar, babası her bir parçayı teker teker kulübeye taşırken Roy gözcülük etmek için geride kaldı, namlusunda tek bir mermi vardı, hava kararırken bir ayının kırmızı gözleriyle karşılaşmamak için gözleriyle çevreyi tarıyor, hayal gücünün aklına getirdiği şeylerden korkarak bekliyordu.

Babasının söylediği gibi bir sürü somon avlayıp upuzun iplere bağlayarak sürükleye sürükleye kulübeye getirdiler; balıkların ağızları hava almak için açılıp kapanıyor, mevsimin sonlarına doğru iyice kırmızımsı bir renk alan gövdeleri karada çırpınıp duruyordu. Pasifik kral somunun, pembe, kırmızı ve beyaz renkteki etleri, pembe som ve köpek somu.

Kıyıya gelen bir dağkeçisini vurdular, Roy beyaz postun üzerinde kanın önce ne kadar kırmızı sonra da ne kadar siyah göründüğüne şaştı. Hava artık iyice soğuduğundan, bağırsaklarını boşaltırken hayvandan buharlar çıktı. Ertesi sabah dağların tepeleri karla kaplanmıştı, sanki beyaz hayvanın ruhu oralara kaçmıştı, o hafta içinde kar kulübeye doğru yarı yola kadar indi ve öylece kaldı, öğle sonrası boyunca rüzgâr olmadı, hava parlaktı.

Yine depo projesi üzerinde çalışmaya koyuldular. Kazdıkları çukurun, köşeleri yuvarlanmış, etrafındaki topraklar çökmüştü. Kürekler dolusu toprak çıkardılar, köşeleri sivriltip tabandaki kayalara kadar indiler, sonra Roy bu kez iple birbirine bağlanmış ve köşelerden çivilenmiş kazıkları babasına uzattı. Sonra da kalasları üzerine koyup, onları da iple birbirine bağladılar ve kenarlardan yirmi beş santimlik çivilerle kazıklara çaktılar, üst kısmında bıraktıkları deliğin üzerini daha küçük kalasla-

rı birbirine bağlayarak yaptıkları kapakla örttüler ve geri çekilip çıkardıkları işi beğeniyle seyrettiler.

İyi görünüyor, dedi Roy.

Erzakları koyabiliriz artık.

Kulübenin içinde depo olarak kullandıkları oda ağzına kadar kurutulmuş, tütsülenmiş balık ve etle doluydu, buzdolabı poşetlerine, sonra da daha büyük çöp torbalarına yerleştirilmiş bir halde duruyorlardı. Bir sabah erkenden başladılar, böylece hava kararırken yiyecekleri gömmeyi bitirmiş olacaklar, gece başında nöbet tutmak zorunda kalmayacaklardı. Babası bütün poşetleri deponun içine yerleştirdi, isli balık ve etler bir sebepten bozulacak olursa diye büyük bir konserve kolisini de onlarla birlikte içeri koydu, sonra da kapağı çiviledi.

Umarım bir şey olmaz, dedi.

Olmasa iyi olur, dedi Roy, babası da sırıttı.

Hadi artık üstünü örtelim ve unutalım.

Kokuyu tutması için ocaktan aldıkları soğumuş külleri de içine attılar, üstüne bir kat taş döşediler, sonra da üzerini toprakla örtüp bir tümsek haline getirdiler, böylece toprak biraz çökünce yerle hemzemin olacaktı, üstünü de yine taşla döşeyip, bir kat daha kül döktüler.

Doğru mu yapıyoruz bilmiyorum, ama işe yarayacak gibi gözüküyor, dedi babası.

Son somonları da tutmaya devam ettiler, birkaç alabalık ve biraz da küçük dip balığı tuttular. Şişme botla çıkıp halibut tutmayı da planlamışlardı, ama babası botu ve mazotu acil durumlar için saklamayı tercih etti. Bir dağkeçisi daha vurdular. Tütsü fırını hâlâ gece gündüz çalışıyordu, kulübeye ilk kar düştüğünde bile, kulübenin içi, somon, alabalık, iskorpit, geyik ve keçi etleriyle doluydu, kurutulan ve tütsülenen etler poşetlenmeyi bekliyordu, dolu poşetler ve çöp torbaları yığınlar halinde duruyordu.

Her gece yorgunluktan bitmiş bir vaziyette yatıyor-

lardı, Roy'un uyanık kalıp da babasının ağlamasını duymaya hali kalmıyordu, böylece Roy'a babasının iyi olmadığını unutturacak birkaç gece geçti. Babasının iyi olduğunu düşünmeye bile başladı, aslında bu, babasını öyle ya da böyle düşündüğünden değildi. Her gün bir sürü şey yapıyor, yatıyor, kalkıyordu sadece; babasının yanı başında çalıştığından olsa gerek, onunla aynı şeyleri hissettiğini varsayıyordu. Babasına iyi olup olmadığını soracak olsaydı, muhtemelen bu soruya sinirlenir ve konuyla alakası olmadığını söylerdi.

Yere düşen kar hafifti, suyun kenarında, hatta kulübenin arka taraflarında bile uzun süre yerde kalmıyordu. Deponun üzeri devamlı olarak karla kaplı kalmıyordu. Roy babasına havanın böyle mi kalacağını sordu, çünkü görünüşe göre böyle kalacaktı. Babası kafasını geriye atıp hatırlamaya çalıştı.

Ketchikan'da karlar uzun süre yerde kalmazdı. Ama kayak yaptığımı, kar tepeciklerini, kar küreDiğimi de hatırlıyorum, eriyik karların üzerinde araba sürerdim; demek ki, kar yerde kalıp birikiyormuş. Hatırlayamıyor olmam ne tuhaf değil mi?

Gün içinde birçok kere depoya gidip, ayı ya da başka bir hayvanın izi olup olmadığına bakıyorlardı ama yoktu bir şey. Devamlı kontrol etmek bir süre sonra ikisine de tuhaf gelmeye başladı, sanki bu depoyla ilgili açıklanması güç bir korku geliştirmişlerdi; bu yüzden daha az kontrol etmeye karar verdiler, zaten hava daha da soğumuş, günler kısalmıştı. Her akşam odunluktaki veya tütsü fırınındaki işlerinin başından eve daha erken dönmeye başladılar; kitap okuyor, bazen de kâğıt oynuyorlardı. Bezik benzeri bir oyun oynuyorlardı, aslında teknik olarak bu oyunu oynamaları imkânsızdı, bu yüzden de babası oyun boyunca ipe sapa gelmez şeylerden bahsedip duruyordu.

Hani sana dünyanın önceleri kocaman dümdüz bir tarla olduğunu anlatmıştım, hatırlıyor musun?

Evet, dedi Roy. Annemle tanıştıktan sonra her şeyin nasıl cehennemin dibini boyladığıyla ilgili bir hikâyeydi.

Hop hop hoop, dedi babası. Dur bakalım, ben böyle bir şey söylemedim. Her neyse, bu konuyu düşünüyordum da, bunu düşünmek nelerden mahrum kaldığımı düşünmeme de yol açtı; mesela ben dinsizim ama aslında bir dine inanmaya ihtiyacım olduğunu düşündüm.

Ne? dedi Roy.

Benim işim zor. Dünyanın dile gelip benimle konuşmasını istiyorum. Bir buzul ne zaman kayar, bir ayı ne zaman osurur, bunları bilmek istiyorum, bu tamamen benden kaynaklanıyor. Ama o saçmalıkların hiçbirine de inanamıyorum, ama inanmaya ihtiyacım var.

Bunun annemle ne ilgisi var?

Bilmiyorum. Konuyu saptırma.

Oynadıkları eli bitirip yattılar. Fakat Roy babasının abuklamalarını düşünmeden edemedi, ne tuhaf bir babası vardı böyle. Özellikle de ses tonu, sanki dünyanın yaradılışı tamamen bir fiyaskoydu. Roy bu konuya fazla kafa yormadı. Sadece uyumak istiyordu.

Kar daha da aşağılara indi, onlar da balık tutmayı, tütsülemeyi ve odun kesmeyi bıraktılar.

Her şeyimiz var zaten, dedi babası. Şimdi biraz yerleşip dinlenelim. Gerçi iki haftada kafayı yerim ya.

Ne?

Şaka yapıyorum, dedi babası.

Lamba ışığında kitap okuyup ocağı beslediler. Roy burada ödevlerine yoğunlaşmakta zorlanıyordu. Bu yüzden uzun saatlerini duvar tahtalarının üzerinde titreşen gölgeleri inceleyerek ve yemek saatini bekleyerek geçiriyordu. Şimdiye dek yediği ve yemekten bıkmadığı en lezzetli yemekti; yanında pilav ve konserve sebzeyle fü-

me balık ve et. Babası okuyor, iç çekiyor ve uzun öğle uykularına yatıyordu.

Arada bir tüfeklerini de yanlarına alıp yürüyüşe çıkıyorlardı, ama kar kalınlaştıkça bunu yapmak zorlaştı, bu yüzden Roy ders çalışırken babası da leken yapmaya koyuldu. Bu iş için, ağaç dallarını ve tuzlayıp kuruttukları geyik derisini kullandı. Dışarıda sert rüzgârlar esip kar, arada bir de yağmur yağarken, dişçiyken yaptığı gibi ayakkabıların üzerine iyice eğilip, onları dikkatlice dikiyor, eliyle pürüzlü yerlerini yokluyordu. Gözleri kızarmış bir halde, kar ayakkabılarının bittiğini duyurdu sonunda. Bitti. Kara çıkıyoruz, evlat.

Ama yağmur yağıyordu, Roy bunu babasına hatırlattı.

Evet, haklısın. Olsun, kar yağınca çıkarız biz de. Yalnız ben biraz çıkıp yürüsem iyi olacak, pelte gibi oldum burada.

Ben de, dedi Roy; deniz kenarında yürüyüşe çıktılar. Hava bulutluydu ve çiseliyordu, deniz hafif dalgalıydı, su yükselip alçalıyordu. Nadiren gittikleri dik kıyı boyunca yürüdüler, burnu dolanıp bir sonrakine geçtiler, sessizce yürüyorlardı, sonunda babası, Ben kadınsız yaşayamıyorum galiba, dedi. Burada seninle olmak muhteşem, ona bir diyeceğim yok, ama kadınları özlüyorum. Onları düşünmeden edemiyorum. Bu nedir, anlamış değilim. Bir şeyin yokluğu nasıl bu kadar özlenir, anlamıyorum. Okyanus, dağlar, ağaçlar, hepsi burada ama bir kadını becermedikçe burada olmalarının bir hükmü kalmıyor.

Hımm, dedi Roy.

Özür dilerim, dedi babası. Yüksek sesle düşünüyordum. Yiyeceklerimizi bu kadar uzun süre bırakmasak iyi olur, bir ayı daha gelirse, işimiz biter.

Babası döndü, ama Roy bir süre daha yürümek istedi, babasının söylediklerini düşünmeye çalışacaktı, fakat sadece sulara ve botlarının altında ezilen yumuşak kaya-

lara baktı ve hiçbir şey düşünmedi.

Döndüğünde babası yeni telsizi dinliyordu. Birkaç kez tıklama sesi geldi, sonra bir ses saati bildirdi ve Güney Pasifik için hava raporunu verdi, her yerde fırtına gücünde rüzgârlar vardı. Sonra başka bir kanala geçtiler, cızırtılı bir ses geldi, cızırtıların arkasında bir ses telsiz radyonun ne kadar iyi olduğundan filan bahsediyordu, zaten telsizde herkes buna benzer şeyler söylüyordu, babası da kapatıp pilav yapmaya başladı.

Tom yakında gelir, dedi babası.

Öyle mi?

Evet. Düşünüyordum da; burada daha kalalım istiyorum, ama bugün anlattığıma benzer şeyleri dinlemenin senin için hiç de eğlenceli olmadığının farkındayım, o yüzden eğer annene ve Tracy'ye dönmek istiyorsan, gidebilirsin. Benim için sorun olmaz.

Artık bundan bahsetmesek iyi olur, dedi Roy. Kalacağımı söylemiştim.

Bu konuşmalar sırasında babası dönüp de Roy'a bakmamıştı, Roy bağlılığının sınandığını, ölçülüp biçildiğini biliyordu, bu yüzden ekledi: Ben gitmek istemiyorum. Bir dahaki yaza kadar burada kalacağım.

Tamam, dedi babası, yine de dönüp bakmadı.

Tom geldi ve onlara daha çok kar yağacağını bildirdi. O dubada duruyor, onlar da kıyıda duruyorlardı, aralarında dört-beş metre vardı, ama başka dünyalarda gibiydiler. Hava kötü olduğunda her zaman gelemem, dedi Tom, başka yerlere giderken buraya uğrayamam, o yüzden eğer bir şeye ihtiyacınız olursa, bana telsizle haber vermeniz lazım.

Tamam, dedi babası. Sorun değil.

Telsiz çalışıyor mu?

Evet.

Telsizde rastladığınız birine de haber verebilirsiniz,

onlar da bana bildirirler. Akşam yemeğinde başka ayı filan ağırlayacak olursanız, haber verin. Tom bunu söyleyip sırıttı. Güzelce tıraş olmuş ve duş almıştı, giysileri temizdi, dubada dururken üşümeye başlamıştı. Uçakta bir tür ısıtıcı vardı herhalde.

Pekâlâ, dedi Tom. Keyfinize bakın.

Uçağa tırmanıp motoru çalıştırdı ve bir dönüş yaptı. El salladılar, bir gümbürtüyle uzaklaştı, gözden kayboldu.

İşte buradayız, dedi babası. Ne mutlu onlara ki, ıssızlığın içinde israfa kaçmadan saflık içinde yaşarlar.

İncil gibi konuştun, baba.

Karlarda koşan atlar gibiyiz, Jack Frost'tan[1] daha iyi biliriz kışı. Otlar ve yosunlar arındırır ruhumuzu.

Bu neye benzedi, anlayamadım.

Şiir bu. Senin baban henüz keşfedilmemiş bir dâhi.

Roy güldü ve uzun zamandır gülmediğini fark etti. Sonra da babasının peşinden içeri girdi.

Birkaç gün sonra Tom'un söylediği gibi kar yağmaya başladı, onlar da kar ayakkabılarını denediler. Gerçi botlarına sıkı sıkı oturmuyordu, yine de işe yarıyorlardı. Roy'la babası, Roy'a göre öncekinden daha rahat bir şekilde dağa tırmandılar, çünkü artık toprakta çukurlar yoktu, çalıları aralayıp geçmeleri, nerelerin kendilerini tartacağını anlamak için yere dikkatlice bakmaları da gerekmiyordu. Kar ayakkabılarıyla kara yedi-sekiz santimden fazla gömülmüyorlardı ve önlerindeki patika açıktı. Soğuktu ama kat kat giyinmişlerdi, tırmandıkça giysilerinin bir kısmını çıkardılar. Hava berrak ve güneşliydi. Yakındaki adaların ötesini de görebiliyorlardı, daha önce hiç bu kadar uzağı görmemişlerdi.

Başka insanların asla göremeyeceği bir şey bu, dedi

1. İngiliz ve Amerikalılar için kışı simgeleyen hayali karakter. (Ç.N.)

babası. Çoğu burayı kışın görmemiştir, güneşli bir günde bile bulundukları yerden bu kadarını göremezler. Şanslı mıyız biz ne?

En tepeye tırmanıp kayalıkların üzerinde durdular, hava hâlâ açıktı. Arkada koca bir adayı görebiliyorlardı, tek bir insan izi yoktu burada, sadece beyaz dağlar ve aşağıda koyu lekeler halinde ağaçlar vardı.

Babası kollarını açıp haykırdı.

Roy onun sesinin yankısını dinledi.

Yaşadığım için çok mutluyum, dedi babası.

Henüz erken olduğu için, dağın diğer tarafından yarıya kadar indiler ve yandaki dağın zirvesine tırmandılar. Bir muhteşem manzara daha açılmıştı önlerine, üstelik bu diğerinden daha farklıydı.

Ayıyı şu aşağıdaki vadide öldürdüm, dedi babası.

Vay be. Çok uzakmış.

Öyle.

Zirvede gezinip manzaraya her açıdan baktılar.

Eğer dilediğin her şey gerçekleşecek olsaydı, ne isterdin? dedi babası.

Bilmiyorum, dedi Roy.

Soruyu iliklerinde hissedecek zamanı tanımıyorsun kendine, evlat. Ne isterdin? Düşünsene bir. Hayalin nedir?

Roy düşündü ama bir şey bulamadı. Babasının hayaline eşlik etmekten başka bir şey yapmadığını düşünüyordu. Fakat sonunda şöyle dedi, büyük bir tekne, onunla Hawaii'ye gider, sonra da belki dünyanın çevresini dolaşırdım.

Ooo, dedi babası. Bu iyiymiş.

Ya sen?

Ben. Ben. Öyle çok şey var ki. İyi bir evlilik, iki evliliğimden de boşanmamış olmak, dişçi olmamak, Vergi Dairesi'nin peşimde olmaması, sonra da senin gibi bir evlat ve belki de büyük bir tekne.

Sonra Roy'a sıkıca sarıldı, Roy gafil avlanmıştı. Babası onu nihayet bırakınca utandı biraz. Babası ağlamaya başlayacaktı, bunu biliyordu.

Neyse ki babası dönüp bayır aşağı inmeye başladı. Hiç konuşmadan yola devam ettiler, kulübeye doğru yaklaşırlarken o korkunç kapana kısılmışlık hissi kayboldu ve Roy, Biri benim çorbamdan içmiş, biri benim yatağıma uzanmış, dedi.[1]

Babası güldü. Hadi gidip depoya bakalım.

Kar ayakkabılarını çıkarıp içeri girdiler, ocağı yaktılar; babası, Biliyor musun, geçen gün, "Kalacağım dedim ya artık," demeni düşündüm de haklısın. Her söylediğim şeyden sonra kendimi kötü hissetmeme ve özür dilememe gerek yok. Senin bazı şeylerle başa çıkabileceğine güvenmeliyim. Sonuçta ben hiçbir zaman mükemmel bir baba olmayacağım ve hep sorunlarım olacak, seninle konuşabilmeyi ve beni tanımanı istiyorum, o yüzden artık özür dileyip durmayacağım senden.

Buna sevindim, dedi Roy.

Ben de, dedi babası.

Sonra Roy tarih kitabını okudu, sonra da annesiyle hiç böyle tuhaf şeyler yaşamadığını düşündü ve onu özledi. Kız kardeşiyle annesi herhalde şimdi akşam yemeklerini yiyorlardı, her zaman dinledikleri klasik müziği dinliyorlar, annesi Tracy'ye her şeyi didik didik soruyor, Tracy de ona anlatıyordu. Ama babası da şimdi daha iyiydi, bu o kadar da kötü değildi, Roy da giyotinle ilgili bölümü okumaya devam edip evini unutmaya çalıştı.

Birkaç şey daha var, dedi babası. Rhoda'yı düşünüyordum da, belki de onunla bazı şeyleri düzeltebilirim. Şimdi olaylara daha olumlu bakıyorum. Onun istediği

1. *Altın Saçlı Kız ve Üç Ayı* masalına gönderme yapılıyor. (Y.N.)

gibi daha ilgili biri olabilirim, sözlerimi tutar ve ona yalan söylemem. Bunları şimdi yapabilirim, sanıyorum. İzci sözü filan veriyor değilim, yapılacaklar listesine yazıp yanına çentik atacağım şeyler anlamında da söylemiyorum bunları, sadece daha iyi olacağımı düşünüyorum. Kısa dalgadan operatörü arayabilirim.

İyi, dedi Roy. Ve okumaya devam etti. *İnsanlar birbirlerinden dehşet içinde kaçıyorlardı, kıskıvrak yakalanmış bir suçlu çetesi gibiydiler, her biri kimin konuşup da diğerlerini ele vereceğini merak ediyordu, her biri arkadan vurulmuş gibi hissediyordu kendini.* Çok az gerçek bilgi vardı bu kitapta, bir de tarih kitabı olacaktı. Gerçek veriler olması gerekmez miydi?

Akşamın geç saatlerinde kâğıt oynadılar, babası her eli kazanıyordu.

Şansım dönüyor, dedi. Küllerinden doğmuş yeni bir adamım artık. Kartalın kanatlarına sahibim ve uzaklara uçacağım.

Tanrım, dedi Roy.

Babası güldü. Tamam, biraz abarttım, kabul ediyorum.

Kar ayakkabılarıyla adanın diğer yerlerini de keşfe çıktılar, önceleri sadece açık havalarda çıkıyorlardı, ama sonra bulutlu, hatta karlı günlerde bile çıkmaya başladılar. Giderek daha da uzaklara gittiler ve sonunda bir öğleden sonra tüm görüş gücünü kaybettiler, bu sırada kulübeden en az dört-beş saatlik mesafedeydiler.

Lanet olsun, dedi babası. Roy'dan birkaç santim uzakta durmasına rağmen Roy, babasının paltosunu, kapüşonunu ve yüzüne sardığı atkıyı güçlükle seçebiliyordu. Orada olup olmadığı tam belli olmayan bir gölge gibiydi. Babası bir şey daha söyledi, Roy rüzgâr yüzünden tam olarak ne dediğini duyamadı.

Boku yedik dedim, diye bağırdı babası.

Harika, dedi Roy, ama sadece kendi duyabileceği bir sesle.

Babası daha da yakınına gelip Roy'a yaslandı. Bir sürü şey yapabiliriz. Beni duyabiliyor musun?

Evet.

Geri dönebilir hava kararmadan kulübeyi bulmaya çalışırız, ama bulamayabiliriz de, yorulabilir, üşüyebilir, kara saplanıp kalabiliriz. Ya da gün ışığından geri kalanı ve enerjimizi kullanarak kardan bir mağara yapabilir ve yarın havanın düzeleceğini umabiliriz. Bunu yaparsak fazla yiyecek bir şeyimiz olmayacak, ama daha güvende olacağız.

Kar mağarası kulağa eğlenceli geliyor, diye bağırdı Roy.

Bunun eğlenceyle bir ilgisi yok, dedi babası.

Biliyorum, diye bağırdı Roy.

Ha. Özür dilerim o zaman. Babası dönüp yürümeye başladı, Roy da onu kaybetmemek için peşinden gitti. Sedir ağaçlarının bulunduğu bir bölgeye gittiler, ağaçların arkasındaki eğimde kalan kar yığınının içinde bir tünel kazmaya başladılar. Daha şimdiden rüzgârdan kurtulmuşlardı, Roy babasının sık soluyuşlarını duyabiliyordu şimdi.

Ya çökerse? diye sordu Roy.

Dua edelim de çökmesin. Daha önce hiç böyle bir şey kazmadım, ama insanların zaman zaman böyle şeyler yapıp içinde kaldıklarını biliyorum.

Toprağa ulaşıncaya kadar kazdılar, sonra da içeriden genişletmeye başladılar, ama yamuk yumuk bir şey olmuştu.

Burada uyuyamayız, dedi babası.

Onlar da biraz ileri gidip daha aşağıdan daha küçük bir giriş kazdılar, babası, içeriden kazmak için, karnının üstünde sürünerek içeri girdi, ama çatı üstüne çöktü, dışarıda yalnız ayakları kalmıştı. Roy kendini kar yığınlarının üstüne atıp babasını gömüldüğü yerden çıkarmak

için çılgınca kazmaya koyuldu, sonunda babası geri geri çıkabildi, ayağa kalktı ve, Lanet olsun, dedi.

Orada öylece durdular, sık sık nefes alıyorlardı, rüzgârı dinliyor, havanın daha da soğuduğunu hissediyorlardı.

Hiç fikrin var mı? diye sordu babası.

Sen nasıl yapılacağını bilmiyor musun?

Bilsem sormazdım herhalde.

Belki de karın daha derin olması lazım, dedi Roy. Buradaki kar, kar mağarası yapmaya yetmiyor belki de.

Babası bunu biraz düşündü. Haklısın galiba, dedi. Kulübeyi aramaya çıksak hiç fena olmayacak. Bu aptalca bir fikir olabilir, ama aklıma başka bir şey gelmiyor şu anda. Senin geliyor mu?

Hayır.

Onlar da tekrar bayıra vurup rüzgâr yiyerek yola çıktılar. Roy babasına yetişmek, onu gözden kaybetmemek için çabalıyordu. Bir an için bile gözden kaybedecek olursa, babası sesini asla duymaz, Roy kaybolur ve yolunu asla bulamazdı. Önünden giden siyah gölgeye bakarken, uzun zamandır hissettiğinin bu olduğunu fark etti, babası onun önünde giden hayalî bir varlık gibiydi, bir an için başka bir tarafa bakacak olsa, unutsa ya da yeterince hızlı takip edemese veya onunla olmak için gayret göstermese, babası ortadan kaybolacak gibiydi, onu orada tutan tek şey Roy'un gayretiydi sanki. Roy gittikçe daha çok korkuyordu, yorulmuştu, artık devam edemeyeceğini hissediyor ve kendisi için üzülüyordu, kendi kendine, bu kaldıramayacağım kadar ağır bir yük, diyordu.

Sonunda babası durduğunda, Roy arkadan ona tosladı.

Dağın sırtındayız şimdi. Dağın sırtı boyunca bu yolu takip edersek, bir dağ daha aşacağız, ondan sonra da kulübe var. Keşke saatin kaç olduğunu bilseydim. Hâlâ gündüz gibi görünüyor, ama akşam olmasına ne kadar kaldığını kestirmek zor.

Durup biraz dinlendiler, sonra babası sordu, İyi misin?

Yoruldum, dedi Roy, Titremeye başladım.

Babası atkısını çıkardı, Roy kendisine vereceğini düşündü, ama babası atkıyı önce Roy'un koluna sonra da kendi koluna bağladı. Hipotermi, dedi babası. Hareket etmemiz lazım. Yorgunluğa yenik düşüp uyuyamayız. Hiç durmamamız lazım.

Onlar da tırmanmaya devam ettiler, Roy artık daha yumuşak adımlar atıyordu sanki ve adımlarının arasındaki süre uzamıştı. Babasının Chevrolet cipinin arkasında Fairbanks'ten Anchorage'a gittiği zamanı hatırladı, arkada bir sürü uyku tulumu vardı, yol onu beşik gibi sallıyordu. Kardeşi de onunla birlikte arkada uyku tulumunda yatıyordu, sonra dev hamburgerleri ve pankekleri olan ahşap bir kulübede durdular.

Roy karanlığın, günün geçtiğinin, hızlı bir çarpmayla uyandığının, sonra yine sallanmaya devam ettiğinin belli belirsiz farkındaydı, uyandığında kulübedeydi, karanlıkta uyku tulumunun içinde yatıyordu, babası arkasındaydı, ikisinin de çıplak olduğunu fark etti, babasının göğsü ve bacaklarındaki kılları sırtında hissediyordu. Kıpırdamaya korkuyordu ama ayağa kalktı, bir fener bulup babasına tuttu, babası uyku tulumunda kıvrılmış yatıyordu, burnunun ucu kararmıştı, derisinde bir gariplik vardı. Roy hızla üstüne kuru giysiler geçirdi, çünkü çok soğuktu. Ocağa odun attı, ateşi alevlendirdi, uyku tulumunu babasına iyice sardı, sonra kendi uyku tulumunu buldu, içine girdi, ısınıncaya kadar ellerini ve ayaklarını birbirine sürttü ve tekrar uykuya daldı.

Yeniden uyandığında gün aydınlanmıştı ve kulübenin içi sıcaktı, babası bir iskemlede oturmuş onu seyrediyordu.

Nasılsın? diye sordu.

Susadım ve çok acıktım, dedi Roy.

İki gün oldu, dedi babası.

Ne? İki gün mü?

Evet. Buraya ertesi gün varabildik, sonra dün gece boyunca uyuduk. Ocakta sıcak yemek var.

Bezelye çorbasıydı, Roy biraz peksimetle sadece küçük bir tas içebildi, karnı şişmişti ama hâlâ açtı aslında.

Biraz zaman geçsin, iştahını toplarsın, dedi babası.

Yüzüne ne oldu?

Soğuk ısırığı. Yandı biraz. Burnumun ucunu fazla hissetmiyorum.

Roy bunu bir süre düşündü, babasının yüzü tamamen iyileşecek miydi acaba, ama sormaya korktu ve sonunda, Neredeyse başaramıyorduk, ha? dedi.

Evet, dedi babası. Ucuz atlattık. Neredeyse ikimizin de ölümüne sebep oluyordum.

Roy başka bir şey demedi, babası da öyle. Günü yemek yiyerek, ocağı besleyerek ve okuyarak geçirdiler. İkisi de erkenden yattı, Roy uykuyu beklerken, ölüme çok yaklaşıp kıl payı kurtulan insanların hissettiğini zannettiği o ruh hafifliğini hiç hissetmedi. Sadece yorgunluk ve biraz da keder hissediyordu, sanki orada bir şeylerini kaybetmişlerdi.

Sabah babası telsizin başında bir saatten fazla zaman geçirdi, Rhoda'nın telefonuna bağlanmaya çalışıyordu ama sadece mesaj kutusuna ulaşabildi.

Seninle konuşmayı ümit ediyordum, dedi mikrofona. Bunları bir makineye söylemek aptalca gelebilir, ama düşünüyordum da burada biraz değişmiş olabilirim, biraz düzeldim sanırım. Hepsi bu kadar. Seninle konuşmak istedim. Başka bir zaman yine denerim.

Telsizi kapatınca Roy sordu, Onunla konuşabilseydin ve o da seni isteseydi, onunla olmak için burayı hemen terk eder miydin?

Babası başını kararsızca iki yana salladı. Bilmiyorum. Ne yaptığımı da bilmiyorum. Sadece onu özlüyorum.

Kulübede okuyarak, yemek yiyerek, kendilerini sıcak tutarak ve fazla konuşmadan bir gün daha geçirdiler. Hayalî bir oyuncu daha katarak üç-beş-sekiz oynadılar, ama pek iyi olmadı.

Rhoda'yı düşünüyordum da, dedi babası. Bir gün sana çok iyi davranmayan, ama sana kim olduğunu hatırlatan bir kadın bulursun. Ve onu hiç kandıramazsın, anlıyor musun?

Roy elbette hiçbir şey anlamıyordu. Paige Cummings dışında hiç kız arkadaşı olmamıştı, onu üç yıl boyunca sevmişti, bir de bir kez öptüğü Charlotte vardı, aslında porno dergilerindeki kızları gerçek hayattaki kızlardan daha iyi tanıyor gibiydi.

Oyun bitince babası o akşam telsizi bir daha denedi, o sırada Roy da bulaşıkları yıkıyordu. Bu kez ulaşmayı başardı.

Nedir düşündüğün, Jim? dedi Rhoda. Birkaç aydır herkesten uzakta yaşıyorsun ve değişmiş olabileceğini düşünüyorsun, tekrar aynı durumda ve aynı insanlarla beraber olduğunda nasıl olacak peki?

Roy utanmaya başlamıştı. Telsizde özel bir konuşma yapılamıyordu. O da ellerini kurulayıp botlarını giydi, babası oyalanıyor, Roy'un çıkmasını beklediğini söylüyordu o sırada.

Roy dört gün üzerine ilk kez dışarı çıktı, karlara bata çıka, kıyıya doğru yürümeye başladı. Suyun kenarında kar, buz filan yoktu. Burası yeterince soğuk değil herhalde, diye düşündü Roy, ya da tuzdan eriyordur. Yerden taş alıp koyun ilerisindeki ince buz tabakalarına doğru fırlatıyor, araba camı gibi tuzla buz oluyorlardı. Burada daha ne kadar oyalanması gerektiğini bilmiyordu, ama herhalde epeyce zaman geçmişti. Koyun ağzını geçip burna

geldi, kenarda durup suda balık olup olmadığına baktı. Olması lazım, diye düşündü, başka nereye gideceklerdi ki, ama nasıl hayatta kaldıklarına dair hiçbir fikri yoktu. Peki babasıyla o, kışın burada ne arıyorlardı? Bu çok aptalcaydı.

Babası, annesine Roy'un buraya gelip gelemeyeceğini sorduğunda, annesi cevap vermemiş, Roy'un telefonu almasına da izin vermemişti. Kapatıp ona babasının isteğini iletmiş ve bunu düşünmesini istemişti. Günler sonra akşam yemeğinde gitmek isteyip istemediğini sormuştu. Roy annesinin o zaman nasıl göründüğünü hatırlıyordu, saçlarını geriye toplamıştı, mutfak önlüğü hâlâ üstündeydi. Alışık olduğundan daha büyük bir ciddiyet içindeydiler, bir ayinde gibi hissetmişti kendini. Kardeşi Tracy bile sessizce onları izliyordu. Geleceği hakkında karar vermek gibiydi, aslında annesinin hayır demesini istediğinin ve hayır diyeceğini bildiğinin farkındaydı.

Ve o gece bu cevabı verdi.

Annesi, Neden? diye sordu.

Burayı ve arkadaşlarımı bırakmak istemiyorum.

Annesi çorbasını kaşıklamaya devam etti. Hafifçe başını salladı, o kadar.

Sen ne düşünüyorsun? diye sordu Roy.

Benim vermeni istediğimi düşündüğün cevaba göre cevap verdiğini düşünüyorum. Bir kez daha düşünmeni istiyorum, cevabın yine hayırsa sorun yok, elbette senin ve Tracy'nin burada benimle birlikte kalmanızı istiyorum ve gidersen seni çok özlerim. Yine de en iyi kararı vermeni istiyorum ve henüz yeterince düşünmediğini sanıyorum. Hangi kararı verirsen ver, bil ki, sonradan ne olursa olsun, bu senin şimdi verebileceğin en iyi karardır.

Bunları söylerken ona bakmıyordu. Sanki sonradan olacakları biliyor, geleceği görüyor gibiydi, Roy'un o zaman gördüğü gelecek ise babasının kendini öldürdüğüy-

dü, Roy onu terk edince Fairbanks'te yapayalnız kalmıştı çünkü.

Gitme, dedi Tracy. Ben gitmeni istemiyorum. Sonra odasına koşup anneleri yanına gidinceye dek ağladı.

Roy günlerce düşündü. Babasına yardım ettiğini, onu güldürdüğünü, ikisinin birlikte ava ve balık tutmaya gittiklerini, parlak güneş ışığında buzulların üstünde yürüdüklerini hayal ediyordu. Annesini, kardeşini ve arkadaşlarını şimdiden özlüyordu, ama bunun kaçınılmaz olduğunu da hissediyordu, aslında verilecek bir karar yoktu, karar çoktan verilmişti.

Günler sonra annesi yine akşam yemeğinde sorduğunda, Evet, dedi, Gitmek istiyorum.

Annesi cevap vermedi. Çatalını bırakıp derin bir nefes aldı. Annesinin elinin titrediğini görebiliyordu. Kardeşi yine odasına koştu, annesi de onun peşinden gitti. Sanki biri ölmüştü, Roy o zaman öyle hissetmişti. Elbette o zaman olacakları bilseydi, gelmezdi. Fakat bunun için babasını değil, annesini suçluyordu. Her şeyi o planlamıştı. Roy aslında hayır demek istiyordu.

Bulutlar yüksekte ve ipinceydi, ayın çevresinde geniş beyaz halkalar vardı. Hava beyaz renkteydi, boğazın ilerisinde puslu bir görüntü vardı. Hiç rüzgâr yoktu ve ortalık sessizdi, Roy kayalara ve kara sertçe vurarak kendi botlarının çıkardığı sesleri dinledi. Üşümeye başlayınca yavaş yavaş kulübeye yürümeye başladı.

İçeri girdiğinde babası yerde telsizin yanında oturuyordu, telsiz açık değildi, babası gözlerini yere dikmişti.

Eee? dedi Roy, sonra buna pişman oldu.

Steve diye biriyle berabermiş, dedi babası. Beraber yaşayacaklarmış.

Üzüldüm.

Boş ver. Ne de olsa bu benim suçum.

Nasıl senin suçun oluyor?

Aldattım, yalan söyledim, bencilce ve salakça davrandım, onun hep yanımda olacağını zannettim, başka şeyler de vardır mutlaka, sonuç olarak onu hayal kırıklığına uğrattım, şimdi de benim canım yanacak ve bu benim suçum. Asıl mesele, anne babasıyla ilgili konuda onun yanında olmadım. Bunu taşıyamadım sanırım. Ve onu yalnız bıraktım. Yani, ailesi ona yardım eder sanmıştım, anlıyor musun?

Rhoda on ay önce anne babasını bir cinayet ve intihar sonucu kaybetmişti. Roy bu konu hakkında fazla bir şey bilmiyordu, sadece Rhoda'nın annesinin kocasını vurduktan sonra kendini vurduğunu duymuştu. Sonra da Rhoda, annesinin kendisini vasiyetinden çıkardığını öğrenmişti. Roy bu son kısmı anlayamasa da düşünmesi bile korkunç olan bir şeyle alakalı olduğunu sanıyordu.

Onu o zaman yalnız bıraktığımı hissetmiş, dedi babası.

Belki de her şey değişir, dedi Roy, sırf bir şeyler söylemiş olmak için.

Ben de öyle umuyorum, dedi babası.

Ertesi gün büyük bir fırtına çıktı. Sanki sudan bir perde çatıyı ve duvarları dövüyordu, öyle hızlı vuruyordu ki, sular azgın bir nehir olmuş kulübenin üstüne kapanıyor gibiydi. Pencerelerden yağmur ve dolu dışında bir şey göremiyorlardı, savrulan karlar arada bir yüzlerine çarpıyordu. Ocaktaki ateşi hiç durmadan besliyorlardı, babası bir ara çabucak dışarı çıkıp odun getirdi. Üç kat daha fazla üşümüş olarak geri döndü, küfrediyordu, odunları yiyeceklerin durduğu odaya yığdı, sonra da kurumak ve ısınmak için ocağın yanında durdu.

Sanki yarın hiç olmayacakmış gibi esip duruyor, dedi babası. Zaman takvimden silinecek sanki.

Kulübe ara ara sarsılıyordu, sanki duvarlar yerinden oynuyordu.

Çatı filan uçmaz, değil mi? dedi Roy.

Uçmaz, dedi babası. Senin baban portatif çatılı bir ev almaz.

İyi, dedi Roy.

Babası, Fazla uzun sürmez, diyerek yine telsizi açtı. Ona söyleyecek birkaç lafım var. Dışarı filan çıkman gerekmiyor elbette.

Fakat fırtına yüzünden hiç sinyal alamadı ve sonunda vazgeçti.

Mesela böyle bir şeye Rhoda asla inanmaz, dedi. Onu aramaya çalıştım, fakat fırtına yüzünden bağlantı kuramadım. Bağlantı kurulunca da bu sefer ona ulaşamadım, fırtına da cabası.

Belki de öyle değildir, dedi Roy.

Ne demek istiyorsun?

Bilmiyorum.

Bak, dedi babası. Erkek sadece kadının eklentisidir. Kadın tek başına tamdır zaten ve erkeğe ihtiyacı yoktur. Ama erkeğin ona ihtiyacı vardır. O yüzden kararları kadın verir. Fakat kuralların hiçbir anlamı yoktur, çünkü kurallar durmadan değişir. Kurallara karar veren de yine kadındır zaten.

Bilmiyorum bu doğru mu, dedi Roy.

Bilmiyorsun, çünkü yanında ben olmadan annenle ve kız kardeşinle birlikte büyüyorsun. Kadınların kurallarına öyle alışmışsın ki, anlamlı olduklarını sanıyorsun. Bu senin için bazı yönlerden işleri kolaylaştırır, ama aynı zamanda da bazı şeyleri net bir biçimde görmene engel olur.

Ama hayatta seçimler yok mudur?

Bak, gördün mü? Sen de aynı şeyi yapıyorsun. Ben sana bir şey anlatmaya çalışıyorum, sense bunu tersine çevirip benim kendimi kötü hissetmemi sağlıyorsun, gö-

revlerimi kurallara uygun olarak yerine getirmediğimi, iyi bir baba olamadığımı hissettiriyorsun bana.

Evet, belki de öyledir. Roy ağlamaya başlayacaktı neredeyse ama ağlamak istemiyordu.

Gördün mü? dedi babası. Sadece kadınların tartışma yöntemini biliyorsun. İstersen gözlerin patlayıncaya kadar ağla.

Tanrım, dedi Roy.

Boş ver, dedi babası. Çıkmak istiyorum buradan. İsterse dışarıda fırtınanın feriştahı olsun fark etmez. Ben biraz dolaşmaya çıkıyorum.

O yağmurluğunu giyerken, Roy yüzünü duvara dönmüş ağlamasını kesmeye çalışıyordu, ama bütün bunlar çok büyük bir haksızlıkmış gibi geliyordu ona, üstelik engelleyemediği bir biçimde cereyan etmişti olaylar. Babası gittikten sonra bile hâlâ ağlıyordu, sonra yüksek sesle konuşmaya başladı. Canı cehenneme, dedi. Lanet olsun sana baba. Defol git. Sonra daha yüksek sesle ağlamaya başladı, bir yandan da ağlamasını durdurmaya çalıştığı için cıyaklar gibi sesler çıkarıyordu. Kes şu ağlamayı, dedi kendi kendine.

Sonunda sustu, yüzünü yıkadı, ocağa odun attı, uyku tulumuna girip okumaya başladı. Babası saatler sonra döndü. Botlarını verandada sertçe yere vurdu, sonra içeri girdi, yağmurluğunu çıkardı, ocağa gidip yemek yaptı.

Roy ocaktan gelen sesleri, fırtınanın uğultusunu ve kulübenin duvarlarını döven yağmuru dinledi. Bundan sonra hiç konuşmayacaklarmış gibi geliyordu ona, bunun daha kolay olacağını bile düşündü.

Babası tabakları odanın ortasındaki masaya bırakırken, Al, dedi. Roy kalktı, tabağını aldı, birbirlerine bakmadan ve tek laf etmeden yemeklerini yediler. Roy hazır sosla yapılmış iskorpit balığını yerken duvarları dinledi. Sonra babası, Bulaşıkları yıkarsın, dedi.

Tamam.

Özür dilemeyeceğim, dedi babası. Bunu çok sık yapıyorum çünkü.

Tamam.

Fırtına beş gün daha sürdü, fazla konuşmadan, kendini kapana kısılmış gibi hissederek bekleyişle geçen günlerdi. Roy ya da babası yürüyüşe çıkmak veya içeri odun taşımak için ara sıra dışarı çıkıyordu, bunun dışındaki zamanın çoğu, okumakla, yemekle, beklemekle ve babasının Rhoda'ya kısa dalga veya VHF üzerinden ulaşmaya çalışmasıyla geçiyordu, ama babası bunu hiç başaramadı.

Birkaç dakika da olsa bağlantı kuramaz mı insan, dedi babası. Kötü havada kullanamayacaksak neye yarar bu kahrolası şey? Acil durumlar sadece iyi günlerde mi olur?

Roy babasıyla yeniden konuşmaya başlamanın bir yolu olarak, İyi ki acil bir durumumuz yok, demeyi düşündü ama babasının bunu, Rhoda'ya olan ihtiyacı konusundaki bir yorum olarak algılamasından korkuyordu.

Babası sonunda Rhoda'yla bağlantı kurabildiğinde, fırtına büyük ölçüde dinmişti. Roy çiseleyen yağmurda dışarı çıktı, toprak öyle ıslaktı ki, sünger üzerinde yürümeye benziyordu. Ağaçlardan sular damlıyordu, yağmurluğunun kapüşonuna ve omuzlarına büyük damlalar isabet etti. Rhoda'nın gerçekte kim olduğunu merak etti. Babasıyla evliyken elbette onunla epeyce zaman geçirmişti. Fakat ona ait anıları bir çocuğun anılarıydı; yemekte dirseklerini masaya dayadıklarında onları çatal saplamakla tehdit etmesi gibi anılardı bunlar; bir keresinde de kapıdaki çatlaktan onu banyodayken gözetlemişti. Babasıyla aralarındaki birkaç tartışmayı hatırlıyordu, fakat öyle belirli bir şey yoktu. Onlar boşanalı daha

bir yıl olmuştu, Roy o zaman on iki yaşındaydı, fakat şimdi her şey daha farklıydı, Roy'un algıları değişmişti. On üç yaş, on iki yaştan daha farklı bir hayat gibiydi. O zaman nasıl düşündüğünü, beyninin nasıl çalıştığını hatırlayamıyordu, o yüzden de o zamana ilişkin şeylere bir anlam veremiyordu, sanki bunlar bir başkasının anılarıydı. Bu yüzden de Rhoda herhangi biri olabilirdi. Şu anda Roy'a ifade ettiği tek şey, babasının ona karşı hissettiği açlıktı, pornografi gibi bir açlıktı bu, babasını hasta ediyordu, gerçi Roy, Rhoda'nın babasını gerçekten hasta ettiğini düşünmenin yanlış olduğunu biliyordu. Babası asıl bunu kendi kendine yapıyordu.

Roy burunda dalgaların kıyıya sürüklediği bir ağaç dalının üstüne oturdu, ağaç dalı sırılsıklam ve soğuktu. Buğulanan nefesini izledi ve denize baktı, bir mil kadar ileriden küçük bir tekne geçiyordu. Bu az görülen bir şeydi. Balık tutmaya ya da kamp yapmaya çıkmış kamaralı bir tekneydi, vardavelaya sabitlenmiş ekstra mazot bidonları vardı. Roy ayağa kalkıp el salladı fakat karşılık gelip gelmediğini göremeyecek kadar uzaktaydı. Karaltı halinde insanlar görüyordu, belki bir kişi belki de birden fazla kişi vardı üstünde, tam olarak seçemiyordu.

Babasıyla Rhoda arasındaki bu şey onun da başına gelir miydi acaba? Gelmeyeceğini umuyor, ama ilerideki zamanlarda muhtemelen böyle bir şey yaşayacağını seziyordu. Bir şeyler yapsa iyi olacaktı, keşke sıcacık kulübelerinde olsaydı şimdi. Burası çok soğuktu. Rezalet bir yerdi. Biraz erken dönmüştü, ama tekrar dışarı çıkmadı. Dışarıda yeterince uzun kalmıştı.

Bunu biliyorum, dedi babası. Söylediğim şey o değil. Roy geldi bu arada. Dışarıdaydı da.

Rhoda'nın sesi net gelmiyor, cızırdıyordu. Jim, bunları tek dinleyen kişi Roy değil. Amatör telsizi olan herkes bu konuşmayı duyabilir.

Haklısın, dedi babası. Ama umurumda değil. Bu çok önemli.

Önemli olan ne, Jim?

Konuşmamız, bir şeyleri çözmemiz.

Nasıl çözülecek peki?

Beraber olmamızı istiyorum.

Rhoda'nın sesi tekrar duyuluncaya dek en az yarım dakika cızırtı dinlediler.

Bunu Roy'un ve herkesin önünde söylediğim için üzgünüm ama Jim, biz bir daha asla beraber olmayacağız. Bunu denedik zaten, hem de pek çok kere. Beni dinlemelisin, söylediklerimi anla artık. Ben başkasıyla beraberim Jim ve onunla evleneceğim. Her neyse, onunla olanlar önemli değil. O olmasa da beraber olamazdık. Bazı şeyler biter, bitmelerine izin vermeliyiz.

Babası telsizin önünde yere doğru eğilmiş otururken Roy bir şeyler okuyormuş gibi yaptı. Kahrolası telsiz, dedi babası Rhoda'ya. Şimdi birlikte olsaydık, yüz yüze konuşsaydık, her şey daha farklı olacaktı. Sonra da telsizi kapattı.

Roy başını kaldırıp baktı. Babası kollarını dizlerine dayamış, başını öne eğmişti. Alnını ovuşturuyordu. Orada uzunca bir süre o halde oturdu. Roy'un aklına söyleyecek bir şey gelmiyordu, o yüzden sustu. Babası için önemli olan her şey başka bir yerdeyken, neden buradaydılar sanki? Babasının buraya gelmiş olmasına Roy bir anlam veremiyordu. Babasının başka türlü bir hayat düşünemediği için buraya geldiğini düşünmeye başlamıştı artık. Bu her şeyin kötü gitmesi halinde devreye sokulan bir plandı, Roy da babasının gittiği her yere beraberinde götürdüğü kocaman çaresizliğinin bir parçasıydı.

Bundan sonra hiç iyi günleri olmadı. Babası içine kapanmış, Roy da yapayalnız kalmıştı. Babası havanın berbat olduğu günlerde kitap okuyor, sadece kötü olduğunda da yalnız yürüyüşlere çıkıyordu. Yemeği hazırlasak iyi olur, ya da, Eldivenlerimi gördün mü? gibi şeyler söylemek için konuşuyorlardı sadece. Roy daima babasını gözlemliyor, ama çaresizliğinin kabuğunda herhangi bir kırılma keşfedemiyordu. Babası vurdumduymaz bir hal almıştı. Sonra bir gün Roy yürüyüşten döndüğünde babasını elinde silahla telsizin başında oturur halde buldu. Tuhaf bir sessizlik vardı, telsizden mırıltı, cızırtı benzeri sesler geliyordu sadece.

Jim? dedi Rhoda telsizden. Bunu bana yapma, seni alçak herif.

Babası telsizi kapatıp ayakta durdu. Kapı aralığında duran Roy'a bakıyordu, sonra sanki bir şeylerden utanmış da söyleyecek bir şey arıyormuş gibi gözlerini odada gezdirdi. Fakat bir şey söylemedi. Roy'a doğru yürüyüp silahı onun eline verdi, sonra da paltosunu ve botlarını giyip dışarı çıktı.

Roy, ağaçların arasında gözden yitene dek onu izledi, sonra da elindeki silaha baktı. Silahın horozu geri çekilmişti, mermiyi görebiliyordu. Silahı kendinden uzaklaştırarak horozunu indirdi, sonra horozu tekrar kaldırıp namluyu kafasına doğrulttu ve ateş etti.

2

Ağaçların arasındaki Jim silah sesini duydu ama ne olduğunu anlayamadı. Acaba gerçekten duymuş muydu, yok ama duymuştu. Herhalde Roy olay çıkartmak için yapıyor-

du bunu. Herhalde kendisiyle ilgilenilmesini istediği için, kulübenin içinde oraya buraya ateş ediyordu. Jim yoluna devam etti. Umarım Roy telsizi de vurur, diye düşündü.

Yağmur çiseliyor, sis basıyordu. Ağaçlar hayalete dönmüştü, adanın tamamında tek bir canlı yok gibiydi. Jim yürümeye devam etti, sadece kendi nefesini duyuyor, ona göre tempo tutuyordu. Rhoda'yı düşünemiyordu. O artık bir histi sadece, kendisinin bir parçasıydı, kendisinden ayırıp da düşünemiyordu onu. İçinde büyüyen bir özlem, bir pişmanlıktı. Bunu yapacaktı, kendisini terk edecekti gerçekten de. Jim yine ağlamaklı olmuştu, bu yüzden daha hızlı yürümeye başladı, tempolu bir şekilde yürürken adımlarını sayıyordu, birkiüçdört bir grupta, sonra beşaltıyedisekiz bir arada, böyle sürdürdü. Yoruluncaya kadar yürümeye devam etti, sonra dönüp kulübeye yürümeye başladı, ama kulübeye dönüp de zaman geçirecek bir şeyler arama fikri hoşuna gitmedi. Günler öyle uzundu ki.

Kulübeye yaklaştığında, kapının yarıya kadar açık olduğunu görüp sinirlendi. Yürüyüşe çıkıp da kapıyı ardından kapamamak tam Roy'luk işti, donacaklardı bu havada.

Sonra kapıya geldi, yere baktı ve oğlunu gördü. Oğlunun bedeniydi ama kendi oğlu değildi, çünkü kafası yoktu. Parçalanmıştı, kıpkırmızıydı, saçları yüzünün kenarlarına yapışmıştı, her yerde kan vardı. Geri bir adım attı, çünkü bastığı yere bakınca, oğlunun kafatasından kopan bir parçaya bastığını gördü. Bir kemik parçasıydı.

Öylece duruyor, bakıyor, sallanıyor ve nefes alıyordu. Odaya göz gezdirdi, ama görecek başka bir şey yoktu, kendini oturmak zorunda hissetti, kapı aralığına oturdu, Roy'dan birkaç santim uzaktaydı, bu ismi kafasının içinde duyar duymaz, tir tir titremeye başladı, ağlıyor gibiydi ama aslında ağlamıyor, hiç ses çıkarmıyordu. Ne oluyor burada? dedi yüksek sesle.

Sonra Roy'un ceketine dokundu ve Roy'u omzundan tutup hafifçe sarstı. Eline bulaşan kana, sonra da Roy'un kafasından artakalan kütük gibi şeye baktı ve içinden bir uluma sesi yükseldi.

Uluma kendini tekrarlamaktan başka bir şey yapmıyordu, kendi acısını taklit eden bir aktör gibiydi, artık kim olduğunu, hangi rolü oynayacağını bilmiyordu. Ellerini havada tuhaf tuhaf salladı ve dizlerine vurdu. Kendisini Roy'dan iyice uzaklaştırdı ama bu gerçek değildi, roldü, hâlâ daha ne yapacağını bilmiyordu. Onu izleyen kimse yoktu. Oradaki onun oğlu olamazdı; ama oğluydu işte.

Kafasının iç kısmının bir bölümü beyazdı. Hepsinin kırmızıya dönmesini bekledi ama dönmedi. Çok geçmeden küçük sinekler ve tatarcıklar gelmeye başlamıştı, oğlunun kafasının içine konuyor, kafasının içinde yürüyüp zıplıyorlardı. Eğilip onları üfledi, burnuna kan kokusu geldi, Roy'u ceketinden tutup kendine çekti, dizine yatırdı, yüzünden geriye kalan bir parça görünüyordu şimdi, çene, bir yanak ve bir göz. Bunlara baktı baktı durdu, oğlunu sarstı, yaşlardan görebildiğinde bakmaya devam etti, tek düşünebildiği şey, Neden? sorusuydu. Çünkü bunun hiçbir anlamı yoktu. Bunu kendisinin yapacağından korkuyordu. Roy iyiydi, o her zaman iyiydi.

Yüksek sesle, Hayır, deyip duruyordu, bunu söylemenin aptalca bir şey olduğunu bilmesine rağmen. Durmadan düşünmeye çalışıyordu çünkü bir an için bile düşünmeyi bıraktığında korkunç bir şekilde ağlıyordu. Yine de bunun farkındaydı. Sanki bilinçsizce hareket edilen dünyaya yeniden dönemiyordu. Her düşünce, her duygu, her kelime ve gördüğü her şey yapaydı sanki, deforme olmuş oğlu bile. Önünde ölü yatan oğlu bile yeterince gerçek değil gibiydi.

Roy'u tekrar yere yatırdı, ellerindeki, ceketindeki, kotundaki kanlara baktı, her yer kanla kaplıydı, ayağa kalktı,

suyun kenarına gidip suyun içinde bata çıka yürümeye başladı. Soğuktan nefesi kesiliyordu, bacakları uyuşmaya başlamıştı bile. Kütük gibi olmuşlardı, bu kelimenin dehşetiyle kalbine keskin bir acı saplandı, iğrenç bir şekilde hıçkırmaya başladı. Sığlık yerlerde daireler çizerek yürüdü, ayağı kaydı, suya düştü, tekrar kalktı, sudan çıktı, artık soğuktan da titriyordu ve Roy'a döndü, hâlâ orada ölü yatıyordu, hiç kıpırdamamıştı. Roy'u daha yeni yaşarken görmüştü. Bir saati biraz geçmişti, Roy iyiydi o zaman.

O anda Jim'in içini tarif edilemez bir öfke kapladı. Kulübeye girdi, fırlatacak bir şeyler arıyordu, telsize doğru gitti, kaldırıp yere fırlattı, telsizi defalarca tekmeledi, sonra feneri kaptı, duvara fırlattı, fener parçalara ayrıldı, sonra masada ağzı açık duran füme somon poşetini yere attı, masayı tekmeledi, fakat sonra durdu, odanın ortasında öylece durdu, çünkü sadece birkaç dakika geçmişti, ayrıca tüm o yıkıcı öfkesinin hiçbir faydası olmamıştı. Artık bununla ilgilenmiyordu bile. Ona bu yaşamak gibi gelmişti ama aslında hiçbir şey değildi.

Jim tekrar Roy'un yanına oturup onu seyretti. Hâlâ aynıydı, tamamen aynı. Biraz öteye fırlayan 44'lük Magnum'u eline aldı. Namluyu kendi kafasına dayadı, fakat indirip manyak gibi gülmeye başladı. Kendini öldüremiyorsun bile, dedi kendi kendine yüksek sesle. Sadece kendini öldürme oyunu oynuyorsun. Önündeki elli yıl boyunca ayık kalıp her dakika bunu düşüneceksin. Senin payına düşen bu.

Sonra ağlamaya başladı, Roy'a olduğu kadar kendine de ağlıyordu. Bunu biliyor ve bunun için kendini aşağılıyordu, ıslak giysilerini çıkardı, en sıcak tutan giysilerini giydi, bu kez hiç ara vermeden saatlerce ağladı, bu ağlamanın sonu yok gibiydi, ne zaman kesilir diye bekliyordu sadece.

Kesildi elbette, ağlaması akşam kesildi, Roy hâlâ yer-

deydi ve Jim onunla ne yapacağını bilmiyordu. Ona bir şey yapması gerektiğini, onu öylece yerde bırakamayacağını fark ediyordu şimdi. O da arka odaya geçip bir kürek buldu. Güneş çoktan batmıştı, hava kararıyordu, kulübeden otuz metre kadar ileriye gitti ve kazmaya başladı, fakat sonra buranın tuvalete çok yakın olduğunu fark etti, bu hoşuna gitmedi, o da ağaçların ilerisine, burna doğru gitti, tekrar kazmaya başladı, burada da kökler vardı, o da gidip baltayı aldı, kökleri kesti ve yaklaşık bir buçuk metre derinliğinde ve boyu Roy'un boyundan daha uzun bir çukur kazdı, sonra Roy'un boyu fikri onu tekrar ağlatmaya başladı, sonunda susup kulübeye döndüğünde gece yarısıydı.

Roy kapı aralığında yatıyor, kapının önünü tıkıyordu. Hâlâ kıpırdamamıştı. Jim onu kucağına almak için eğildi, ama kafasından geriye kalanlar soğuk ve ıslak ıslak Jim'in yüzüne süründü, Jim kustu, onu tekrar yere bıraktı, sonra dışarıda daireler çizerek ve defalarca, Tanrım, diyerek yürüdü.

Tekrar içeri girdi, Roy'u tekrar kaldırdı, bu kez onu hızlı bir şekilde mezara götürdü, Roy'u mezara dikkatlice yerleştirmeye çalıştı, fakat elinden düşürdü, bir feryat koyuverdi, oğlunu düşürdüğü için kendine vurdu, mezarın kenarında çaresizlikle zıpladı.

Sonra aklına bunu yapamayacağı geldi, Roy'u buraya öylece gömemezdi. Annesi onu görmek isteyecekti. Bunu Roy'un annesine söyleme fikri onun yine kıvranmasına sebep oldu, ağaçların arasında düşe kalka daireler çiziyor, kendine acıyordu, çukurun başına döndüğünde hava aydınlanmaya başlamıştı, ağaçların arasından bile ışık sızıyordu.

Her şeyi mahvettim, dedi. Çukurun yanına diz çökmüş bir ileri bir geri sallanıyordu. Bu kez her şeyi gerçekten berbat ettim. Sonra yine Roy'un annesi, Elizabeth

geldi aklına. Ona söylemek zorundaydı. Ona ve herkese söylemek zorundaydı, fakat onlara her şeyi anlatamayacağını biliyordu. Roy'un eline silahı verdiğini anlatamazdı. Sonra yine kontrolsüz bir biçimde hıçkırmaya başladı, vücudunu yırtıp çıkan bir güç gibiydi bu hıçkırıklar, bitmesini istiyor, bir yandan da istemiyordu çünkü en azından zaman geçiyordu böyle, fakat bir süre sonra, ortalık iyice aydınlandığında, ağlama aniden kesildi, yine çukurun başında Roy'a bakıyor ve ne yapacağını düşünüyordu. Onu buraya gömemezdi. Annesi cenaze töreni yapmak isterdi, neler olduğunu bilmek isterdi. Ona anlatmak zorundaydı. Tracy'ye de.

Tanrım, dedi. Tracy'ye ağabeyinin öldüğünü söyleyecekti. Tracy onu görecekti. Roy'un yüzünü biraz toplamanın bir yolu olup olmadığını düşündü, fakat hemen bunun delice bir fikir olduğunu anladı.

Çukura eğilip Roy'u yukarı çekti, tekrar kucağına alıp kulübeye götürdü. Bedeni ağır, soğuk ve kaskatıydı, çukurda durmaktan tuhaf bir şekilde kıvrılmıştı, her yeri toprakla kaplanmıştı. Kafasında topraklar vardı. Buna bakmak istemedi, fakat bakışları hep oraya kayıyor ve endişeleniyordu. Bunların hiçbiri iyi görünmüyordu.

Jim oğlunu kulübede ön odaya yatırdı, sonra da dipteki duvara sırtını dayayıp yere oturdu ve onu seyretti. Ne yapacağını bilmiyordu. Çok geçmeden bir şey yapması gerektiğini biliyordu, fakat ne yapacağı hakkında en ufak bir fikri yoktu.

Tamam, dedi sonunda. Onlara söylemek zorundayım. Annesine haber vermek zorundayım. Telsize gitti, fakat paramparça olmuştu, telsizi paramparça ettiğini hatırladı. Lanet olsun, olanca gücüyle haykırdı ve telsizi yine tekmeledi. Sonra tekrar ağlamaya başladı, yarı ağlıyor, yarı haykırıyordu. Bu ağlama her an başlayabiliyordu, kendi iradesi var gibiydi ve ağlamak insanı rahatlatır

demelerine rağmen kendini iyi hissetmiyordu. Sadece can yakan ve her şeyi dayanılmaz kılan korkunç bir ağlamaydı, zamanı doldursa da, her seferinde ona hiç bitmeyecek gibi geliyordu. Bu ağlamadan kaçınmak gerekiyordu, gözleri ortalığı görebilecek netliğe kavuştuğunda, kulübenin arkasına bağladıkları şişme bota gitti, sonra içeri girip pompayı, kıçtan takma motoru, can yeleklerini, işaret fişeklerini, kürekleri, sis kornasını, sintine pompasını, yedek mazot bidonunu aldı, hepsini sahile taşıdı, botu da oraya taşıyıp şişirdi, motorunu taktı, tüm eşyaları içine koydu. Sonra Roy'u almaya gitti.

Roy hâlâ öyle tuhaf bir biçimde duvara dayalı duruyordu, hâlâ kaskatıydı. Yüzünün olduğu taraf görünüyordu ama derisi sapsarıydı, hatta tütsülenmiş balık gibi maviye çalıyordu, Jim tekrar kustu, dışarı çıkmak zorunda kaldı, kulübeye bir daha dönmek içinden gelmiyor, bir yandan da, Oradaki benim oğlum, diyordu.

Kulübeye girince tekrar Roy'a baktı, başını çevirdi ve onu nasıl taşıyacağını düşündü. Onu öylece motorun içine atamazdı. Aklına çöp torbaları geldi, ama bu fikir aklına gelir gelmez ağlamaya ve feryat figan etmeye başladı, O çöp değil, diyordu kendi kendine, Çöp değil o. Tekrar sakinleştiğinde, uyku tulumunu açıp, Roy'u üstüne yuvarladı, fermuarını kapadı ve bağcığını çekerek uyku tulumunun ağzını büzdü. Roy'u omzuna aldı ve bota taşıdı.

Tamam, dedi. Bu işe yarayacak. Birilerini bulacağız, onlar da bize yardım edecek. Biraz yiyecek ve su almak için kulübeye döndü, ama ne için geldiğini hatırlayamadı, o da kapıyı çekip bota döndü.

Botu, sudan epeyce uzakta şişirmişti, bu yüzden Roy'u ve mazot bidonlarını tekrar indirdi, botu suyun kenarına çekti, sonra da bidonları ve Roy'u yükledi. Nihayet bota bindiğinde, öğleden sonra olmuştu, bunun

çok da akıllıca olmadığını fark ediyordu şimdi, yine de motorun ipini çekerek çalıştırdı, motor öksürerek hayat bulunca jikleyi indirdi, vitese taktı ve açıldılar. Koyda deniz çok sakindi, gökyüzü ise griydi, hava ağır ve nemliydi. Hızı biraz artırmak istedi ama çok yüklüydüler, o da saatte beş-altı deniz mili hızla devam etti; Jim rüzgârda biraz titriyordu, neyse ki oğlu uyku tulumuna sarılıydı.

Burnu dönünce boğazdan gelen soğuk esintiye maruz kaldılar, rüzgârın kabarttığı küçük dalgalar botun içine şıpır şıpır damlıyordu.

Bu pek iyi değil, dedi Jim oğluna. Bu yaptığımız pek akıllıca bir iş değil. Yine de gitmeye devam etti, nereye gidiyordu acaba? Bilmiyorum, dedi yüksek sesle. Şu evlerin olduğu yere doğru herhalde. Ama orası yirmi mil kadar uzakta. Yakın değil. Bizi bir teknenin bulması lazım.

Sonra yine Roy'un annesini düşünmeye başladı, bunu duyduğunda yüzünün alacağı hali düşündü, diğer şeyleri duyduğunda, mesela Gloria'yla yattığını söylediğinde yüzü nasıl bir hal almıştı, onu düşündü. Başka bir yere taşındıktan sonra Jim aralarını düzeltmeye çalışmış, koca bir ay boyunca tam da onun istediği gibi davranmıştı, otuz gün boyunca düşünceli ve ilgiliydi, başka kadınları düşünmemeye çalışmıştı. Elizabeth bir gün mutlu ve gülümseyerek yatağa geldiğinde, Jim kendisine bir daha hiç dokunmamasını istemişti ondan. Bütün bir ay boyunca rol yaptığını, kendisinin bu olmadığını söylediğinde Elizabeth'in yüzünün aldığı hali, çocuklarına ayrılacaklarını söylediklerinde yüzünün halini düşündü ve şimdi de bu. Bu diğer şeylerle kıyaslanamazdı bile. Bu öyle sıradan bir şey değil, dedi yüksek sesle, hıçkırmaya başladı, önünü göremiyordu, boğazda boydan boya bir yay çizdiler, motor silkinmeye başladı ve bot biraz su aldı, ancak ondan sonra kendini toparlayabildi.

Ya Tracy? Kendisinden nefret edecekti. Bütün haya-

tı boyunca. Annesiyle birlikte. Herkes. Haklılardı. Peki ya Rhoda ne diyecekti? Bunun kimin suçu olduğunu biliyordu o.

Bot dümen tutmuyordu, akıntı onları kenara itiyordu. Jim tekrar hız kazanmaya çalıştı, bu sefer de botun burnu havaya kalktı ve düzelmedi, o da hızı tekrar azalttı. Her şey gri, soğuk ve bomboştu. Ortalıkta ne bir tekne, ne de evler vardı. Yandaki adanın boğazında yarı yola kadar geldiğinde, akşamüstü olmuştu, kontrolsüz bir biçimde titriyor ve mazotun tükenmesinden korkuyordu, oraya vardıklarında Roy'un nasıl görüneceği konusunda endişeleniyor, ilk önce kiminle konuşması gerektiğini düşünüyordu.

Botun içinde biriken suyu pompayla boşaltmak için iki kez durdu ve kıyıya doğru yoluna devam etti, sadece bu kadarını yapmakla yetinecek, bugün daha ileri gitmeye çalışmayacaktı. Soğuktan her yeri uyuşmuştu, doğru dürüst düşünemiyordu. Ne kadar kaldı acaba, diye düşünüyor, sonra beyni bir an için duruyor, sonra tekrar kıyıya ne kadar kaldığını merak ediyordu, hipotermiye girmeye başladığını fark etti, kıyıya varıp da ısınmazsa başı belaya girecekti. Neden yanına daha çok giysi, battaniye filan almamıştı ki? Biraz da yiyecek alsaydı. Acıkmıştı.

Kıyıya vardığında, gün batmak üzereydi, Roy sırılsıklam olmuştu ve hâlâ ortalarda kimse yoktu. Jim, Roy'u botta bırakıp odun aramaya çıktı, ateş yakmak için bulduğu çalı çırpıyı bir yığın haline getirdi, fakat bulabildiği odunlar ıslaktı ve yanında kibrit yoktu, o da ağlamaya başladı. Sonra bota döndü, Roy'u uyku tulumundan sahile indirirken ona, Özür dilerim, dedi, ıslak uyku tulumuna kendisi girdi, ısınmaya çalıştı, karanlıkta uyandığında hâlâ ıslak, ama her nasılsa hayattaydı. Şanslıymışım, diye düşündü, sonra aklına Roy geldi, uyku tulumundan çıkıp onu aramaya gitti, Roy'u bir şeyin kapıp götürmesinden ya da bir yerlere sürüklemesinden korkuyordu,

fakat onu yakınlarda bir yerde bulduğunda, önceden nasıl görünüyorsa yine öyleydi, yine de tam olarak emin olamıyordu, çünkü yanında el feneri yoktu, Roy'un kafası ise yarımdı. Bu ona komik geldi, bir an güldü, sonra tekrar ağlamaya başladı. Ah Roy, dedi. Ne yapacağız biz?

Jim tekrar uyudu, sabah kalktığında Roy kesinlikle didiklenmişti. Yakınlardaki martılar hâlâ kopardıkları ufak et parçalarını tırtıklıyorlardı, Jim peşlerinden koşup onlara taş attı, sahil boyunca onları kovaladı, Roy'un yanına döndüğünde bu sefer de başka martılar dadanmıştı, ondan küçük et parçaları koparıyorlardı.

Jim onu tekrar uyku tulumuna sokup bağladı ve bota yükledi. Bu sefer birini bulacağız, dedi Jim.

Yolda giderken, açlık ve soğuk iyice başına vurmuştu, uyanık kalmakta güçlük çekiyordu. Görünürde ne bir kulübe ne de bir tekne vardı, fakat dalgaların arasında gitmeye devam etti, çevresine bakınıyor, düşünmemeye çalışıyor, ama yine de ne söyleyeceğini düşünüyordu. Bunu neden yaptığını bilmiyorum, dediğini hayal ediyordu Elizabeth'e.

Bir öğleden sonra, yürüyüşten döndüğümde onu böyle buldum. Bunu yapacağına dair en ufak bir işaret, bir belirti yoktu. Böyle bir şey yapabileceğini tahmin edemezdim. Sonra yine kontrolünü kaybetti, çünkü gerçekten de böyle bir şeyin olabileceğine dair en ufak bir belirti yoktu ve gerçekten de Roy'un böyle bir şey yapabileceğini tahmin edemezdi. Roy her zaman dengeli bir çocuktu, evet biraz tartışmışlardı, ama her şey o kadar da kötü gitmiyordu, bunu yapması için hiçbir sebep yoktu. Kahretsin, dedi yüksek sesle. Bunun hiçbir anlamı yok.

Başka bir burnu dönerken, uzakta bir tekne gördü, tekne yandaki boğaza giriyordu. Motoru durdurdu, titreyen ellerle işaret fişeklerinden birini yakıp yukarı kaldırdı, işaret fişeği turuncu renkler çıkarıyor, ortalığa sül-

für kokusu yayılıyordu, fakat belki de üzerinde yüz kadar yolcu bulunan o koca teknede tek bir kişi bu yana bakmıyor muydu, tekne yoluna devam etti ve diğer sahil şeridinde gözden kayboldu.

Jim ada boyunca beş deniz mili hızla ve akıntıya karşı yavaş yavaş yoluna devam etti, bu bölgeyi ne kadar iyi biliyordu ki? Bu ada ve yandaki adalar boyunca gitmeye devam edebilir, mazotu bitebilir ve hiç kimseye rastlamayabilirdi. Bu mümkündü. Buralarda yaşayan kimse olmayabilirdi. Bidondaki yedek mazotu kullanmaya başlamıştı. Fakat saat öğleden sonrayı geçiyordu ki, diğer taraftan geçen bir yat gördü, Roy'la kendisinin yaşadığı adaya doğru gidiyordu, kendi geldikleri yöne gidiyordu. Orada olsalar, tekneye seslenebilir, işaret gönderebilirlerdi. Jim bir işaret fişeği daha çıkardı, fitilini çekti, bir şey olmadı, bir daha çekti, hızla giden ve kendilerinden gittikçe uzaklaşan tekneye baktı. Son işaret fişeğini de aldı, ateşledi, fişek yandı, yukarı kaldırdı, tekne burnunu yavaşça onlara doğru çevirdi, kendisini gördüğünden emindi. Fakat tekne burnunu yine diğer yöne çevirdi, sudaki bir kütükten filan kaçıyor olsa gerekti, fişek söndü ve tekne griliğin arasında ufacık bir nokta haline geldi.

Jim seslendi, tekrar tekrar bağırdı, kıyı şeridine doğru bağırdı, suya, havaya, gökyüzüne bağırdı, kükredi, uludu, gürledi, sonra sönen fişeği suya fırlattı, olduğu yere çöküp Roy'un içinde olduğu uyku tulumuna, sonra da dizlerinin üstündeki ellerine baktı. Bot sallanıyor ve sürükleniyordu, soğuk su sırtına ve oturduğu yere çarpıyordu.

Jim yola devam etti, küçük bir burnu dönerken, ağaçların arasında kaybolmakta olan küçük bir kulübeyi tam zamanında gördü. Botu çevirip geri gitmeye başladı ve kulübenin aslında daha büyük olduğunu gördü, bu bir kulübe değil evdi, yazlık bir ev; botla küçük çakıllı sahile çıktı ve Roy'u orada bırakıp araştırmaya gitti.

Ev ladinlerin arkasında kalıyordu, sahilden çok uzak olmasa da görebildiği için şanslıydı. Eve çıkan bir patika vardı, yaklaştığında bunun birinin evi olabilecek kadar büyük, kütüklerden yapılmış, birkaç odalı bir kulübe olduğunu gördü, bütün pencereler panjurluydu, ev kış için kapatılmıştı.

Kimse yok mu? diye seslendi. Sonra verandaya çıktı, fırtına yüzünden, çerçöple dolmuştu, orada kimsenin olmadığını anladı. Hey, diye seslendi, Ölü oğlumla birlikteyim. İçeri gelsek, biraz laflar, yemek yer, geceyi burada geçirirdik, ne dersiniz?

Cevap gelmedi. Bota ve Roy'a döndü ve düşünmeye çalıştı. Günün geç bir saatiydi ve başka hiçbir şey görmemişti. Daha şimdiden yedek yakıtı kullanıyordu. Fazla dayanmazdı. Soğuktan tir tir titriyor, açlıktan ölüyor, gözleri kararıyordu, belki de evde yiyecek bir şeyler kalmış olabilirdi. Belki bir telsiz bulurdu. Mutlaka battaniyeleri vardı, bir şömine ve biraz da odun. Bacayı görmüştü. Dün gece kendini sıcak tutabilecek kadar şanslıydı. Bu kez ıslak bir uyku tulumunun içinde o kadar şanslı olacağını zannetmiyordu, çünkü artık iyice güçten düşmüştü. Roy'u teslim etmesi gerektiğini biliyordu, ama oğlan kimseye gösterilecek kadar da iyi görünmüyordu zaten. Jim acı acı güldü. Cins herifin tekisin, dedi yüksek sesle. Canavar gibi bir babasın, komiksin de.

Bekle burada, dedi Roy'a, tekrar kulübeye gitti, bu kez arkadan dolaştı. İçeri girmenin yolunu arıyordu. Pencerelerin hepsi panjurluydu ve büyük bir ihtimalle içeriden kilitlenmişti. Ön kapının üzerinde büyük bir asma kilit asılıydı, arka kapıda da öyle. Her tarafına baktı, tek bir açık yer, kırabileceği tek bir cam bile yoktu.

Pekâlâ, dedi. Ortalık sessizdi, sadece ağaçlardan damlayan suların sesi duyuluyordu. Gün batmak üzereydi. El feneri yoktu, yiyeceği yoktu. Biraz daha ileri gidip,

odunluğu buldu. Kapıda asma kilit vardı, ama zayıf görünüyordu, eline büyükçe bir taş alıp kapıya fırlattı, bir çatırtı geldi, taş kapıya çarpıp kendi üzerine geldi, zıplayarak kenara çekildi. Lanet olsun, dedi. Kapıya koşup bütün gövdesiyle yüklendi, yere düştü, ayağa kalkıp tekrar koştu. Nefes nefese kalmıştı. Kapının tam ortasına bir tekme attı, kapı biraz gevşer gibi oluyor ama açılmıyordu, o da tekrar bota döndü.

İçinde Roy'un bulunduğu uyku tulumu botun içinde dayalı halde duruyordu, Roy'u birkaç dakikalığına unuttuğunu fark etti, onu unutabilmiş olması acıklıydı, ama kendini bu düşünceye kaptırmadı. Hava kararmadan yapacak işleri vardı.

Motoru gevşetip çözdü, zar zor kulübeye taşıdı, verandaya bıraktı. En az yirmi kilo vardı, tamamı metaldi.

Odunluğa gidip taşı aldı ve kulübeye döndü. Odunlukta bir balta, testere veya benzeri bir şey bulmayı ummuştu, ama doğrudan kulübeyle uğraşmaya karar verdi. Elindeki taşla bütün kapılara ve panjurlara vurdu, en sonunda mutfak penceresinin üstündeki panjurun biraz açılır gibi olduğunu fark etti. Bu pencere daha büyük olduğu için herhalde, diye düşündü. Motoru oraya taşıdı, iki eliyle yanlarından kavrayıp panjurlara vurdu, panjurun sadece biraz üstü sıyrıldı o kadar, vurmanın gücüyle Jim'in dengesi bozuldu, neredeyse motorla beraber yere yuvarlanacak, motor da üstüne düşecekti.

Artık küfürler savurmanın, haykırmanın da ötesine geçmişti. Sadece soğuk ölümcül bir nefret vardı içinde, bu kulübeyi yerle bir etmek istiyordu. Bu kez motoru, şaftın olduğu hafif kısmından tuttu, ağır olan tarafını gülle atar gibi hafifçe dönerek kaldırabildi, bu şekilde birkaç daire çizip motoru panjurlara doğru fırlattı ve geri çekildi.

Korkunç bir ses çıktı, motor dış aksamı parçalanarak verandaya düştü.

Tabii, dedi Jim. Dış aksam plastik. Pervanesinden tuttu, motor yamulmuş ve kırılmıştı, çelik aksamı ortaya çıkmıştı, tekrar savurup haykırarak fırlattı, motor panjura çarpıp tekrar üzerine geldi, kendisine çarpıyordu neredeyse, fakat bu kez panjurun bir kısmı parçalanmıştı. Motoru kaldırıp iki kez daha fırlattı, kendi motorunu parçaladığı gibi panjuru ve arkasındaki camı da kırmayı başarmıştı, artık içeri girebilirdi.

Kulübenin içi karanlıktı, hiç elektrik düğmesi yoktu. Mutfakta el yordamıyla gezinirken nihayet kibrit ve bir gaz lambası buldu, elinde gaz lambasıyla odadan odaya gezinirken etrafa tuhaf gölgeler vuruyordu. Mutfakta bir odun ocağı buldu, oturma odasında da bir tane odun sobası vardı. Yanında kuru odunlar duruyordu. Bir yatak odası vardı, yatağın üstü çıplaktı, battaniye filan yoktu. Her yer çırçıplaktı, kışa hazırlanmıştı. Fakat her dolaba, her rafa, her çekmeceye, yatağın, kanepenin altına bakmaya devam etti, sonunda bir şifoniyerin gözünde iki çarşaf takımı ve bir battaniye buldu.

Tamam, dedi. Peki yiyecekler nerede? İnsan her seferinde her şeyi taşımaz. Burada bir şeyler bırakmış olmalısınız. Konserve filan. Nerede onlar?

Mutfağa baktı, her yer bomboştu. Yine de bir mutfak dolabında birkaç konserve çorba, bir başka dolapta da konserve sebze buldu.

Yetmez, dedi. Yetmez. Yanımda büyüme çağında bir oğlum var. Bir kileriniz vardır mutlaka. Bunun gibi güzel bir yerde bir mahzen olmalı. Mutfak döşemesine ayağıyla vurarak yerleri yokladı, bir kapı mandalı filan aradı, yerdeki kilimi kaldırıp oturma odasına baktı, yatak odasına baktı, sonunda boş verip, ayağına tez bir *doppelgänger*[1]

1. (Alm.) Sözcük anlamı "çiftgezer" olan terim, her insanın tıpatıp benzeri olan ikinci bir kişi anlamındadır. (Y.N.)

gibi kendisini takip eden gölgesiyle mutfağa dönerken, oturma odasıyla mutfak arasındaki koridorda bir kapı mandalı gördü.

Açıl susam, dedi, kapağı kaldırdı ve kileri buldu, burada yüzlerce konserve, kavanoz ve şişe vardı, hatta dondurulmuş yiyecekler ve vanilyalı dondurma bile vardı, büyükçe bir torbanın içinde vakumlu poşetlerde somon füme bile buldu. Tamam, dedi.

Roy hâlâ uyku tulumundaydı. Onu kaldırıp bir omzuna attı ve mutfak penceresinden iterek içeri soktu, pervazdaki cam kırıklarının uyku tulumunu kesmemesine gayret etti, fakat yine de biraz yırtıldı. Sonra da kendi girdi içeriye.

İşe koyulma vakti, dedi. Burayı evimiz gibi yapmalıyız. Roy'u yatak odasına sürükledi, orada soğukta durur ve ayakaltından çekilmiş olurdu. Sonra mutfaktaki ocağı yaktı, fazla odun harcamamak için oturma odasındaki sobayı yakmamaya karar verdi. Mutfakta uyurdu. Ayrıca Roy böyle daha serin kalırdı.

Bir ravyoli konservesi açıp, konserveyi öylece ocağın üstüne koydu, sonra pasaklılık etmeyip ravyoliyi küçük bir tencereye boşaltmaya karar verdi. Başka bir tencerede süt ısıttı ve kendine sütlü çikolata yaptı. Tam bir ziyafet, dedi. Mutfakta lamba ışığında yemeğini yerken, etrafına göz gezdirerek odaklanacak, okuyacak bir şeyler arıyordu. Roy'u ve Roy'un annesini aklından çıkaramıyor, bunları düşünmek istemiyordu; kulübenin her yerini gezip okunacak bir şeyler aradı, bulamadı, ama sonunda yatak odasında bir aile albümü buldu, bunu mutfağa getirdi ve yemeğini yerken resimlere baktı.

Pek güzel bir aile değildi. Papağan yüzlü bir kızları, koca kulaklı bir oğulları vardı, oğlanın gözleri birbirine çok yakındı, ağzı ise tuhaf bir biçimde çarpılmıştı. Anne baba da öyle güzel insanlar değildi, adam tıknaz ve göz-

lüklüydü, karısı da fotoğraf makinesine şaşırmış gibi bakmaya çalışıyordu. Görünüşe göre tatil için gitmedikleri yer kalmamıştı. Develer, tropikal balıklar ve Big Ben. Jim onlardan hoşlanmadı, yemeklerini yediğine memnundu. Ravyolilerini yalayıp yutarken, Kahrolun, dedi resimlere. Bu da bitmişti, şimdi lamba ışığında masada öylece oturuyordu, artık bakacak bir şey yoktu. Zaman, dedi.

Bota gitti, hava karanlıktı artık ve çok soğuktu, malzemelerin hepsini verandaya taşıdı, sonra botu arkaya çekip orada bıraktı, eşyalarını pencereden içeri soktu. Sonra da hepsini Roy'un bulunduğu arka odaya taşıdı, o hâlâ uyku tulumundaydı, hiçbir şey yapmıyor, hiçbir şeye katılmıyor, okula yeni başlamış bir çocuk gibi öylece duruyordu. Pekâlâ, dedi Jim, Roy'a. Sonra mutfağa döndü ve yere yatağını yaptı.

O gece durmadan uyanıp durdu, feci bir şey olmuş gibi paranoyaklaşıyor, sonra Roy'u hatırlıyor, ağlıyor ve bitkin düştüğü için tekrar uyuyakalıyordu. Hiç rüya görmedi, hiçbir şey görmedi. Onu her seferinde uyandıran şey korkuydu, nefesi sıkışıyor, kanı damarlarında çılgın gibi akıyor, gökyüzü üstüne kapanacakmış gibi hissediyordu. Sabah uyandığında dışarısı çoktan ışığa boyanmıştı, sonunda yerden kalktı, o his henüz geçmemişti.

Ocağa odun attı, su kaynatıp tahıl gevreği hazırlayacaktı, ama musluktan su akmadı. Pekâlâ, kahrolasıca papağanlar sizi, su vanası nerede? dedi. Mutfağa ve kilere baktı, sonra kulübenin arkasına dolanıp vana aradı ama hiçbir şey bulamadı: Odunluğa gitti, orada da bir şey yoktu, o da iki-üç saat boyunca evin arkasındaki tepenin her yerini santim santim aradı, nihayet yarısı toprağa gömülmüş, üstü ağaç kabuklarıyla örtülü su borusunu buldu. Boru boyunca emekleyerek ilerleyip vanayı buldu. Vanayı çevirdi ve tekrar içeri girdi, musluktan biraz su ve hava fışkırıyordu.

Hadi, dedi, akmaya başla, sanki her şey onun bir sözüne bakıyormuş gibi, musluktan berrak, soğuk bir su akmaya başladı.

Tahıl gevreğini yaptı, içine esmerşeker koydu, sofraya oturdu, yemek yerken bakacak bir şeye ihtiyacı vardı yine ama yoktu öyle bir şey. O da arkaya gidip, hâlâ uyku tulumunda olan Roy'u sürükleyerek mutfağa getirdi ve karşısındaki iskemleye oturtmaya çalıştı, ama Roy'u bükemiyordu. Mavi uyku tulumu leke içindeydi, üst kısmı hâlâ ıslaktı ve kararmıştı.

Pekâlâ, dedi. Madem oturmayacaksın. Çekmecelerde çamaşır ipi ve makas buldu, Roy'u çamaşır ipiyle sarıp tavan kirişine, masanın bir ayağına ve duvardan sarkan, saksı filan asmak için kullanılan bir kancaya bağladı, böylece Roy uyku tulumunun içinde ayakta durabiliyordu, Jim de artık oturup yemeğini yiyebilirdi.

Baban iyice tuhaf olmaya başladı, dedi Roy'a. Senin de bunda payın yok değil. Yine de, gerçek şu ki; gerçeği bilmek ister misin? Kendimi bazı yönlerden daha iyi hissediyorum şimdi. Neden böyle, bilmiyorum.

Sonra Jim yemeğine verdi dikkatini, bitirince de bulaşıkları yıkadı. Sonra ellerini kotunda kurulayıp Roy'a döndü. Pekâlâ, koca oğlan, dedi, soğutucuya dönme vakti. Roy'u çözdü ve yatak odasına taşıdı, sonra birden kendini kaybedip yatak odasında çıplak tahta döşemenin üstüne yattı ve gün boyunca inleyip durdu; ne yaptığına, neden yaptığına dair hiçbir fikri yoktu. Oda soğuk ve loştu, odanın boyutları uzadıkça uzuyordu sanki, Jim ise onun ortasında kaybolup giden ufacık bir nokta gibiydi.

Hava kardıktan sonra Jim akşam yemeğini yalnız yedi. Yemekte arkadaş istemiyorum, dedi yüksek sesle. Sonra da ormanda yürüyüşe çıktı.

Jim, Jim, Jim, dedi yüksek sesle, bir şeyler yapman lazım. Oğlunu uyku tulumuna sarılı vaziyette yatak odasında soğumaya bırakamazsın. Roy'a cenaze töreni düzenlemek lazım. Onun gömülmesi lazım. Annesiyle kardeşinin onu görmesi lazım.

Biraz daha yürüdü, dalların arasından eğilerek geçmediği için her yeri çizildi, ellerinden biri ısırgan otu yüzünden cayır cayır yanıyordu. Ay filan yoktu, hiçbir şey göremiyordu.

Konuştukça, kendisini büyük bir salonda hayal etmeye başladı, bir duruşma salonuydu burası ve bu sözler ona söyleniyordu. Hantal bir masada oturmuş, bunları dinliyor ve konuşamıyordu.

Nasıl bağlanmıştı? diye soruyordu biri. Oğlunu neden masaya bağladın? Bu ne demek oluyor? Peki ya uyku tulumu? Bu da mı senin fikrindi? Bunu uzun zamandır planlıyor muydun? Bütün bu seyahat bunun için miydi? İntihar olabilir belki, ama cinayet de olabilir.

Bu fikir onun durmasına sebep oldu. Ormanın ortasında sık sık nefes alarak ve başka hiçbir şey duymadan öylece durdu, böyle düşünebilecekleri aklına gelmişti. Oğlunu kendisinin vurmadığını nasıl ispatlayacaktı? Üstelik bir de kaçmış, başkalarının evine zorla girmişti ve cesetle birlikte saklanıyordu. Bütün bunları nasıl açıklayacaktı?

Jim artık kendisi için korkuyordu, dönüp kulübeye doğru yürümeye başladı, fakat kulübenin hangi yönde olduğundan emin değildi. Bir saatten fazla yürüdü, gittiğinden daha fazla yol yürüdüğüne emindi, kulübe hâlâ görünmüyordu, göze çarpan tanıdık hiçbir şey yoktu, aslında göze çarpan hiçbir şey yoktu. Karanlıkta öylece yürümüş ve nereye gittiğine hiç dikkat etmemişti.

Toprak engebeliydi, odunların ve çalılıkların biriktiği yerlerde ara sıra tökezliyor, düşüyordu, her yeri yara

bere, çizik içindeydi. Kollarını öne doğru uzatmış, kafasını çevirmiş yan yan yürüyor, bir şekilde yolunu bulmayı ümit ederken etrafı dinliyor, fakat kendi nefesinden başka bir şey duymuyor, ormandan giderek daha fazla korkmaya başlıyor, bütün hataları sanki burada toplanmış da onu almak için geliyorlarmış gibi hissediyordu. Bunun anlamsız olduğunu biliyordu, ama bu daha çok korkutuyordu, çünkü bu çok gerçek gibi geliyordu. Ufacık kalmıştı sanki, ufalanıp gidecekti.

Zaman zaman duruyor, sessiz durup sakince dinlemeye çalışıyordu. Dinleyerek hangi yöne gideceğini bulmaya çalışıyordu, ya da bunun bir anlamı olmadığına göre belki de onun peşinde olan şeyi duymaya çalışıyordu. Yukarı baktığında, ağaçların arasından birkaç soluk yıldız görebildi neden sonra, gökyüzü biraz açılmıştı. Üşüyor, tir tir titriyordu, kalbi küt küt atıyordu hâlâ, korku şimdi daha derinlere inmiş, lanetlendiği hissine dönüşmüştü, asla yolunu bulamayacak, hızla koşup kaçamayacaktı. Orman çok sesliydi, ormanın sesleri kendi kalp atışlarının bile üstüne çıkıyordu. Dallar çatırdıyor, her bir dal her bir yaprak esintiyle kıpırdıyor, çalılıkların arasında bir şeyler koşuşturuyor, hayal edip etmediğini anlayamadığı çatırtılar geliyordu. Ormanın havası yoğun ve ağırdı, karanlığın bir parçasıydı orman, ikisi de aynı şeydi sanki ve her yönden üstüne üstüne geliyordu.

Hayatım boyunca hep böyle korktum, diye düşündü. Ben buyum işte. Fakat sonra kendisine çenesini kapamasını söyledi. Burada kaybolduğun için düşünüyorsun böyle şeyleri, dedi.

Kulübeyi bulmanın bu kadar zaman alması imkânsız gibiydi. Hayatında hiç ormanda kaybolmamıştı, oysa her zaman avlanmaya ormana giderdi. Ancak bir kere yanlış bir yöne gidersen, bir daha yolunu bulamazsın, dedi kendi kendine, çünkü hangi yönden geldiğini bilemez-

sin, bu yüzden de yönünü tayin edecek sağlam bir temelin olmaz. Bu onun hayatına daha uygundu, özellikle de kadınlarla ilgili yaşadıklarına. İşler öyle sarpa sarmıştı ki, neyin doğru olduğunu anlamak imkânsız hale gelmişti, şimdi Roy öldükten sonra ise devam edebileceği hiçbir şey kalmamıştı elinde. Bu gece ormanda ölüp gitse ne çıkardı; boş verip yatıverseydi yere, donarak ölseydi.

Yine de, şafak söküp gökyüzü aydınlanana dek devam etti ve devamlı bayır aşağı yürüyerek sahile vardı. Kulübenin önündeki sahil değildi burası, hangi yönde gitmesi gerektiğini de bilmiyordu ama sahildi işte, o da doğru olduğunu düşündüğü yönde yürümeye başladı, kıyı boyunca yürüyüp kulübenin karşısına çıkmasını bekledi.

Güneşli bir gündü, hava soğuk ve berraktı, uzun zamandır gördükleri ilk güneşli gündü. Çok aç, çok yorgun ve yaralıydı, ama güneşe şükrediyordu. Saatler geçtiği halde kulübeyi bulamadı, o da dönüp aksi yönde yürümeye başladı, bu bile canını sıkmadı. Öğle saatlerinde, güneş tepedeyken başladığı yere gelmişti, kulübenin önündeki sahile varması birkaç saat daha aldı. Durup bir süre kulübeye baktı ve içeri girdi.

Her şey bıraktığı gibiydi, Roy da hâlâ arka odadaydı. Jim bir çorba konservesini ısıtmadan hemen teneke kutunun içinden yedi, sonra da battaniyeye sarınıp yere yattı ve uyudu.

Uyandığında çok üşümüştü, gece olmuştu. Lambayı buldu, sonra da ocakta bir ateş yaktı. Artık daha dikkatli olacağım, dedi kendi kendine, ocağın içine odun atarken. Ve her şeyi hale yola koyacağım. Bu adada birini bulup Roy'un annesine haber vereceğim ve Roy'a güzel bir cenaze töreni düzenleyeceğim. Bugün gideceğim.

Bir çorba konservesi daha yedi, biraz da hazır püre yiyip birkaç saatliğine yattı ve sabah uyandı. Pekâlâ, dedi, gözlerini açar açmaz, Gidiyorum.

Ocağa odun attı ve kahvaltı hazırladı. Kahvaltısını ederken bir not bırakması gerektiğini fark etti. Biri buraya gelip de, kulübeye gizlice girildiğini ve arka odadaki Roy'u bulursa yanlış şeyler düşünebilirdi. İçeri bir şey girip de yemeğini yemesin ve Roy'u didiklemesin diye mutfak penceresini de kapatması gerekiyordu.

Jim çekmeceleri araştırıp bir kalem ve üzerine yazabileceği bir zarf buldu. Yardım istemeye gidiyorum, diye yazdı. Oğlum kendini vurdu ve arka odada. Kimseyle temas kuramadım. Botla daha fazla gidemedim. Şimdi adayı dolaşıp yardım bulmaya çalışacak ve döneceğim. Yazdığı notu defalarca okudu, yazacak daha iyi bir şey bulamadı, o da altına adını yazıp biraz yiyecekle bir battaniyeyi bir çöp torbasına koydu, dışarıda uyuması gerekebilirdi.

Pencere bir sorundu. Çekici, çivisi yoktu, sağlam tahtası bile yoktu. O da parçalanmış kıçtan takma motoru odunluğa taşıdı ve mutfak penceresine yaptığı gibi odunluğun kapısını kırmakta kullandı. Kapıda bir delik açmayı başardığında biraz durup soluklandı, sonra parçalanmış tahtaları kenara itti ve odunluğu araştırmak için lambayı almaya gitti.

Bütün aletler buradaydı: balta, kürek, çekiç, çivi, hatta bir zımpara makinesiyle elektrikli testere bile vardı, zincir, dişli çark mandalı, tornavidalar, İngiliz anahtarı, hepsi burada paslanıyordu. Kapıdan büyükçe bir parçayı testereyle kesti, sonra da mutfak penceresine çiviledi. Fakat bunu yapmadan önce Roy'a hoşça kal demeye ve ne yaptığını söylemeye gitti. Yatak odasının kapısında durup, İşleri yoluna koyacağım, dedi. Her şey bu kadar kötü gittiği için özür dilerim, ama toparlayacağım. Sonra yiyecek ve battaniyenin durduğu poşeti ve notu yanına aldı, tahtayı çivileyip notu da üzerine çiviledi ve yola çıktı.

Sabahın geç bir saati olmuştu bile. Daha erken çıkması gerekirdi. Hiç olmazsa gidiyorum, dedi kendi ken-

dine. Kıyı boyunca yürüyüp önceki gün geldiği yeri geçti. Hızlı adımlarla yürümeye devam etti, gözü tekne, kulübe veya insanlar tarafından kullanılmışa benzer bir patika arıyordu. Görüş iyiydi, bir tekne geçerse işaret verebilirdi. Hava da o kadar soğuk değildi, gökyüzünde epeyce yükseklerde incecik bulutlar vardı sadece.

Çürümüş ağaç kökleriyle kaplı bu kayalıklı sahil Jim'e tarihöncesi gibi geliyordu. Sadece botlarının çıkardığı sesleri, ya da ara sıra bir kuşun, rüzgârın ve karaya vuran küçük dalgaların seslerini dinleyerek saatlerce kıyı boyunca sessizce yürürken, kendisinin bu dünya üzerindeki tek insan olduğu, dünyada neler olduğunu görmek için geldiği fikrine kapıldı. Bu fikri kafasında evirip çevirirken kedi gibi yürümeye başladı, kayadan kayaya atlayarak yürürken bu sadeliğe, bu masumiyete hasret kaldığını fark etti. Kendisi olmamayı ve kimseyi bulmamayı istedi. Birini bulursa, hikâyesini anlatmak zorunda kalacaktı ki, bu da kendisine artık itiraf ettiği gibi, kulağa korkunç gelecekti.

Yürüyerek burnu dolandı, adanın etrafında bir kavis çizdiğini düşünüyordu, yine de güneş daha önce battığı yerden batıncaya kadar bundan emin olamazdı. Uzun bir adaya benziyordu, burada birinin yaşayıp yaşamadığını ya da nerede yaşadığını kestirmek güçtü. Belki de onunki buradaki tek kulübeydi.

Yerdeki taşlar ayırt edilemez hale geldiğinde günbatımının kızıllığı vardı hâlâ gökyüzünde. Kızıllığın üst kısmı yeşil renkteydi, sonra gece mavisine döndü. Neredeyse hiç görmediği simsiyah bir ağaca yüzünü çarpıyordu ki durdu, artık yürümeye devam edemezdi. Ormana gidip, battaniyesine sarındı ve akşam yemeği için bir somon füme açtı. Somonun tadı, kokusu yerindeydi, sadece tuz ve esmerşekerden oluşan bir karışımda değil, baharatlı bir karışımda salamura edildiği belliydi. Yemeğini

yerken sudaki soluk ışıklara baktı ve çevresindeki ormanı dinledi, orman her zamankinden daha sessizdi, hafif bir rüzgâr, usulca kayan bir taş ya da kıpırdayan bir yaprağın sesinden başka ses yoktu, herhangi bir canlıya ait bir hareket seçemiyordu.

Roy buraya gelmek istememişti. Jim bunu şimdi anlıyordu. Roy onu kurtarmak için gelmişti; babasının kendisini öldüreceğinden korkuyordu. Roy ne burayla ne de doğayla iç içe yaşamakla ilgileniyordu. Jim, her çocuğun babasıyla Alaska'da böyle bir şey yaşamayı isteyeceğini düşünmüştü. İçinde kulübesi olan bu araziyi satın almıştı, ama gerçekte Roy'u veya Roy'un ne istediğini bir an için bile düşünmemişti. Buraya geldikten sonrası için de aynısı geçerliydi. Jim oğlunun varlığını kanıksamıştı, oysa şimdi oğlu yoktu. Tuhaf olan da buydu.

Eğer Roy şimdi hayatta olsaydı ve Jim onu bir yere götürebilecek olsaydı, onu yelkenle dünyayı dolaşmaya götürürdü. Bu Roy'un gerçekte istediği şeydi. Bunu kendisi söylemişti. Jim bunu da, burayı ayarladığı kolaylıkla ayarlayabilirdi. Tekne alacak parası vardı, yelken yapmayı biliyordu, bunun için zamanı vardı. Fakat bunun gerçekleşebilmesi için Roy'u dinlemiş olması gerekirdi. O henüz hayattayken onu fark etmiş olması gerekirdi. İşte bir türlü olamayan şey buydu. Jim, Rhoda'yı ve başka kadınları düşünüyordu oysa.

Jim uyumaya çalıştı, battaniyesiyle yosunların üzerine sırtüstü yattı, yiyeceklerini vücuduna yakın bir yere koydu. Bir ayı gelse de umurunda değildi; yiyeceğinden vazgeçmeyecekti.

Ama uyuyamadı. Gökyüzünde yıldızları aradı, hiç yıldız yoktu, olmasa da bakmaya devam etti, hiç ışık olmasa da, görecek bir şey olmasa da gözlerini açık tuttu. Güney Pasifik'te yelken yapmanın nasıl bir şey olacağını düşündü. Bora-Bora'nın fotoğraflarını görmüştü. Koyu

yeşil orman, siyah kayalar, açık mavi deniz, beyaz kum. Hava hep sıcak olurdu, rahat olurlardı, şnorkel de yaparlardı. Dalış yapmayı bile öğrenebilirlerdi. İnsan niye hayatını soğuk bir yerde geçirir ki? Bu ona anlamsız geldi.

Jim'in uykusu yoktu, uyuyabileceğini sanmıyordu, o da kalktı, battaniyesini yiyecek poşetine koydu ve dikkatlice sahile yürüdü.

Gece karanlıktı, ay ve yıldızlar yoktu. Gözlerinin alışması için saatler geçmiş olsa da hâlâ hiçbir şey göremiyordu. Önce ayağını ileri uzatıyor, ağırlığını vermeden önce çevresini kolaçan ediyordu. Kıyı boyunca bu şekilde adım adım yürüyerek, suyun kenarına vardı, yosundan ayağı kayıp düştü ve ıslak kayaya sertçe çarptı. Hızla ayağa kalkıp tekrar düştü, dirseği ve kalçasındaki acıyla inledi, poşetini buldu, kuru kayalara kadar emekledi. Ayağa kalkıp ormana girdi, incinen bacağı titriyordu, yere yatıp battaniyeyi üstüne örttü, dinlendi, sabah uyandığında gece uyuyakalmış olduğunu anladı.

İkinci gün, düşmeler yüzünden yara bere içinde olmasına rağmen, iyi yol yürüdü. Dirsek kemiği incinmiş, sızlıyordu, bacağı hafif topallıyordu ama bunlara aldırış etmedi. Tekne veya kulübe aramaya devam etti, karşısına mutlaka birinin çıkacağına dair kendi kendine güvence verdi. Yoksa burası, büyük olan Galler Prensi Adası mıydı? Geldiği yere o kadar da uzak olmadığını biliyordu, her şeyiyle oraya benziyordu, Sukkwan'dan daha ıssızdı, çünkü çok büyük bir adaydı. Upuzun sahil şeridinde yaşayan kimse yoktu. Ayrıca bu büyük adada daha fazla ayı problemi olurdu. Adanın çevresini kat etmedikçe bunun daha küçük bir ada olup olmadığını anlamaya imkân yoktu; fakat güneşin battığı yer hâlâ daha solundaydı.

Öğlen olunca biraz dinlendi ve yemek yedi. Puslu havada güneşin ışınları zayıf olmasına rağmen gölgede oturdu. Hiç tekne görmedi. Zaten hiçbir noktada tekne gör-

memişti. Buranın ıssız bir yer olmasını kayda değer buldu. Hiçliğin ortasına gelmişti ve her nedense bunun iyi bir şey olduğunu düşünüyordu; haritaya baktığında kulübesinin Galler Prensi Adası'na ve güneybatı sahilindeki birkaç kasabaya yakın olduğunu görmüştü, fakat o kasabaları ve komşu adalardaki küçük yerleşim birimlerini hatırlayamıyordu şimdi. Bunlar aslında yolu izi olmayan iki-üç haneli yerleşim yerleriydi. Onun hep hayalini kurduğu türden yerlerdi. Oralarda yaşayan birkaç aileyle tanışmış, kendi inşa ettikleri tek odalı kulübelerinde onları ziyaret etmişti. Bu kulübelerde, tavandan sarkıtılan battaniyelerle ayrılan bir yatak odası, el yapımı şifoniyerler, yerlerde ve duvarlarda ayı postları olurdu. Böyle yerleri sihirli kılan şey neydi? Başka türlüsünün gerçekten yaşamak olmadığını hissettiği eşik hangisiydi? Buna hiçbir anlam veremiyordu şimdi, çünkü o rahatına düşkün biriydi ve yalnızlığa dayanamazdı. Her gün birini görmek için yanıp tutuşuyordu. Kadın istiyordu. Manzaraya yalnız bakacaksa eğer, bu ona bir şey ifade etmiyordu.

Toplanıp yola devam etti. Bir saat içinde, sahil şeridi keskin bir kavisle sağa kıvrıldı, artık buranın büyük ada olmadığından emindi. Günbatımında, doğu yönünde pembeleşen bulutları görebiliyordu, batı yönünde ise arada orman olduğundan hiçbir şey görünmüyordu.

Kimseler yok hâlâ, dedi. Bütün kışı burada tek bir insana rastlamadan geçirebilirim.

Geceleri hava iyice soğumaya başlamıştı yine. Geçen hafta hava biraz ısındığı için şanslıydı, ama şimdi yine kar ve yağmur gelecekti. Üstündeki giysiler ve bir battaniyeden başka bir şey yoktu yanında. Şimdiye dek bunlar yetmişti, fakat bir an önce birini bulması, bulamazsa da soğuklar bastırmadan Roy'u bıraktığı kulübeye dönmesi gerekiyordu.

O gece birçok kere soğuktan titreyerek uyandı ve

hiç ısınamadı. Rüyasında peşinden bir şey kovalıyor, o da daireler çizerek dönüp duruyordu. Sabah ağaçların üzerine pudraşeker serpilmiş gibiydi, öğleye doğru yağan yağmur karları eritti. Üzerinde su geçirmez kabanı vardı, ama yine de yağmur ve soğuk içine işlemişti. Öğle yemeğini suyun kenarında bir kütüğün üzerine otururak yedi, düşünüyordu. Bu adada kimse yoksa eğer, burada kalıp beklemesi gerekecekti. İlkbaharın sonlarına kadar, mayıs hatta belki hazirana kadar tekne trafiği olmazdı, kulübesinde kaldığı insanlar ise temmuz veya ağustostan önce gelmezdi. Kıçtan takmalı motoru da telsizi de parçalamıştı. Demek ki daha uzunca bir süre buradaydı. Yiyeceğinin yetip yetmeyeceğini düşündü. Yetecek gibi görünmüyordu, yanında tüfeği ve oltası da yoktu. Roy'la beraber stokladıkları onca yiyeceğe ulaşma imkânı da yoktu.

Ne çok yiyecek stoklamışlardı. Kış boyunca küçük bir koloniyi besleyecek kadar yiyecekleri vardı. Çünkü bu seyahat onun için sadece böyle bir şeye dönüşmüştü. Rahatlayıp oğlunu tanımaya çalışmak yerine sadece hayatta kalma mücadelesi vermişti. Yiyecek stoklamayı bitirdiklerinde ise dehşete kapılmıştı; çünkü zamanı nasıl geçireceğine, kışı nasıl atlatacağına dair en ufak bir fikri yoktu. O da telsizle Rhoda'yı aramaya başlamıştı. Bir ay içinde orayı kesin terk ederdi. Daha fazla kalamazdı. Ama Roy kalacaklarını zannediyordu.

Jim yine ağlamaya başlamıştı. Roy gitmek istemiş, Jim onu bırakmamıştı. Onu tuzağa düşürmüştü. Jim ağlamayı kesip ayağa kalktı. Alacakaranlığa dek yola devam etti, sonra birden, saatlerdir etrafa bakınmadığını fark etti, hiç durmadan yürümüş, tekne veya kulübe var mı diye bakınmamıştı. Burada kimsenin olduğunu sanmıyordu.

Gece hava öyle soğuktu ki uyuyamadı, o da kendine bir tür barınak yaptı. Kapkara bir geceydi, hiç ışık yoktu,

o da karanlıkta el yordamıyla dal ve eğrelti otlarından içinde uyuyabileceği bir yığın oluşturdu. Boyuna uygun bir tümsek oluşturup, bozmamaya çalışarak usulca içeri kaydı. Böylesi daha sıcaktı, giysilerinin içine sızmaya çalışan bütün o börtü böceği düşünürken uykuya daldı.

Günler böylece akıp geçti, artık günleri sayamıyordu. Upuzun bir adaydı burası. Kulübeyi bulabileceğinden emin olsaydı, adayı boydan boya geçip dönerdi, çünkü artık burada kimsenin yaşamadığını biliyordu, fakat adanın genişliğini bilmiyordu ve adanın diğer tarafındaki sahili tanıyıp tanımayacağından emin olamıyordu. O da yoluna devam etti, kısa günler boyunca yürüyüp gece boyunca bekliyordu, uyumaktan çok uyanarak geçiyordu geceler.

Bu gecelerde Roy'u düşünüyordu, onun çocukluğunu hatırlıyordu; Ketchikan'da yeşil oyuncak traktörü sürmesini, aşçı bonesini takıp taburenin üstüne çıkarak çırpma kabına ulaşmaya çalışmasını. Roy'un kırmızı paltosuyla yabanmersini toplamasını, buz saçaklarını kırıp Jim'in çitin arkasına attığı geyik boynuzlarını bulmasını hatırlıyordu. Jim onları oraya küçük oldukları için atmıştı, ama Roy onları keşfedip başka bir uygarlığa ait nesnelermişçesine hazine gibi saklamıştı. Ona gizemli ve harika şeyler gibi görünmüştü bu boynuzlar. Jim, bu zamanların Roy'la geçirdiği son zamanlar olduğunu bilemezdi, Roy'un geçirdiği değişimleri hiç anlamamıştı, şimdi hatırlayınca, Roy'un aslında yıllardır hayatından çıkmış olduğunu fark ediyordu, Ketchikan'da beraber yaşarlarken bile bu böyleydi, çünkü Jim o zaman kadınlara takmıştı kafasını, gizli planlar yapıyor ve karısını aldatıyordu. Başka kadınlarla geçirdiği gizli bir hayatı vardı, gözü başka bir şey görmüyordu. Boşandıktan sonra da gözü açılmadı, kadın peşinde koşmaya devam etti. Bu yüzden de Roy'un nasıl bir insan olduğunu bilmiyordu. Ona giden yılların çoğunu kaçırmıştı.

Jim bütün bunları artık daha sakin bir şekilde düşünebiliyordu, ısınmaya çalışarak bu geceleri atlatmaya gayret ederken ağlamak israf olacaktı sanki. Şimdi savurganlığın sırası değildi. İlkbahara kadar hayatta kalmak istiyorsa tutumlu olması gerekiyordu.

Gün içinde mesafe kat etmeye gayret ediyordu, ama yürüyüş hızı yavaşladıkça yavaşlıyordu. Yiyeceği tükeneli neredeyse bir hafta olmuştu, artık sadece yosun, mantar ve gelgitte sular çekilince yakaladığı küçük yengeçleri yiyerek hayatta kalmaya çalışıyordu. Arada bir yolda rastladığı pınarlardan su içiyor, fakat bazen günlerce susuz kalıyordu.

Yengeçler pek lezzetliydi, onları yakalamaya can atıyordu. Sekiz-dokuz santim enleri vardı, ama büyük yengeçlere yaptığı gibi onları güzelce temizliyordu, bacaklarını kabuğun altından arkada tutup, sivri bir kayaya vurarak kabuklarını kırıyordu. Sonra yengeci ikiye bölüp silkeleyerek bağırsaklarını boşaltıyordu, deniz suyuyla yıkayıp beyaz löp etlerini mideye indiriyordu. Gün boyunca bunu yapıyor, bir seferde dört-beş yengeç götürüyordu. Tek zor tarafı, birkaç gün susuz kalmaktı, o zaman dudakları şişiyor, boğazı kuruyordu. Fakat sabahları ladinlerin iğnelerini emmek susuzluğunu biraz olsun bastırıyordu, sık sık yağmur yağıyordu zaten. Neyse ki kar yoktu. Hava konusunda şansı yaver gidiyordu.

Güney Pasifik'in hayalini kuruyordu, kocaman tuhaf yapraklardan su içtiğini, her yerde yetişen meyveleri yediğini hayal ediyordu. Mango, guava, hindistancevizi ve hiç görmediği bir sürü yabani meyve. Bu meyvelerin renklerinin mora çaldığını ve pek tatlı olduklarını hayal ediyordu. Hava hep güneşliydi ve şelalelerde yıkanıyordu.

Sonra bir gün, günbatımını batı yönünde kıyısından gördü ve adanın güney ucuna geldiğini anladı. Evinin yolu üzerindeydi artık. Burna gidip ağaçların arasından, incecik

günbatımının su grisi bulutların ardında kaybolmasını izledi. Sonra yine bir tümsek oluşturup içine girdi ve uyudu.

Kulübeye varıncaya dek beş gün daha geçti. Sabah çok erken bir saatte vardı kulübeye, gece bir buçuk kilometreden az bir mesafede uyumuştu meğer. Hey Tanrım, dedi. Kulübe buradaymış. Sahilde durup bir süre ağaçların arasından kulübeye baktı.

Verandaya çıkarken kimsenin gelmemiş olduğunu anladı. Her şey bıraktığı gibiydi. Yazdığı notun üzerindeki yazılar yağmurla akmış, rengi solmuştu, tek değişiklik buydu. Arkaya dolanıp çekici aldı. Sönük bot hâlâ oradaydı, odunluğun kırık kapısı, her şey aynıydı.

Mutfak penceresinin üzerine çivilediği tahtaları sökmeye başladı, daha ilk tahtayı sökerken Roy'un kokusunu almaya başlamıştı. İçeri girdiğinde koku ağırlığı olan bir şeye dönüşmüştü. Hemen oracığa, mutfak döşemesinin üstüne kustu, kıymetli yengeçlerini, mantarları ve dün yapraklardan emdiği çiyi kustu. Çok yazık olmuştu, artık daha iyi yiyeceklere ve suya kavuşmuş olsa da.

Lavaboda ağzını yüzünü yıkadı. Koku dayanılmazdı. Mutfakta yeterince ışık vardı, ama arka odalar karanlık olurdu, o yüzden lambayı yaktı ve güçlü bir rüzgâra karşı yürür gibi kokunun içine doğru yürüdü.

Roy önceki kadar kaskatı değildi. Uyku tulumu duvara dayalı değil, yerdeydi şimdi, ıslaktı, dış tarafında bile beyaz beyaz incecik dikensi küfler oluşmuştu. Jim tulumu ucundan tutmaya çalıştı ama yapamadı ve bir adım geri çekildi. Özür dilerim, Roy, dedi, uzun zamandır ilk kez ağlıyordu. Onu artık gömmesi gerektiğini biliyordu. Birilerini bulmaya çalışmıştı, Roy'u annesiyle kardeşine gösterip, ona bir cenaze töreni düzenlemenin bir yolunu aramıştı, ama artık bu adaya gömmek zorundaydı. Başka şansı yoktu. Bu kokuyla yaşayamaz, oğlunu burada çürümeye terk edemezdi.

Önce dışarı çıkıp temiz hava alması gerekti. Ağlaması geçinceye kadar bekledi, sonra hızla içeriye girip ıslak uyku tulumunu kaptığı gibi onu pencereden dışarı iteledi. Kaldırıp pencereden geçirirken tulumun yırtıklarından Roy'un sıvıları aktı. Jim tiksintiyle homurdandı. Bunu yapmak zorunda kalmasına inanamıyordu.

Bir kürek alıp, Roy'u uzağa ağaçların arasına sürükledi. Kulübeye yakın olmasını istemiyordu, Roy'un mezarı kulübeye yakın olursa bu insanların onu başka bir yere taşımak isteyeceğinden korkuyordu. O da ağaçların arasında iyice uzağa, Roy'un bulunamayacağı bir yere gitti ve kazmaya başladı. İlk yarım metrede toprak sertti, sonraki yarım metrede yumuşaktı, sonra taşlar, kökler ve kum çıktı; kazmak iyice zorlaşmıştı. Bütün gün mezarla uğraştı, kökleri kesiyor, kayaların etrafını kazıyor, küreğin ucuyla vurarak yol açıyordu.

Sık sık dinlenmek zorunda kalıyor, her seferinde çukurdan ve çürümekte olan oğlunun berbat kokusundan uzaklaşıyordu. Birkaç metre ilerideki ağaçların arasında oturup bunların hepsini nasıl anlatacağını düşünüyordu. Bu hikâyenin anlamlı gelip gelmeyeceğinden emin değildi. Her olay bir sonraki şeyi gerekli kılmıştı, ama bu olayların kendisi pek de iyi görünmüyordu. Tamamen itiraf edemese de, bir yanı hiç bulunmamayı istiyordu. Bu kulübeye kimse gelmese, kendi kulübelerinde olmadıklarını da kimse fark etmese, bunu hiç kimseye anlatmak zorunda kalmazdı. Başkalarıyla yüzleşmek zorunda kalmasa, bütün bu olanlarla yaşayabileceğini hissediyordu. Oğlu kendini öldürmüştü, bu Jim'in suçuydu ve şimdi de oğlunu gömüyordu. Buna inanabiliyordu. Ama başkalarının bilmesini istemiyordu.

Akşamüstünü geçinceye dek kazdı, gün bitmişti neredeyse, bu kadarının yeterli olduğuna karar verdi, çünkü bunu karanlıkta yapamazdı, o da Roy'u uyku tulu-

muyla beraber çukurun içine attı, onu tulumdan çıkarmak istememişti, sonra da çukuru toprakla doldurup kulübeye dönmeden önceki birkaç dakika içinde nasıl bir cenaze töreni yapacağını düşündü.

Bu işi aceleye getirmek istemezdim, dedi oğluna. Bu senin cenazen, biliyorum. Özel olmalıydı, annen de burada olmalıydı, ama bunlarla ilgili hiçbir şey yapamıyorum. Ben sadece... burada sustu, ne söyleyeceğini bilmiyordu. Tek düşünebildiği, Seni seviyorum, sen benim oğlumsun, demekti ama bunları söylemek ona çok ağır geliyordu, o yüzden konuşamadı ve ağlayarak çukuru toprakla doldurdu, tümsek haline getirip kenarlarını düzledi ve hava kararırken kulübenin yolunu tuttu, yolunu kaybedip kaybetmemek umurunda değildi.

O gece, sonraki gün ve neredeyse bir hafta boyunca Roy'un kokusu kulübeden silinmedi. Sonrasında da, Jim hâlâ kokuyu aldığını zannediyordu, fakat hayal de ediyor olabilirdi. Soğuk günlerde koku geçmiş gibi geldiğinde odalarda dolaşıp kokuyu hatırlamaya çalışıyordu. Dışarıda, ormanda yaptığı yürüyüşlerde de, bazen kokuyu alıyor, durup oğlunu düşünüyordu. Bunun oğlunu düşündüğü tek zaman olduğunu söylüyordu kendine, koku hafızası en güçlü hafıza olsa gerekti, ama tabii bu bir yalandı. Roy'u öyle ya da böyle her zaman düşünüyordu. Başka yapacak çok az şey vardı. Kış için hazırlıklarını yapmış, bekliyordu.

Jim, Roy'u iyi anlamadığını düşünüyordu. Roy'un, düşündüğünden daha tehlikeli olduğunu şimdi anlıyordu. Sanki bütün bu geçen yıllar boyunca Roy kendini öldürmeye hazırdı da doğru zamanı beklemişti sadece. Bu pek de doğru bir düşünce gibi gelmiyordu, ama Jim bir süre böyle düşünmeye devam etti. Belki de intihar Roy'un doğasında hep vardı? Öyle olsa ne çıkardı? O zaman sorumluluğu azalmış olurdu. Peki ya bir insan

kendini neden öldürürdü? Jim'in kendisinin bunu yapabileceğinden bu kadar emin olmasının sebebi neydi? Bunları anlayamıyordu şimdi. Bu fikir hiç akla yakın gelmiyordu. Jim hiçbir zaman intihara meyilli olduğunu düşünmüyordu, kayalıklardan atladığı zaman bile. O zaman bile kendine acımaktan başka bir şey yapmamıştı.

Bu fikir Jim'in durmasına sebep oldu. Kayalıklardan atladığını uzun zamandır düşünmemişti. Acaba Roy bu konuda ne düşünmüştü, bunu bilerek yaptığını biliyor muydu acaba? Roy'a bilerek yaptığını itiraf etmemişti hiç. İtiraf etseydi, Roy'un kalmasını sağlamak güçleşirdi. Ama bir şeylerden şüphelenmiş olmalıydı.

Jim bu düşüncelerden uzaklaşmak için başka şeyler düşünmeye çalıştı. Dikkatini dağıtacak şeyler bulmaya çabaladı. Acaba onu kim bulacaktı, nasıl bulacaklardı ve ne söyleyeceklerdi? Arkadan gelen çocuklarıyla patikadan çıkan kaba saba karıkoca mı? Onu görüp duracaklar ve tehlikeli olduğunu düşüneceklerdi. Kaçabilirlerdi. Jim, onları görmeden gelip gidebilirlerdi de, daha sonra yetkililer gelinceye kadar Jim'in bundan haberi olmazdı. Ama Jim, hiddetle dosdoğru kendisine yürüyeceklerini düşünüyordu. Ne de olsa bu evin sahipleriydiler, başka yönlerden herkes tarafından görmezden gelinen tipler oldukları için bu konuda haklarını sonuna kadar savunacaklardı. Gelip onu dışarı sürükleyecekler, papağan gagaları, şaşı gözleriyle ona saldıracak, gagalayacak, etinden küçük parçalar koparacaklardı. Sonra kumsaldayken Roy'a saldıran martıları düşündü; zamanını doldurma ve hayatta kalma kisvesi altında, her gün ve her gece kendine işkence ediyordu aslında.

Güzel havalarda hâlâ tekne geçiyor mu, diye bakıyordu. Nadiren gördüğü tekneler çok uzaktan geçiyordu. İşaret fişeği de yoktu. Adanın bir ucunda kocaman bir orman yangını çıkarabileceği geldi aklına, bu en azın-

dan adaya keşif uçaklarının gelmesini sağlardı, ama ne kadar sürede geleceklerini bilemiyordu, ayrıca bu yangında kendisi de ölüp gidebilirdi. Adada büyük bir orman yangını çıkarırsa kendisinin de öleceği kesindi. Hava alabilmek için kendini suya atardı. Ayrıca itfaiyecilerin Roy'un yattığı yeri kazması fikri hoşuna gitmedi.

Sonra aklına başka bir adada yangın çıkarmak geldi, eğer yakınlarda boş olan küçük bir ada bulabilirse, bunu yapabilirdi. Oraya kürek çekerek gider, yangını az miktarda kalan mazotu dökerek başlatır, sonra kürek çekerek geri gelir ya da suda kendisini görebilecekleri bir yerde dururdu.

Fena fikir değil, dedi kendine. İşe yarayabilirdi.

Ama yapmadı. Adaların arasındaki boğazlarda kürek çekmek o kadar kolay değildi, ayrıca henüz kimseyle yüzleşmeye hazır değildi. O da kulübesinde bekleyip planlar yaptı, her yerin alev alev olduğunu ve kendisinin kurtarıldığını hayal ediyor ve Roy'un yüzünün yarısını uçurmadan evvel nasıl göründüğünü hatırlamaya çalışıyordu. Roy'un, Jim'e böyle bir görüntü bırakarak gitmesi korkunçtu. Jim onun daha önceki yüzünü, oğlunun daha önce nasıl göründüğünü hatırlayamıyordu. Sanki oğlu dünyaya böyle gelmişti.

En azından kimse onu böyle görmek zorunda kalmamıştı. Artık kimsenin hiçbir şey göremeyeceği kadar uzun bir zaman geçmişti. Bu onu bir miktar rahatlattı. Bu görüntünün onu neden utandırdığını anlayamıyordu. Şimdi tek istediği şey olanları anlatmanın bir yolunu bulmak, olayı çok üzücü ama kaçınılmazmış gibi göstermekti. Hayatın zor olduğu ama Roy için ne kadar zor olduğunu tam olarak fark etmediği, çünkü Roy'un bir şey demediği gibilerden bir şeyler anlatmalıydı. Eğer Jim bilmiş olsaydı hemen adayı terk ederlerdi, ama bilmesinin imkânı yoktu.

Fakat sonra bu düşünceler midesini bulandırdı. Kendi zihnine karşı sabrı yoktu.

Ocak ayının ortası oldu, hâlâ gelen giden yoktu. Bu inanılmazdı gerçekten. Olmaları gerektiği yerden olsa olsa on milden daha az bir mesafede olsalar da, sanki dünya onları unutmuştu. Jim şimdiye dek kulübelerinin bulunduğunu, yerdeki kanları, paramparça olmuş telsizi ve botun olmadığını gördüklerini sanıyordu. Bundan sonra şerif ya da birileri alanı taramış olmalıydı, ama tek bir helikopter ya da uçağın sesini duymamış, haftalardır tek bir tekne görmemişti, yakından geçen bir tekneyi ise hiç görmemişti.

Jim'in yiyeceği tükeniyordu artık, tasarruf etmeye çalışırken epeyce kilo vermişti. Artık günde yalnızca bir öğün yiyordu, aralarda da ufak bir şeyler atıştırıyordu. Bu gidişle yiyeceğinin en fazla bir-iki ay daha dayanacağını tahmin ediyordu, ondan sonra ya yosuna talim edecek ya da açlıktan ölecekti.

Artık gece boyunca uyuyor, bazen gün içinde de uyuyordu. En kolayı buydu, üstelik yiyecek de tüketmiş olmuyor, hatta odun bile sarfetmiyordu. Şişme bottan büyük parçalar keserek battaniyesinin ve çarşafların üstüne sermişti, kulübede bulduğu bir hırkayı da giyiyordu fazladan. Üç aydır yıkanmamıştı. Sanki yine temiz kokmaya başlamış gibiydi.

Bu süre boyunca düşünmemeye çalışmıştı. Düşünmeye başladığı zaman, bir şeye, mesela bir tavan kirişine ya da sadece karanlığa odaklanıyor ve bu baktığı şeyin içinde kaybolmaya ve düşünceleri engellemeye çalışıyordu, fakat bazen bunda başarılı olamıyordu. Düşünceler zihnine akın ediyor ve sürekli tekrarlanıyordu. Roy gitmek istemişti. O sahneyi tekrar tekrar yaşıyordu, bunu

aklından çıkaramıyordu bir türlü. Kendini tekrar eden bir başka düşünce de Ketchikan'daki komşusu Kathleen'di; karısını aldatmayı düşündüğü ilk kadın. Yan taraftaki verandada durup onunla sohbet ettiği o puslu öğleden sonrayı, Elizabeth evde olmadığı için kadını içeri davet etmesini tekrar tekrar yaşıyordu. Kadının yüzündeki tiksinme ifadesini hatırlıyordu. İçeri davet etmekle neyi kastettiğini anlamıştı kadın. Elizabeth hastanedeydi, Tracy'ye hamileydi. Pek iyi bir zamanlama olmadığını şimdi anlıyordu. Yiyecekleri düşündüğü de oluyordu. Özellikle de *milkshake*. En çok özlediği oydu. Bir de mangalda kaburga. En çok Roy'u düşünüyor, güzel havalarda ve içini bir huzursuzluk kaplayıp da yerinde duramadığı zamanlarda onu ziyarete gidiyordu.

Tümsek yağmurla çökmüştü; mezar şimdi üzerini mantar ve eğreltiotu bürümüş sığ bir çöküntüydü. Önceleri orada büyüyen mantarları galiz bularak söküyordu, fakat hiç durmadan büyümeye devam ettikleri için sonunda vazgeçti, gri beyaz ampul şeklinde mantarlarla daha sivri, koni biçiminde, Kızılderili çadırına benzeyen mantarlar vardı. Naylon bir uyku tulumunun ne kadar zamanda çözüneceğini düşündü, herhalde bu epeyce sürerdi.

Sen hâlâ yaşıyorsun, dedi Roy'a bir gün. Bunu düşünüyordum. Artık başka bir şey yaşamayacaksın; senin hayatın öldüğün zaman sona erdi. Fakat bu yüzden benim yaşayacağım şeyler seni hep canlı tutacak. Ayrıca hiç kimse bilmediği için, annen bilmediği için henüz tam olarak ölmüş değilsin. Annen duyduğunda tekrar öleceksin, bundan sonra da o seni uzunca bir süre canlı tutacak. Hepimiz ölüp gittikten sonra bile, bir gün biri toprağı kazıp o uyku tulumunu çıkaracak ve seni yeniden bulacak. Aslında seni bundan daha önce çıkaracaklarını sanıyorum. Burada yatanın sen olduğundan emin olmak isteyecekler. Bütün bunlardan sonra benim sözüme güvenmeyecekler.

Roy'la yüksek sesle konuşmak hoşuna gidiyordu, o da bunu bir alışkanlık haline getirdi. Hava çok kötü olmadıkça her akşamüstü gidip Roy'la sohbet ediyordu. Buradan kurtarılmaktan bahsediyor, havadan sudan konuşuyordu, bazen de ona itiraflarda bulunuyordu. Sabırsızlık ettim, dedi Roy'a. Bunu biliyorum. Biraz daha sakin olmalıydım. Sorumluluk hissediyordum. Roy'la, kafasına takılan ve canını sıkan ufak tefek şeylerden de konuştu. Hani sen tuvalette otuzbir çekerken seni bastığım gün var ya, kendimi bu konuda hâlâ kötü hissediyorum. Bunun üstesinden iyi gelemedim. Bir şeyler söylemem gerekirdi, ama ne söyleyeceğimi bilemedim.

Martın ilk günlerinde Jim su kıyısını eşeleyip yengeç yakalamaya çalıştı. Kışın bile hâlâ yengeç vardı, ama sanki daha hızlıydılar. Elini uzatır uzatmaz yan yan giderek bir gediğe girip gözden kayboluyorlardı. Aslında yengeçlerin hızlanmayıp da kendisinin yavaşladığını fark etmesi uzun bir zaman aldı. Neredeyse bir haftadır kursağına doğru dürüst bir lokma girmemişti. Çoğunlukla yosun yiyip su içmişti. Zaten aylar öncesinden beri tasarruflu yiyordu. Bunun hata olduğunu şimdi anlıyordu. Kendini güçsüz düşürmüştü. Kulübeye dönüp yengeçleri düşünmemeye çalıştı.

Ertesi gün yavruları yakalamaya çalıştı. Kayaları ters çevirince, tıpkı düşündüğü gibi, kendisinden kaçamayacak kadar küçük, yavru yengeç kolonileri buluyordu ara sıra. Yengeçleri avuç avuç alıp, bunları her zamanki yöntemiyle nasıl temizleyeceğini bilemediğinden bütün bütün ağzına atıyor, kabuklarıyla filan çatır çutur mideye indiriyordu.

Kabuk kolyeleri sıçacağım yemin ederim, dedi onlara. Güzel görünür ama. Dışkılarken zorlayacak kadar koca koca parçalar kalmasın diye iyice çiğniyordu.

Roy'un mezarının başında, Roy'un annesinden, na-

sıl tanıştıklarından, nelerin yanlış gittiğinden filan bahsederek uzun zaman geçiriyordu. O benim ikinci ciddi kız arkadaşımdı, dedi Roy'a. Ağabeyim sadece ikinci kız arkadaşla evlenmenin hata olduğunu söylemişti, haklıydı sanırım. Aslında birincisi beni terk etmişti, o yüzden annenle çıkmaya başladığımda yine terk edilmekten korkuyordum. Annenle ilgili bazı sorunlar da vardı. Anne ve babası mesela. Beni sevmiyorlardı, beni fazla taşralı buluyorlardı, çünkü paraları vardı. Özellikle de dedenle geçinemezdim. Aşağılık herifin tekiydi. Annen onu pek eleştirmek istemezdi, ama karısını döver, bir sürü kötü şey yapardı. Bu konuyu annenle konuşamazdık. Hem sonra, annen benim daha çok konuşmamı, onu daha çok eğlendirmemi isterdi. Evliliğimizin üstünden daha bir yıl geçmeden, benden ona anlatacak ilginç şeyler dinleyeceğini düşündüğünü söylemişti bana. Bunu duymak pek de hoş değildi. Annenin ağzından çıkanı kulağının duymadığını düşünüyorum bazen. Neyse.

Roy'la konuşurken bir teknenin yaklaşıp yavaşladığını duydu. Ayağa kalktı ve sahile doğru seyirtti, fakat sonra durdu. Motorun düşük devirle çalıştığını duyuyordu, herhalde kulübeye bakıyorlardı, fakat sahile koşup el sallasın mı bilemedi. Bugün için bu çok fazlaydı. Henüz kendini hazır hissetmiyordu. O da ağaçların arkasına saklanıp bekledi, emin olamıyordu, sonra motorun devir yükselttiğini duydu, tekne gitmişti.

Jim mezara döndü. Hey Tanrım, dedi. Bunu yaptığıma inanamıyorum. Olmuyor işte. İnsanlara senden bahsetmeye henüz hazır değilim.

O gece battaniyelerin altına girip bundan sonra neler olacağını düşündü. Burada kalıp açlıktan ölecek değildi ya, fakat bugün bunu yapmayı seçmişti. Roy'u sonsuza dek saklayamazdı. Roy'un annesiyle kardeşinin bilmeye hakkı vardı. Jim'in kafası öyle karışıktı ki, haftalar-

dır ilk kez ağladı. Bilemiyorum, diyordu yüksek sesle, tavana bakarak.

Ertesi gün yatakta kaldı, mezara gitmedi. Yengeç avlamaya ya da başka bir şey yemeye de gitmedi. Kalkmak istiyordu, fakat dışarıda hava soğuktu, ayrıca kafasının içi çekiştirip uzattığı hayallerle doluydu, gece olunca yine gözlerini kapadı, yataktan hiç çıkmamıştı.

Lakeport'u, gittiği liseyi ve Safeway marketinde çalıştığı uzun saatleri düşünüyordu. Bundan nefret ediyor, zaman kaybı olduğunu düşünüyordu, sonunda başka türlü bir iş yapacağına göre, burada geçirdiği zaman, zaman kaybıydı. İlkbaharda sinekleri öldürürlerdi. Sinekleri öldürmek için göletleri yağlar, sinek ilacı sıkarlardı. Kocaman kimyasal tanklarıydı bunlar. Acaba içlerinde ne vardı. İyi bir şey olmasa gerekti.

Sinüziti o zamanlarda başlamıştı. Sık sık hastalanıyordu, sonra baş ağrıları başladı. Baş ağrıları yine dönmüştü. Kendisini öldürmeye en çok o zaman yaklaşmıştı, başındaki ağrılar yüzünden. Bu ağrıdan kaçmak imkânsızdı, uyumak imkânsızdı. Yirmi yıldır insomniası[1] vardı. Ameliyat olması gerekirdi, fakat ameliyat fikrini sevmiyordu. Dişçilik yaparken birçok hastayı ameliyat etmişti. Ameliyatın ne kadar vahşi bir şey olduğunu, korkunç riskler taşıdığını biliyordu.

Daha öncelerinden bir başka anısı da gölde tekneyle dolaşmalarıydı, 1920'lerden kalma bir donanma kruvazörüydü bu. Sıcak yaz günlerinde gövde kaplamalarını değiştirdikleri bu tekneyle çıkıyor, şarkılar söylüyorlardı. Şimdi de istediği şeyin bu olduğunu fark etti, yıllardır böyle bir şeye sahip olmamıştı: bir insan topluluğu, belli bir yere ait olma duygusu. Ne olmuştu bütün bunlara?

1. (Lat.) Uyku uyuyamama hastalığı. (Y.N.)

Ertesi gün kalkıp yengeç aramaya çıktı. Gelgitte sular çekildiği için seçenek boldu. Bir su birikintisinde saklanan küçük bir kayabalığı buldu, sopayla öldürdü. Kılçıklıydı ama hemen oracıkta çakısıyla temizleyip çiğ çiğ yedi. Sonra da azıcık güneş ışığında oturup yalandı. Çok iyiydi, dedi. İşte yemek diye ben buna derim.

Biraz yosunla yemeğini tamamladı ve kulübeye su içmek için döndü, sonra da Roy'u ziyarete gitti. Seni pek düşünmedim son zamanlarda, dedi Roy'a. Kendimin senin yaşındaki halini düşündüm. Hemen evin önündeki ördekleri nasıl avladığımı. Geceleri iskelede fenerle yayınbalığı, güneşbalığı filan avlardık. Bunları düşündüm. Aslında bir hayat bir sürü hayatmış gibi geliyor bana, hepsi bir araya gelip upuzun bir hayat oluşturuyor. O zamanki hayatımın şimdiyle hiç alakası yoktu. Başka biriydim. Sanırım beni üzen şey ve bunları gündeme getirmemin sebebi, senin başka hayatlar yaşamayacak olman. En fazla iki ya da üç hayatın olmuştur. Ketchikan'daki çocukluğun, bir de boşanmadan sonra annenle California'daki hayatın. İki etti. Belki de benimle buradaki hayatın da üçüncünün başlangıcıydı. Ama kendini öldürdün işte, seni öldüren ben değilim, o yüzden de böylesin.

Jim öğleden sonranın geri kalan kısmını odunlukta paslanan aletlere ve tuhaf projelere bakarak geçirdi. Biraz hareketlenmiş olmasının sebebi herhalde havanın tuhaf bir şekilde sıcak olmasıydı. Normalde bu kadar uzun süre dışarıda kalmazdı. Ama aslında Güneydoğu'da kış pek de öyle korkulacak bir şey değildi. Gereksiz yere korkmuştu o kadar, o depoyu yapmalar filan, neydi öyle. Burada hayatta kalmak o kadar da zor değildi.

Sonra Jim'in hiçbir şey düşünmeyip, hiçbir şey hatırlamadığı bir zaman geldi. Yatakta yatıp tavana bakıyordu. Dışarı çıktığında da, ağaçlara ya da dalgalara bakı-

yordu. Deniz sakindi, beyaz köpükler filan yoktu. Sadece biraz kabarıyordu o kadar, su gri renkte ve mattı, ağır görünüyordu. Bazen Roy'la beraber oturuyordu, ama konuşmayı bırakmıştı. Artık hayatına ve başka insanlara dönmeye hazırdı.

Ama kaldı. Fırtına çıktı, bir haftadan fazla sürdü ve yiyecek bir şey bulamadı. Canı dışarı çıkmak istemiyordu. Fırtınadan kulübe dağılacak gibiydi. Pencerelere dolu vuruyordu, yağmur, kar, korkunç rüzgârlar ve hep karanlık. Buradan nefret ediyordu. Sıcak bir küvette olmak istiyordu.

Nihayet fırtına dindiğinde, öyle çaresiz ve açtı ki, yangını çıkarmaya karar verdi. Her yer ıpıslaktı, ama o elinde mazot bidonu ve kibrit kutusuyla ağaçlara doğru yürüdü, yolda pek çok kez durup dinlendi. Bir sürü kurumuş kütük ve ağacın bulunduğu bir noktaya geldi, olabildiğince çok odunun üzerine mazotu boca etti, kibriti çaktı ve ağaçlar tutuşurken geri çekildi. Çığlık atmaya başladı, alevlerin kütükleri yalayıp yutması, sonra da küçük ağaçların yanlarından yavaş yavaş yükselmesi onu heyecanlandırmıştı. Sıcaklık muhteşem bir şeydi. Yazdan beri ilk kez gerçekten sıcaktı, Jim olabildiğince alevlere yakın durdu, öyle yaklaşmıştı ki yüzü fazla ısınmıştı, hatta belki de yanıyordu. Duman ağaçların tepelerini ve gece göğünü kaplıyor, yangının sesi her şeyi bastırıyordu. Jim alevlerin etrafında dans ederek, her şeyi yalayıp yutmalarını söyledi onlara. Büyü, diye bağırdı. Büyü.

Ve yangın çabucak büyüdü. Roy'un gömülü olduğu alanın tamamını, suyun kenarına kadar olan yolu sardı ve sahil boyunca kulübeye doğru ilerlemeye başladı. Jim başka yönlere de yayılacağını umuyordu. Gerçi rüzgâr bu taraftan kulübeye doğru esiyordu. Bir an için, keşke yangını diğer tarafta başlatsaydım, diye düşündü, böyle-

ce kulübe rüzgârın estiği yönde kalmazdı ama umurunda değildi. Aman hepsi yansın, dedi, Sonra da beni kurtarmaya gelsinler. Hayatımın geri kalanını burada böyle geçiremem.

Yangın gün batarken, bir saat içinde, büyüdükçe büyüdü ve tam yağmur başladığında kulübeye ulaştı. Jim göklere öfke kustu, yağmuru cezalandıracağını söyledi, ama yağmur yağmaya devam etti. Yangın çatının bir bölümünü ve kulübenin bir duvarını yaktı, söndü ve tütmeye başladı, sonra da yalnızca kokusu kaldı. Gece yarısı olmuştu. Sağlam kalan ve artık Roy değil duman kokan yatak odasına gidip uyudu.

O kadar yağmurun ağırlığı altında mutfak tavanının çökmesine uyandı. Korkunç çatırtılar geliyordu, ama ne olduğunu bildiği için kalkmadı. Tekrar uyudu ve gün ortasında ıslanmış bir halde ve titreyerek uyandı. Tavanın kendi üzerindeki kısmı hâlâ sağlam olmasına rağmen, yağmur yandan odaya dolmuş ve onu sırılsıklam etmişti.

Beni artık bulsanız iyi olur, dedi. Artık bulun beni.

O günün ilerleyen saatlerinde kömüre dönmüş ormanda yürüyüp Roy'un mezarına gitti. Yağmur dinmişti. Doğru yerde olup olmadığından emin değildi ama orası hâlâ çöküktü, kömürleşmiş ağaç gövdeleri hemen hemen aynı yerlerdeydi, o da siyah ıslak küllerin üzerine oturup biraz Roy'u ziyaret etti.

Bilmiyorum, diye cevap verdi Roy'a. Görmüş de olabilirler, görüp umursamamış da olabilirler. Ne de olsa yangın söndü.

Ormanın yanmamış kısmına gitti, yemek için ağaç kabuklarını soyuyordu ki, yukarıdan bir helikopterin geçtiğini sonra geri dönüp kulübenin biraz açığında havada durduğunu duydu. Helikopteri karşılayabilmek için olabildiğince hızlı yürüdü, ama çok yavaştı ve birçok kez durup dinlenmesi gerekti. Neyse ki, ağaçların oluşturduğu

hattı geçip de el salladığında helikopter hâlâ oradaydı.

Hey, diye seslendi. Harikasınız. El sallamaya devam etti. Hadi gelin, diye bağırdı. Herhalde konacak bir yer bulamadılar, diye düşündü, çünkü havada öylece duruyorlardı. Bu bir polis helikopteriydi ama iniş dubaları yoktu. Yüzlerini seçebiliyordu, kulaklık, şapka ve gözlük takmış iki kişi. El sallayıp, üşüdüğünü belli etmek istercesine kollarıyla bedenini sıvazladı, onlar da el salladılar. Bindikleri makine Jim'e bir modern teknoloji harikası gibi geldi. Beş dakika daha havada asılı kaldıktan sonra, megafondan konuştular.

Telsizle deniz uçağı çağırdık, dediler. Bir-iki saat içinde alacaklar sizi. Eğer James Edwin Fenn iseniz lütfen sağ elinizi kaldırın.

Jim sağ elini kaldırdı. Onlar da havalanıp döndüler. Jim heyecanlanmıştı. Normal bir hayata hazırdı artık.

Kulübeye dönüp, hipotermiden korktuğu için sobayı yaktıktan bir-iki saat sonra boğazdan bir deniz uçağı geldi, yan yatarak döndü ve sert bir iniş yaptı. Jim sahilde durmuş, bekliyor, el sallıyordu. Uçak, dubaları çakıllı sahile vuruncaya kadar ilerledi, sonra motor sustu ve iki üniformalı adam dubaya indi, pilot içeride kalmıştı.

Selam, diye bağırdı öndeki adam.

Jim el salladı. Geldiğinize sevindim, dedi. Oğlumla beraber Sukkwan'daydım daha önce.

Orayı bulduk, dedi adam. Siz ve oğlunuz arananlar listesindesiniz. Ben Şerif Coos.

El sıkıştılar.

Sizin için endişeleniyorduk. İkiniz için de iki ay önce açılmış bir kayıp dosyası var.

Ben buradayım işte. Ama oğlum öldü. Kendini vurdu. Ben de yardım aramaya çıktım ama bulamadım. Sonunda buraya vardım, kışı geçirmek zorundaydım. Bu insanların evini de harap ettim ama parasını ödeyece-

ğim; hayatta kalmak için yapmam gerekenleri yaptım. Oğlumu ormana gömdüm.

Bir dakika, bir dakika, biraz yavaş olun, dedi Coos. Oğlunuz kendini mi vurdu?

Evet.

Peki, dedi Coos. Leroy ifadenizi alsın. Bu anlattıklarınızın hepsini yazması gerekiyor.

Jim bu kez hikâyenin tamamını daha yavaş bir şekilde anlattı, aslında hikâyenin tamamı bu değildi. Kasabaya döndüklerinde daha geniş bir ifade alacaklarını söylediler. Şimdilik sadece ana hatlarıyla aldılar, sonra da Roy'u gömdüğü yeri görmek istediler.

Adamlar hemen arkasından geliyordu. Jim hızlı yürümeye çalışıyor ama yapamıyordu. Sonra kafası karıştı, Roy'u bulmakta güçlük çekiyordu. Bir saniye, dedi. Buralarda bir yerde. Yangın yüzünden bulmakta zorlanıyorum. Daha bugün buraya gelip onunla konuştum ama şimdi bulamıyorum.

Adamlar ona yakın durup bir şey söylemediler. Bunun kötü göründüğünü biliyordu, sanki Roy'un bulunmasını istemiyormuş gibi bir görüntü veriyordu, bu onun daha çok paniğe kapılmasına yol açtı ve Roy'un yerini bulmakta daha çok zorlanmaya başladı. Ormanda her yer kömüre dönmüştü ve hepsi de birbirine benziyordu. Bulamıyorum, dedi. Özür dilerim ama onu bugün bulamıyorum işte.

Coos'a döndü. Anlayışlı davranacağını düşünüyordu. Uzun zamandır kimseyi görmüyorum, dedi.

Başınıza gelenler için üzgünüm, dedi Coos. Sizi bugün eve götüreceğiz. Ama önce oğlunuzu bulmak zorundasınız.

Jim de aramaya devam etti, sonunda bulunduğu noktada, yere baktığı zaman küçük bir çöküntüyü ve o günün erken saatlerinden kalan kendi izlerini gördü ve me-

zarın burası olduğunu fark etti. İstemeden ağlamaya başladı ve onlara, Burası, dedi.

Jim geri çekilip yere oturdu, adamlar da çöküntüyü inceledi, Leroy resimlerini çekti, sonra da kürek almaya uçağa gitti.

Üzgünüm, dedi Şerif. Ama cesedi burada bırakamayız. Anlıyorsunuz, değil mi?

Tabii, dedi Jim. Yere uzanıp onları izlemeye koyuldu. Yerdeki is kokusu öyle güçlüydü ki nefes almakta güçlük çekiyordu, fakat burada yatarken kendini güvende hissediyordu ve kalkmaya hiç niyeti yoktu. Şimdi Roy'un buradan çıkarılmasını izleyecek, sonra da düzgün bir şekilde gömüldüğünü görecekti. Ve eğer onu herhangi bir şeyle suçlamaya kalkarlarsa, iyi bir avukat tutup bu işten yakayı sıyıracaktı. Yanlış bir şey yapmamıştı o. Oğlu kendini öldürmüştü, Jim bundan sonra birçok yasayı çiğnemiş olsa da, bunları hayatta kalmak için yapmıştı. Jim kendi kendine acımaya başladı ve sebebini bilmeden Şerif ile Leroy'dan nefret etti. Aslında onlar sadece işlerini yapıyorlardı ve Jim'i henüz herhangi bir şeyle suçlamamışlardı.

Dikkatli davranıyorlardı. Fotoğraf çekiyorlardı. Sonunda uyku tulumuna ulaştıklarında, ilk gördükleri andan, tamamen ortaya çıkışına kadar birçok fotoğrafını çektiler, sonra Leroy uyku tulumunu açtı ve kustu.

Coos işe el koyup tulumu açtı, içindekilerin fotoğrafını flaşla çektiler, ama tulumun içinden çıkarmadılar. Tekrar kapattılar, Leroy uçağa gidip büyük temiz bir plastik torba getirdi. Uyku tulumunu ve içindeki Roy'u bunun içine koyup, bantla ağzını kapattılar.

Sizi tutukluyorum, dedi Coos Jim'e. Sonra da Jim'e haklarını okudu.

Ne? dedi Jim, ama cevap vermediler. İkisi birden onu tutup ayağa kaldırdılar, Leroy kolundan tuttu ve küllere basa basa yürüyüp sahile geldiler.

Roy'u arkaya koydular, Jim'i de arkadaki koltuklardan birine oturttular. Pilot motorları çalıştırdı ve uçak havalandı. Uçuş Jim'i sersemletti ve uyuyakaldı, tekrar suya inince uyandı.

Dışarı çıktıklarında Jim, Ketchikan'a geldiklerini görüp şaşırdı. Elizabeth ve Roy'la birlikte burada yaşamıştı, Tracy burada doğmuş, sonra da her şey dağılmıştı.

Oğlanın annesini aradık, dedi Coos. Sizi muayene için hastaneye götürüyoruz.

Teşekkür ederim, dedi Jim.

Bir şey değil. Yalnız şunu bilin, eğer oğlunuzu öldürdüyseniz ki, ben öyle olduğunu düşünüyorum, sizi hapse tıkarım ve eğer oradan çıkacak olursanız sizi kendi ellerimle öldürürüm.

Tanrım, dedi Jim.

Doktor, Jim'i çabucak muayene etti ve tek ihtiyacı olan şeyin bol yiyecek, su ve dinlenme olduğunu söyledi. Jim'in burnunun ucuna baktı, soğuk ısırmasından küçük bir parçanın düştüğünü, ama bunun için yapacak bir şey olmadığını söyledi. Sonra ifade vermesi için Jim'i şerifin ofisine götürdüler. Gün boyunca ifadesini durmadan tekrarlattılar. Oğlunun neden kendini öldürmek istediği sorusuna geliyorlardı sürekli.

Ben kendimi öldürmek istedim, bunu yapmaya da çok yaklaşmıştım. Telsizde Rhoda'yla konuşunca bunu yapmaya niyetlendim. Roy bunun çoğunu uzunca bir süre dinlemek zorunda kaldı. Sadece telsizde konuşurken de değil, onunla bu konuda konuşuyordum, ağladığıma filan tanık oluyordu.

Jim başını iki yana salladı. Devam etmekte güçlük çekiyordu, nefes alamıyordu. Ciğerleri yapış yapış olmuştu sanki. Kafamda silahla orada dikiliyordum. Bir süre öylece durdum, tetiği çekemiyordum bir türlü. Sürekli, Ya yanlış yapıyorsam, diye düşünüyordum. Roy içeri gir-

di, bunu gördü, bana öyle bir baktı ki ne yapacağımı bilemedim, ben de telsizi kapattım, silahı onun eline verip dışarı çıktım. Bununla bir şey kastetmemiştim. Onun bunu yapabileceği konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

Sonra ne olduğunu anlat bize Jim.

Dışarı çıkıp yürümeye başladığımda silah sesini duydum, o anda bile ne olduğunu anlamadım, ben de bir süre daha salak gibi yürüdüm, sonra geri geldim ve onu buldum.

Onu bulduğunda neler gördün?

Tanrım. Ne kadarını duymak istersiniz? Orada yatan oydu. Kafasını uçurmuştu. Bunun nasıl göründüğünü bilirsiniz herhalde.

Hayır, bilmiyorum.

Bilmiyor musunuz? Yüzünün yarısı vardı sadece, ondan parçalar her yere saçılmıştı ve onu tekrar bir araya getirmenin hiçbir yolu yoktu.

Daha sonra cesedi ne yaptın?

Onu gömdüm. Fakat sonra annesiyle kardeşinin de bulunacağı bir cenaze töreni yapılması gerektiğini düşündüm, ben de kazıp onu çıkardım, sonra da bir tekne, bir kulübe ya da telsizi olan birini aramaya çıktım.

Kendi telsizine ne oldu?

Onu kırdım.

Ne zaman?

O kendini öldürdükten hemen sonra. Bunu neden yaptığımı bilmiyorum.

Oğlunun ölümünün hemen arkasından telsizi kırdın. Böylece kimse seni bulamayacaktı, ondan mı? Saklayacak bir şeyin mi vardı?

Kesin şunu, dedi Jim. Salakça sorular sormayın. Kırdım işte telsizi, kimseyi de bulamadım, hayatta kalmak için o kulübeye zorla girmek zorunda kaldım ve bekledim. Beni bulmanız çok zaman aldı, o adanın yarısını

ateşe verdikten sonra bulabildiniz beni ancak. Yoksa orada çürüyüp gidecektim.

Kim çürüyecekti?

Kapa çeneni pislik.

Mr. Fenn, size tekrar hatırlatayım isterseniz. Burada, sadece cinayet değil, pek çok suçtan tutuklu bulunuyorsunuz. Bizimle işbirliği yapıp sorularımıza cevap vermek zorundasınız.

Ben bir diş hekimiyim. Ne yapmaya çalışıyorsunuz siz. Oğlumu ben öldürmedim.

Belki.

Bu pek çok sorgulama seansının daha birincisiydi. Hikâyeyi defalarca anlattırdılar, bütün ayrıntıları sordular, uymayan parçaları bulup çıkarmaya çalıştılar. Roy neden uyku tulumundaydı. Silah neredeydi, Jim buna gerçekten de cevap veremiyordu. Silahı nereye koymuştu? Onu herhangi bir yere koyduğunu hatırlamıyordu. Son hatırladığında yerdeydi, ama silahı orada bulamamışlardı. Demek ki silahı başka bir yere koymuştu.

Tekrar tekrar değindikleri konulardan biri de, telsizi kırmasıydı. Kayalıklardan atlamasını da soruyorlardı. Ve bir de silahı Roy'a vermesini. Her şeyi tekrar tekrar soruyorlardı, öyle ki, Jim artık olayların tam olarak hatırladığı gibi olup olmadığından şüpheye düşmeye başlıyordu. Sanki bu bir başkasının hikâyesiydi.

Onu günlerce nezarethanede tuttular ve kimseyi aramasına izin vermediler. Doktor dışında kimse burada olduğunu bilmiyordu, nihayet bir avukat yolladılar. Fakat bu adam fazla bir şey söylemedi. Jim'in hücresinin önünde bir ileri bir geri yürüyüp durdu, sonra da, Kendiniz özel bir avukat tutmak istiyormuşsunuz, bu doğru mu? dedi. Benden istediğiniz şey bu mu?

Evet, dedi Jim.

Pekâlâ, dedi adam. Gidip bir avukat çağıracağım, bugün burada olur.

Adam gitti sonra. Aynı gün, çok sonra takım elbiseli ve kravatlı başka bir adam geldi.

Adım Norman, dedi adam. Beni tutabildiğinize sevinin. Başınız epeyce belada gibi görünüyor. Ama öncelikle ücretimi ödeyip ödeyemeyeceğinizi bilmem gerekiyor.

Buradan çıkmam lazım, dedi Jim. Kefaletle filan çıkmalıyım, o kadar. Bunun bana neye mal olacağı umurumda değil.

Pekâla, dedi Norman. Bunu ayarlayabilirim.

Davanın tebliğinden bir hafta kadar sonra Jim dışarı çıkabildi. Califomia'ya uçup Elizabeth'i, Tracy'yi ve Rhoda'yı görmek ve açıklamaya çalışmak istiyordu, ama kefalet koşullarına göre Ketchikan'dan ayrılmaması gerekiyordu, o da şehir merkezindeki bir otele bir taksi tuttu, Royal Executive Suites diye küçük derme çatma bir oteldi. Jim sekiz yıl önce burada, Ketchikan'da yaşarken bu otelin sahibiyle arkadaş olmuştu, buraya yeni ayak basmış genç bir adamdı o zaman. Adam buraya taşınacaktı ve *kendisi Mormon* olmasına, Jim de *Mormon* olmamasına rağmen, onu balığa çıkarmış, evinde misafir etmiş ve iş bulmasına yardım etmişti. Adamın adı Kirk'tü, ama şimdi Jim'e ayıracak vakti yoktu, yine de Jim'in odayı normal ücretin iki katına tutmasına izin verdi.

Jim bu sıcak odada kaldı ve telefon aramaları yaptı. Roy'un annesi, Elizabeth'i aradı, ama sadece telesekretere ulaşabildi. Sinyalden sonra, elinde ahizeyle öylece durdu, ne söyleyeceğini bilmiyordu. Nihayet, Çok üzgünüm, deyip telefonu kapattı. Sonra Rhoda'yı aramayı düşündü, ama henüz buna hazır değildi. Aslında kimseyle konuş-

maya hazır değildi, bu yüzden telefon etmekten vazgeçti.

Günün geri kalanını pencere kenarındaki bir iskemleye oturup denize bakarak geçirdi, doğru düzgün bir şey düşünemiyordu. Roy'un vurulduğunu, kendisinin de bunu yapan adamları öldürdüğünü hayal ediyordu; kulübenin yakınında, adamların hepsini tek tek tüfekle öldürmüştü, sonra da Roy'u şişme bota taşıyıp hızla yandaki adaya gitmiş, orada bir balıkçı teknesi bulmuş ve Roy'u tekneye bindirmişti. Roy'u kırmızı somonların durduğu güverteye yatırmışlardı, bir helikopter gelip de onu alıncaya kadar, Roy'un göğsüne kalp masajı yapmıştı. Jim, Roy'un bir sedyede yavaş yavaş havalandığı görüntüsüne sıkı sıkı tutundu. Roy'a olan sevgisi göğsüne taş gibi oturmuştu ve oğlunu kurtarmış olmanın hüzünlü sevincini yaşıyordu.

Fakat bu hayale uzun süre tutunamadı, yine pencerenin kenarındaki iskemleye dönmüştü, soğuk puslu günlerden biriydi, kaloriferler yanıyordu. Temiz bej rengi halıdaki çoraplı ayaklarına, krem rengi duvarlara, alçı tavana, sonra da ağlarını toplayan bir balıkçı motorunun kötü suluboya tablosuna baktı. Ağabeyiyle ya da Rhoda'yla konuşmak istiyor, ama onları aradığını hayal edemiyordu. Açlığına yenik düşünce, kendine çekidüzen verdi ve Ketchikan'ın iyi insanlarıyla yüzleşmeye hazırlandı.

Hiç kimseye bakmadan lobiden geçti, yolun karşısındaki balık-patates tava satan restorana girdi. Köşedeki bölmeye oturup yumruk yaptığı ellerine bakmaya başladı. Garson kız nihayet yanına geldiğinde, onu tanımışa benzemiyordu, aslında yıllar önce buraya gelirdi. Adada olanlar yüzünden henüz ünlü olmuşa da benzemiyordu. Oysa bu olayın çok ses getireceğini düşünmüştü.

Jim parmaklarını kırmızı formika masaya vurarak bekledi, suyunu yudumladı ve nasıl olup da hiç dostu, arkadaşı kalmadığını düşündü. Hiç kimse onu ziyarete gelmiyor, bu şeylerin olup bitmesini beklerken ona des-

tek olmuyordu. Williams'tan John Lampson ve Lower Lake'ten Tom Kalfsbeck vardı. Onları henüz aramamıştı, olanları henüz bilmiyorlardı o yüzden, ama arasa bile gelmeyeceklerinden emindi. Bu da kadınlar yüzündendi. Şu geçtiğimiz yıllarda, Rhoda'ya olan saplantısı yüzünden, California'daki arkadaşlarıyla bağı kopmuş, Fairbanks'te ise yeni arkadaşlar edinmemişti. İşini yapmış, bir şeyler satın almış, telefonda konuşmuş, fahişelere gitmiş, arada bir, başka diş hekimleri ve ortodontistlerle ve eşleriyle akşam yemeğine çıkmıştı, hepsi bu. Herkesle bağını koparmış, aşk zannettiği ama aslında sadece açlık olan bir duyguyu besleyip büyütmüştü, aslında bunun Rhoda'yla hiçbir ilgisi yoktu, bu hastalıklı bir duyguydu sadece. Bu duygudan kurtulması, bunu fark edebilmesi içinse bütün bunları yaşaması gerekmişti. Jim'in hayatını geri alabilmesi için oğlunun kendini öldürmesi gerekmişti. Üstelik bu da bir işe yaramıyordu, çünkü oğlunun kendini öldürmesi hiç adil değildi.

Jim birinin onu görmesinden, suçlu biri gibi görünmekten korkarak hıçkırığını bastırmaya çalıştı, aslında kimse gerçekte işlediği suçları bilemezdi. Sadece cinayet gibi bariz olanlar değil, bundan daha önemli olan suçlarını bilemezlerdi.

Garson nihayet yemeğini getirip önüne koydu, tatsız gelse de yemeğini yedi, Roy'dan başka bir şey düşünemiyordu.

O akşam geç saatte tekrar çıktı ve kıyı boyunca yürüdü. Eskiden muayenehanesinin bulunduğu şehir merkezinden geçti, yola devam edip eskiden genelevlerin bulunduğu şimdi turistik olan bölgeye geldi; fahişelerin kendini teşhir ettiği, kırmızı ışıklarla aydınlatılan camlı kabinler küçük turistik dükkânlara çevrilmişti. Küçük ahşap kabinler dar nehrin iki kenarında tehlikeli bir biçimde sıralanmıştı. Köprüde durup onlara baktı, kendisi doğ-

madan önce buradaki hayatı tahmin etmeye çalıştı. Ama kendi hayatını başka birinin hayatının yerine koymak, zaten hiç yapamadığı bir şeydi.

Sabah kapısına vurulduğunu duydu, kapıyı açınca karşısında Elizabeth'i ve kızı Tracy'yi gördü.

Ah, dedi. Tanrım, sizi beklemiyordum.

Ah Jim, dedi Elizabeth ve yıllardır ilk kez kollarını boynuna doladı. Bu ona tahmin edemeyeceği kadar iyi geldi. Sonra Jim eğilip Tracy'ye sarıldı. Tracy'nin ağladığı belli oluyordu, ağlamaktan bitkin düşmüştü. Jim ne diyeceğini bilmiyordu.

İçeri gelin, dedi. Peşinden içeri girip kanepeye oturdular.

Tracy ağlamaya başladı. Elizabeth ona sarıldı, onu başının üstünden öptü, sonra da Jim'e bakıp sordu: Orada neler oldu, Jim?

Bilmiyorum, dedi Jim. Gerçekten bilmiyorum.

Hatırlamaya çalış biraz. Ama Elizabeth ağlamaya başladı, Tracy de ağlıyordu, sonra da gittiler. Elizabeth daha sonra tekrar geleceklerine söz verdi.

Jim de oda kapısına bakan bir iskemleye oturup bekledi, burada olduklarına inanamıyordu. Öyle uzun zaman olmuştu ki; hepsinin yine Ketchikan'da olduğuna inanmak güçtü, hepsi buradaydılar işte, Roy dışında tabii, ve zihni yine bulanıklaştı. Bunların hepsine göğüs germek çok zordu. Çok korkuyor ama onu korkutanın tam olarak ne olduğunu bilemiyordu.

Elizabeth ile Tracy döndüklerinde akşam yemeği saati gelmişti ama aç değildiler, otel odasında hiç konuşmadan oturdular, Jim ailesini ve bu hayatı istiyordu yine, Roy'un bir anda içeri gireceği hayalini kurup duruyordu.

Onu sen mi öldürdün? diye sordu Elizabeth, sonra da berbat, çirkin sesler çıkararak hıçkırıklara gark oldu, bunun üzerine Tracy de yine ağlamaya başladı. Jim ağla-

mıyordu; kafasından hesaplar yapıyor, onları geri döndürmenin bir yolunu bulmaya çalışıyor, ama bulamıyordu.

Çok üzgünüm, dedi. Orada kaldığımız süre boyunca kendimi öldüreceğimden korkuyordum. Roy bana göz kulak oluyordu. Sonra beni şaşırtarak kendini öldürdü.

Ne oldu, Jim?

Kapıdan çıkarken silahı eline verdim. Kullanacağını bilemezdim.

Silahı eline mi verdin?

Jim bunu ona söylemekle hata ettiğini anlıyordu. Bununla bir şey kastetmemiştim.

Silahı eline mi verdin? Elizabeth ayağa kalkmış, üstüne doğru geliyordu, Jim'e sertçe vurmaya başladı, Jim Tracy'ye bakıyordu, Tracy'nin yüzünde donmuş gibi korkunç bir ifade vardı, sadece izliyordu, sonra da gittiler, o gece dönmelerini bekledi, ertesi sabah da öyle, ama dönmediler, o da bütün kasabayı dolaşıp onları aradı, sonunda otellerini buldu, ama otelden ayrılmışlardı. Gece oluncaya dek aramıştı onları, sonra aklına havayollarını aramak geldi, ama bant kaydı çıktı karşısına, o da, Roy'un cenazesiyle birlikte California'ya uçtuklarını öğrenmek için sabaha kadar beklemek zorunda kaldı.

Jim, Elizabeth'e telefon edip durdu, nihayet bir gün Elizabeth telefonu açtı. Jim açıklamaya çalıştı, ama Elizabeth dinlemedi.

Anlamıyorum Jim, dedi. Bunu hiçbir zaman anlamayacağım. Benim oğlum, kendine bunu yapan birine nasıl dönüştü? Onu bu hale getirmek için ona ne yaptın? Bunları hiç anlamayacağım. Sonra telefonu kapadı ve günlerce telefonuna çıkmadı, sonra da telefon numarasını değiştirdi, yeni numara kayıtlarda yoktu, Jim, Ketchikan'dan ayrılamıyor, ona yeni numarayı verecek birine de ulaşamıyordu. Herkes, kendi ağabeyi ve arkadaşları da dahil olmak üzere herkes, ona karşıydı. Tek aramadığı kişi Rhoda'y-

dı. Onu arayamıyordu, çünkü bir bakıma o da Roy'u öldürmüş sayılırdı.

Jim günlerini nasıl geçireceğini keşfetmeye çalışıyordu. Hayatına bir noktadan tekrar girmek zorundaydı. Önündeki elli yılı burada oturup azap içinde geçiremezdi. Fakat gerçek şu ki, artık korkuyordu. Oğlunu öldürmediğini nasıl kanıtlayacağını bilmiyordu.

Saat gece ikiyi geçiyordu ki, Jim bir kadınla beraber olmayalı neredeyse bir yıl geçtiğini fark etti. O da kendine çekidüzen verip bir fahişe aramaya çıktı.

Sokaklar ıslaktı, sis basmıştı. Limanın ve yolun sesleri tuhaf bir biçimde kendisine ulaşıyordu. Balıkçı sirenleri, sis sirenleri, martılar ve asfalt üzerinden geçen araba tekerleklerinin tıslaması geliyordu. Şehir merkezindeki eski muayenehanesine doğru yürüdü.

Binanın ön cephesini yenilemişlerdi. Şimdi daha modern görünüyordu, rengi de koyu yeşildi. Pencerede altın harflerle iki diş hekiminin adı yazıyordu.

Burada kalabilirdim, dedi. Eğer aldatıp da her şeyi darmadağın etmeseydim. Karıma katlanabilseydim. Eğer somonlar kuşlar gibi sokaklarda uçsaydı.

Eski ofisine neden geldiğini bilmiyordu. Döndü, yolun karşısına geçti ve konserve imalathanelerine doğru yürüdü. Bu imalathaneler yazın üniversite öğrencileriyle dolu olurdu, ama şimdi ilkbahar olduğu için terk edilmiş bir görüntüleri vardı. Bir imalathanenin önündeki bankta oturan yaşlı bir adamın önünden geçti, ikisi de birbirlerini görmezden geldiler. Bütün imalathanelerin önünden geçti ama hiç fahişe bulamadı. Nehir boyundaki eski genelev bölgesine gitti öylesine, orada da bulamayacağını bile bile, bulamadı da. Tahta parmaklıkların kenarında durup hızla denize akan yeşil siyah suya baktı ve vazgeçti.

Fakat otele döneceği yerde, ters yönde yürüdü, kasabadan giderek uzaklaşıyordu. İmalathaneleri geçti, siste ve çiseleyen yağmurun altında yürüyordu, yolda yürüyen tek kişi oydu. Yürümek güzeldi, dışarıda yalnız olmak da öyle. O otelde daha fazla kalamazdı. Yolun iki tarafındaki orman, sisin içinde pusuda bekleyen bir karaltıydı. Adada olmak daha güzeldi, bunu şimdi anlıyordu. O zaman kurtulacağına inanıyor, ayrıca gidip Roy'la konuşabiliyordu. Roy şimdi iki bin beş yüz kilometre uzaktaydı.

Sisin içinden koyu yeşil bir pikap hızla çıktı ve Jim'e çarpmamak için aniden direksiyonu kırdı. Otuz metre ileride durdu ve içindeki iki adam arka pencereden Jim'e baktılar. Ona uzun uzun baktılar; Jim de durup onlara baktı, sonra yollarına devam ettiler. Başkalarını da alıp geri geleceklerinden korktu. Orada durmakla aptallık etmişti. Çok tehlikeliydi. Sonra bunun paranoyakça bir düşünce olduğunu fark etti, kim olduğunu nereden bileceklerdi.

Jim yine de telaşla geri döndü, yolun kenarından yürüyor, bir arabanın geldiğini duyunca çalılıklara saklanıyordu. Kasabaya daha çok yol vardı. Ne kadar uzaklaştığını fark etmemişti bile.

Yoldaki virajları tek tek geçti, sahil şeridini ve üzeri bulutlarla kaplı ayın aydınlattığı sakin gri denizi, sisin arasından iki kez gördü.

Nihayet imalathanelere ulaştı ve arabalardan saklanmayı bıraktı. Eski genelev bölgesini, turistik merkezi ve şehir merkezini geçti, burnu dolanıp oteline vardı. Hava kararmak üzereydi, tek tük eşyasını topladı: yedek çamaşır, tıraş makinesi, şampuan, cüzdan ve botları. Hepsini poşete doldurdu ve Kirk'e şöyle bir not bıraktı: Beni soyup soğana çevirdiğin için teşekkürler. Sonra da kendisini karşı taraftaki havaalanına götürecek feribota doğru yürüdü.

Feribot iskelesi, Jakson Caddesi'nden aşağı inince kasabanın bitiminde beş kilometre kadar ilerideydi. Oraya vardığında yorulmuş ve acıkmıştı, yemek yiyecek bir yer de yoktu. Çizelgeye bakınca buranın havaalanına giden feribotların terminali olmadığını gördü. Burası, Haines'e ve oradan da Washington'a giden büyük Alaska feribotlarının terminaliydi.

Uçakla gitmese de olurdu. Sadece gitmek istiyordu, sabah erkenden Haines'e giden bir feribot vardı. Sabaha kadar banklarda yatar uyurdu.

Feribotta bir sosisli sandviç, bir küçük pizza ve yoğurtlu dondurma aldı. Sürekli titreşim ve döşemelerin altından gelen motor sesi ona iyi geldi. Bütün hayatını yolda geçirmiş olsaydı daha mutlu olacağını düşündü. Bu feribotlar ağır ve oturaklıydı, öyle fazla sallanmıyorlardı, ama orada oturup yemeğini yerken yine de daha farklı hissetti. Sonra yine aklına Güney Pasifik'e yelkenle gitme fikri geldi. Eğer şu işlerden yakayı sıyırırsa bunu deneyebilirdi. Bunu birine söyleme ihtiyacı duydu, biriyle konuşup kulağa nasıl geldiğini anlamak istiyordu.

Çevresine bakındı ama herkes gruplar halinde oturuyordu. Yemeğini bitirip üst güvertede yürümeye başladı, korkuluklarda tek başına duran birini aradı, fakat burası Nuh'un Gemisi gibiydi, herkes çiftler halindeydi.

İçki içmediği halde bara gitti, çünkü sabah bile olsa burada konuşabileceği birini bulabilirdi. Masalardan birinde yalnız oturan bir kadın gördü. Saçları koyu renkti, yüzünde mutsuz bir ifade vardı, belki de sadece sıkılmıştı. Kendisinden birkaç yaş küçük görünüyordu. Birini bekler gibi bir hali yoktu.

Size katılabilir miyim? diye sordu.

Olabilir, dedi kadın, fakat bunu öyle bıkkın bir tonda söylemişti ki, Jim tereddütte kaldı. Kadın onu öylece izliyordu.

Pekâlâ, dedi ve oturdu.

Bana bir iyilik filan yapıyor değilsiniz, dedi kadın.

Jim ayağa kalkıp uzaklaştı oradan. Kıçta durup geminin dümen suyuna baktı. O kadına Roy'u anlatmak istemişti. Sular geminin ardında yarılıp dağılsa da, kendi baktığı noktadan hep aynı görünüyordu. Gemiye asla yetişemiyor, ama hiç gözden kaybolmuyordu. Bunun bir anlamı olsa gerekti, fakat sonra Jim hayatının ne hale geldiğini düşünmeye başladı, bilemiyordu. Olaylar birbirini takip etmişti, ama sanki her şey rastgele olmuş gibi geliyordu ona, olayların bu hale gelmesi tuhaftı.

Jim burada egzostan gelen mazot kokusunu alıyordu. Kendi balıkçı motorunu, Osprey'yi özledi. O işte başarısız olmuş ve tekneyi satmak zorunda kalmıştı, ama aslında bu bir başarısızlık değildi. O zamanı ağabeyi Gary'yle beraber geçirmiş, beraber sarıkanat, orkinos ve halibut çekmişlerdi, bütün Norveçli balıkçıları tanımıştı, gerçi onlarla karşılıklı sohbeti olmamıştı hiç. Onları telsizde dinlemiş, her sabah ve her akşam giriş çıkışlarını bildirmelerini, tuttukları balıklarla ilgili rapor geçmelerini ve akşam eğlencelerini dinlemişti. Sırayla eski şarkılar söylüyor, mızıka hatta akordeon çalıyorlardı. Ağabeyi ile kendisi dışlanmış olsalar da güzel zamanlardı gerçekten.

Teknesine Tin Can[1] adını takmışlardı, alüminyumdan yapılma olduğu için. Diğerlerinin eski ahşap tekneleri vardı. Bazılarınınki fiberglastı. Nadiren de olsa kendisine anons yapıyorlardı, ama telsizde sohbet etmek veya onlara katılması için bir çağrı olmuyordu bu hiçbir zaman. O hayatı özledi. Keşke işler yolunda gitseydi. Hem Roy da yazları teknede çalışabilirdi.

Bir gece Norveçliler teknelerinden birini kaybettiler.

1. (İng.) Konserve kutusu. (Y.N.)

Sabah geldiklerinde o teknenin nerede olduğunu kimse bilmiyordu. Konuşmaların çoğu Norveççeydi, ama Jim ile Gary'nin olup bitenleri anlamasına yetecek kadar İngilizce konuşulmuştu. Benzer bir durum onların başına de gelmişti. Fırtına demirleri işlemediği için taradılar. Su, çapa atmak için çok derin olduğundan, bütün filo genellikle baştan deniz demiri atıyor ve böylelikle bir arada pozisyonlarını koruyorlardı, fakat fırtına demirlerinin tutmadığı gece, Jim ile Gary filodan epeyce uzakta bir yerde uyanmıştı, üstelik ortalıkta hiç balıkçı motoru olmadığı gibi, kendilerini tam da gemilerin geçtiği hattın üzerinde bulmuşlardı. Norveçli teknenin başına gelen de bu olmalıydı, tekneden bir daha da haber alınamadı.

Haines'e gelince, ağabeyi Gary'yi aradı. Selam, dedi, Benim, bir sessizlik oldu. Jim bekledi.

Pekâlâ, dedi Gary. Seni arıyorlar.

Beni mi arıyorlar?

Kefalet koşullarını çiğnedin, öyle değil mi?

Hayır.

Bir sessizlik daha. O halde bir yanlış anlaşılma var, dedi Gary. Yanlış anlayan sen olabilir misin acaba, çünkü şerif farklı düşünüyor ve önemli olan da, onun ne düşündüğü.

Neden bunlardan bahsediyoruz ki? dedi Jim. Seni başka şeyler konuşmak için aramıştım. Ağabeyimle konuşmak istedim. Osprey'de geçirdiğimiz zamanları düşünüyordum, o işin yürümemiş olması kötü oldu. Keşke hâlâ o işi yapıyor olsaydık. Roy da yazları teknede çalışsaydı ne güzel olurdu.

Jim, sen neredesin?

Haines'teyim.

Bak, teslim olman lazım. Onlardan kaçamazsın, hem

böyle yaparak jüri karşısında kendini kötü duruma düşüreceksin.

Sen beni dinliyor musun? dedi Jim. Ben seninle başka şeyler konuşmak istiyorum. Sen de Osprey'yi düşünüyor musun?

Jim sustu ve bekledi. Ağabeyi derin bir nefes alıp verdi.

Evet, düşünüyorum, dedi Gary sonunda. Bazen benim de aklıma geliyor o günler. Zordu belki, ama öyle bir şey yaptığımıza memnunum. Güzel bir maceraydı. Ama bir daha yapmam.

Yapmaz mısın?

Hayır, yapmam.

Bu çok kötü, dedi Jim. Döndüğümden beri epey yalnız kaldım, biliyor musun? Konuşacak kimsem yoktu. Kimse beni ziyarete gelmedi, bana destek olmadı.

İnsanlar bilemez ki, dedi Gary. Bir kaçağa yataklık etmekle filan suçlanabilirler. Yataklık etmek mi deniyor, her ne haltsa işte.

Bundan kurtuluş yok, değil mi? dedi Jim. Sustu ama Gary bir şey söylemedi ve Jim sonunda bundan kurtulamayacağını anladı. Kendi çöküşünü bekleyecekti sadece. Ağabeyine artık söyleyecek bir şeyi olmadığını da anladı. Kapatmam lazım, dedi.

Peki, dedi Gary. Keşke sana yardım edebilseydim. Keşke Ketchikan'dayken gelip seni görseydim.

Önemli değil.

Jim doğruca kasabaya inip kendi bankasını aradı. Burada bir şubeleri olmalıydı. Başka bir sürü banka şubesi vardı, küçücük kasabanın neredeyse sonuna varmışken paniklemeye başlamıştı ki, kendi bankasını gördü. Elinde hesap cüzdanı ve kimliğiyle içeri girdi, sırada bekledi, sonra çekeceği miktar yüzünden yandaki masaya yönlendirildi; yaklaşık 115.000 dolar çekecekti nakit ola-

rak. Tasarruf hesabından geriye kalanın tamamını kapatmak istiyordu ama şerif hesabını dondurmuş da olabilirdi. Coos bu hesabı biliyordu, çünkü 200.000 doların üstündeki kefalet ücreti bu hesaptan ödenmişti, birkaç binini de Ketchikan'daki masrafları için çekmişti.

Ona yardımcı olan müşteri temsilcisi aslında ona pek de yardımcı olmak istemiyordu. Bu çok büyük bir meblağ, dedi kadın. Hem de nakit olarak istiyorsunuz. Bunu rapor etmemiz gerekir. Bunun gibi büyük meblağları rapor ediyoruz.

Peki yapın öyleyse, dedi Jim.

Bu parayı neden çektiğinizi sorabilir miyim?

Ev almak için, dedi Jim.

Bunun için bir çek hazırlayabiliriz.

Hayır, nakit olarak istiyorum.

Çek de nakittir.

Nakit, istiyorum, nakit.

Kadın yüzünü buruşturdu.

Bakın, dedi Jim, Bu para benim mi, değil mi?

Elbette sizin paranız, dedi kadın. Fakat elimizde bu kadar bir miktar olduğunu zannetmiyorum. Bu meblağ elimizde yok aslında.

Ne kadar var?

Nasıl?

Ne kadar varsa onu alayım.

Jim nakit olarak 27.500 dolarla çıktı bankadan. Kazıklandığının farkındaydı, bundan daha fazla nakit bulundurduklarına emindi, ama bu kadarı da yeterdi. Kendi teknesini almak zorunda değildi. Marttaki av sezonundan yeni dönmüş ve beklemekte olan bir balıkçı motoru da bulabilirdi. Ne de olsa şu dönemde hepsinin paraya ihtiyacı olurdu.

Jim önce daha büyük teknelere yanaştı. Ortalıkta pek kimse yoktu. İnsanlara sorup evlerin ve bazı barların

telefon numaralarıyla adreslerini aldı. Daha küçük balıkçı motorlarından birini temizlemekte olan bir adam buldu sonra.

Selam, dedi Jim, adam ona sadece bakmakla yetindi, sonra da işine döndü. İnsanın görüp görebileceği en tuhaf adamlardan biriydi, gülünç bir hali vardı. Eski püskü bir kasket vardı başında, sakallıydı, zavallı bir alkolikti.

Körfezden Meksika'ya inmek istiyorum. On beş bin veririm. İlgilenir misin?

Böyle deyince adam başını kaldırıp baktı. Birini mi öldürdün? diye sordu.

Sadece kendi hayatımı, dedi Jim.

Hemen şerife gidip bir sorayım bakalım, ondan sonra konuşuruz.

Bu senin teknen mi?

Hayır. Ama kaptanını tanıyorum.

Şerife sormayı boş verelim, ücreti de yirmi bin yapalım, tamam mı?

Adam kasketini çıkarıp başını kaşıdı. Sahil Güvenlik'i de mi boş vereceğiz? Meksika'ya gidecek mürettebat listesine bir ismi eksik yazacağız, o halde.

Tastamam öyle.

Ben gidip bir Chuck'la konuşayım. Ne de olsa fazla bir iş yok buralarda.

Adam kamaraya girip uzun süre gözden kayboldu. Jim seslerini filan da duyamıyordu. Tekne tam bir dökün-tüydü, paslanmıştı, birçok yerinden tellerle tutturulmuştu. Ama kendisini körfezden geçirebilirdi. Körfezden yukarı çıkmak belalı işti, ama inmek o kadar da zor değildi.

Adam Chuck'la beraber döndü, Chuck altmışlarındaydı, bu teknenin kaptanı ve sahibi olmalıydı. Adamın korkutucu bir çirkinliği vardı, başının kelleşen bölümünde kahverengi güneş lekeleri vardı, ensesinden aşağı kara, yağlı bir yele sarkıyordu. Jim'e öyle nefret dolu gözlerle

baktı ki, Jim ânında ona güvenmemesi gerektiğini fark etti, başka şansı var mıydı ki?

Tutunacak hiçbir dalı kalmamıştı. Gitmeliydi, bulabildiği adamlar da bunlardı.

Başını nasıl bir belaya soktun? diye sordu Chuck.

Jim cevap vermedi. Sonunda Chuck, Pekâlâ, dedi. Herhalde hemen gitmek istersin.

Evet.

Tedarik yapmamız lazım, mazot filan alacağız. Motor biraz problemli. Öyle hızlı, rüya gibi bir yolculuk bekleme. Ama ücret yirmi beş bin.

Yimi beş bin yok bende. Pazarlık filan yapmaya çalışmıyorum. O para bende yok sadece.

Pekâlâ, dedi Chuck. Üç-dört saate ihtiyacımız var, on bini de önden isterim. Diğer on bini de görelim ki, sende olduğundan emin olalım.

Jim tekneye çıktı, on bini verdi, diğer on bini de gösterdi. Onlar gerekli şeyleri temin etmeye çıkınca da teknede kaldı. Onu almadan kaçıp gitmelerine göz yumamazdı. Dokuz saat sonra, akşam olduğunda yola koyulmuşlardı.

Rüzgâr kuvvetlenmişti, hava soğuktu, teknenin başı sulara gömülüyor, üzerlerine sular boşanıyordu. Hava açıktı yine de. Kıç tarafta duran Jim, Haines'in tüm ışıklarını, kıyı şeridindeki tek tük ışığı ve açıkta yan yana durmuş bekleyen balıkçı motorlarını görebiliyordu. Arkalarında terk edilmiş topraklar ile kara parçalarının aralarına sokulmuş deniz vardı, denizle kara arasındaki sınır karanlıktı ve durmadan değişiyordu. Gece yabancı bir yerde tekneyle giderken insan her şeye inanabilirdi; yönler, derinlikler durmadan değişir, insan pusula ve derinlik ölçme aletinde gördüğüne inanamaz, kayalıklara çarpın-

ca aklı başına gelirdi. Ama Jim'in, Chuck ile Ned'in ustalığına güvenmekten başka bir seçeneği yoktu.

Gece boyunca Juneau yönünde motorla gittiler, kararan gökyüzünün gerisinde zar zor seçilen karayı arkalarında bıraktılar. Kendini buralara yabancı gibi hissediyordu. Hayatının çoğu buralarda geçmişti, fakat bu süre, bu toprakların ehlileşip tanıdık bir manzara haline gelmesine yetmemişti. İlk geldiğinde olduğu kadar amansız geliyordu ona buralar. Birbirlerini hiç tanımamış, birbirlerine karşı hiç yumuşamamışlardı. Uyursa yok olup gidecekleri korkuyordu. Chuck dümenin başında uyuyakalabilirdi, akıntı onları sürükleyebilir, yan yatarlar, teknenin içine su dolar, devrilip boğulabilirlerdi. Böyle bir tehlike her zaman vardı. Karadan uzaklaşınca daha güvende olacaklardı. Buna paralel olarak Roy'u da düşünüyordu. Roy'la arasındaki ilişki de böyleydi. Birbirlerini hiç tanımamış, birbirlerine karşı hiç yumuşamamışlardı. Roy'a yeterince göz kulak olamamıştı. Kendi problemlerinin içinde kaybolup gitmiş, Roy'un nasıl bir tehlike oluşturduğunu fark edememişti. Kendini uykuya bıraktı.

Ertesi gün hiç acele etmeden usul usul başladı. İnce bir çizgi halindeki grilik, rengi gitgide açılan bir maviliğe dönüştü. Tepeler bir anda orada bitivermiş gibi ansızın belirdiler, sonra tutuşmuş gibi kenar çizgileri alev alev kıvrıldı ve her yer birden bembeyaz kesildi, portakal rengi güneş iki tepe arasında parçalı, ince bir çizgi halinde yükseldi, büyüdü, sarardı, dünyaya karıştı; güneşe bakınca artık insanın gözleri kamaşıyordu. Her yer kör edici bir parlaklık içindeydi. Deniz, hava, su ve dağlar alev alev yanıyordu. Jim tekneleri de karayı da seçemiyordu artık, yarım saat boyunca hiçbir şey göremedi, sonra gündoğumu tamamlandı, kara tekrar kara, deniz tekrar deniz oldu; uzaklarda dalgaların arasındaki tekneleri görebiliyordu artık. Denizin yüzeyi hâlâ donuk, gri beyaz

renkteydi, katı bir zar gibiydi. Tekne sekiz-dokuz deniz mili hızla bata çıka ilerliyordu, Haines artık uzaklarda kalmıştı, seçilemiyordu.

Saat sekizde Chuck tarafından dümenden azledilen Ned koca bir kutu jöleli donuta daldı. Jim önünden geçtikleri yerin önce Juneau olduğunu sandı, fakat haritaya bakınca daha Point Bridget State Park'ta olduklarını gördü, burası Juneau'ya otobanla bağlanıyordu.

Harita okumayı biliyorsan sen de dümene geçebilirsin, dedi Ned.

Bana uyar, dedi Jim. Sırada ben varım o halde.

Çok geçmeden, Favorite Boğazı'ndan geçerken Jim Juneau'yu, en iyi açıdan gördü. Daha sonra, Saginaw Boğazı'ndan inerlerken pek bir şey göremedi. Açıktan geçiyorlardı. Öğleye doğru dümene Jim geçmişti, Couverden Adası'nın çevresini dolanarak, batıya, Icy Boğazı'na doğru ilerliyorlardı.

Icy Boğazı'na varınca sırıttı, çünkü burası gerçekten çok daha soğuktu. Şaka gibiydi. Köprünün içindeyken bile, küçük çatlak ve havalandırmalardan soğuk enikonu hissediliyordu.

Boğaz genişti, genişliği sekiz kilometre kadar vardı, ama boğazdaki trafik yoğundu. Birkaç motor yat ve iki yelkenli dışında bir sürü ticari tekne de vardı, somon ve halibut tekneleriydi bunlar, bir de arkalarından gemi çeken römorkörler geçiyordu. Boğazda bunların olması normaldi. Ama o, bu kadar yavaş gitmeye alışık değildi. Bu şeyle önlerinden çabucak geçemiyordu. Dikkat çekmek istemediği için telsizden anons da yapmıyordu.

Saat üç sularında Pleasant Adası'nı geçip Gustavus Burnu'na vardılar, rüzgâr kuzeydeki Glacier Körfezi'nden ve daha aşağısındaki Sitakaday Geçidi'nden bastırdıkça bastırıyordu.

Bir sonraki küçük Dundas Körfezi'ni geçer geçmez

bir Sahil Güvenlik botu gördü, irice olanlardan biriydi. Inian Adaları'nın diğer tarafından geçiyordu, hemen paniğe kapıldı. Ya gelip de, arada bir yaptıkları gibi, teknedeki güvenlik ekipmanına bakmak ya da uyuşturucu filan aramak isterlerse. O zaman yakalanırdı. Chuck ile Ned'in onu koruyacaklarına inanmıyordu. Uyumaya bile korkuyordu, gerçi artık gözleri kapanmaya başlamıştı. Neyse ki Sahil Güvenlik botu en kuzeydeki adanın diğer tarafına geçip bir sonraki körfeze girdi. Jim olabildiğince gözlerden uzak durmaya çalışıyor, Taylor Körfezi'nin içlerine doğru sokularak geçiyordu. Brady Buzulu muazzam görünüyordu, sanki başka bir zamana aitti, çevresindeki hiçbir şeyle kıyaslanamayacak bambaşka bir ölçekteydi, onun başka bir zamana ait varlığının yanında Jim, Jim değildi sanki, onun varoluşu, bir parlama gibi bir anda yanıp sönen ufacık bir şeydi. Buzulun yanında dağlar cüce gibi kalıyordu.

Rüzgârın buzuldan koparttığı parçalar serpintiler halinde iniyor, bu da teknenin sarsılmasına yol açıyordu, ama bu iyiydi çünkü Jim'i uyanık tutuyordu.

Sonra içi geçti. Sekiz sularında Spencer Burnu'nu geçmiş, açık denize çıkıyordu, adaların açığına, güneydoğu Alaska'nın açığına çıkıyordu. Haritaya göre bir saatten az bir süre içinde ABD sularından çıkmış olacaktı. Rotaya göre, bir kez daha girecekti, ama yalnızca kısa bir süreliğine. Bir gece ve bir gün içinde, karadan iyice uzaklaşmış olacaktı, artık onu kimse bulamazdı. Başka bir hayata giriş yapıyordu.

Yine Roy'u düşündü. Onu düşünmeden edemiyordu. Dümen başında onu düşünüyor, silahı Roy'a verdiğini görüyordu, geri geldiğinde onu ya da ondan kalanları yerde bulduğu ânı hatırlıyordu. Sonra aklına uyku tulumu geldi, acaba ona ne olmuştu. Uyku tulumunu içinde Roy'un bedeniyle birlikte bir plastik torbaya koymuşlar-

dı, Roy'u uyku tulumundan çıkarmak istememişlerdi. Roy'u o halde düşünmek çok zordu, peki sonra ne yapmış olabilirlerdi? Onu gömmeden önce uyku tulumundan çıkarmış olmalıydılar. Kim çıkarmıştı? Roy'dan geri kalanları uyku tulumundan kim boşaltmıştı? Elizabeth ne görmüştü? Kızı Tracy ne görmüştü? Kızını bir daha göremeyebilirdi. Onu da kaybetmişti.

Alaska Körfezi çok soğuktu. Rüzgâr sert esiyordu, dalgalar büyümüştü, dalgalar girdap oluşturup teknenin çevresinde patlıyor, başüstü sulara gömülüyordu, bazen dalgalar yanlardan da doluyordu teknenin içine. Chuck saat dörtte gelip dümene geçti. Uyu biraz, dedi.

Ne kadar gideriz? diye sordu Jim. Aşağı doğru en az yüz mil daha gidelim.

Olur, dedi Chuck. Ama bir yerde durup mazot almamız lazım. Oregon'da durabiliriz.

Jim aşağı inip, fena halde Chuck'ın teri ve alkol kokan dar ranzaya çuval gibi yığıldı.

Motorla giden bir tekne çok gürültülü bir şeydir. Bunu biliyordu. Üstüne üstlük bu teknenin duvarları gıcırdıyor, pat pat sesler geliyordu, bu da pek hayra alamet değildi. Herhalde mazotu da pek temiz olmadığından, motor devri çok düşüyor, sonra birden hızlanıyordu, bunun tek sebebi dalgalara bata çıka gidiyor olmaları değildi. Jim korkudan ve yorgunluktan bitkin bir halde, kıvrılmış yatıyor, bunun geçmesini ve uykuyu bekliyordu, fakat böyle korku içinde beklerken aklına bir sürü düşünce üşüşüyordu. Vergi Dairesi'ni, şerifi, Sahil Güvenlik'i, ağabeyini, Elizabeth'i, Tracy'yi, Rhoda'yı ve Roy'u düşünüyordu. Rhoda'yı, Roy'u öldürmediğine ikna ettiği uzun bir konuşma hayal ediyordu. Roy'un on üç yaşında olduğunu, kendi kararlarını kendinin verdiğini, kendi kafasına göre davrandığını anlatıyordu.

Kendi kararı mı? diye sordu Rhoda.

Ben yapmadım, dedi Jim. Onun kendini öldürmesi benim fikrim değildi.

Senin fikrin değil miydi, Jim?

Hayır, diyordu Rhoda'ya. Fakat sonra bir ayrıntıyı daha itiraf etti. Tavana ateş etmesini anlattı.

Peki bu neyin nesiydi?

Bilmiyorum. Öylesine.

Öylesine mi?

Kapa çeneni, dedi Jim yüksek sesle, fakat kendi sesini bile güçlükle duyuyordu, içerisi çok gürültülüydü. Sonra rotalarını merak etti. Ya Chuck dönmeye karar verip de rotayı aksi yöne çevirdiyse? Ya adalara çarparlarsa? Tekneyle giderken, öteden beri içini kaplayan en büyük korku, haritada görünmeyen adalara çarpmak olmuştu her zaman, okyanusun ortasındayken bile, bundan korkardı.

Aklındaki düşünceler durulmuyordu bir türlü. Bu yüzden uyuyamıyordu. Ranzanın yanına gerili branda beziyle çarşafların arasına kendini ne kadar sıkıştırırsa sıkıştırsın, tekne sallandıkça o da sallanıyordu. Boynu rahat değildi. Kafasını oynattıkça sakalları çarşafa sürünüyordu. Roy'un sakalları henüz çıkmamıştı. Yüzünde ayva tüyleri vardı yalnızca. Bir gün tıraş olmaktan söz etmişlerdi, Roy kendini kesmekten korkuyordu, tıraş başlığının döndüğünü akıl etmemişti. Jim sırıttı. Sonra ağlamaya başladı, bu kadar zayıf olmaktan nefret ediyordu. Kendini Meksika'da hayal etti, belki bir gün Güney Pasifik'e de gider, güzel hava, masmavi deniz ve yemyeşil doğanın keyfini sürerdi, ama orada da yalnız olacaktı. Roy ona hiç yetişemeyecekti. Roy'un mezarı nasıldı acaba? Onun mezarını hiç göremeyecekti.

Jim, Ned'in de uyanık olup olmadığını anlamak için karşısına baktı, uyuyor gibiydi. Jim branda bezine iyice dayanarak gözlerini kapatıp orada öylece yattı. İçinde

rüzgârın şişirdiği kocaman bir boşluk açılmıştı. Hiçbir şeyi umursamıyordu, keşke kendini öldürmüş olsaydı, ama bunu Roy yapmıştı, Jim artık bunu yapamazdı. Jim'in yerine, Roy kendini öldürmüştü ve işte Jim bu yüzden Roy'un ölümünden sorumluydu. İşler olması gerektiği gibi gitmemişti, Jim korkaklık etmiş, Roy kulübeye dönmeden kendini öldürme cesaretini gösterememiş, o ânı kaçırmıştı; işleri yoluna koyabileceği tek ânı kaçırmış, silahı Roy'a vermiş, o ânın bedelini Roy'a ödetmişti, Roy kendince işleri yoluna koymuştu, ama doğrusu bu değildi.

Roy yapmıştı işte. Roy korkaklık etmemiş, gözünü kırpmamıştı, namluyu kafasına doğrultmuş, tetiği çekmiş, kafasının yarısını havaya uçurmuştu. Jim silah sesini duyduğunda ne olduğunu anlamamıştı. Roy'un kendini kurban ettiğini o anda anlayamamıştı.

Roy'un bedenini; kanı, beyni, kemikleri her tarafa saçılmış halde, kapı aralığında yatarken bulduğunda bile olanlara inanamamıştı. Gördüklerine inanmamış, hiçbir şey anlamamıştı. Oysa kanıtı gözlerinin önündeydi. Şimdiyse kaçıyordu; kanundan ve çekmesi gereken cezadan kaçabileceğini, gidip bir yerlerde o mükemmel hayatını yaşayabileceğini sanıyordu. Sanki hiçbir şey olmamış gibi, sanki oğlunun yaptığı hiçbir şey yokmuş gibi, sanki kendisinin bunda hiçbir rolü olmamış gibi, mangosunu ve hindistancevizini yiyerek Robinson Crusoe gibi yaşayacaktı. Hayır, böyle olamazdı, artık biliyordu, ne yapması gerektiğini de biliyordu artık.

Yataktan kalkıp köprüye gitti. Chuck kaptan koltuğunda kaykılmış bir porno dergisine bakıyordu. Gözlerini bir an için dergiden ayırıp, Ne var? dedi.

Dönmemiz lazım, dedi Jim. Bundan kaçamam. Teslim olacağım.

Chuck hiç gözlerini ayırmadan ona baktı, Jim onun

ne düşündüğünü anlayamıyordu. Teslim mi olacaksın, dedi Chuck nihayet.

Evet.

Peki biz ne olacağız? Seni kaçıran biziz, unuttun mu?

Jim ne diyeceğini bilemiyordu. Evet, haklısın, dedi. Ücretin tamamını öderim ve siz gidene kadar birkaç gün bekler, ondan sonra teslim olurum.

Chuck porno dergisine döndü. Pekâlâ, dedi. Git, Ned'i nöbete kaldır.

Jim, Ned'i uyandırdı, Ned henüz erken olduğunu söyleyerek şikâyet etti. Jim tekrar yatıp uyumaya çalıştı. Uykuya teslim olurken aklından itirafını geçiriyordu. Ben, Jim Fenn, oğlum Roy Fenn'i yaklaşık dokuz ay önce, geçen sonbaharda, öldürdüm. Yakın mesafeden Ruger 44'lük Magnum silahımla vurdum onu, şerif silahı sonradan bulmuş olmalı. Eski karım Rhoda'yla telsizden konuşmuştum, bana tekrar bir araya gelmek istemediğini, başka bir adamla evleneceğini söyledi, buna dayanamadım, intihar edecektim ama kendimi öldürmekten korktuğum için oğlumu öldürdüm.

Bu pek doğru olmamıştı. Öldürme sebebini didik didik soracaklardı. Bu yüzden, suç teşkil eden her ayrıntının üzerinden tekrar tekrar geçti; silah, telsiz vs. Öyle bitkindi ki, kafasını toplayamıyordu bir türlü. Beyni durmuştu sanki, bedeni küçülmüş küçülmüş bir çocuğunki kadar kalmıştı. Kendi içine büzüşmüş ufacık bir bebekti, kendinden daha büyük olan bedenine iplerle tutturulmuştu, bunları çekiyordu. Yavaş yavaş yok oluyordu.

Jim boynuna geçirilmiş bir halatla, sertçe yatağından çekilerek uyandı. Haykırmak istedi fakat haykıramadı. Yerdeydi, kafasını bir yere çarptı, mücadele etti, sonra Ned'in elinde bir sopayla bacaklarına vurduğunu gördü. Düştü, yerde sürüklendi, halatın diğer ucundan tutan Chuck bir an için gözüne ilişti, bunu tahmin etmesi gere-

kirdi. Baştan beri belliydi böyle olacağı. Sonra bayıldı.

Su öyle soğuktu ki, suya çarpınca ayıldı, onu bulup kurtarmalarını istiyordu. Chuck ile Ned'in gelip kendisini kurtarmalarını istiyordu. Boynuna geçirilmiş halatı çekiştirdi, halat kolaylıkla çözülüverdi, ama giysileri üstündeydi, ağırlıklarıyla onu aşağı çekiyorlardı, can yeleği de yoktu. Kendine acıdı birden. Açık deniz müthiş bir görüntü oluşturuyordu. Her yerde kocaman dalgalar yükseliyor, en tepeye varınca çalkalana çalkalana yok oluyorlardı. Bunun yalnızca su olduğuna inanmak imkânsızdı, altındaki suyun derinliği de inanılmazdı. Ona sonsuz gibi gelen bir süre boyunca çırpınıp durdu, yorulup uyuşmaya ve su yutmaya başlayıncaya kadar belki de bir on dakika geçti. Roy'u düşündü, onun böyle bir dehşeti yaşayacak fırsatı olmamış, aniden ölmüştü. İstemeden yuttuğu suları kusuyor, tekrar su yutuyordu, aldığı her nefes son nefesi gibiydi; soğuk, katı ve gereksiz. Roy onu seviyordu, bu ona yetmeliydi. Ama hiçbir şeyi zamanında anlamamıştı işte.

KETCHIKAN

Otuz yaşındayken Alaska feribotuyla İngiliz Kolumbiyası boyunca gittim, beyaz halkalı adaları, ufuk çizgisinin ilerisine uzanan ormanları geçtim, martıları, dazlak kartalları, musurları, balinaları yakından gördüm, açık denizde günbatımlarını seyrettim, deniz fenerlerini, küçük balıkçı köylerini geçip Alaska sularına geldim, sarp kayalıklarla çevrili fiyordları geçip nihayet çocukluğumun kasabasına vardım. Kasaba dar bir kıyı şeridine sıkışmış, sislere gömülmüştü, hayaletli bir kasaba gibiydi; ölü babam ilk kez burada yoldan çıkmıştı. Bu babayla, onun intiharıyla, onun aldatmaları, onun yalanları ve benim ona acıma duygularımla nihayet burada hesaplaşacaktım: Ketchikan'da.

İlk gün dar evlerin sıralandığı, zikzaklar çizerek inen dar sokakların birinde kendime kalacak bir yer buldum. Yeşermiş, çiyle kayganlaşmış ve aşınmış tahta basamaklarıyla uzun ahşap merdivenler; kenevir, eğreltiotu ve böğürtlen çalıları arasından rıhtıma iniyordu. Balıkçı tekneleri hayaletler gibi kıpırtısız duruyor, küçük sarı şamandıraların altındaki ağlarda binlerce küçük göz toplaşmış bekliyordu. İlk gece uyku tutmadı, orada durup açık denizde yarım millik bir alana yayılan ağların, denizanası gibi öyle rastgele ve hesapsızca sürüklenir gibi gö-

rünüp aslında korkunç bir planın parçası olduklarını düşündüm. Bu biraz aşırıya kaçan bir düşünce olabilir, ama bu seyahatin amacına, çocukluğa dönüş girişiminin bu taşkınlığına gayet uygundu. Böyle kısacık anlarda dünya bir sahneye dönüyor, ben de onun kendi benliğinden sıyrılmış izleyicisi oluyordum.

Balık pullarıyla pırıl pırıl parlayan yüzer iskelelerde yürüdüm, gırgır ve trol teknelerinin, römorkörlerin yanından geçtim, beni duyup kamaradan çıkan bir-iki balıkçıyla selamlaştım; başlarıyla selam verip sonra yine yalnız ve garip hayatlarına döndüler. Çoğunun el altında bir silah bulundurduğunu hatırladım. Kendilerini yalnız ve garip hissetmekten çok; canı sıkkın, kapana kısılmış, sıkışıp kalmış, aldatılmış hissediyorlardı. Görünüşe aldanmamak lazım, balıkçılar bir araya geldiklerinde acı acı yakınırlar. Bu hatırladıklarımın hepsi eski bir tanıdığı yeni bir ışıkta görmek gibiydi; başka bir hayattan gelen hediyeler gibi. Orada davetsiz misafir olarak bulunmama karşın, yetişkin hayatımda belki de ilk kez aidiyet duygusuna çok yakın bir şeyler hissettim.

Yine bir davetsiz misafir, ezelî ve ebedî bir turist olarak yoluma devam ettim. Ayrılmadan kısa bir süre önce konuşmuş olduğum o kadını bulabilmeyi istedim. Kadın Seattle dışında bir römorkörde çalışıyordu. İki metre yetmiş santim uzunluğunda üç yüz kilo çeken bir halibut yakaladıklarından söz etmişti. Bir grup römorkör, üç gün boyunca rotalarının üstünde daha kuzeydeki fırtınanın dinmesini beklemişler. Sıra onlara geldiğinde, bütün filodaki mürettebatı besleyecek beş yüz kiloya yakın halibut tutmak için balığa çıkmışlar. Bu koca balığı yüzeye çektiklerinde 45 kalibrelik tabancayla tam altı kez kafasına ateş etmek zorunda kalmışlar, ancak ondan sonra vinçle güverteye çekebilmişler. Balık, o vurulmuş, küçük beyni delik deşik olmuş, ciğerleri patlamış haliyle hava

almak için çırpınırken bile, öyle kuvvetliymiş ki, kimse yanına yaklaşamıyormuş. Daha küçük olan halibutları kancalara geçirmiş, derilerini yüzüp filetolarını çıkarmışlar ama bunu güvertede kendi haline bırakıp uzaktan seyretmişler.

Balığı temizleyip filetosunu çıkarma işi Kate adındaki bu kadına düşmüş. Bir saat bekledikten sonra, uzun bir bıçak alıp, koyu yeşil ile kahverengi arası alacalı sırtından işe başlamış, kalın filetolar halinde dilimlemiş. Balığın omurga ve kılçıkları ortaya çıkınca, çok lezzetli olan yanak etlerini kesip çıkarmak için kafasına yönelmiş. Yanaklardan birine kurşun isabet ettiği için, yalnızca bir kısmını kurtarabilmiş, fakat diğer yanağın bembeyaz eti tek parça halinde çıkmış, bu koca et parçasını eline almış, yıkayıp kovaya atmak için hortuma gidiyormuş. Fakat giderken halibut yanağı kasılmış, bir metre havaya sıçrayarak bir kavis çizmiş ve bir gümbürtüyle tekrar güverteye düşmüş. Kadın bu hikâyeyi anlattıktan sonra, "Tanrıların bile böyle kudreti yoktur," demişti bana doğru eğilip gülerek.

Soğuk koyu derin ve berrak, hiçbir ölümlü dayanamaz bu ortama, yalnızca balıklar ve foklar... Elizabeth Bishop şiirlerini okudum denize doğru. Suyun üzerindeki yağ lekeleri bu suni ışıkta gökkuşağının renklerine bürünmüştü, suyun altında kırmızı denizyıldızları dolaşıyordu. Bu şiirlerin Atlantik'te değil de burada, Ketchikan'da yazıldığını düşünmüşümdür hep.

Kanalda toplaşmış, fırtınanın dinmesini, sığlıklardan tekrar açık denizlere açılmayı bekleyen yirmi-otuz kadar teknenin ışığı. Bir arada bulunuş düzenlerinin şaşırtıcılığı, hatta hoşa giden görüntüsü: direklerin tepesindeki güverte ışıkları, kamara ışıkları, demirde olduklarını gösteren küreler, eloksallı alüminyum, turuncu ve kırmızı can yelekleri; hepsi iç içe geçmiş, ayna gibi durgun suya

yansıyor. Ufuk çizgisi yok, suyla havanın, yansımayla ışığın arasında belirgin bir sınır yok. Yalnızca uzaklardaki trol teknelerinden gelen çan sesleri duyuluyor, bu çanlar balık olduğunu işaret ediyor. Başka da ses yok.

Rıhtımın ucuna kadar yürüdüm, küçük bir sandalı uzun süre inceledim. Nadir görülen sessiz sakin gecelerden biriydi, ortalıkta balıkçı filan da yoktu, beni görecek kimse yoktu. Bu sandal ise baş ve kıçtan iki yıpranmış halatla bağlıydı sadece. Eski ahşap sandalın üzerindeki yeşil boya yer yer kabarmış ve çatlamıştı, alttan beyazları çıkmıştı, kıçta siyah harflerle ismi yazılıydı, "Lady J", bu yazılar da kabarmıştı. Sandala bindim, sandalı çıkarıp çıkarmamakta hâlâ tereddütlüydüm, fakat şimdiden yolcu gemileriyle aşık atmanın hayallerini kuruyordum; smokin ve pullu payetli giysiler içindeki yolcular, çocuk gibi gelen sesleri, gaga gibi ince ve keskin yüzleri. Deniz dışında her şeyi taşıyan ılık, güçlü bir esinti, su yüzeyinde tek bir kıpırtı olmasa da rüzgârın gücü diğer her şeyi etkiliyor, mesafeleri imkânsız kılıyor. Direk ve sonarların, çanların ve projektörlerin altından hiç fark edilmeden kürek çekerek geçtim. Kürek çekerken, bir denizanasının kusursuz itiş gücüyle su üstünde ilerlediğimi hayal ediyordum. Sivri kayalıkları geçip, usul usul kabaran donuk renkli, nostaljik bir denize açıldım. Deniz sanki kabarıp kabarıp dünyanın bir kenarından taşacak gibiydi, o zaman da dünyanın diğer kenarı ister istemez havaya kalkacaktı. Bense bir sandalın içindeydim, çiyle ıslanmış tir tir titriyor, kürek şıpırtılarını, ıskarmozların gıcırtısını dinliyordum. Şarkı söylüyordum, çünkü esriklik hali geçmiş, ondan geriye sadece bu şarkı kalmıştı. Memphis Slim'in, bir aptal âşığın çektiği acıları anlatan şarkısını mırıldanıyordum, sesim yüksek çıkıyor olsa bile tamamen görünmezdim. Döndüğümde, iskeleye bağlı teknelerden çıkan cuk cuk sesler, sürat motorlarının ara-

sına hapsolan suyun ve ahşap iskeleye sürtünen usturmaçaların sesleri duyuluyordu.

Babamın Alaska'da sevdiği bir şey vardı. Kendisi beceremediği olsa da, onun hayalini kurduğu hayatları yaşayan birçok arkadaşı olmuştu. Bunlardan biri Healy adında bir adamdı, Parks Otoyolu'nun kilometrelerce ilerisinde, Anchorage ile Fairbanks arasında hiçliği kesen anayolun bir noktasında yaşıyordu. Hiçbir insanın yaşamadığı bir yerdi burası, ufuk çizgisi bile görünmediğinden, serin bir yaz akşamında, uzaklara baktığınızda, karlar gece yarısına doğru menekşe rengine bürünür, okyanusa benzeyen tundradan havalanıyormuş gibi görünür, toprak topraklığını, katılığını kaybederdi. Healy babamın içinde kaybolur, Healy babam olurdu, babam o zaman özgürlüğün ne demek olduğunu anlardı.

Gece hava buz keser, ışık soluklaşırdı, o zaman babam içeri girer, Healy'nin yaptığı dolaplara, onun küçük kulübesinin duvarlarına, kendisiyle karısının yatağı ile iki küçük çocuklarının yatakları arasına asılmış battaniyelere bakardı. Healy bir kanepenin üzerine, kara ayı, boz ayı, dağkeçisi, geyik ve ren geyiği postlarını sermişti; babam bir eliyle bunlara dokunur, ama diğer elini cebinden çıkarmazdı. Bu noktada söyleyecek söz bulamaz, iltifat edemeyecek kadar ezik ve çaresiz kalırdı. O postlara ben de dokunmuştum, babam benim varlığımı unutmuştu, ama ben onu izliyordum, ben de çocuk olarak, onun yaşadığı pişmanlık, arzu, özlem ve hasret duygularından payımı almıştım. Keşke devinirlik ortadan kalksa da, bir hayat başka birinin hayatının şeklini alabilse. Arabayla uzun bir yolculuğun ardından geç saatte eve dönmüştük, yol boyunca ben uyumuştum, babam ertesi gün uyandığında yine incecik diş sinirlerini alacak, dolgu yapacak, ağız kalıbı çıkartacak, gözlerini kısarak bilgi verecekti. Böylece bütün hayatı küçük daracık bir şeyin içine sıkışmış halde devam edecekti.

Havuzları temizlemeye ara vermiş, durup beni izleyen yaşlı bir adamla balık çeşitleri üzerine sohbet etmeye koyulmuştum, eve dönme saatinin gelmesini beklerken zaman öldürüyordu. Laf oradan buradan açıldı, "Bende dert çok," dedi adam, oralı olmadım. Adamın yeleğinde ve ellerinde yağ lekeleri vardı, kalın tırnaklarının rengi sarımtırak kahverengiye çalıyordu, gözlerinin beyazında kırmızı damarlar vardı. Beyzbol kepinde ise Alaska'nın "resmî kuşu"nun (yani sivrisineğin)[1] resmi vardı.

Daha önce tanıştırılmamıştık, ama ben bu adamın kim olduğunu biliyordum. Ketchikan'a geleli üç hafta olmuştu, onunla tanışmanın bir yolunu arıyordum, çünkü karısı babamın yattığı sekreterdi. Bunun hepimizin hayatında bir dönüm noktası oluşturduğunu düşünüyordum. Kadının adı Gloria Sills'ti, kadın bu adamla evlendikten sonra onun soyadını almıştı, adamınki Bill Douglas'tı. İkisini de akşam yemeğine davet etmeyi planlıyordum, kadınla konuşup belki de ona kim olduğumu söyleyecektim.

"Kerestecilik yapıyordum," diyordu Bill. "Ama artık o işte iyi para yok." Adam her şeyi herkese anlatan ayyaşlardandı. Bill daha bana adını bile söylemeden, iş aradığını, emekli olduğundan bu yana sürekliliği olmayan işlerde çalıştığını, son sekiz yıldır çalışmakta olduğu araba tamircisinin kapandığını anlattı. Amway firması söz verdiği elmas yüzükleri getirmemişti. Satamadığı onca ürüne yaptığı yatırım yüzünden evini satmak zorunda kalmıştı, şimdi karısıyla birlikte bir karavanda kalıyorlardı. Cadillac arabası yoktu, pikabı bile yoktu, ama eski bir Chevrolet Monza'sı vardı, paslanmıştı, bazı parçalarını değiştirmek gerekiyordu. Karısı düşünebilece-

1. ABD'de her eyaleti simgeleyen bir kuş vardır. Alaska'nınki *Lagopus lagopus*'tur. Ancak bölgede çok fazla sivrisinek olduğu için, halk arasında, Alaska'nın resmî kuşunun sivrisinek olduğu şeklinde bir espri yapılır. (Ç.N.)

ğinden daha haşinleşmiş, kırıcı olmaya başlamıştı.

"Hayret doğrusu," dedi, kıkır kıkır gülerek. "Onun içinde böyle birinin saklı olduğunu hiç bilmezdim."

Ben de onunla beraber gülümsedim. Acıyı katlanılır kılan şey abesliktir.

Bill en yakındaki larva havuzunu eliyle işaret edip, "Peki her yıl kaç tane yetiştiriyorsunuz bunlardan?" diye sordu.

"Elli-altmış bin," dedim, "ama ben daha buraya yeni geldim, bu benim ilk sezonum." Somonlar, nehre yakın duran betonarme su kanallarının içindeydi, sığ yerlere geldikleri zaman koyu renk sırtları görünüyordu, küçük kırmızı somonlar, kendilerinden üç kat daha büyük olan Pasifik kral somularla birleştirilmişti. Dar oluklardan arkalarında sümüklüböcek gibi izler bırakarak süzülüyor, kanallara verilen basınçlı suyla oluşturulan suni şelalelerin ters yönünde sıçrayarak dört alçak beton duvarın üzerinden atlayabiliyorlardı. En son tankın duvarlarına toslayınca, sırtüstü devriliyor, bu kez geriye doğru sıçramak zorunda kalıyorlardı. Yaptıkları şeyde azimli ve kararlıydılar, safi kastan oluşmuş bedenlerinin hareketleri zarifti yine de.

"Adım Bill Douglas," dedi Bill. Elini uzattı, tokalaştık.

"Roy Fenn. Babam, Jim Fenn, burada yaşardı eskiden. Diş hekimiydi. Onu tanır mıydınız?"

"Ne zamandı bu?"

"1972'ye kadar, sanırım."

"Kulağa yabancı gelmiyor," dedi Bill. "Üçüncü Cadde'de, Doktor Iverson'la bir başka diş hekiminin daha olduğu binada muayenehanesi var mıydı acaba?"

"Evet. Dedem bir keresinde, yüz on-yüz on beş kiloluk bir halibut tutmuştu. Üçümüzün gazetenin ön sayfasında fotoğrafımız çıktı, kocaman bir balığın yanında üç nesil bir arada."

Bill kıkırdadı.

"Bunu hatırlar mısınız?" diye sordum.

"Galiba," dedi Bill, mendiliyle ağzının köşelerini silerek. "Galiba."

"Neyse," dedim. Tatmin olmamıştım. Bu küçük kasabada kimsenin bizi gerçekten hatırlamaması yüzünden kendimi yersiz yurtsuz hissediyordum.

"Biraz daha yakından bakabilir miyim?" diye sordu Bill.

"Tabii tabii, buyrun bakın."

En yakındaki havuzun yanına gidip Pasifik kral somu larvalarının sıçrayışlarını izledik. Beş-altı santimlik boylarıyla, yetişkin hallerinin tıpatıp aynısı, kusursuz bir minyatürüydüler. O büyük balıkların yerçekimine meydan okuyan bir hızla on üç-on beş metreye sıçramalarını gözümün önünde canlandırabiliyordum. Göz açıp kapayıncaya dek yapıyorlardı bunu. Larvalar, ikili, üçlü veya tek olarak atlaya atlaya giderek incecik ışık huzmeleri oluşturuyorlardı. Geç saatlerde gelip de fenerle gümüşi mavi sırtlarına ve gözlerine baktığımda bile hâlâ sıçrıyor oluyorlardı.

Bill parmağını suya sokunca larvalar oluşturdukları halkanın bir tarafını açarak ondan kaçtılar. "Bunların Pasifik kral somu olduğuna insanın inanası gelmiyor," dedi Bill.

Bill parmağını çekince halka yeniden tamamlandı. "Buraya geldiğimde yirmi iki yaşındaydım. Sene 1946. Kırmızı bir Ford pikapla, feribotla geldim. Jantları bile kırmızıydı." Bill başını salladı. "O zamanlar bayağı ilginçmişim. Kovboy çizmeleri giyerdim."

"Belki de benim ihtiyacım olan şey de bu," dedim. "Kovboy çizmeleri ve kırmızı jantlar, insan başka ne ister ki?"

Bill elini kotuna sürttü. "Maalesef başka şeyler de lazım. Bir ayyaş olman lazım, hiç paran olmaması lazım

ve burada tanıştığın bir kızla sırf korkuyorsun diye evlenmiş olman lazım."

"Korkmak mı?" diye sordum.

"Aynen." Bill montunun fermuarını çekti, havuzun etrafında dolaşıp pompaya ve hortuma baktı, sonra da balıkların sıçrayışlarını izlemeye devam etti. "Yanlış tarafa geçtikleri oluyor mu hiç?"

"Yok, olmuyor," dedim ve gülümsedim, aynı soruyu daha önce de birkaç kez sormuştu. Karısı hakkında daha çok şey öğrenmek istiyordum. "Karınızla beraber bir akşam yemeğe gelir miydiniz?" diye sordum.

"Nereden çıktı şimdi bu?"

"Özür dilerim. Biraz ani oldu galiba. İşin başına dönmem lazım da, karınızla beraber yemeğe çağırayım diye düşünmüştüm, isterseniz tabii."

"Bu davet hoşuma gitti," dedi Bill. "Sana telefon numaramı vereyim, gerisini karımla konuşursun."

Babamın uyku uyuyamama sorunu vardı. Binlerce sineğin kocaman bir tanka kapatılıp alakasız saatlerde parlak ışığa maruz bırakıldığı bir deneyden söz etmişti bana. Sineklerin çoğunda, kötü geçirilen bir gece, kısa ömürlerinin geri kalanında dengelerinin bozulmasına yetiyormuş. Belki de sonrasında, tankın cam duvarlarında vızıldayarak gezmeye daha az yoğunlaşmış görünüyorlardı, biraz sendeliyorlardı belki ya da tuhaf açılarda asılı kalıyorlardı ve muhtemelen bundan sonra bir daha normal bir uyku uyuyamıyorlardı. Sineklerin nasıl uyuduğu kimin aklına gelir ki? Babam bu hikâyeyi kendi durumunu açıklamak için anlatmıştı. Kötü bir gece geçirince belki de ertesi gün hayal görüyordu ya da kendini biraz tuhaf hissediyordu. Bunun tek çözümü de, babamın bu küçük hikâyeyi komik bulmasıydı, bütün küçük

hikâyeleri komik bulduğu gibi, bunu da komik buluyordu. Babamın bana bıraktığı her şey dağıldı gitti. Ondan kalanlara baktığımda ışık değişiyor, yarı saydam bir hal alıyorlar, tek görebildiğim belli belirsiz bir zeminde ışığın dağılması. Çok şey vaat eden ama hiçbir şey vermeyen bir sürü ıvır zıvır.

Bazen bayırı tırmanıp çocukken yaşadığım eve gidiyordum. İki dağın arasındaki bir yamaçtaydı ev. Bir zamanlar her iki tarafı da ormanla çevrili olan bu küçük ev, şimdi iki-üç katlı, vitraylı ve taraçalı ahşap evlerin arasında cüce gibi kalmıştı. Sosyal konutlar boğaz manzarasını kapatıyordu. Biz buradan ayrıldığımızdan beri, yani tam yirmi beş yıldır ev hiç boyanmamış, çitler tamir edilmemişti. Babam ve annemle beraber seçtiğimiz yeşil boyanın altından pembe renk, onun da altından beyaz ve sonra da çıplak ahşap çıkıyordu. Çatının altından ziftli tabaka çıkmıştı, sürgülü kapı yamuk duruyordu, sokaktaki posta kutusu da yamulmuştu, araba yolunun kaldırım taşları küçük adacıklar oluşturmuştu, çitlerin de ahı gitmiş vahı kalmıştı. Evin şimdiki sakinleri bizi hatırlayıp beni içeri davet ettiler, ama burada hiç hatıra filan kalmamıştı. Sigara yanığıyla kaplı kanepeler, evcil hayvanlar, yiyecekler, çocuklar, konserve tenekeleri ve giysilerin her biri bir yere saçılmıştı. Eskiden arka bahçedeki kiraz ağacına tırmanır orada saklanırdım, hatta birkaç kez bu ağaçtan düşmüşlüğüm de vardı; çok büyük olarak hatırladığım bu ağaç meğer üç-üç buçuk metre var yokmuş, hiç öyle heybetli filan da değildi. Yüksek sandığım çitler şimdi belime geliyordu. Hatıraların, gerçekte olduklarından daha zengin olduklarını anladım; geçmişe yolculuk insanı hatıralarına yabancılaştırır sadece. Hayatımızı, hatta kendimizi hatıraların üzerine kurmuşsak eğer, eve dönüş bunu da alır elimizden.

Gloria'yla telefonda konuşurken, ona soyadımı söylemedim. Acaba biliyor muydu, ancak bildiğine dair bir

belirti yoktu. Kısa ve samimi bir konuşma geçti aramızda, ama bu konuşmadan hiçbir şey çıkaramamıştım; tek anladığım şey kadının Bostonlu olduğuydu, öyle ağır bir Boston aksanı yoktu, daha klas, daha üst tabakaya ait bir aksandı, bunun da pek özel bir anlamı yoktu. Belki yüzüncü kez kendime, burada ne yaptığımı, neden Ketchikan'da olduğumu sordum. İlk dönüşün heyecanıyla bir aidiyet duygusu hücum etmiş, sonra bu duygu yerini yersiz yurtsuzluğa bırakmıştı. Annemle babamın boşanması ve babamın intiharı başka bir dünyada olmuş gibiydi.

O akşam evin her yerini incelemiştim, bir miktar kaçıklık da yok değildi bu davranışımda; ahşaplara, muşamba döşemedeki çatlaklara varıncaya dek her şeye baktım. Dağın yamacının bir kısmındaki kayalar, konut inşaatına yer açmak için dinamitlenmişti. Evin ahşabı eskiydi, ama bu evin sonsuza dek duracağına dair bir inancım vardı. Duvarlardaki lekeler, yer muşambasının vahşi yeşili, kireçlenmiş çaydanlık ve çarpık çurpuk pencerelerin hepsine bir bir bakmıştım; bunların her biri, bu ev, evlikten çıkıncaya dek kalacaktı, belki ondan sonra da kalacaklardı.

Gece geç saatte sokaklarda dolaştım. Balık üretme çiftliğinin kapısına gelince, kilidi açıp içeri süzüldüm. Kepçeyi daldırıp yüzlerce larva çıkardım ve ceplerime doldurdum. Yola bakan kayalıklarda yürürken, balıkları bir bir çıkarıp açık avucumda tuttum. Minyatür somonların her biri kendiliklerinden sıçrıyorlardı; gecenin içinde, gümüşi bir parıltıyla birlikte dört-beş metrelik bir burgu sıçrayışı ve ardından aşağıdaki kaldırıma çakılış. Sonra da bir bekleyiş. Suyu bekleyiş, yeni bir kuralı; kaldırımı kaldırım olmaktan, havayı hava olmaktan, bu düşüşü düşüş olmaktan çıkaracak yeni bir olasılığı bekleyiş.

Bütün balıklara aynı şeyi yaptırdım, her birinin kendini atmasını sabırla bekledim, bir yandan da, "Haydi oğ-

lum, yap atlayışını. Balık mezarlığını boylama vakti," gibi laflar fısıldıyordum.

Sonuncusu da yok olup gitti, incecik çarpma sesini bekledim ama bir şey duymadım. Sis sokak lambasının ışığında turuncu bir renk almıştı. Hava soğuktu. Paltomu, gömleğimi çıkardım, katlayıp bir kütüğün üzerine koydum. Ayakkabılarımı çıkardım, pantolonumu, iç çamaşırlarımı, saatimi çıkardım, ayakkabılarımı giydim tekrar. Bağcıklarını iki kere düğümledim. Yorgun düşene kadar ormanda koşacaktım; yağmur ormanının ıslak zemininde oluşmuş ikinci bir tabakanın altında çürümekte olan kütüklerin üzerinden, eğreltiotlarının arasından koşarken hayaller görürdüm belki. Koşmaya başladım. Fakat çok geçmeden, yoruldum, durdum ve dönüp yavaş yavaş yürümeye başladım. Artık böyle şeylere inancımın kalmadığını fark etmiştim. Bunlar lisede işe yarardı, hatta üniversitedeyken bile bir-iki kez işe yaradığı olmuştu, ama artık kâr etmiyordu. Ben de giyindim, molozların, kabloların, beton ve çalı çırpıların arasından geçip yola indim, ortalığa saçılmış larvaların yanına gidip her birini topuğumun altında kibarca ezdim.

Ertesi gün işe gittiğimde, patronum olan, gözleri hafif şaşı olduğu için bana bakıp bakmadığından hiç emin olamadığım genç biyolog, suçlu hakkında bilgi toplamak için, *Ketchikan Daily News* gazetesine bir mektup yazmamı ve el ilanları dağıtmamı söyledi. Fisherman's Grotto Restoranı'nda iki kişilik akşam yemeği ödülü koymamızı önerdim, ama patronum bunu komik bulmadı.

"Anlamıyorsun galiba," dedi, favorilerini kaşıyarak. "Eğer bu piç kurusu yine aynı şeyi yapar da biz de onu yakalayamazsak, sen ve ben işsiz kalırız."

"Peki," dedim. "Aradığın adam benim. Ben senin ya-

nındayım. Mektubu ve el ilanlarını bugünün sonuna kadar hazır ederim."

Kısa bir basın bülteni hazırladım, hırsızlığın muhtemelen gece meydana geldiği bilgisini de ekledim, herkesin tetikte olması gerektiğini, giderek artan bu suçların hepimize karşı bir tehdit oluşturduğunu yazdım. El ilanlarına larvaların büyütülmüş bir fotoğrafını bastım, fotoğrafta, larvaların oluşturduğu halkalar tavus kuşunun kuyruğuna benziyordu, bunların larva olduğunu anlamak güçtü, ama yine de çarpıcı bir fotoğraftı. Bunun altına kalın harflerle, kayıp, diye yazdım, altına da suçun ayrıntılarını ve aranacak numaraları koydum. Larvaların gece kepçeyle çıkarılıp bilinmeyen sebeplerle kaçırıldıklarını yazdım. "Mahallenizi tanıyor musunuz?" diye de bir başlık attım.

Bill ile Gloria, Chevrolet Monza'larıyla geldiler, ben de derme çatma kapımı ardına dek açtım onlara. Gloria, babamın annemi aldattığı kadın olduğu halde, içerisini olabildiğince sıcak ve rahat bir hale koymaya çalışmıştım. Fırında tatlı patates pişirmiş, mumlar yakmış, radyoda bulabildiğim iki istasyondan hafif müzik çalanını açmış, taze halibutları biralı una bulayıp fırına atmıştım. Güzel vakit geçirmek, Bill ile Gloria'ya da güzel bir vakit geçirtmek istiyordum.

Gloria, Bill'den daha uzun, daha gençti, ellilerinin başlarında filan olmalıydı. Saçı hâlâ büyük ölçüde sarıydı. "Merhaba," dedi. "Tanıştığıma memnun oldum."

Anlaşılmaz bir şeyler mırıldandım, sonra da asıl öğrenmek istediğim konuya geçtim. "Aslen buralı değilsiniz, değil mi? Doğu Sahili'nde bir yer olabilir mi, New England civarları filan?"

"Boston," dedi.

"Boston," diye tekrarladım. "Buyurun," dedim, "ye-

mekler hazır. İçecek bir şey alır mıydınız?"

"Selam," dedi Bill ve elimi sıktı. Karısının yanında daha bir tuhaf davranıyor, elini kolunu nereye koyacağını bilemiyordu.

"Bira?" dedim.

"Olur."

Babamın yattığı sekreterin bu kadın olduğuna inanamıyordum. Onu hep, yüzüne yayılan geniş bir gülümseme ve kırmızı rujla hayal etmiştim. Cırtlak ve itici bir ses tonu olan beyinsiz bir sarışındı hayallerimde. Elbette bu bir çocuğun algısıydı, annemin babama saldırırken söylediklerinden çok, hissettirdiklerinden beslenen bir algıydı; ama yine de yer etmişti işte. Telefondaki konuşmamız bile bu algıyı silememişti. Utanmıştım.

"Hava soğuyor," dedi Bill oturduğu kanepeden. "Bu sene kış erken gelecek gibi görünüyor."

"Evet," dedim. "Radyoda konuşulurken duydum. Bir bundan; bir de bu yıl turizm gelirlerindeki düşüşten bahsediliyordu, başka da bir şey duymadım."

"Bu doğru," dedi Gloria. "Acenteler de zor durumda. Bizim kütüphanede bile saat ve personel kesintisine gidildi, verdiğimiz hizmetlerin çoğu kaldırıldı. Mesela artık bizi arayıp referans soruları soramıyorsunuz. Önümüzdeki yıl başka kesintiler de olacak."

"Kütüphanede mi çalışıyorsunuz?" diye anlamsız bir soru yönelttim. Ketchikan'a ilk geldiğimde, onu bulmaya çalışırken bunu öğrenmiştim zaten.

"Evet," dedi.

"California, Lake beldesinde," diye söze başladım ve kendimi açık etmemek için, "babaannem oturur da orada," diye ekledim, "halk kütüphanesi bile yok artık. Hepsi kapandı. Bazı ilkokullar da öyle."

Gloria ve Bill'le birlikte açık mutfağın önündeki küçücük oturma / yemek odasında oturuyorduk. Odanın

bir duvarına masa, öteki duvarına kanepe dayalıydı. Benim oturduğum iskemlenin sırtı masaya değiyordu.

"Bilemiyorum," dedi Bill. "Devletin herkese el uzatması gerektiğini düşünmüyorum. Karımın bu fikrime katılmayacağını biliyorum, ama söylemem lazım; eğer bir insan bu ülkede başarılı olacaksa, zaten olur, bu kadar."

Gloria kanepede kocasına biraz daha sokulup elini tuttu. "Tatlım bu akşam Amway'i konuşmak istemiyorum, eğer mümkünse. Ben Roy'un neler yaptığını dinlemek istiyorum."

"Hım," dedim. Kadının sesi zar zor duyuluyordu. "Peki. Pek bir şey yaptığım yok aslında." Bill'in sohbet konusunun tuzağına düşmemek için ne yapmam gerektiğini bilemiyordum. Ortamı yumuşatmak için aptalca bir laf etmek zorunda olduğumu da biliyordum. "Amcam da Amway satardı," dedim.

"O kadar da kötü bir firma değil aslında," dedi Bill.

"Evet," dedim. "Amcamla Modoc'a kaz avına giderken yolda Amway'in satış bantlarını dinlerdik. Yanımızda amcamın arkadaşı Büyük Al de olurdu. Arabanın pencerelerini sımsıkı kapatır, bağıra çağıra konuşurlardı; amcam Nebraskalıdır da. Arada bir Büyük Al bana dönüp parmağıyla hareket çekerdi... pardon, bunu hiç anlatmamalıydım."

"Hayır hayır," dedi Gloria.

"Başka bir zaman anlatırım," dedim.

"Sen bilirsin," dedi Bill.

Yer muşambasına baktım. "Pekâlâ," dedim, "hadi masaya geçelim. Halibut ile tatlı patatesleri getireyim."

"Tatlı patates mi?" dedi Gloria. "Bayılırım."

"Evet, marketten aldım," dedim.

Salak gibi görünüyordum. Fakat anlayamadığım bir şekilde elim ayağıma dolaşmıştı, doğru dürüst düşünemiyordum. Fırında sıcak tuttuğum halibutu çıkardım,

servis maşasıyla tabaklara bölüştürdüm, tatlı patateslerin servisini de yaptım. Tatlı patateslerin üzerine küçük *marshmallow*'lar yerleştirmiştim, klas göründüğü için değil, çünkü hiç de klas değildi; yemekleri hazırlarken sıcak bir mutluluk sarmıştı içimi ve nadiren yaşadığım bu basit duyguyu uzatmak istemiştim sadece. Ben çocukken, tatlı patatesleri annem böyle pişirirdi. Şimdiyse biraz tuhaf görünüyorlardı.

Tabakları masaya getirirken, "*Marshmallow* kötü bir fikirdi, kusura bakmayın," dedim. "Nostaljik bir gün geçirdim de, ondan oldu."

"*Marshmallow* severim ben," dedi Bill.

"Geçen hafta bizde de *marshmallow* vardı," dedi Gloria. "Ama kimse görmesin diye, perdeleri çektik."

Güldüm. "İyiymiş," dedim ama rahatsızdım. Hiçbir şey olması gerektiği gibi gitmiyordu. Gloria, hiç de dengesiz, rahatsız bir kadın değildi. Rahatsız olan biri varsa, o da bendim. Ne yani, bir tür intikam peşinde miydim? "Peki seni Alaska'ya getiren neydi, Gloria?" diye sordum.

Radyoda Miles Davis çalıyordu, Ketchikan'da az rastlanan bir durumdur. Ayaklarımın altındaki zemin sağlam değildi. Kendimi başka bir yerde gibi hissettim.

"Halibut çok lezzetli olmuş, Roy," dedi Gloria.

"Evet, harika," dedi Bill.

"Afiyet olsun," dedim.

"Senin soruna gelecek olursak, üniversitede üçüncü sınıfa geçtiğim yaz, buraya konserve fabrikasında çalışmaya gelmiştim ve beraber geldiğim bir arkadaşımın vasıtasıyla Bill'le tanıştım."

"Vay canına," dedim. "Demek bir yazlığına geldin ve hâlâ buradasın."

"Evet," dedi Gloria.

Gloria'nın ağzındaki lokmayı bitirmesini bekledim. Ben de tatlı patateslerimin üzerindeki *marshmallow*'ları

ayıklayarak sona sakladım. Başımı kaldırdığımda Gloria bana bakıyordu. Benim kim olduğumu anlamıştı; bundan emindim.

"Çocukken ihtiyolog olmak isterdim," dedim, sırf bir şeyler söylemiş olmak için. "Oysa şimdi burada larva havuzlarını temizliyorum, bir şey araştırdığım filan da yok. Üniversite diplomam bile var, ama yapmak istediğim şeylerin hiçbirine uygun değil." Boksör gibi yumruklarımı sıktım. "Ama ringlere çıkabilirim," diye haykırdım. Başka yapacak bir şey bulamadığımda işi dalgaya vurmuşumdur hep. Gloria güldü. Bill de güldü, ama biraz kafası karışmıştı.

"Geç kalmış sayılmazsın," dedi Gloria.

"Halibutu uzatır mısın, Gloria?" dedi Bill.

Larvaların birer birer havada uçmaları gözümün önüne geldi; kocaman, hiç kırpılmayan gözlerindeki gümüşi mavi hareler. "Tanrım," dedim.

"Ne?" dedi Gloria. "Ne oldu?"

"Özür dilerim. Pencereden bir şey gördüm sandım da. Biliyor musunuz, bu pencerelerin camları her şeyi çarpık gösteriyor."

"Öyle mi?" dedi Gloria. İkisi de ayağa kalkıp baktılar.

"Dışarısı karanlık," dedi Bill. "Bir şey görünmüyor ki."

"Dışarı çıkın," dedim. "Ben odada gezineyim, siz de bana bakın."

"Peki," dedi Bill. "Taşkınlık yapmak yok ama."

Gloria güldü.

"Tamam," dedim.

Kapı arkalarından kapandı, ben de sanki hayatımda ilk kez yapıyormuşum gibi bir adım attım. Genellikle nasıl yürüdüğümü hatırlayamıyordum. Adımlarım çok küçük geliyor, yer muşambası gıcırdıyordu. Buradaki ışıklandırma çok parlaktı. Duvarlarda hiç resim, tablo filan yoktu. Biraz görsel etki yaratsın diye elimi kolumu salla-

dım, yanaklarımı filan şişirdim, tavana bakarak başımı iki yana salladım; bütün bunlar ne anlama geliyordu acaba? Kabalığa kaçmadan bir an önce bu misafirliğe son vermek istiyordum.

Bill ile Gloria gülerek içeri girdiler.

"Hiç taşkınlık filan olmadı," dedi Gloria.

"Tam bir şovdu," dedi Bill. "Kendimi panayır aynasında görmek gibiydi, ama gördüğüm kişi ben değildim."

"Bill," dedi Gloria, "şiir gibi konuştun."

"Şiir miir değil," dedi Bill. "Ayrıca panayır aynalarıyla da işim olmaz."

Güldüm. "Özellikle de bu pencerelerle," dedim.

Yerime geçtim tekrar, Bill ile Gloria'ya da aynısını yapmalarını işaret ettim. Dişimi sıkarak küçük sohbetimizi sürdürdüm. Balığımı, tatlı patateslerimi, ekmeğimi, hatta *marshmallow*'larımı bile bitirdim. Bir bira içtim, bir tane daha içtim. Babamın sahip olduğu balıkçı teknelerinden söz etmeye başladım ki; bu bir hataydı.

"Baban geçimini balıkçılıkla mı sağlıyordu?" diye sordu Gloria.

"Bir bakıma," dedim. "Başka bir sürü işi de oldu." Gloria'nın çok çekici bir insan olduğunu fark ettim birden; babam onu önceleri sadece bir arkadaş olarak da görmüş olabilirdi. Belki de anneme karşı hiç böyle hissetmemişti. Belki kendisini yalnız hissediyordu. Bu düşünceleri fazla ileri götürmek istemiyordum. Şu âna kadar babama karşı acıma duygularım, çevresindeki herkese acı çektirmiş bir adamın, kendisinin de bir miktar acı çekmiş olabileceği düşüncesiyle sınırlıydı. Bunun çerçevesini daha fazla genişletmek istemiyordum.

"Her neyse, annem de şimdi Kauai'de ilkokul danışmanlığı yapıyor," dedim Gloria ile Bill'e. Hem kendi düşüncelerimden hem de babamla ilgili sohbetten kaçınmak için söylemiştim bunu. Hindistancevizi ve şekerka-

mışından, Hawaii Adaları'nda bütün yıl kolsuz giysilerle gezildiğinden, ılık yaz yağmurlarından söz ettik. Sonra ben, Ketchikan'da da, bir kez, gece çıplak koştuğumu ekledim. Bunu paylaşmakla aptallık etmiştim.

"Burada mı?" dedi Bill.

"Neden öyle yaptın, aklında ne vardı?" diye sordu Gloria.

Ellerimi havaya kaldırdım, ne diyeceğime dair en ufak bir fikrim yoktu.

"Bu konuyu fazla deşmesek iyi olur, Gloria," dedi Bill.

"Neyse," dedim, "epeyce geç oldu zaten."

Onları kapıdan uğurladım, paltolarını filan tuttum. Sonra Bill, Monza'yı ısıtırken, Gloria geri geldi.

"Döndün mü?" dedim.

"Bizi ağırladığın için teşekkür ederim Roy. Bill biraz fazla içiyor, ama yine de bizi ağırladığın için teşekkür ederim." Elini koluma koydu, öylesine, sade bir hareketti, ama yine de babamın onun dokunuşuyla nasıl hissettiğini anlamama yetti.

"Rica ederim," dedim. "Araba ısındı galiba." O zaman onunla konuşmalıydım, ona kim olduğumu söylemeliydim, babam hakkında sorular sormalıydım, belki de gerçek bir şeyler öğrenirdim, ama o cesareti kendimde bulamadım. Ona bakamadım bile.

"Hoşça kal," dedi Gloria.

Saat sabahın ikisi, Ketchikan Boğazı'nda dizlerime kadar suyun içindeyim ve kendimden utanıyorum. Dalgalar kayaları yalayıp geçiyor. Ağaç altlarına saklanmış dalgıç kuşlarının sesleri geliyor. Alacakaranlık pusun içinde koyulaşıyor. Yalnızlığın aptalca imgeleri, özenti.

Kabanım üstümdeydi, annem görse benimle gurur

duyardı. Bunu, havayı biraz yumuşatsın diye düşünmüştüm, ama yine ağlamaya başladım, kendimden tiksiniyordum yine, daha derine doğru bir adım daha attım, ayakkabılarım taşların üzerinde kayıyordu. Kalçalarım buz kesti. Vücudumun geri kalanı uyuşmuştu. Suyun içinde duruyorum, dedim kendime, kafama üşüşen düşünceleri kovmak için. Yıllardır hayal ettiğim trajediler, hayatıma daimi olarak yön vermesine izin verdiğim o boşanma ve intihar, tamamen başka bir şeye dönüşmüştü ya da en azından benim hayal ettiğim gibi değildi hiçbir şey. Peki öyleyse, ben neydim?

Sis, kat kat şifondan ince bir yazlık giysi gibi sarıyordu. Bu olsa olsa bir aldatmacaydı. Altımda somonlar yüzüyordu, gümüş renkli güzel somonlar, koyu renk gövdeleri belli belirsiz değip geçiyordu, aceleyle dere ağızlarına gidiyorlardı, beni neye benzetiyorlardı acaba? Denizanaları da vardı, süzülüyorlardı, bir de turuncu ve kırmızı renklerdeki denizyıldızları. Babam kayabalıklarını teknenin kenarlarına vururdu, bazen gövdeleri iğneden kurtulur, bazen de yalnızca kafaları kalırdı. Şişmiş, renkleri kaçmış, gözleri pörtlemiş levreklerin, patlayan hava kesecikleri ikinci bir saydam dil gibiydi. Ağırlıkların ve havanın daha farklı hissedildiği bir dünyadan gelmişlerdi, meğer bu dünyayı bir arada tutan hiçbir şey yokmuş.

YÜKSEKLERDEKİ MAVİLİK

En sonunda –sonlar hep şaşırtıcı olur– babam bir İtalyan tatlısı olan *zabaglione*'ye taktı. Tabii, bunlar hep söylenti, ama babamı üstünde dişçi önlüğüyle ilk bakır tenceresini satın alırken, yarı yarıya terk edilmiş bir Alaska kasabasının tek alışveriş merkezinde mutfak gereçleri satan küçük bir dükkânda durmuş, yeni hayatının ilk adımlarını atarken gözümün önünde canlandırmayı tercih ediyorum. Ben de onun beline gelen boyumla, dirseğinin ucunda durmuş çırpma teli seçiyordum.

Babamın evinde hiç mobilya yoktu. Yepyeni bir evdi, her yer çıplaktı, evin adresi bile yoktu. Sıradağlara yakın bir tepenin üstüne kurulmuştu ev, kâğıt huşağaçları, düzenli aralıklarla mum gibi sıralanmıştı. 15 Mart 1980, akşamüstü saat 4'te hava kararmış; kuzey ışıkları, yeşilin farklı tonlarında ışımalar saçıyordu. Anoraklarıyla bir baba-oğul, bir el feneri, bakır tencere, çırpma teli, son dakikada akıl edilmiş şeker ve akla yakın gelmese de, evde olma hissi. Baba-oğul her şeyi mutfağa taşıdılar. Mutfağın havası *zabaglione* için elverişli değil, çok kuru belki, bu yüzden baba kapı ve pencereleri sıkı sıkı örtüyor, eviyeye su dolduruyor ve mutfağı evin geri kalan kısmından yalıtıyor, oğlan da, aralık kalan yerlere mutfak havlularını sıkıştırıyor.

"Bana önlük lazım," diyor babası. Ama önlük olmadığını biliyor. Burası yeni bir ev. Oğlan gelene kadar burada kimse yaşamıyordu. Perde olsa, eviyenin üstündeki pencerede asılı olan perdeyi indirir, onu kullanırdı.

"Neyse," diyor babası, kışlık anorağını beline bağlayarak. "Bu da işimi görür. Hadi, her şeyi çıkarıp tezgâha dizelim."

Üç yeni yemek kitabı, üç yumurta, plastik bir yumurta sarısı ayırma süzgeci, servis kaşığı, iki buçuk kiloluk tozşeker, ölçekli kap, Marsala şarabı, iki adet kâse, iki şeri bardağı, iki kaşık, çırpma teli ve bir bakır tencere. Oğlanın elinden geldiğince yardım edebildiğini, her şeyi düzgünce tezgâhın üstüne yerleştirdiğini düşünmek istiyorum. Babanın buhar tenceresi yok, ama çelik sos kabı var, bunu suyla doldurup ocağa koyuyor. "Hımm," diyerek gaz düğmesini çeviriyor, çıt çıt sesi gelmesine rağmen, ocak alev almıyor.

"*Zabaione*, pastalarda krema olarak kullanılır," diye oğlan yüksek sesle babasına okuyor. "Biz bunu yapıyoruz, değil mi?"

Baba, "Nerede okudun onu?" diye soruyor ve kitabı oğlanın elinden alıyor, kaşını kaldırarak okuyor. Pencereler karanlık, bir tek çıt çıt sesi duyuluyor. Oğlan henüz akşam yemeği yemedi, sızlanacak gibi oluyor. Bunu düşündükçe, midesi kazınıyor.

"Benim okuduğum tarif bu değildi," diyor baba. "Yani hepsi böyle değildi. Yazarı, Giuliano Bugialli –ha ha, isme bak– tahta kaşıktan bahsediyor, bende tahta kaşık bile yok. 'Kaynamadan hemen önce, *zabaione*'yi' –ismini de farklı yazmış– '*zabaione* tahta kaşığa yapışacak kadar koyulmalıdır. Koyulduğu zaman, *zabaione* hazır demektir.'" Baba kitabı oğlana geri veriyor. İtalyan aksanını taklit ederek ve bir kolunu havada sallayarak, tekrarlıyor, "*Zabaione* hazır demektir." Oğlan sırıtıyor.

Baba başka bir yemek kitabı açıyor. "İşte," diyor, "çok basit, 'krema köpük kıvamına gelene kadar çırpma teliyle hızlı hızlı çırpın.'"

"O tarifi kullanalım o zaman," diyor oğlan sonuncusu için.

"Tamam," diyor babası.

Ocak çıt çıt ediyor ama hâlâ alev yok. Baba sos kabını tezgâhın üstüne koyup, daha yakından bakmak için ocağın başlığını kaldırıyor. "Yeni olduğu için herhalde," diyor ve başka bir gözü deniyor. O da çıt çıt ediyor. "Sen yumurtaları kırıp sarılarını ayır, ben de ocağa bakayım," diyor.

"Peki," diyor oğlan, sabrı tükenerek. Fakat tarife baktığı zaman, altı yumurta sarısı gerektiğini görüyor. Oysa sadece üç yumurta var. Yenik düşme korkusuyla boğuşuyor. Bu hatayı söylemeye de cesaret edebilecek mi? Bunlar hep kendi hatası gibi görünmeye başlamayacak mı artık? Oğlan üç yumurtayı kırıyor, beyazlarını bir kâseye, sarılarını da başka bir kâseye boşaltıyor.

Baba fırının kapağını kapatıyor. "Buradan bir şey anlamadım," diyor. "Bu kahrolası şeyin nasıl çalıştığına dair hiç fikrim yok." Oğluna sırıtıyor.

"Kibritle yakmayı denesek," diyor oğlan.

"Kibrit tabii!" diye bir zafer çığlığı atıyor babası. "Akıllı oğlum benim." Mutfak çekmecelerinden birini açınca bir de ne görsünler; bir kutu kibrit! Oğlan iyice yürekleniyor; bu onun karakterinin kusurlarından biri belki de. Sonuçlarını bir an için unutarak, altı yumurta gerektiğiyle ilgili haberi veriyor.

"Altı mı?" diyor baba. Yenilgi hızla hücum ediyor. Babası üç kitaptaki tarifi de baştan sona okurken, oğlan iyice çekilerek eviyeye dayanıyor. Oğlan artık aç değil. İştahı kaçtı, biraz da başı dönüyor. Babası kendini öldürmeye kararlıysa bile, oğlan bu işe bulaşmak istemiyor. Eviyenin altındaki dolabı açıp içine saklanıyor.

"Amaan, ne çıkar," diyor babası. "Üç yumurtayla yaparız biz de." Oğlan, sos kabının ocağın gözüne koyulduğunu duyuyor, içindeki su biraz çalkalanıyor; su, sosluğun ince kenarlarına çarparak bir nevi su gongu oluşturuyor. Sonra bir kibrit çakılıyor ve bir patlama; oğlanın ciğerlerindeki hava boşalıyor, oğlan yanan bir anorağı gözünün ucuyla gördüğünü hayal ediyor, babası alevler içinde yana yana dönüyor.

Oğlan hayatta kalıyor tabii, çünkü binlerce kilometre uzakta. Baba ise o kadar şanslı değil. Kırmızı alevler, ağaçlar sessiz. Şimdi gerçeğe biraz daha yaklaşmalıyım.

Bekâr hayatı süren babam, ben doğmadan önce, yalnız yaşıyor, çorba konserveleri ve dondurulmuş *waffle*'la bir ömür geçiriyordu. Alışkanlıktan olsa gerek, çelik sos kabını, hiç yıkamadan tekrar tekrar kullanıyor, ocakta hep sıcak tutuyordu, hayatı aslında hiç başlamamış gibiydi.

Anatomi, periodonti, endodonti ve diğer dişçilik bilimlerine ait kitap ciltlerinin üzerine sırtını kamburlaştırıp iyice eğilerek bir şeyler okuyor, az kullanılmış ama iyi anlaşılmış bir çeneyi sıkıca kavrıyordu. Floresan ışıkları ile yer muşambaları arasında geçen bu hayatta; güneşli açıklıkları, av silahlarıyla tüfekleri, ormanda mesafeler kat etmiş postallarının yere güm güm vuruşunu hayal ediyordu. Bu yaratık, yemek yapmayı iyi bilmese de, hiç olmazsa ara sıra dışarıda yemeyi akıl edebilen bir kadının acıma duygularını uyandırmıştı.

"Onu bir Çin lokantasına götürdüm, sonra da evimde bir fincan kahveyle naneli dondurma ikram ettim, bu benim olmasına yetti," diye anlatmıştı annem.

Yaratık dik yürümeye başlamış, yüzüne kan gelmiş, ara sıra gün ışığına çıkar olmuş, değişik ülkelerin yemek-

lerini tatmış, kendi postallarından daha yumuşak, daha değişik şeylerin hayalini kurar olmuştu. Bu yaratığa bir isim verildi. Adı, Tatlım oldu.

"İlk iki yıl güzeldi. Sonra beni kanıksadı. Ben ona bir hayat verdim, mutlu oldu ama sonra bu hayatı başkalarıyla paylaşmaya başladı. Tam olarak belirtmek gerekirse, Gloria isminde bir sekreterle."

Yürümeyi, görmeyi, çeşitli lezzetleri ve hayal kurmayı öğrenen, Tatlım adındaki bu yaratık bir gün daha da uzaklara gitti, daha fazlasını gördü, başka lezzetler tattı, sonra da hiç durmadan bunların hayalini kurmaya başladı. Yaratığa durması söylendiği halde o yürümeye devam etti. Bu şey havayla dolup şehrin üstünde uçmaya başladı, havadan daha hafifti.

"Ondan boşandığım gün ona bir konserve açacağı hediye ettim," dedi annem. "Bunu niye verdiğimi anlamadı. Yakında anlarsın, dedim."

Bu şey bir gün pof diye patlayıverdi, öyle bir düştü ki, İkarus'tan da beter yüzüstü yere çakıldı. Yapış yapış sıvının içinden, hiç durmadan dönen bir el çıktı.

Sonraki yıllarda, babayı tanımaya çalıştım. Ona, Baba, diyordum, eve yiyecek getiriyordu, başlarda biraz şüpheyle yaklaşmış olsam da, spagetti yapmayı öğrenmişti. Bir tepki almak ümidiyle ona hayatı hakkında bazı net ve kesin sorular bile soruyordum.

"Hata yaptığını ilk ne zaman anladın?" diye sordum.

"Ne hatası?" dedi.

Hayatımdaki tek baba olmasaydı bundan vazgeçebilirdim; bütün o taliplerden ve talip adaylarından geriye elimizde bir bu vardı, ben de elimdekiyle idare etmeye çalışıyordum.

Elimdeki şey şuydu: asık suratlı, kolay incinen, dişçi önlüğüyle oyun masasında oturup sözler veren biri: "Dur makarnaya yardım edeyim. Annen beni hiç anlamadı;

hiçbir şey onun zannettiği gibi değil. Salatayı ben yapsaydım. Salatayı benim yapmamı ister misin?"

Babanın içerlek gözleri ve çeşitli küçük çaplı ağrı ve sızıları vardı. Mevcut kız arkadaşını aldatmışsa eğer, ertesi sabah ishal olurdu. Bahar aylarında çeşitli alerjileri olurdu. Batırdığı paraları ve yıllar içinde yaptığı iler tutar yanı olmayan yatırımları düşündükçe, sağ gözünün arkasından şakaklarına doğru şiddetli bir sızı yükselirdi.

Bazen benden çatlak sesler çıkınca, babam benim ayrı bir varlık olduğumun ayırdına varır ve bana peşi peşine birkaç soru yöneltirdi.

"Şu çıktığın kızın adı neydi, nasıl, iyi mi?"

"Ağustosta ayrıldık baba, kasım ayındayız şimdi."

"Hım." Fakat çabuk toplardı. "Traktörü hatırlıyor musun?"

"Ne?"

"Yeşil traktör hani. Sen küçükken seni onunla gezdirirdim. Hatırladın mı?"

"Hayır, hatırlayamadım."

Sonra alışveriş merkezi ziyareti vardı. Babam bu konuda çok hassastı. Mevcut kız arkadaşa doğum günü hediyesi alınacaktı.

"Bilemiyorum," diyorsa bu birçok anlama gelebilirdi: Eğer hediye alınmıyorsa kız arkadaş yok demekti, kız arkadaş yoksa, yine fena çakılmış demekti, yine çakılmışsa, bu ömür boyu duyulan suçluluk, utanç ve kendinden nefret anlamına gelirdi. Bunun tek sorumlusu da tabii ki bendim.

"Hadi gidelim alışverişe," dedim.

Saç spreyleriyle naylon çoraplar diyarına girdiğimizde, av maceralarıyla onu avutmaya çalıştım. Yakın menzildeki bir geyiğe ateş edip de onu kıl payıyla kaçırmamı, fundalıkların arasında gözden kaybolup gitmesini anlattım. Elimde dürbünden başka bir şey yokken bir yaban-

domuzunun sinsice arkamdan yanaşmasını, neredeyse düşmek üzere olduğum (küçük taşların patikanın kenarından uçuruma yuvarlandığı) sipsivri kayalıklar boyunca beni kovalamasını, karşıma çıkan ilk ağaç olan, olsa olsa üç metre boyundaki meşe ağacının üstteki dallarına tutunarak domuzdan kurtulabildiğimi anlattım. Geyik de yabandomuzu da palavraydı tabii. Ortalıkta geyik filan olmadan öylesine boşluğa ateş etmiştim. Domuz ise sıkıntı, gurur, fantezi ve gizli korkuların simyasından doğmuştu.

Liseli bir kızın arkasından bakan babam, "Neler neler yaşamışsın," dedi beni bir an için şüpheye düşürerek; ne de olsa bir yalancı, başka bir yalancıyı gözünden tanır.

Fakat babam avunmuştu yine de. "Hadi gidip bir kolye bulalım," dedi, "ya da başka bir takı."

Bütün bir öğleden sonra, alışveriş merkezinde ne kadar altın ve gümüş takı varsa, tetik parmaklarımız hepsinin üstünde gezindi. Babamın çarpık bacakları atikleşti ve dili açıldı.

"Sana hiç ressam olmak istediğimden söz etmiş miydim?" diye sordu.

"Sen mi?"

"Tabii. Ben bir tür Brueghel'dim ama onun daha sabırsızı."

Bunu bir süre düşündüm. Sonra, "Başka?" diye sordum.

"Ne demek, başka?"

"Senin hakkında bilmem gereken başka ne var? Çok az şey biliyorum seninle ilgili."

Babam başka bir şey anlatmadı; ama şimdi düşünüyorum da, babama o öğleden sonra olduğu kadar yakın hissetmemiştim kendimi hiç. Belki de, kot pantolonunu çekiştirmesi, bir satıcının laf kalabalığına bıyık altından gülmesi gibi küçük jestler ya da gözlerinde zaman zaman rastladığım o minnet ve sevgi kıvılcımları sebep olmuştu buna. Bu küçük ipuçlarını hayal bile etmiş olsam,

uzun zamandır aradığım şeyi bana vermişlerdi işte.

Şimdi düşünüyorum da, babamın o öğleden sonra, alışveriş merkezinde daha da yükseklere çıktığını anlıyorum. Hatta onun bir kez daha şehrin üstünde uçtuğunu söyleyebilirim. Aldığı üç renkli altın gerdanlıktan memnundu, düşüşün kaçınılmaz olduğunu göremiyordu, hayatının baş aşağı gidişi, bir an için askıya alınmış gibiydi. Ben dipteki duvara *squash* topunu tekrar tekrar atarak, satıcının dikkatini dağıtırken, o köşedeki teşhir standına tırmanmış, tavandan sarkan delta kanadın güvenlik ekipmanını kuşanmıştı. Fosforlu sarı rüzgârlığı giymiş, havalı kaskı kafasına geçirmiş bana eliyle zafer işareti yapıyor ve uçuyordu.

Tabii, annem babamın evlilik sonrasındaki hayatının kaçınılmaz düşüşlerini çok önceden tahmin etmişti.

"Bazıları hiç ders almıyor," demişti annem. "Baban lemming[1] olsaydı, kayalara tırmanır, düşer yine tırmanırdı."

Babama karşı acımasızdık belki de. Ne de olsa, bir yaratığın baba olması önemli bir şeydir. Acımasız olmak istemiyorum; babamın bana ileride neye benzeyeceğimi çok açık bir biçimde gösterdiği zamanlar olmuştu, bu da az buz bir şey değildir; bir nimet olmasa da bir hediye.

Babam şimdi, annemin bahçeli evine yakın bir yerde, toprağa dikili granit bir mezar taşı; deniz kenarında, yabani otlar ve buzçiçekleriyle bezeli bir çayırlıkta. Annem onun yakınında olmasından hoşlanıyor, artık daha iyi sohbet edebildiklerini söylüyor.

"Artık ona kızmam gerekmiyor," diyor. "Ona artık

1. Oyuk ve kaya çatlaklarında barınan, kök, filiz ve otlarla beslenen kemirgen. (Y.N.)

acıyabilirim ve yaşlı bir kadının hatıralarına gömülme rutinini yaşayabilirim. Buna ara verdiğim de oluyor tabii."

Granit mezar taşı benim kendi ihtiyaçlarıma da oldukça uygun. Ona çiçek götürüp eskiden olduğu gibi onunla oturuyorum, artık spagetti yapmam da gerekmiyor. Kıyıya vuran dalgaların sesini dinliyor, bir buzçiçeğini parmaklarımın arasında gıcırdatıyor, yükseklerdeki maviliğe gözlerimi dikiyorum. Bazen de ısrarlı bir kanat çırpıştan ümitlenerek, babamın sonunda hayata döndüğünü hayal ediyorum neredeyse.

Teşekkür

John L'Heureux'nun, bu öykülere ve aynı zamanda hayatıma şekil vermemde bana çok yardımları dokundu. Michelle Carter da çok yardım etti. Aslında, büyük yazarların hiçbiri, benim gibi genç bir yazardan yardımlarını esirgemediler. Stanford'da lisans öğrencisiyken, Grace Paley ile Adrienne Rich (Laura Selznick tarafından yürütülen) yazarlık bursundan yararlanmamı sağladılar. Cornell'de yüksek lisansımı yaparken, Stephanie Vaughn ile Robert Morgan, öykülerin kitaba dönüştürülmesi konusunda bana yardım ellerini uzattılar. *The Atlantic* dergisinden Mike Curtis ilk öyküm olan, "İhtiyoloji"yi yayımladı, Kim Witherspoon ise beni daima yüreklendirdi. Wallace Stegner Bursu'yla Stanford'a döndüğümde, uzun bir süredir favori yazarım olan Toby Wolff da beni yüreklendirdi.

Yani ben şanslıydım. Gail Winston'a ve HarperCollins'deki birçok kişiye minnettarım. Association of Writers and Writing Programs'a (Yazarlar ve Yazma Programları Derneği) ve bu kitabı ilk olarak yayımlayan, UMass Yayınevi'ne de minnettarlığımı belirtmek isterim. Grace Paley'nin adına bir ödül olması ayrıca sevindirici, çünkü o harika bir öğretmen ve ilham kaynağıydı. Onun bize öğrettiği hiçbir şeyi unutmuyorum. Özellikle de, "Gerçek veya kurgu, herkes hayatın cilvelerinden nasibini almalıdır," sözünü.

Bu öykülere, ben farkında olmadan, eserleriyle ilham kaynağı olan birçok yazara da teşekkür borçluyum. En çok da, Marilynne Robinson ve Elizabeth Bishop'a, ayrıca Annie Proulx, Cormac McCarthy ve diğerlerine.

David Forrer'a durup dinlenmeksizin çalıştığı ve sürekli güzel espriler yaptığı için teşekkür ederim. Stewart O'Nan, Robert Olen Butler ve Noy Holland'a cömert destekleri; ayrıca 2008 National Endowment for the Arts for a Creative Writing Fellowship (Yaratıcı Yazarlık Sanatları Ulusal Bursu) için de teşekkürü bir borç bilirim. Şu anda ders vermekte olduğum San Francisco Üniversitesi de muazzam destek verdi.

Son olarak, aileme teşekkür ederim, çünkü babamın intiharı konusu son derece rahatsız edici bir konuydu ve bu öyküler özel hayatımızı ilgilendiriyor. Öyküler kurgu olmakla birlikte, gerçek olan birçok şeye de dayanıyor. Üvey annem, Nettie Rose, yıllar boyunca bir sürü şeyi benimle konuşarak, benden desteğini hiç esirgemedi. Hayatında başka ölümler de yaşamış olan bu kadın cesaretiyle beni etkilemiştir.

© Diana Matar

David Vann, Alaska coğrafyasından çarpıcı manzaralar aktararak günümüz insanının trajedisini ortaya çıkarabilen bir yazar.

Jim tekrar Roy'un yanına oturup onu seyretti. Hâlâ aynıydı, tamamen aynı. Biraz öteye fırlayan 44'lük Magnum'u eline aldı. Namluyu kendi kafasına dayadı, fakat indirip manyak gibi gülmeye başladı. Kendini öldüremiyorsun bile, dedi kendi kendine yüksek sesle. Sadece kendini öldürme oyunu oynuyorsun. Önündeki elli yıl boyunca ayık kalıp her dakika bunu düşüneceksin. Senin payına düşen bu.

Hayatta herkesin payına düşen acı vardır. Ölüm başı çeker. Hele insanın yaşamına farklı bir yoldan girdiyse... İntihar eden babaya duyulan özlem, sadece öfke duygusuyla bastırılabilir. Ne hesap sorulabilir ona, ne de anlamaya çalışılır. Ama gün gelir, yazar, alıp kalemi eline bedel ödetir bırakıp gidene; altından kalkamayacağı bir acı yükleyerek...

Bir İntihar Efsanesi, *Caribou Adası*'yla tanıdığımız Amerikan edebiyatının genç yıldızı David Vann'ı dünya çapında üne kavuşturan kitap. Gerçekle kurmacanın çok ince bir çizgiyle ayrıldığı, insanı, farkına varmadan ya da varmak istemeden alıp götüren öyküler...

"*Bir İntihar Efsanesi*, adının vurguladığı gibi kişisel bir mitosu irdeleyerek, dağılmış bir ailenin geçmişine uzanıyor, o geçmişi yeniden sorguluyor ve yeniden kurguluyor."

Stewart O'Nan, *Kayıplar İçin Türküler*'in yazarı

ISBN 978-975-07-1564-8

18 TL
KDV DAHİL